

**«ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԱՆՏԱՌՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ**

ԵՐԵՎԱՆ 2020

Բովանդակություն

Աղյուսակների ցանկ	4
Քարտեզների ցանկ	6
ԱՄՓՈՓ ՆԱԽԱԲԱՆ	7
Բաժին 1. ՏԱՐԱԾՔԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ԵՎ ԱՆՏԱՌԱՃՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ	10
1.1. Անտառտնտեսության տեղադրություն	10
1.2. Տարածքի կազմավորումը	10
1.3. «Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի սահմանները	11
1.4. Անտառտնտեսության տարածքի փոփոխությունը	11
1.5. Լեռնագրության, ռելիեֆի և հողերի բնութագրեր	25
1.6. Կլիման	26
1.7. Բուսական և կենդանական աշխարհ	28
1.8. Զրագրություն	28
Բաժին 2. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ	30
2.1. Անտառի կատեգորիաներ	30
2.2. Անտառների գնահատման մեթոդը	30
2.3. Անտառտնտեսության հողերի դասակարգում:	32
2.4. Գույքագրման տվյալների ծրագրային ապահովում	33
2.5. Քարտեզագրական աշխատանքներ	34
2.6. Արբանյակային պատկերներ	35
2.7. Քառակուսիների տեղաբաշխման սխեմա	36
2.8. Կոլեկտիվ ուսուցում	36
2.9. Անտառկառավարման պլանավորման մասնակցային մոտեցում	39
Բաժին 3. ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	40
3.1. Անտառտնտեսության ընդհանուր տարածքի բաժանումն ըստ հիմնական նպատակային նշանակության և հողատեսքերի	40
3.2. Անտառային հողերի և փոփոխությունն ըստ հողատեսքերի	42
3.3. Անտառածածկ մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունը ըստ անտառկազմող ծառաթփատեսակների	43
3.4. Անտառածածկ տարածքի և պաշարի բաշխվածությունը ըստ ծովի մակերևույթից բարձրության	44
3.5. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ տարիքային խմբերի	45
3.6. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ լանջի թեքության և տարիքային խմբերի ..	48
3.7. Անտառածածկ տարածքի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ բոնիտետային դասերի ..	49
3.8. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ ծառուտի լրիվության	49
3.9. Անտառածածկ մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ հասակային դասերի ..	51
3.10. Անտառի տիպը	54
3.10.1. Անտառաճման պայմանների տիպ	54
3.10.2. Հիմնական անտառկազմող ծառատեսակների գնահատման միջին ցուցանիշները ..	56
3.10.3. Անտառի ներկա իրավիճակի վերլուծություն	59
Բաժին 4. ԱՆՏԱՌՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԱԿԻՑ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	64
4.1. Ընդհանուր տեղեկություններ	64
4.2. Աշխատանքային միգրացիա	66
4.3. Սոցիալական ծառայություններ և ենթակառուցվածքներ	66
4.4. Տրանսպորտ և ճանապարհներ	66
4.5. Գյուղատնտեսություն	66
4.6. Անտառամերձ համայնքների փայտանյութի պահանջարկ և թափուկ բնափայտի հաշվարկ ..	67
Բաժին 5. ԿԵՆՍԱԲԱԶՄԱԶԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	69
5.1. Ֆլորա	70
5.2. Ֆաունա	72
5.2.1. Անողնաշար կենդանիներ	72
5.2.2. Ողնաշարավոր կենդանիներ	73
5.3 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ	77
Արգելավայրեր	77

5.3.1 Մարգահովիտի արգելավայր:	77
5.3.2 Մրտավարդենու արգելավայր:	78
Բնության հուշարձաններ	83
Բաժին 6. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱՐԺԵՔ ԱՆՏԱՌՆԵՐ	84
6.1. ԲԲԱԱ 1 Անտառային տարածքներ, որտեղ ներկայացված է միջազգային, տարածաշրջանային կամ ազգային նշանակություն ունեցող կենսաբազմազանություն	85
6.2. ԲԲԱԱ 2. Միջազգային, տարածաշրջանային կամ ազգային նշանակություն ունեցող խոշոր անտառային լանդշաֆտներ	86
6.3. ԲԲԱԱ 3. Անտառային տարածքներ, որոնք ներառում են հազվագյուտ կամ անհետացման վտանգի տակ գտնվող էկոհամակարգեր	86
6.4. ԲԲԱԱ 4. Անտառային տարածքներ, որոնք իրականացնում են պաշտպանական հատուկ գործառույթներ	87
6.5. ԲԲԱԱ 4.2 ԵՎ ԲԲԱԱ 5	88
Բաժին 7. ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ	90
7.1. Անտառաշահագործման և փայտամշակման բնութագիրը	90
7.2. Բնափայտային անտառօգտագործում	91
7.2.1 Անտառվերականգնման հատումներ	91
7.2.2 Խնամքի հատումներ	91
7.2.3 Անտառապաշտպանական միջոցառումներ	103
7.2.4 Նախագծված անտառօգտագործման ծավալներն ըստ հատման տեսակների	109
7.3 Ոչ բնափայտային անտառօգտագործում	111
Բաժին 8. Էկոհամակարգային ծառայությունների գնահատում	117
8.1 Ածխաթթու գազի կլանման ծառայության գնահատում	117
8.2 Ջրակարգավորող ծառայության գնահատում	121
8.3 Սննդի տրամադրման ծառայության գնահատում	121
8.4 Էկոտուրիզմ	123
Բաժին 9. Անտառվերականգնման միջոցառումներ	128
9.1. Անտառաճեցման պիտանելիության դասակարգում	129
9.2. Անտառապատման և անտառվերականգնման եղանակներ	130
9.3. Անտառմշակույթների հիմնման ժամանակ նախատեսվող սխեմաները	131
9.4. Տնկանյութի աճեցում	176
9.5. Նախատեսվող միջոցառումների արդյունքում անտառային տարածքների արդյունավետության բարձրացում	178
Բաժին 10. Անտառի պահպանություն	184
10.1. Անտառապահպանության խնդիրներն ու պահաբաժինների առանձնացումը	184
10.2. Ճանապարհային ցանց	186
10.3. Պահպանություն անտառային հրդեհներից	188
Բաժին 11. Անտառտնտեսության կառավարում	190
11.1. Անտառի և կենսաբազմազանության պահպանություն	190
11.1.1. Մոնիթորինգ և գիտական ուսումնասիրություններ	191
11.1.2. Մոնիթորինգի ծրագիր	191
11.1.3. Գիտական ուսումնասիրություններ	193
Բաժին 12. Տնտեսական գործունեություն	195
Բաժին 13. Անտառտնտեսության նախորդ կառավարման ընդհանուր եզրակացություններ և առաջարկություններ	198
13.1. Եզրակացություն նախորդ անտառտնտեսվարման վերաբերյալ	198
13.2. Առաջարկություններ	200

Աղյուսակների ցանկ

Աղյուսակ 1. Անտառտնտեսության կառուցվածքը	11
Աղյուսակ 2. Վանաձորի անտառտնտեսության քառակուսիների համարակալման ամփոփ տեղեկագիր ըստ անտառապետությունների	12
Աղյուսակ 3. Կլիմայական բնութագրերը ըստ Վանաձորի օդերևութաբանական կայանի տվյալների27	
Աղյուսակ 4. Գնահատման հատվածների նվազագույն մակերեսը	33
Աղյուսակ 5. Արբանյակային պատկերների տեսակը և պատկերներով ապահովված մակերեսը	35
Աղյուսակ 6. Անտառտնտեսության կազմակերպման հիմնական տարրերը	36
Աղյուսակ 7. Վանաձորի անտառտնտեսության հողատեսքերի բաշխվածությունն ըստ հիմնական նպատակային նշանակության կատեգորիաների	41
Աղյուսակ 8. Անտառապետությունների բաշխվածությունը ըստ հիմնական նպատակային նշանակության և անտառապետությունների	42
Աղյուսակ 9. Անտառտնտեսության անտառային հողերի հողատեսքերի փոփոխությունը	42
Աղյուսակ 10. Վանաձորի անտառտնտեսության հողատեսքերի	43
Աղյուսակ 11. Անտառաձածկ մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ անտառկազմող ծառատեսակների	44
Աղյուսակ 12. Անտառաձածկ մակերեսի և ընդհանուր պաշարի բաշխվածությունն ըստ ծովի մակերևույթից բարձրության	45
Աղյուսակ 13. Անտառաձածկ տարածքի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ գերակշռող ծառատեսակների և տարիքային խմբերի	46
Աղյուսակ 14. Անտառաձածկ ընդհանուր մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ լանջի թեքության աստիճանի և տարիքային խմբերի	48
Աղյուսակ 15. Գերակշռող հիմնական ծառատեսակների մակերեսների և պաշարների բաշխվածությունն ըստ լանջերի թեքության աստիճանի	49
Աղյուսակ 16. Անտառաձածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ բոնիտետային դասերի	50
Աղյուսակ 17. Անտառաձածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ ծառուտի լրիվության	50
Աղյուսակ 18. Վանաձորի անտառտնտեսության անտառաձածկ մակերեսի և պաշարի փոփոխության դինամիկան ըստ գերակշռող ծառատեսակների ու հասակային դասերի	52
Աղյուսակ 19. Անտառաձածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ անտառի տիպերի	54
Աղյուսակ 20. Անտառաձածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ անտառաճման պայմանների տիպերի	55
Աղյուսակ 21. Տեղեկագիր անտառզնահատման միջին ցուցանիշների՝ ըստ գերակշռող ծառատեսակների	57
Աղյուսակ 22. Անտառտնտեսության ընդհանուր, անտառաձածկ մակերեսների և պաշարային ցուցանիշների փոփոխությունը	61
Աղյուսակ 23. Անտառզնահատման ցուցանիշների փոփոխությունը 1982-2020թթ	61
Աղյուսակ 24. Հիմնական անտառկազմող ծառատեսակների հասուն և գերհասուն ծառուտների սաղարթի տակ վերաճի բնութագիրն անտառի տարբեր տիպերում	63
Աղյուսակ 25. Ընդհանուր տվյալներ համայնքների վերաբերյալ	64
Աղյուսակ 26. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում աճող ՀՀ Բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ բուսատեսակները	70
Աղյուսակ 27. Մարգահովիտի արգելավայրի վերին գոտու բնական ծառուտներում Մ րտավարդենու թփերի առկայությամբ հատվածներ	79
Աղյուսակ 28. Մարգահովիտի արգելավայրի անտառաձածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ ծառուտի լրիվության	81
Աղյուսակ 29. Անտառի պաշտպանական կատեգորիաները և ըստ գերակշռող ծառատեսակների հատման տարիքները	90
Աղյուսակ 30. Ամփոփագիր խնամքի հատումների հաշվարկային ծավալների	92
Աղյուսակ 31. Ծառերի վիճակի կարգը բնորոշող սանդղակ	104
Աղյուսակ 32. Ամփոփագիր սանիտարական հատումների հաշվարկային ծավալների	106
Աղյուսակ 33. Ամփոփագիր առանձին ծառերի հատումների հաշվարկային ծավալների	109
Աղյուսակ 34. Ամփոփագիր անտառօգտագործման նախատեսած ծավալների ըստ հատման տեսակների 2020-2029թթ.	110

Աղյուսակ 35. Ամփոփագիր անտառապետությունների անտառօգտագործման նախատեսած ծավալների 2020-2029 թթ.	110
Աղյուսակ 36. Գյուղատնտեսական հողատեսքերի մակերեսների բաշխվածությունը ըստ լանջի թեքության աստիճանի	112
Աղյուսակ 37. Անտառտնտեսությունում պտուղ-հատապտուղների մակերեսների և պաշարի (հաշվարկային տնտեսական բերք) բաշխվածությունը	114
Աղյուսակ 38. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքների բնակչության կողմից հիմնականում օգտագործվող խոտաբույսերի և սնկերի պաշարները	116
Աղյուսակ 39. Վանաձորի անտառտնտեսության՝ ըստ գերակշռող ծառատեսակների կենսազանգվածը (2020թ.)	118
Աղյուսակ 40. Կենդանի և անկենդան կենսազանգվածում կուտակված ածխածնի հաշվարկը	119
Աղյուսակ 41. Հողում (30սմ) ածխածնի կուտակման հաշվարկը (հազ. տոննա)	119
Աղյուսակ 42. Անտառային թափվածքում ածխածնի կուտակման հաշվարկը (հազ. տոննա)	119
Աղյուսակ 43. Անտառներում կուտակված ածխածինը (2020թ)	119
Աղյուսակ 44. Տարեկան միջին աճը ըստ ծառատեսակների	120
Աղյուսակ 45. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքների պտուղ-հատապտղային արտադրանքի ծավալները և տնտեսական գնահատականը	122
Աղյուսակ 46. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքների ուտելի խոտաբույսերի բերքի ծավալները և տնտեսական գնահատականը	122
Աղյուսակ 47. Պատմամշակութային հուշարձաններ	124
Աղյուսակ 48. Ոչ անտառածածկ մակերեսների տեղաբաշխումն ըստ լանջի թեքության աստիճանի և միջին բոնիտետային դասի	129
Աղյուսակ 49. Հյուսիս-արևելյան Հայաստանի տարածաշրջանի ծառերի ու թփերի տեսակաչափի	133
Աղյուսակ 50. Ամփոփ հաշվեցուցակ Վանաձորի անտառտնտեսության անտառպատման և անտառվերականգնման միջոցառումների	134
Աղյուսակ 51. Անտառվերականգնման նախատեսվող տարածքների սերմերի և սերմնաբուսակտնկիների պահանջը ըստ անտառապետությունների	175
Աղյուսակ 52. Անհրաժեշտ տնկանյութի աճեցման հաշվարկ	176
Աղյուսակ 53. Տեղեկագիր անտառսերմնային մշտական տեղամասերի	177
Աղյուսակ 54. 2020-29թթ շրջանում նախատեսված միջոցառումներ	179
Աղյուսակ 55. 2020-29թթ. ժամանակաշրջանում հիմնման նախատեսած անտառմշակույթների աճի ցուցանիշները	180
Աղյուսակ 56. Տեղեկագիր անտառտնտեսության հողատեսքերում նախատեսվող փոփոխությունների	181
Աղյուսակ 57. Անտառածածկ մակերեսի տեսակային	182
Աղյուսակ 58. Վանաձորի անտառտնտեսության պահաբաժինները	185
Աղյուսակ 59. Ճանապարհային ուղիների բնութագիրը	187
Աղյուսակ 60. Տեղեկագիր անտառային հողերի տեղաբաշխման ըստ հրդեհավտանգության դասերի	188
Աղյուսակ 61. Տեղեկագիր հակահրդեհային միջոցառումների	189
Աղյուսակ 62. Պահպանության և մոնիթորինգի իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցներ	191
Աղյուսակ 63. Վանաձորի անտառտնտեսության հաստիքային ցուցակ առ 08.01.2020թ.	195
Աղյուսակ 64. Ամփոփագիր եղեգնուտի անտառտնտեսության բնափայտային արտադրանքների ծավալների (2014-2019թթ)	197
Աղյուսակ 65. Ամփոփագիր Գուգարքի անտառտնտեսության բնափայտային արտադրանքների ծավալների (2014-2019թթ)	197

Քարտեզների ցանկ

Քարտեզ 1. Վանաձորի անտառտնտեսության տեղադրությունը	202
Քարտեզ 2. Վանաձորի անտառտնտեսության անտառպետությունները	203
Քարտեզ 3. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն ըստ լանջերի թեքություններ	204
Քարտեզ 4. Վանաձորի անտառտնտեսության լանջերի դիրքադրությունը	205
Քարտեզ 5. Վանաձորի անտառտնտեսության գետային ցանցը	206
Քարտեզ 6. Վանաձորի անտառտնտեսության քառակուսային ցանցը	207
Քարտեզ 7. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն ըստ կատեգորիաների	208
Քարտեզ 8. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն ըստ գլխավոր ծառատեսակների	209
Քարտեզ 9. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն ըստ տարիքային խմբերի	210
Քարտեզ 10. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքի բաշխվածությունն ըստ բունիտետային դասերի	211
Քարտեզ 11. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքի բաշխվածությունն ըստ լրիվության	212
Քարտեզ 12. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքի բաշխվածությունն ըստ հասակային դասերի	213
Քարտեզ 13. Վանաձորի անտառտնտեսության հարակից համայնքները	214
Քարտեզ 14. Վանաձորի անտառտնտեսության կարմիրգրքային բույսերը	215
Քարտեզ 15. Վանաձորի անտառտնտեսության կարմիրգրքային կենդանիները	216
Քարտեզ 16. Վանաձորի անտառտնտեսության ԲԲԱԱ	217
Քարտեզ 17. Վանաձորի անտառտնտեսության պտղատու և հատապտղային տեսակները	218
Քարտեզ 18. Վանաձորի անտառտնտեսության ուտելի խոտաբույսերը	219
Քարտեզ 19. Տանձուտ գետի ջրհավաք ավազանը	220
Քարտեզ 20. Վանաձորի անտառտնտեսության էկոերթուղիները	221
Քարտեզ 21. Վանաձորի անտառտնտեսության պահաբաժինները	222
Քարտեզ 22. Վանաձորի անտառտնտեսության ճանապարհային ցանցը	223
Քարտեզ 23. Վանաձորի անտառտնտեսության հրդեհավտանգության դասերը	224

ԱՄՓՈՓ ՆԱԽԱԲԱՆ

Գուգարքի տարածաշրջանի անտառներում ուսումնասիրություններ կատարվել են դեռևս 1890-ական թվականներին, նախկին Թիֆլիսի գավառի Շահալի անտառներում, որի համար 1897թ. պատրաստվել է անտառի գնահատման նկարագիր և համապատասխան պլանշետներ (նկար 1):

Նկար 1. Անտառգնահատման նկարագրի քարտ

Таксационное описание
участков *Шахалинской* наземной
лѣсной дачи.
(Для дачъ съ выборочной рубкой).
Губернія *Тифлисская*
Уездъ *Торжалинский*
Местечество *Лорисское*
Составлено 1897 въ году.

Անտառի ուսումնասիրությունները շարունակվել են 1920-ական թվականներին կապված ներկայիս Վանաձոր քաղաքում 1928թ. Անտառային գիտահետազոտական կենտրոնի ստեղծման հետ, որի գիտնականների կողմից շուրջ 6 տասնամյակ իրականացվել են հիմնավոր գիտափորձարարական ուսումնասիրություններ:

Վանաձորի անտառտնտեսության ներկայիս սահմաններում առաջին անտառչինական աշխատանքներն իրականացվել է 1947թ., հաջորդող անտառչինությունները՝ 1952, 1962, 1972, 1982, 1991, իսկ նախորդը՝ 2008 թվականին:

«Հողերի և անտառի կայուն կառավարման ներդրումը հյուսիս արևելյան Հայաստանի լեռնային լանդշաֆտներում» (UNDP) GEF ծրագրի շրջանակներում ՄԱԶԾ գրասենյակի և «ԳԵՈՄԷՓ» ՍՊԸ միջև կնքվել է 16.11.2017թ. Ref: RFP 051/17 պայմանագիրը՝ Լոռվա մարզի Գուգարքի և Եղեգնուտի անտառտնտեսությունների կառավարման պլանների վերանայման ծրագրի իրականացման նպատակով՝ հաշվի առնելով կենսաբազմազանության, էկոհամակարգային ծառայությունների, կլիմայի փոփոխության և համայնքների կողմից պաշարների օգտագործման նկատառումները:

Պայմանագրի համաձայն իրականացվել է.

- Գուգարքի և Եղեգնուտի գործող անտառկառավարման պլանների գույքագրման և քարտեզագրական նյութերի ուսումնասիրություններ,
- կլիմայի, լանդշաֆտի, ռելիեֆի և անտառային հողերի տիպերի բնութագրում,
- անտառտնտեսության տարածքում գետերի քանակի և ձգվածության, ջրահավաք ավազանի, լճերի և գրունտային ջրերի մակարդակի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում,
- Լոռու մարզի, և կոնկրետ ծրագրի տարածքում բնակչության զբաղվածության, անտառանյութի տեղական սպառման շուկաների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում,
- ոչ բնափայտային անտառային պաշարների օգտագործման ուսումնասիրություն,
- նախորդ անտառչինության պլանշետների, անտառճառուտային պլանների և քարտեզ սխեմաների ձեռք բերում և ուսումնասիրություն,
- Ժամանակավոր օգտագործման հատկացված հողերի քարտեզագրական նյութերի ձեռք բերում և ուսումնասիրություն,
- անտառտնտեսությունների և հարակից հողօգտագործողների սահմանների վերաբերյալ իրավաբանական ձևակերպումների ուսումնասիրություն,
- նախորդ անտառչինությամբ տեղադրված փորձահրապարակների առկայությունը, վիճակը և կատարված գիտափորձարարական աշխատանքները,
- անտառսերմնային տեղամասերի, պլանտացիաների և տնկարանային տնտեսության առկայության և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում,
- հարակից համայնքների հետ անտառչինական և համայնքների կադաստրային քարտեզներում առկա անտառային հողատեսքերի անհամապատասխանությունների ճշտման աշխատանքներ:

Անտառգույքագրման մեթոդների և դաշտային գործողությունների ուսուցման նպատակով ծրագրի հիմնական և օժանդակ (տեխնիկական) անձնակազմի համար կազմակերպվել է եռօրյա ուսուցում:

Իրականացվել են նաև կենսաբազմազանության գույքագրման և գնահատման, բարձրարժեք բնապահպանական անտառների որոշման և սահմանազատման, ինչպես նաև էկոհամակարգային ծառայությունների գնահատման աշխատանքներ:

Դաշտային գույքագրման արդյունքները մշակվել են ՇՊՈ համակարգային ծրագրի հենքի վրա՝ արդիականացված ՇՊՈ-3 ծրագրային ապահովմամբ:

Քարտեզագրական նյութերը մշակվել են օգտագործելով ArcGIS ծրագրային ապահովումը, որը հնարավորություն է ընձեռնում դաշտային գույքագրման նյութերի վրա ստեղծել բազմանպատակային ԱՏՀ տվյալների բազա, ինչի շնորհիվ էլ պատրաստվել են թեմատիկ քարտեզներ: Ստեղծված թվայնացված հատվածային քարտեզագրական բազան լրացվում է ինֆորմացիայով՝ թեմատիկ քարտեզների համար հատվածների բնութագրերի հետ EXCEL-ի աղյուսակների կցման ճանապարհով, ընդ որում, թեմատիկ քարտեզներ հնարավոր է կազմել ցանկացած

ցուցանիշի համար, որն առկա է СОЛН անտառային հատվածային բնութագրերի բազայում:

Տվյալների քարտեզագրական բազան ունի հատվածային բնութագրեր, որոնք օգտագործվել են թեմատիկ քարտեզների կազմման համար:

Գույքագրման և անտառտնտեսության հարակից համայնքների վարչական սահմաններում անտառային հողերի կադաստրային քարտեզագրական նյութերի համադրությունն ի հայտ է բերել անտառային հողերի սահմանների և մակերեսների անհամապատասխանություններ, դրանք ճշտվել և քարտեզները համաձայնեցվել են համայնքների ու անտառտնտեսության հետ:

Բաժին 1. ՏԱՐԱԾՔԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ԵՎ ԱՆՏԱՌԱՃՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1.1. Անտառտնտեսության տեղադրություն

«Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի «Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղը գտնվում է ՀՀ հյուսիսում՝ Լոռու մարզում: Անտառտնտեսության գրասենյակը գտնվում է Վանաձոր քաղաքում՝ Երևանից 120 կմ հեռավորության վրա: Անտառտնտեսության տարածքի ամենաերկար ձգվածությունը հյուսիս-արևմուտքից հարավ-արևելք կազմում 70 կմ:

Անտառտնտեսությունը հյուսիսում սահմանակցում է՝ Լուսաղբյուր, Սարալանջ, Մեծ Պարնի, Շիրակամուտ, Գոգարան, Շենավան, Արևաշող, Քարածոր, Նոր Խաչակապ, Արջուտ, Ազնվածոր, Բազում, Գյուլագարակ, Հոբարձի, Վարդաբլուր և Ձորագյուղ համայնքների վարչական տարածքների հողերին, արևելքում՝ Դսեղ, Մարգահովիտ և Ֆիոլետովո համայնքների վարչական տարածքների հողերին, ինչպես նաև՝ ՀՀ Տավուշի մարզի «Դիլիջան» ազգային պարկի հողերին: Հարավում սահմանակցում է՝ Խնկոյան, Հարթագյուղ, Ծաղկաբեր, Լեռնավան, Ջրաշեն, Սարամեջ, Լեռնանցք, Սպիտակ, Ղուրսալի, Լեռնապատ, Հալավար, Դարպաս, Շահումյան, Լերմոնտովո, Անտառաշեն, Մարգահովիտ և Ֆիոլետովո համայնքների վարչական տարածքների հողերին և ՀՀ Արագածոտնի մարզի Արագածոտնի անտառտնտեսության հողերին, իսկ արևմուտքում սահմանակցում է ՀՀ Շիրակի մարզի Ջաջուռ համայնքի վարչական տարածքի և Գյումրիի անտառտնտեսության հողերին (քարտեզ 1):

1.2. Տարածքի կազմավորումը

Գուգարքի տարածաշրջանի նախկին Կիրովականի և Շահալի ներկայիս Եղեգնուտի անտառպետությունների բազայի վրա 1947թ. կազմավորվել է Կիրովականի անտառտնտեսությունը, որը 1959թ. վերակազմավորվել է անտառարդտնտեսության, իսկ 1969թ. կրկին վերակազմավորվել Կիրովականի անտառտնտեսության:

ՀՀ Կառավարության 24.06.1991թ. N 421 որոշմամբ Գուգարքի տարածաշրջանի նախկին կոլխոզ-սովխոզային տնօրինության անտառները՝ 2278 հեկտար ընդհանուր մակերեսով, մտցվել են Գուգարքի անտառտնտեսության կազմ, իսկ 1997թ. Հայանտառի կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունքում նախկին Սպիտակի անտառտնտեսությունը՝ 4009 հեկտար ընդհանուր մակերեսով, միացվել է Գուգարքի անտառտնտեսությանը:

«Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի 2011թ. սեպտեմբերի 9-ի N 176-Ա հրամանով «Գուգարքի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղը վերակազմավորվել է երկու մասնաճյուղերի՝

1. «Գուգարքի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղ, ընդհանուր 16146հա մակերեսով, ներառում է՝ Գուգարքի՝ 4497հա, Վանաձորի՝ 5029հա, Մարգահովիտի՝ 3884հա և Խնձորուտի՝ 2736հա մակերեսներով անտառապետությունները,

2. «Եղեգնուտի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղ, ընդհանուր 14082հա մակերեսով, ներառում է՝ Եղեգնուտի՝ 5942հա, Վահագնիի՝ 4724հա և Փամբակի 3416հա մակերեսներով անտառապետությունները:

Անտառային կոմիտեի նախագահի N 75-Ա հրամանով՝ 2019 թվականի նոյեմբերի 15-ից «Հայանտառ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության «Գուգարքի անտառտնտեսություն» և «Եղեգնուտի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի միաձուլման արդյունքում ստեղծվել է «Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղը:

1.3. «Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի սահմանները

Անտառտնտեսության սահմանները որոշվել են ռելիեֆային առանձնահատկություններով (ջրաբաժաններ, ձորակներ, գետակներ, լեռնալանջեր և այլն), որոնք բնության մեջ արտահայտիչ են և հանդիսանում են համեմատաբար կայուն սահման, ինչպես նաև արբանակային պատկերների վերձանման արդյունքների հիման վրա՝ հաշվի առնելով «Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի ներկայիս սահմանները:

1.4. Անտառտնտեսության տարածքի փոփոխությունը

Անտառտնտեսության կազմում ընդգրկված են 7 անտառապետություններ: Ամենփոքր մակերեսը Խնձորուտի անտառապետությանն է, որը կազմում է ընդհանուր մակերեսի 8,3%-ը, ամենամեծը՝ Եղեգնուտի անտառապետությանը՝ 20,3%-ը, անտառապետությունների միջին մակերեսը 4600,0հա է (քարտեզ 2): Անտառտնտեսության ընդհանուր տարածքը 2008 թվականի համեմատությամբ ավելացել է 1981 հեկտարով (աղյուսակ 1): Մակերեսների փոփոխություններն ըստ անտառապետությունների և քառակուսիների ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 1. Անտառտնտեսության կառուցվածքը

№	Անտառապետության անվանում	Անտառաչինության տարին						Տարբերություն 2008-ի համեմատ
		1992		2008		2020		
		Մակերեսը	%	Մակերեսը	%	Մակերեսը	%	
1	Վանաձորի	5273,0	21,8	5029,0	16,6	5268,0	16,4	239
2	Խնձորուտի	-	0	2559,0	8,4	2675,0	8,3	116
3	Մարգահովիտի	5745,0	23,8	4061,0	13,4	4134,0	12,8	73
4	Սպիտակի	-	0	4497,0	14,9	5165,0	16,0	668
5	Վահագնի	4210	17,5	4724,0	15,7	4739,0	14,7	15
6	Եղեգնուտի	5698	23,6	5942,0	19,7	6510,0	20,3	568

№	Անտառապետության անվանում	Անտառչինության տարին						Տարբերություն 2008-ի համեմատ
		1992		2008		2020		
		Մակերեսը	%	Մակերեսը	%	Մակերեսը	%	
7	Փամբակի	3220	13,3	3409,0	11,3	3711,0	11,5	302
Ընդամենը		24146,0	100	30221,0	100	32202,0	100	1981,0

Աղյուսակ 2. Վանաձորի անտառտնտեսության քառակուսիների համարակալման ամփոփ տեղեկագիր ըստ անտառապետությունների

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
Մարզահովիտի	1	64	1	99	-35	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	2	84	9	93	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	3	203	10	116	87	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	4	80	5	66	14	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	5	131	6	134	-3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	6	62	2 և 3	125	-63	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, մասնավորապես Դիլիջան ազգային պարկի սահմանների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	7	90	7	90	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	8	242	8	177	65	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, մասնավորապես Դիլիջան ազգային պարկի սահմանների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	54	4	124	-70	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, մասնավորապես Դիլիջան ազգային պարկի սահմանների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	10	152	15 (Խնձորուտի անտառապետություն)	123	29	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա, ներառում Մարզահովիտի արգելավայր
	11	57	14 (Խնձորուտի անտառապետություն)	54	3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա, ներառում Մարզահովիտի արգելավայր
	12	75	14	82	-7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	13	153	11	150	3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	14	154	13	158	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	15	177	12	167	10	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	16	91	15	82	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	17	204	16	185	19	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	172	17	155	17	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	19	192	18	190	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	20	72	19	74	-2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	21	188	20	176	12	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	22	100	22	107	-7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	23	157	23	163	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	24	204	21	207	-3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	25	215	24	205	10	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	26	140	25	137	3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	27	117	26	110	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	28	81	28	79	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	29	127	27	122	5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, մասնավորապես Դիլիջան ազգային պարկի սահմանների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	30	135	29	135	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	31	161	30	176	-15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, մասնավորապես Դիլիջան ազգային պարկի սահմանների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	Ընդ.	4134,0		4061,0	73,0	
Խնձորուտի	1	256	1	155	101	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	2	99	2	123	-24	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	3	131	17	126	5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	4	112	18	99	13	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	5	244	19	227	17	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	6	199	20	215	-16	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	7	269	16	187	82	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	8	171	11	160	11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	113	9	117	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	10	143	3	154	-11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	11	132	10	177	-45	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	12	96	8	101	-5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	13	117	7	115	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	14	106	13	100	6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	15	139	6	154	-15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	16	145	5	150	-5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	17	77	4	74	3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	126	12	125	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	Ընդ.	2675,0		2559,0	116,0	
Վանաձորի	1	257	1	175	82	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	2	180	2	169	11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	3	161	3	162	-1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	4	33	4	37	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	5	128	5	121	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	6	234	6	106	128	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	7	66	7	76	-10	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	8	132	8	132	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	214	9	193	21	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	10	95	10	67	28	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	11	152	11	167	-15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	12	205	12	201	4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	13	193	13	202	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	14	118	14	120	-2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	15	97	15	137	-40	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	16	238	16	231	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	17	193	17	182	11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	193	18	199	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	19	81	19	87	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	20	84	20	88	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	21	227	21	236	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	22	178	22	153	25	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	23	142	23	142	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	24	113	24	127	-14	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	25	97	25	100	-3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	26	143	26	135	8	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	27	162	27	155	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	28	190	28	189	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	29	244	29	251	-7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	30	208	30	177	31	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	31	237	31	277	-40	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	32	273	32	235	38	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	Ընդ.	5268,0		5029,0	239,0	
Սպիտակի	1	301	3	331	-30	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	2	294	2-ից	142	152	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	3	222	2-ից	195	27	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	4	225	1-ից	236	-11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	5	176	1-ից և 2-ից	144	32	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	6	107	4	100	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	7	78	12-ից	31	47	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	8	170	10-ից, 11-ից և 12-ից	148	22	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	203	10-ից, 11-ից և 12-ից	87	116	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	10	227	9	231	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	11	226	6-ից	242	-16	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	12	110	6-ից և 8-ից	108	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	13	93	5	113	-20	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	14	155	8-ից	133	22	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	15	167	22	114	53	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	16	116	7	50	66	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	17	25	13	40	-15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	80	27	87	-7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	19	245	25 և 26	245	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	20	100	29	45	55	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	21	122	23	147	-25	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	22	116	24-ից	69	47	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	23	141	28	85	56	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	24	107	24-ից	144	-37	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային չափագրումների հիման վրա
	25	155	21	187	-32	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	26	163	19-ից	139	24	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	27	132	19-ից և 20-ից	185	-53	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	28	34	20-ից	47	-13	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	29	134	14	97	37	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	30	113	15	94	19	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	31	88	16	60	28	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	32	161	17	144	17	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	33	129	18-ից	114	15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	34	250	18-ից	163	87	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
Ընդ.		5165,0		4497,0	668,0	
Վահագվի	1	166	1	151	15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	2	142	2	154	-12	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	3	172	3	163	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	4	188	4	194	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	5	364	5	445	-81	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	6	175	6	166	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	7	61	7	43	18	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	8	152	8	153	-1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	152	9	149	3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	10	121	10	109	12	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	11	137	11	136	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	12	119	12	112	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	13	187	13	166	21	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	14	106	14	107	-1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	15	183	15	168	15	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	16	132	16	135	-3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	17	144	17	143	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	140	18	144	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	19	94	19	96	-2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	20	186	20	164	22	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	21	130	21	143	-13	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	22	175	22	170	5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	23	220	23	216	4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	24	147	24	146	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	25	167	25	158	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	26	103	26	109	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	27	134	27	157	-23	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	28	127	28	123	4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	29	108	29	87	21	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	30	197	30	202	-5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	31	110	31	115	-5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
Ընդ.		4739,0		4724,0	15,0	
Եղեգնուտի	1	99	1	90	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	2	131	2	140	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	3	160	3	140	20	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	4	197	4	177	20	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	5	153	5	154	-1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	6	214	6	235	-21	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	7	62	7	52	10	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	8	177	8	175	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	216	9	215	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	10	201	10	189	12	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	11	210	11	218	-8	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	12	156	12	162	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	13	176	13	170	6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	14	167	14	177	-10	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	15	104	15	93	11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	16	87	16	96	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	17	204	17	209	-5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	97	18	97	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	19	172	19	174	-2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	20	157	20	160	-3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	21	153	21	124	29	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	22	224	22	222	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	23	145	23	144	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	24	174	24	175	-1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	25	151	25	158	-7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	26	173	26	150	23	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	27	129	27	121	8	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	28	157	28	160	-3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	29	142	29	108	34	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	30	169	30	160	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	31	193	31	182	11	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	32	112	32	98	14	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	33	176	33	130	46	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	34	134	34	113	21	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	35	139	35	96	43	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	36	110	36	103	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	37	256	37	159	97	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	38	166	38	117	49	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	39	113	39	106	7	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	40	251	40	152	99	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	41	103	41	41	62	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
Ընդ.		6510,0		5942	568,0	
Փամբակի	1	92	1	89	3	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	2	129	2	121	8	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	3	179	3	179	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	4	143	4	123	20	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	5	278	5	239	39	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	6	66	6	66	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	7	152	7	153	-1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	8	101	8	100	1	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	9	82	9	88	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	10	97	10	92	5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	11	77	11	89	-12	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	12	136	12	96	40	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	13	111	13	82	29	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	14	125	14	123	2	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	15	93	15	99	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	16	66	16	75	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	17	127	17	117	10	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	18	156	18	128	28	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	19	73	19	78	-5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	20	104	20	110	-6	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	21	123	21	119	4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	22	83	22	78	5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	23	79	23	83	-4	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	24	173	24	122	51	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսու համարը 2020թ.	Մակերեսը, հա	Քառակուսու համարը 2008թ.	Մակերեսը, հա	Տարբերությունը, հա	Բացատրություն
	25	260	25	146	114	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	26	66	26	61	5	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	27	112	27	125	-13	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների, արբանյակային պատկերների և դաշտային դիտարկումների հիման վրա
	28	102	28	102	0	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	29	195	29	186	9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
	30	131	30	140	-9	Սահմանների ճշտման արդյունք՝ կադաստրային քարտեզների և արբանյակային պատկերների հիման վրա
Ընդ.		3711,0		3409,0	302,0	
Ամբողջը		32202		30221	1981	

1.5. Լեռնագրության, ռելիեֆի և հողերի բնութագրեր

Վանաձորի անտառտնտեսության անտառները գտնվում են Հայաստանի հյուսիս-արևելյան անտառաճման և անտառտնտեսական շրջանում, Փոքր Կովկաս լեռնահամակարգի Փամբակի լեռնաշղթայի հյուսիսային լանջերին, որի ամենաբարձր լեռնագագաթը Թեժ լեռն է (3101մ):

Փոքր Կովկասի ռելիեֆի տեկտոնական համալիրն արտահայտված է իրար զուգահեռ գոտիներով, որոնց համապատասխանում են նեոգեն-չորրորդական ժամանակաշրջանում կազմավորված ռելիեֆի կառուցվածքային ձևերը: Փամբակի լեռնային համալիրը Փոքր Կովկասի ներքին շարի հարավային գոտին է՝ բաղկացած հորստ-կամարաձալային, հորստ-գմբեթաձև, տեկտոնահրաբխային կառուցվածքներից և հյուսիսից ու հարավից անջատված է տեկտոնական խզումներով:

Երկրաբանական տեսանկյունից անտառտնտեսության տարածքը կազմավորվել է մեզոզոյան և մինչքեմբրյան հրաբխային գործունեության ժամանակաշրջաններում: Հիմնականում տարածված են կրաքարերը և մերգելները:

Անտառտնտեսությունում անտառները տեղաբաշխված են ծովի մակերևույթից 800-2500մ բարձրությունների վրա, ընդ որում մինչև 1200մ բարձրության վրա գտնվում է անտառների ընդհանուր տարածքի ընդամենը 4,7%-ը, 1201-1800մ բարձրությունների վրա՝ 55,2%-ը, իսկ 1800մ-ից բարձր 40,1%-ը:

Անտառտնտեսության տարածքում ռելիեֆը բնութագրվում է խիստ կտրտվածությամբ և լանջերի դիրքադրության փոփոխությամբ, որտեղ գերակշռում են հյուսիսային դիրքադրության լանջերը, սակայն անկախ կողմնադրություններից, գերակշռող են 26-30° թեքության լանջերը (քարտեզ 3, 4):

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքի, և ընդհանրապես լեռնային ծագման հողերի, կազմավորման պրոցեսում կարևոր դեր են խաղում տեղագրական պայմանները, որին համապատասխան հաճախակի փոփոխվում է հողերի ջրագրական ռեժիմը: Վերջինս իր ազդեցությունն է թողնում բուսականության տեսակային կազմի, էոզոլոն պրոցեսների ինտենսիվության և դրանից կախված՝ հողակազմավորման ընթացքի տարբերության, հողերի բազմազանության բնութագրի, նրանց զարգացման և քիմիական ու մեխանիկական կազմի վրա:

Դաշտային աշխատանքների ընթացքում հողային հատուկ ուսումնասիրություններ չեն կատարվել, և հողերի նկարագրման ժամանակ օգտվել ենք տարածաշրջանում կատարած հողագիտական ուսումնասիրություններից ու հանրապետության հողային քարտեզագրական նյութերից, համաձայն որոնց՝ անտառտնտեսության տարածքում հանդիպում են լեռնային դարչնագույն, լեռնային գորշ անտառային և լեռնային մարգագետնային հողերի տիպերը:

Հյուսիսային կողմնադրության լանջերին ձևավորված լեռնային մուգ շագանակավուն հողերը բավականաչափ հզոր են, իսկ հարավային կողմնադրության լանջերում գերիշխում են բաց գորշավուն հողերը, որոնք բնորոշ են կաղնու և կաղնուտրոխուտային տարբեր տիպի ծառատնտեսություններին:

Լեռնային (անտառային) դարչնագույն հողերը հանդիպում են մինչև 1700մ բարձրությունների վրա, որոնցում զարգացած են բոխու, կաղնու, թխկու անտառային զանգվածները:

Անտառային գորշ հողերը հիմնականում հանդիպում են 1400-2000մ բարձրության՝ չափավոր տաք և խոնավ կլիմայի, լվացվող ջրային ռեժիմի և բոխու, կաղնու, հաճարենու ծառատեսակների ծածկոցի պայմաններում, իսկ լեռնամարգագետնային հողերը հիմնականում զբաղեցնում են 2000մ և բարձր տարածքները:

Անտառածածկ մակերեսի 69%-ը տեղաբաշխված է հյուսիսային դիրքադրության, իսկ 31%-ը հարավային դիրքադրության լանջերին (քարտեզ 4):

Լանջերի մինչև 10° թեքությունների վրա գտնվում է տարածքի 6,7%-ը, 11-20°- 14,5%-ը, 21-30°-45,3%-ը, իսկ տարածքի 33,5%-ը գտնվում է 30°-ից բարձր թեքությունների վրա:

1.6. Կլիման

Հայաստանի տարածքն աչքի է ընկնում բնակլիմայական պայմանների մեծ բազմազանությամբ: Համաձայն Հայաստանի ագրոկլիմայական տեղեկագրի՝

հանրապետությունում առանձնացվում են 11 ագրոկլիմայական գոտիներ: Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքը վերագրվում է 6-րդ և 7-րդ ագրոկլիմայական գոտիներին: 6-րդ չափավոր տաք գոտին ընդգրկում է ծովի մակերևույթից 600-900մ բարձրությունները, իսկ 7-րդ գոտին՝ (չափավոր ցուրտ) 900մ-ից բարձր: Անտառի տարածման վերին գոտում (1700մ և բարձր) կլիմայական պայմանները համեմատաբար խիստ են: Տարածքին բնորոշ են ջերմաստիճանի փոքր տատանումները, չափավոր տաք, համեմատաբար չոր ամառ, անձրևային աշուն և չափավոր ցուրտ ձմեռ:

Լեռնագրությամբ պայմանավորված մթնոլորտային տեղումները հիմնականում ենթարկվում են արևմուտքից և արևելքից մուտք գործող օդային զանգվածների շարժման օրինաչափությանը: Ստորև ներկայացվում է կլիմայական բնութագրերը 2018-2019 թվականների համար՝ ըստ Վանաձորի օդերևութաբանական կայանի:

Տեղումների միջին քանակը 694-673մմ է, տարվա միջին ջերմաստիճանը՝ 8,7-9,4°C, բացարձակ նվազագույն ջերմաստիճանը՝ -24°C, առավելագույնը՝ +36,1°C: Ձնածածկույթի բարձրությունը, կախված տեղանքի բարձրությունից, տատանվում է 10 - 15սմ-ից մինչև 50-70սմ:

Հողի սառեցման առավելագույն խորությունը 25սմ է: Ընդհանուր առմամբ նշված անտառածման շրջանի կլիմայական պայմանները համեմատաբար նպաստավոր են բազմաթիվ ծառափային բուսականության աճեցման համար (աղյուսակ 3):

Աղյուսակ 3. Կլիմայական բնութագրերը ըստ Վանաձորի օդերևութաբանական կայանի տվյալների

Վանաձոր													
Օդի դիտված առավելագույն ջերմաստիճանը (°C)													առավելագույնը
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018	10	14	23	22	27	32	34	28	28	26	16	12	34
2019	13	10	18	22	28	31	36	33	26	27	22	14	36
Օդի դիտված նվազագույն ջերմաստիճանը (°C)													նվազագույնը
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018	-8	-6	-4	-4	1	7	9	10	6	-3	-6	-14	-14
2019	-10	-10	-12	-2	3	7	4	9	0	-2	-8	-7	-12
Օդի միջին ամսական և տարեկան ջերմաստիճան (°C)													տարի
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018	2.5	2.7	7.6	9.1	13.6	17.2	21.4	18.6	16.4	11.2	4.4	1.9	10,6
2019	0.1	0.8	2.9	7.2	14.4	18.5	19.6	19.6	13.6	12.2	3.2	2.5	9,6
Ամսական և տարեկան տեղումների քանակը (մմ)													տարեկան
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018	16.4	16.2	55	59.8	132	89	105.5	48	29.8	58.8	27	24.9	662,4
2019	2.4	19.3	46.9	31.5	81.5	93	13.9	19.3	46.4	1.3	13.4	23	391,9
Օդի միջին ամսական և տարեկան հարաբերական խոնավությունը (%)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018	69	73	70	70	74	75	74	72	74	82	69	75	73
2019	72	73	66	64	75	78	79	75	72	80	69	67	72,5

Քանու միջին ամսական արագությունը (մ/վ)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018	3,2	2,4	2,7	2,6	2,1	2,2	2,1	2,1	1,5	1,6	3	2,3	2,3
2019	3,3	3	3,1	1,9	1,8	1,5	1,9	1,7	1,5	1,4	2,1	2,7	2,1

1.7. Բուսական և կենդանական աշխարհ

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն աչքի է ընկնում խիստ արտահայտված ուղղաձիգ գոտիականությամբ, ռելիեֆի խայտաբղետությամբ և դրան համապատասխան բուսական հարուստ կենսաբազմազանությամբ, որը հիմնականում պայմանավորված է աշխարհագրական դիրքով և ծովի մակերևույթից բարձրությամբ: Հյուսիսային Հայաստանի անտառային ֆլորան հիմնականում ներկայացված է Կովկասյան և Բորեալ ֆլորաների տարրերից:

Անտառկազմող գլխավոր ծառատեսակներն են արևելյան հաճարին, արևելյան կաղնին, կովկասյան բոխին, իսկ ուղեկցող ծառատեսակներն են լորենին, հացին, կեչին, սրատերև թխկին և այլ տեսակներ, որոնք մասնակցում են հաճարի և կաղնու խառը կամ բարդ ծառուտների կազմավորմանը, իսկ առանձին դեպքերում ձևավորում են միատարր փոքր ծառուտներ:

Միջին լեռնային գոտում հյուսիսային կողմնադրության լանջերը հիմնականում զբաղեցնում են հաճարկուտները, հարավային լանջերը՝ կաղնու համակցությունները: Հաճարկուտներում անտառի կազմի մեջ մտնում են բոխին, կաղնին, լորին, հացին:

Բացատնելում և անտառի ենթանտառում թփերից հանդիպում են ցախակեռաս, մասրենի, գկոենի, կտակենի:

1400մ-ից բարձր, մինչև անտառի տարածման վերին սահմանը, հարավային լեռնալանջերը հիմնականում զբաղեցնում են խոշորատեղ կաղնու ծառուտները: Կաղնու անտառներին բնորոշ է խառը կազմ՝ բոխու, հացու, թխկու, լորենու, անտառային խնձորենու և տանձենու մասնակցությամբ:

Մարգահովիտի անտառպետության «Մարգահովիտ» պետական արգելավայրի անտառի տարածման վերին գոտում և ավելի բարձր համայնքային պատկանելիության հողատեսքերում՝ 2000-3040 մետր բարձրությունների վրա գտնվում է «Մրտավարդ» պետական արգելավայրը:

Կենդանական աշխարհը ներկայացված է Կովկասյան լայնատերև անտառներին բնորոշ տեսակներով: Տարածքի կենդանական աշխարհի բազմազանությանն ու հարստությանը նպաստում է լեռնային խիստ կտրտված ռելիեֆը, բնական քարանձավների առկայությունը, անտառները և ջրերի առատությունը:

1.8. Ջրագրություն

Ուսումնասիրվող տարածքի ջրագրական ցանցը մեծամասամբ պատկանում է Դեբետ գետի ավազանին, որը զբաղեցնում է 4080կմ² տարածք, որից 3790կմ² Հայաստանի տարածքում: Հարավ-արևելյան հատվածը՝ տարածքի մոտ 1,5%-ը պատկանում է Աղստևի ավազանին:

Ինչպես բոլոր լեռնային երկրներում, այստեղ ևս ջրագրական ցանցը զարգացած է, սակայն բնութագրվում է խիստ անհամաչափ բաշխվածությամբ: Դեբետ գետի երկարությունը հաշված Փամբակի ակունքից, կազմում է 178կմ, միջին լայնությունը 15մ, միջին խորությունը 0,4մ, ոլորայնության գործակիցը 1,3, տարեկան հոսքը 995 մլն մ³, հոսքի մոդուլը 9,21/վ.կմ², միջին հանքայնացումը 225մգ/լ: Փամբակը համարվում է Դեբետի գլխավոր վտակը: Գետի ակունքը Ջաջուռի թամբոցի արևելյան լանջին գտնվող աղբյուրն է, որը գտնվում է Շիրակի և Փամբակի լեռնաշղթաների հատման մասում: Գետի ավազանը 1370կմ² է: Շրջապատված է՝ հյուսիսից Բազումի, հարավից՝ Փամբակի լեռնաշղթաներով: Գետահովիտն ընդարձակ կիրճ է, որը գետաբերանի հատվածում փոխվում է խորը կանիոնի: Առավել խոշոր վտակ Չիչխանը Փամբակ գետ է թափվում գետաբերանից 52կմ հեռավորության վրա: Սկիզբ է առնում Ջաջուռի թամբոցի արևելյան ստորոտներից՝ 2090մ բարձրության վրա, իսկ Դեբետի համակարգում, որը ձևավորվում է Փամբակ և Ձորագետ գետերի միախառնումից, հաշվվում է հարյուրավոր գետակներ, որոնցից միքանի տասնյակն ունեն 10կմ և ավելի երկարություն: Ձորագետի, համեմատաբար խոշոր վտակներից են Տաշիրը, Չքնաղը, Ուռուտը, Գարգառը, իսկ Փամբակի վտակներից աչքի են ընկնում Լեռնապատը, Տանձուտը, Ալարեքսը: Գետային ցանցի միջին խտությունը 0,84կմ/կմ² է, սակայն ըստ տեղանքի բարձրության այն աճում է: Նախալեռնային և միջին լեռնային հարթավայրային տեղամասերում գետերը հիմնականում դանդաղահոս են, ունեն ցածրադիր, երբեմն ճահճապատ ափեր և հաճախ առաջացնում են գալարներ: Միջին և բարձր լեռնային գոտիներում մակերևույթի թեքությունների մեծացմանը զուգընթաց գետերի հոսքն արագանում է, ձևավորվում են նեղ, խոր կիրճեր և կանիոններ, որտեղ խորքային մասնատվածությունը հասնում է 400-600մ և ավելի: Մեծ միջակայքում են փոխվում նաև գետերի ջրհավաք ավազանների մակերեսները և միջին հավասարակշռված բարձրությունները, որոնք տատանվում են 1200-1300մ-ից մինչև 2200-2300մ միջակայքում:

Ուսումնասիրվող տարածքի գետերի կարևոր առանձնահատկություններից մեկն էլ այն է, որ դրանց սնումը խառն է, որը կատարվում է անձրևաջրերի, ձնհալքի և մասամբ ստորերկրյա ջրերի հաշվին, ընդ որում ծալքաբեկորային լեռների շրջանում, որտեղ տարածված են թույլ ջրաթափանց ապարները՝ ստորերկրյա սնումը թույլ է արտահայտված, իսկ հյուսիս-արևմտյան շրջաններում, որտեղ մեծ տարածում ունեն նորագույն հրաբխային ապարները, գերակշռում է ստորերկրյա սնումը (քարտեզ 5):

Գետավազաններում բարձրությունների մեծ տարբերության պատճառով ձնհալքն աստիճանաբար է կատարվում, որի պատճառով վարարման սեզոնը երկարաձգվում է մինչև ամռան կեսը: Դա առավել ցայտուն է արտահայտվում անտառապատ գետավազաններում, որտեղ անտառածածկույթի և մեծ միջին հավասարակշռված բարձրության պատճառով ձնհալքի սեզոնը երկարաձգվում է 2-3 շաբաթով:

Տարածաշրջանի գետերը ջրային տրանսպորտի համար պիտանի չեն:

Բաժին 2. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

2.1. Անտառի կառուցողականություն

Վանաձորի անտառտնտեսության կառավարման պլանի պատրաստման աշխատանքները կատարվել են համաձայն սույն ծրագրի տեխնիկական առաջադրանքի՝ հիմք ընդունելով ՀՀ Անտառային օրենսգիրքը (2005), համաձայն որի Հայաստանի Հանրապետությունում անտառներն ըստ իրենց նպատակային նշանակության դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

Պաշտպանական նշանակության անտառներ, որոնք են.

- ջրային օբյեկտների ջրապահպան գոտիների անտառները,
- բարձր թեքության (30°-ից ավել) վրա գտնվող անտառները,
- անտառների վերին և ստորին սահմանների 200մ լայնությամբ շերտը,
- բուսաբանական, կենդանաբանական այգիների, դենդրոպարկերի շրջակա անտառները՝ 100 մետր շառավղով,
- կիսաանապատային, տափաստանային, անտառտափաստանային գոտիներում աճող անտառները:

Հատուկ նշանակության անտառներ, որոնք են.

- Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում ընդգրկված անտառները,
- Քաղաքային և քաղաքամերձ անտառները,
- Ռեկրեացիոն և առողջարարական անտառները,
- Սահմանային, ռազմական նշանակության անտառները,
- Պատմական և գիտական արժեք ներկայացնող անտառները,
- Սանիտարական գոտիները պահպանող անտառները:

Արտադրական նշանակության անտառներ, որոնք են

- բնափայտի շարունակական արտադրությունն ապահովող անտառները, որոնք չեն դասվում հատուկ և պաշտպանական նշանակության անտառների շարքին:

2.2. Անտառների գնահատման մեթոդը

Անտառների ընդհանուր գույքագրումն իրականացվել է համաձայն Հայաստանի անտառներում անտառչինության և անտառկառավարման պլանների մշակման հրահանգի, ընտրելով աչքաչափային-չափողական մեթոդը, որը հիմնված է բնականում անտառի աչքաչափային, ընտրողական չափողական և հաշվարկային գնահատման համատեղմանը:

Համաձայն հրահանգի՝ 1հա-ում ընդլայնական հատույթների մակերեսների չափման համար, տեղադրվել են ռելասկոպիկ և շրջանաձև հաշվարկային հրապարակներ, GPS-ով որոշվել են կորդինատները:

Անտառի հիմնական էլեմենտի և առավել ներկայացված տեսակների միջին բարձրությունները հատվածում որոշվել է գործիքային չափումներով՝ 3-5 միջինին մոտ ծառերի համար և տարիքային բուրով որոշվել է նրանց տարիքը:

Հատվածում ծառուտի կազմի որոշման հիմքը հանդիսանում է ըստ տեսակների հաշվարկված ընդլայնական հատույթների մակերեսների մեծությունը, իսկ ծառուտի կազմի բոլոր տեսակների ընդլայնական հատույթների մակերեսների գումարը ծառուտի լրիվության որոշման համար:

Անտառի գնահատման բոլոր ցուցանիշները, անկախ կիրառվող մեթոդի, գրանցվում են գնահատման քարտում, որը հանդիսանում է հիմնական դաշտային փաստաթուղթը, ընդ որում այն լրացվում է գնահատման յուրաքանչյուր անտառային հատվածի համար: Հաշվի առնելով լեռնային անտառների հանգամանքը, անտառի հիմնական ցուցանիշներից բացի գրանցվել են նաև ծովի մակերևույթից միջին բարձրությունը, լանջերի թեքությունը, հատվածի տեղը լանջի վրա (լեռնաշղթայի գագաթ, լանջի միջին մասը և այլն), հողի պաշտպանության և էրոզիայի աստիճանը (ուժեղ, միջին, թույլ), արժեքավոր և ռելիկտային տեսակներ և այլն: Լանջերի բաժանումն ըստ թեքության աստիճանի կատարվել է համաձայն լեռնային պայմաններում հատումների կատարման գործող կանոնների:

Լանջերն ըստ թեքության բաժանվում են հարթ՝ մինչև 1°, թույլ թեք՝ 1-3°, թույլ զառիկող՝ 3-5°, զառիկող՝ 5-10°, ուժեղ զառիկող՝ 10-15°, զառիթափ՝ 15-20°, զառիվայր՝ 20-30°, խիստ զառիվայր՝ 30-40° և դարափուլային 40°-ից բարձր:

Շարահարկերի բաժանումը կատարում են հետևյալ պայմաններում.

1. յուրաքանչյուր շարահարկի լրիվություն պետք է լինի ոչ պակաս 0,3,
2. շարահարկների միջին բարձրության տարբերությունը պետք է կազմի ոչ պակաս 20%,
3. շարահարկի միջին բարձրությունը կազմում է վերին շարահարկի բարձրության ոչ պակաս 1/4-ը:

Պարզ ծառուտներում տեսակային կազմը կամ բարդ ծառուտներում շարահարկը որոշվում է տոկոսային հարաբերությամբ անտառկազմող տեսակի պաշարից (անտառի էլեմենտ) և գրանցվում է ֆորմուլայով, որտեղ բերվում են յուրաքանչյուր ծառատեսակի կրճատ նշանակումը և յուրաքանչյուրի մասնակցության բաժինը ծառուտի կազմում՝ արտահայտված գործակցի տեսքով (ամբողջ թվով), որում յուրաքանչյուր միավորը համապատասխանում է 10% մասնակցության չափի ընդհանուր պաշարում:

Ծառատեսակը, որի պաշարը կազմում է մինչև 2-5% ծառուտի ընդհանուր պաշարից (շարահարկ), գրվում է ֆորմուլայի կազմում «+» նշանով:

Միջին տարիքը որոշվում է անտառկազմող յուրաքանչյուր տեսակի համար և գրանցվում գնահատման քարտերում: Ծառուտի տարիքը հանդիսանում է գերակշռող տեսակի տարիքը:

Բոնիտետային դասը որոշվում է միջին տարիքով և միջին բարձրությամբ անտառի հիմնական էլեմենտի համար (շարահարկ):

Հարաբերական լրիվությունը որոշվում է առանձին ծառուտի ամեն շարահարկի համար՝ աչքաչափով, կամ լրիվաչափի օգնությամբ ծառերի տրամագծերի ընդլայնական կտրվածքների ընդհանուր մակերեսների գումարով, կամ շրջանաձև հրապարակներում ծառերի հաշվառման ճանապարհով կամ էլ ժապավենային հաշվառումով:

Բնափայտի 1հա-ի պաշարը որոշվում է անտառի գնահատման ժամանակ ծառուտների առանձին շարահարկերի համար տարածաշրջանի համար ընտրված ծավալային աղյուսակներով:

Անտառի բնական վերածի նկարագրության համար նշվել են. տեսակային կազմը՝ կենսունակ նմուշների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ, տարիքը (միջին), միջին բարձրությունը, նմուշների քանակը՝ հազար հատ 1հա-ի հաշվով:

Ենթանտառի նկարագրության ժամանակ նշում են թփերի հիմնական տեսակները և նրանց խտության աստիճանը: Խտության աստիճանը որոշելու համար օգտագործում են հետևյալ չափանիշները՝ խիտ (տարածքի 50%-ից ավել ծածկված), միջին խտության (10-49% ծածկված) և նոսր (10%-ից պակաս):

Նկարագրվում է նաև ռելիեֆի տարրերի նկատմամբ դիրքադրությամբ, լանջի թեքությամբ, հատվածի տեղադրմամբ և ծովի մակերևույթից ունեցած բարձրությամբ:

Ճանապարհային հասանելիությունը նշվում է յուրաքանչյուր հատվածի համար: Մատչելի համարվում է հատվածը, եթե նրանով անցնում է ճանապարհը կամ հատվածի սահմանից մինչև ճանապարհը պակաս է 200մ-ից: Գոյություն ունեցող բոլոր ճանապարհները պատկերվում են անտառային քարտեզներում:

Հատվածները հաջորդաբար համարակալվում են արաբական թվանշաններով՝ քառակուսու հյուսիս-արևմուտքից դեպի հարավ-արևելք:

2.3. Անտառային տեսության հողերի դասակարգում:

Հողատեսքերի գույքագրման և գնահատման ժամանակ հիմք է ընդունվել անտառաշինության և անտառկառավարման պլանների մշակման հրահանգով սահմանված հետևյալ դասակարգումը.

1. *Անտառային հողեր* - անտառապատ, կենդանական և բուսական աշխարհի պահպանման, բնության պահպանության, ինչպես նաև անտառով չծածկված, բայց անտառային տնտեսության կարիքների համար տրամադրված կամ նախատեսված հողեր: Անտառային հողերին պատկանում են.

- անտառածածկ հողերը,
- ոչ անտառածածկ հողերը,
- չմիակցված սաղարթով անտառմշակույթները,
- անտառային տնկարանները և պլանտացիաները:

2. *Անտառածածկ տարածքներին վերագրվում են.*

- 0,4 և բարձր լրիվությամբ երիտասարդ տարիքային խմբի ծառուտները,

- մնացած տարիքային խմբերի 0,3 և բարձր լրիվության ծառուտները,
- թփերով պատված հողատեսքերը, որոնցում առանց հատուկ անտառմելիորատիվ աշխատանքների հնարավոր չէ հիմնել անտառ:

3. Ոչ անտառածածկ անտառային հողերին պատկանում են.

- հատված տարածքները,
- անտառվերականգնման համատարած հատման հատատեղերը,
- բացատներ - որտեղ բացակայում կամ առկա են առանձին ծառեր,
- նստրուտներ - 0,1-0,2 լրիվության ծառուտները (բացի երիտասարդ խումբը),
- հրդեհված - անտառի հատված մինչև ածի դադարեցման աստիճան վնասված,
- մահացած ծառուտներ - անտառամասեր ֆիտո և էնտո ներգործությունից, արտադրական արտանետումներից, ռելիեֆից թռնվածության և այլ գործոնների ազդեցությունից արմատի վրա չորացած, մահացած ծառուտներ, ինչպես նաև համատարած քամատապալ և ձնետապալ անտառամասերը:

Գնահատման ժամանակ առանձնացվում են ոչ անտառային հողերի հետևյալ կատեգորիաները.

- գյուղատնտեսական հողահանդակներ և հատուկ նպատակային նշանակության հողեր, վարելահող, խոտհարքներ, արոտավայրեր, այգիներ, պտղատու տնկարաններ, անտառային ճանապարհներ, անտառուղիներ և հակահրդեհային ճեղքեր, էլեկտրահաղորդակցության, հեռախոսակապի գծեր, բնակատեղեր, ավազահանքեր, մելիորատիվ առուներ և այլն,
- հողեր, որոնք առանց հատուկ մելիորատիվ միջոցառումների պիտանի չեն անտառաճեցման համար,
- ժայռեր, քարացրոններ, ճահճուտներ, ոչ անտառածածկ թեք լանջեր և այլն:

Աղյուսակ 4. Գնահատման հատվածների նվազագույն մակերեսը

Հողատեսքեր	Մակերեսը, հա
Ստուգման ժամանակաշրջանի անտառմշակույթներ	0,1
Բնական ծառուտներ	0,3
Ոչ անտառածածկ տարածքներ	0,3
Անտառսերմնային բազաներ	0,1
Բնության և մշակութային ժառանգության արժեքավոր օբյեկտներ	0,1
Վարելահողեր, այգիներ, ավազուտներ	0,1
Խոտհարք, արոտավայր	0,3

2.4. Գույքագրման տվյալների ծրագրային ապահովում

Անտառտնտեսության դաշտային գույքագրման արդյունքները ենթարկվել են СОЛН-3 համակարգչային ծրագրային մշակման, որում համեմատած СОЛН-ի տարածաշրջանային անտառաճման պայմաններին համապատասխանեցնելու նպատակով՝ կատարելագործված և ավելացված են նոր մակետներ, ինչպիսիք են՝ ֆլորայի բնութագիրը, ֆաունայի հանդիպման արեալները, մարդածին ձևախախտումը,

հողի բնութագիրը, ճանապարհներով ապահովվածությունը և այլն, որից և փոփոխվել է տվյալների բազայի կառուցվածքը, և որ շատ կարևոր է, մշակվել է կապ երկրատեղեկատվական համակարգի (GIS) հետ:

Քարտեզագրական նյութերը համակարգչով մշակվել են՝ օգտագործելով ArcGIS ծրագրային ապահովումը, որը հնարավորություն է ընձեռնում դաշտային գույքագրման նյութերի վրա ստեղծելու բազմանպատակային ԵՏՀ տվյալների բազա, որից և պատրաստվել են թեմատիկ քարտեզներ: Ստեղծված թվայնացված հատվածային քարտեզագրական բազան լրացվում է ինֆորմացիայով՝ թեմատիկ քարտեզների համար հատվածների բնութագրերի հետ EXCEL-ի աղյուսակների կցման ճանապարհով, ընդ որում, թեմատիկ քարտեզներ հնարավոր է կազմել ցանկացած ցուցանիշի համար, որը առկա է անտառային հատվածային բնութագրերի բազայում:

Հատվածների մակերեսները ներմուծվում են գնահատման քարտերի մեջ քարտեզագրական նյութերի թվայնացումից և ArcGIS բազայից համակարգչով հատվածների մակերեսների (կլորացված մինչև տասնորդական) որոշումից հետո:

Տվյալների քարտեզագրական բազան ունի հատվածային բնութագիր, որը հնարավորություն է ընձեռնում պատրաստել թեմատիկ քարտեզներ:

2.5. Քարտեզագրական աշխատանքներ

Վանաձորի անտառտնտեսության անտառների քարտեզագրման համար հիմք են հանդիսացել.

- Գուգարքի և Եղեգնուտի անտառտնտեսությունների անտառպետությունների նախորդ անտառչինության քարտեզագրական նյութերը,
- 1:25000 մասշտաբի տեղագրական քարտեզները,
- ծրագրի տարածքի արբանյակային պատկերները,
- համայնքների հատակագծերն ու կադաստրային նոր քարտեզները:

Վերը նշված նյութերը տեղափոխվել են երկրատեղեկատվական համակարգ: Կատարվել է քարտեզների և պլանշետների թվայնացում և դրանց գրանցում աշխարհագրական կոորդինատային ցանցում:

Համայնքների հատակագծերից, կադաստրային քարտեզներից և 2007թ անտառչինական պլան-քարտեզներից վերցվել են անտառային տարածքների ուրվագծերը: Տեղագրական քարտեզները վերցվել են գետային և ճանապարհային ցանցերը, բնակավայրերը, բարձրության իզոգծերը (հորիզոնականներ) և այլ տվյալներ, որոնց միջոցով ճշտվել է անտառային տարածքների որոշ սահմաններ, օրինակ՝ քառակուսիների միջև սահմանները, որոնք անցնում են գետերով կամ ջրաբաժաններով:

Արբանյակային հանույթների օգնությամբ կատարվել է անտառային տարածքի նախնական բաժանում՝ ըստ հատվածների: Ճշտվել են նաև ճանապարհային և

գետային ցանցի որոշ տվյալներ, ինչպես նաև անտառային տարածքի արտաքին և ներքին սահմանները:

Համայնքների վարչական տարածքներում անտառային հողերի գույքագրման և գնահատման արդյունքներով բացահայտվել են համայնքների կադաստրային քարտեզներում անտառային հողատեսքերի անճշտությունները, որոնք սահմանների ճշտում իրականացրած կազմակերպության կողմից քարտեզագրվել և համաձայնեցվել են համապատասխան համայնքների հետ:

2.6. Արբանյակային պատկերներ

Աշխատանքների իրականացմանն անհրաժեշտ արբանյակային նկարները տրամադրվել է ծրագրի կողմից: Օգտագործվել են Pleiades 1A արբանյակից ստացված 0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ նկարներ, ինչպես նաև ArcGIS Basemap WorldImagery առցանց բաց աղբյուրի արբանյակային նկարները (աղյուսակ 5):

Աղյուսակ 5. Արբանյակային պատկերների տեսակը և պատկերներով ապահովված մակերեսը

№	Անտառապետության անվանումը	Արբանյակային պատկերի տեսակը և լուծաչափությունը	Պատկերներով ապահովված մակերեսը, հա
1	Վանաձորի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS BasemapWorldImagery, 1 մետր լուծաչափության (առցանց բաց աղբյուր)	5020 հա Ամպային ծածկույթ 3% 5238 հա
2	Խնձորուտի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS Basemap WorldImagery, 1 մետր լուծաչափության (առցանց բաց աղբյուր)	2678 հա Ամպային ծածկույթ 3% 2678 հա
3	Մարգահովտի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS Basemap WorldImagery, 1 մետր լուծաչափության (առցանց բաց աղբյուր)	4133 հա Ամպային ծածկույթ 5% 4133 հա
4	Սպիտակի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS Basemap WorldImagery, 1 մետր լուծաչափության (առցանց բաց աղբյուր)	3954 հա Ամպային ծածկույթ10% 5154 հա
5	Եղեգնուտի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS BasemapWorldImagery (առցանց բաց աղբյուր)	11100 11100
6	Վահագնի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS BasemapWorldImagery (առցանց բաց աղբյուր)	8900 8900
7	Փամբակի	•Pleiades 1A (0.5մ լուծաչափության պանխրոմատիկ և 2մ լուծաչափության բազմասպեկտրալ) •ArcGIS BasemapWorldImagery (առցանց բաց աղբյուր)	7000 7000

Աղյուսակ 6. Անտառտնտեսության կազմակերպման հիմնական տարրերը

Անտառապետության անվանումը	Տարին	Մակերեսը, հա	Քառակուսիների քանակը, հատ	Հատվածների քանակը, հատ	Հատվածի միջին մակերեսը
Վանաձորի	2020	5268,0	32	1354	3,9
	2008	5029,0	32	1096	4,6
Խնձորուտի	2020	2675,0	18	750	3,6
	2008	2559,0	20	671	4,1
Մարգահովիտի	2020	4134,0	31	1106	3,7
	2008	4061,0	30	953	4,1
Սպիտակի	2020	5165,0	34	1125	4,6
	2008	4497,0	32	668	6,7
Վահագնի	2020	4739,0	31	1077	4,4
	2008	4724,0	31	1035	4,6
Եղեգնուտի	2020	6510,0	41	982	6,6
	2008	5942,0	41	934	6,4
Փամբակի	2020	3711,0	30	655	5,7
	2008	3409,0	30	899	3,8
Ընդամենը	2020	32202,0	217	7049	4,6
	2008	30221,0	216	6256	4,9

2.7. Քառակուսիների տեղաբաշխման սխեմա

Անտառտնտեսության տարածքի բաժանումը քառակուսիների կատարվել է հաշվի առնելով տեղանքի աշխարհագրական տարրերը՝ գետեր, ճանապարհներ և այլ գործոններ, ընդ որում նախորդ գույքագրման քառակուսային ցանցը հիմնականում պահպանվել է: Անտառտնտեսության տարածքը բաժանվել է 217 քառակուսիների, ամենափոքր քառակուսու մակերեսը 25,5հա է (Սպիտակի անտառապետություն), իսկ ամենամեծը նույնպես Սպիտակի անտառապետությունում 300,8հա, միջին մակերեսը 148,0 հա: Անտառի գնահատման հատվածների ընդհանուր քանակությունը 7440 է, հատվածների միջին մակերեսը՝ 4,4հա: Նախորդ կառավարման պլանի համեմատ՝ հատվածների ընդհանուր թիվն ավելացել է 1184-ով, իսկ հատվածի միջին մակերեսը նվազել է 0,5-ով (աղյուսակ 6, քարտեզ 6):

2.8. Կոլեկտիվ ուսուցում

Նախքան դաշտային գույքագրումը հիմնական և տեխնիկական անձնակազմի անդամների համար իրականացվել է եռօրյա կոլեկտիվ (խմբային) ուսուցում: Կոլեկտիվ ուսուցումն իրականացվել է նախօրոք ընտրված ծառուտներում: Հիմնական նպատակը գույքագրող անձնակազմի նախապատրաստումն է անտառի գնահատման իրականացմանը՝ կոնկրետ օբյեկտի պայմաններում պահանջվող ճշտությամբ:

Ուսուցումները Գուգարքի և Եղեգնուտի անտառտնտեսությունների համար իրականացվել են համատեղ (նկար 2):

Կոլեկտիվ ուսուցումը ներառել է

- ա) անտառգույքագրման չափումների կատարման հրահանգավորում, շրջանաձև ռելասկոպիկ և հաշվարկային հրապարակներով վարժանքներ, չափագրումների տվյալների օգտագործում՝ ինքնաստուգման համար, անտառհատվածի ընդհանուր գնահատման բնութագրի և գործիքների ու սարքավորումների հետ աշխատանքի հմտության բարձրացում,
- բ) բոլոր մասնագետների ծանոթացում համապատասխան իրավական ակտերին,
- գ) ծանոթացում անտառաճման պայմանների և անտառային տիպերի հետ, նրանց փոխկապակցվածությանը ծառուտների տեսակային կազմի, բոնիտետային դասերի և ծառուտների գնահատման այլ ցուցանիշների հետ,
- դ) ծանոթացում ծառուտների, առանձին ծառերի վնասատուներով և հիվանդություններով վարակվածության նշանների հետ, հատուկ անտառապաթոլոգիական հետազոտություններ պահանջող վտանգավոր վնասատուների բազմացման օջախների մասին ահազանգերի ներկայացում,
- ե) ծանոթացում ծառուտների և այլ հողային կատեգորիաների արբանյակային նկարների վերծանմանը, գնահատման հատվածների սահմանների ճշտման և հատվածի ընդհանուր գնահատման բնութագրի գործնական ցուցադրում,
- զ) տեղեկացում դաշտային տեխնիկական փաստաթղթերի ձևակերպման և դրանց լրացման պահանջների մասին:

Նկար 2. Կոլեկտիվ ուսուցում

2.9. Անտառկառավարման պլանավորման մասնակցային մոտեցում

Անտառկառավարման պլանավորման մասնակցային մոտեցման հիմնական նպատակը շահագրգիռ խմբերին հնարավորության ընձեռնումն է աջակցելու անտառկառավարման պլանավորման պրոցեսին: Անտառային պաշարների պլանավորման մեջ բազմակողմանի մասնակցային մոտեցումն անտառագիտության ռեֆորմի կարևոր նախապայմաններից է:

Տեղաբնակները կարող են օժանդակել տվյալների հավաքագրմանը, պաշարների վիճակի վերաբերյալ պատմական տվյալների և տեղային կարիքների ու պաշարների օգտագործման ավանդույթների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրմանը:

Մասնակցային մոտեցումն անկասկած կբարձրացնի տեղաբնակների հետաքրքրությունն անտառների պահպանության և պաշարների արդյունավետ օգտագործման գործընթացներում: Մասնակցային պլանավորման մոտեցումը և դրա կիրառումը պետք է հաշվի առնի ազգային սովորույթներն ու ավանդույթները: Ռեսուրսների մասնակցային պլանավորման և կառավարման մեջ ընդհանուր պրոբլեմները որոշվում են համագործակցության միջոցով: Մասնակցային կառավարում նախ և առաջ նշանակում է համագործակցություն կազմակերպության ներսում և պլանավորողների, հասարակության ու հետաքրքրվող կողմերի միջև: Մասնակցային պլանավորման պրոցեսի արդյունավետությունը երաշխավորված է համապատասխան ուսուցման դեպքում:

Ծրագրի շրջանակներում հանդիպումներ են իրականացվել անտառտնտեսության աշխատակիցների և մի շարք համայնքներում, քննարկվել են կառավարման պլանի հիմնական դրույթները, անտառային քարտեզները համադրվել են համայնքների կադաստրային քարտեզների հետ, վերհանվել և ճշտվել են առկա անհամապատասխանությունները:

Բաժին 3. ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

3.1. Անտառտնտեսության ընդհանուր փարածքի բաժանումն ըստ հիմնական նպատակային նշանակության և հողատեսքերի

Պաշտպանական նշանակության հողատեսքերի ընդհանուր մակերեսը զբաղեցնում է ամբողջ տարածքի 38,5%-ը (12405,6հա), այդ թվում անտառային հողերը՝ 11669,4հա (94,1%), որից անտառածածկը՝ 7426,8հա է, չմիակցված աղարթով անտառմշակույթները՝ 211,5հա: Հրդեհված, հատված և չվերականգնված անտառային տարածքները զբաղեցնում են՝ 543,8հա, անտառային բացատները և բաց տարածքները՝ 3190,6հա, նոսրուտները՝ 296,7հա: Ոչ անտառային հողերը զբաղեցնում են 736,2հա (ընդհանուր ոչ անտառային հողերի 48,6%-ը):

Հատուկ նշանակության հողատեսքերը զբաղեցնում են 13902,7հա (43,2%), այդ թվում անտառային հողերը՝ 13573,4հա, որից անտառածածկ մակերեսը՝ 10841,2հա (79,9%), անտառմշակույթները՝ 1,2հա, չմիակցված աղարթով անտառմշակույթները՝ 172,1հա: Հրդեհված, հատված և չվերականգնված անտառային տարածքները զբաղեցնում են 613,9հա, անտառային բացատները և բաց տարածքները՝ 1487,7հա, նոսրուտները՝ 457,3հա: Ոչ անտառային հողերը զբաղեցնում են 356,3հա:

Արտադրական նշանակության ընդհանուր հողատեսքերը զբաղեցնում են 5893,7 հա (18,3%), այդ թվում անտառային հողերը՝ 5443,5հա, որից անտառածածկը՝ 4758,4 հա: Հրդեհված, հատված և չվերականգնված անտառային տարածքները զբաղեցնում են 375,4հա, բացատները՝ 161,5հա, նոսրուտները՝ 148,2հա: Ոչ անտառածածկ մակերեսը զբաղեցնում է 572,2հա:

Անտառտնտեսության ընդհանուր հողատեսքերում անտառածածկ ընդհանուր մակերեսը 23026,4հա է (71,5%), որից ընդհանուր 1763,3 հեկտարն է միակցված սաղարթով անտառմշակույթ (7,7%), հրդեհված, համատարած հատված և չվերականգնված մակերեսը՝ 1533,1հա, անտառային բացատները և պարապուտները՝ 4839,8հա, նոսրուտները՝ 902,2հա:

Ընդհանուր ոչ անտառային մակերեսը զբաղեցնում է 1515,7հա, որից խոտհարքները՝ 83հա, արոտավայրերը՝ 984,3հա:

Անտառտնտեսության և անտառապետությունների ընդհանուր մակերեսների բաշխվածությունն ըստ անտառապաշտպանական կատեգորիաների և հողատեսքերի տրված է աղյուսակ 7-ում, պատկերված՝ քարտեզ 7-ում, իսկ անտառի կատեգորիաներն ըստ անտառապետությունների նշված է աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 7. Վանաձորի անտառտնտեսության հողատեսքերի բաշխվածությունն ըստ հիմնական նպատակային նշանակության կատեգորիաների

№	Հողատեսք	Պաշտպանական կատեգորիա	Մակերեսը, հա
1	Ընդհանուր մակերեսը	Արտադրական	5893,7
		Պաշտպանական	12405,6
		Հատուկ նշանակության	13902,7
		Ընդամենը	32202,0
2	Անտառաձածկ մակերեսը	Արտադրական	4758,4
		Պաշտպանական	7426,8
		Հատուկ նշանակության	10841,2
		Ընդամենը	23026,4
2.1	Այդ թվում անտառմշակույթներ	Արտադրական	77,6
		Պաշտպանական	720,7
		Հատուկ նշանակության	965,0
		Ընդամենը	1763,3
3	Զմիակցված անտառմշակույթներ	Արտադրական	-
		Պաշտպանական	211,5
		Հատուկ նշանակության	172,1
		Ընդամենը	383,6
4	Անտառային տնկարան	Արտադրական	-
		Պաշտպանական	-
		Հատուկ նշանակության	3,6
		Ընդամենը	3,6
5	Ոչ անտառաձածկ	Արտադրական	685,1
		Պաշտպանական	4031,1
		Հատուկ նշանակության	2556,5
		Ընդամենը	7272,7
5.1	Հրդեհված, հատված և չվերականգնված	Արտադրական	375,4
		Պաշտպանական	543,8
		Հատուկ նշանակության	613,9
		Ընդամենը	1533,1
5.2	Բացատներ	Արտադրական	161,5
		Պաշտպանական	3190,6
		Հատուկ նշանակության	1485,3
		Ընդամենը	4837,4
5.3	Նոսրուտներ	Արտադրական	148,2
		Պաշտպանական	296,7
		Հատուկ նշանակության	457,3
		Ընդամենը	902,2
6	Ոչ անտառային	Արտադրական	450,2
		Պաշտպանական	736,2
		Հատուկ նշանակության	329,3
		Ընդամենը	1515,7

Աղյուսակ 8. Անտառապետությունների բախվածությունը ըստ հիմնական նպատակային նշանակության և անտառապետությունների

№	Անտառապետություն	Պաշտպանական նշանակությունը / մակերեսը, հա						Ընդամենը	
		Արտադրական		Պաշտպանական		Հատուկ			
		Ընդհանուր մակերեսը	Անտառածածկ մակերեսը	Ընդհանուր մակերեսը	Անտառածածկ մակերեսը	Ընդհանուր մակերեսը	Անտառածածկ մակերեսը	Ընդհանուր մակերեսը	Անտառածածկ մակերեսը
1	Վանաձորի	286,0	295,2	2415,9	1601,5	2566,1	1706,6	5268,0	3603,3
2	Խնձորուտի	343,5	274,1	1197,3	780,3	1134,2	988,8	2675,0	2043,2
3	Մարգահովիտի	-	-	65,0	50,0	4069,0	3398,6	4134,0	3448,6
4	Սպիտակի	-	-	3591,9	902,8	1573,1	948,6	5165,0	1851,4
5	Վահագնի	1566,4	1187,2	1764,7	1356,7	1407,9	1094,4	4739,0	3638,3
6	Եղեգնուտի	2674,2	2159,1	1858,9	1437,3	1976,9	1813,7	6510,0	5410,1
7	Փամբակի	1023,6	842,8	1511,9	1298,2	1176,5	890,5	3711,0	3031,5
Ընդամենը		5893,7	4758,4	12405,6	7426,8	13902,7	10841,2	32202,0	23026,4

3.2. Անտառային հողերի և փոփոխությունն ըստ հողատեսքերի

Անտառտնտեսության ընդհանուր մակերեսի 2008-ի համեմատությամբ 2020թ. ավելացումը 1981 հեկտարով, իսկ անտառածածկի մակերեսը 702,7 հեկտարով բացատրվում է անտառտնտեսության շրջակա համայնքների հետ սահմանների և անտառչինական ու համայնքների կադաստրային քարտեզագրական նյութերում առկա անհամապատասխանությունների ճշտման, ինչպես նաև երկրատեղեկատվական համակարգով մակերեսների ճշտման հանգամանքներով:

Անտառային խոտհարքերի և արոտավայրերի մակերեսների փոփոխություններն ըստ գործառնական նշանակության տարածքների ճշտման արդյունք է (աղյուսակ 9):

Աղյուսակ 9. Անտառտնտեսության անտառային հողերի հողատեսքերի փոփոխությունը

№	Հողատեսքը	2008		2020		Տարբերությունը
		Հա	%	Հա	%	
1.	Ընդհանուր	30221,0	100	32202,0	100	1981
2.	Անտառային հողեր, ընդամենը	28258,4	93,5	30686,3	95,3	2427,9
2.1.	Անտառածածկ, ընդամենը	22323,7		23026,4		702,7
2.1.1.	Այդ թվում անտառմշակույթներ	2190,9		1763,3		-427,6
2.2.	Չմիակցված սաղարթով անտառմշակույթներ	643,0		383,6		-259,4
2.3.	Անտառային տնկարան	9,8		3,6		-6,2
2.4.	Ոչ անտառածածկ, ընդամենն, այդ թվում	5281,9		7272,7		1090,8
2.4.1	Նոսրուտներ	792,2		902,2		110
2.4.2	Հրդեհված, հատված և չվերականգնված տարածքներ	1697,2		1533,1		-164,1
2.4.3	Բացատներ	2792,5		4837,4		+2044,9
3.	Ոչ անտառային հողեր, ընդամենը, այդ թվում	1962,6	6,5	1515,7	4,7	-446,9
3.1	Խոտհարքեր	287,7		83,0		-204,7

№	Հողատեսքը	2008		2020		Տարբերությունը
		Հա	%	Հա	%	
3.2	Արոտավայրեր	1024,0		984,3		-39,7
3.3	Այգիներ	16,1		12,0		-4,1
3.4	Այլ հողեր	634,8		436,4		-198,4

Աղյուսակ 10. Վանաձորի անտառտնտեսության հողատեսքերի բաշխվածությունն ըստ անտառպետությունների

№	Հողատեսքը	Վանաձորի	Խնձորուտի	Մարգահովիտի	Սպիտակի	Վահագնի	Եղեգնուտի	Փամբակի	Ընդամենը
1	Մակերեսը, հեկտար	5268	2675	4134	5165	4739	6510	3711	32202
2	Անտառածածկ, ընդամենը	3603,3	2043,2	3448,6	1851,4	3638,3	5410,1	3031,5	23026,4
2.1	Այդ թվում անտառմշակույթներ	254,4	185,1	392,5	769,4	50,4	90,1	21,4	1763,3
3	Չմիակցված անտառմշակույթներ	10,7		70,3	302,6				383,6
4	Տնկարան		2,4	1,2					3,6
5	Ոչ անտառածածկ, այդ թվում	1557,8	615,3	507,7	2894,4	738,9	403,8	554,8	7272,7
5.1	Հրդեհված, հատված և չվերականգնված	304,8	152,0	30,2	187,7	502,8	229,8	125,8	1533,1
5.2	Նոսրուտներ	109,6	76,9	221,2	15,1	147,4	123,9	208,1	902,2
5.3	Բացատներ	1143,4	386,4	256,3	2691,6	88,7	50,1	220,9	4837,4
6	Ոչ անտառային	96,2	12,9	107,4	116,6	361,8	696,1	124,7	1515,7
6.1	Անտառայգի	2,1				2,5	7,4		12
6.2	Արոտավայրեր	5,8		53,8		324,0	571,9	28,8	984,3
6.3	Խոտհարքներ			0,7	2,0	5,6	74,1	0,6	83
6.4	Այլ հողեր	88,3	12,9	52,9	114,6	29,7	42,7	95,3	436,4

3.3. Անտառածածկ մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունը ըստ անտառկազմող ծառաթփադեսակների

Անտառտնտեսությունում հիմնական անտառկազմող տեսակներն են արևելյան հաճարին, որի համակեցությունները զբաղեցնում են 7366,0հա՝ 1290140,0մ³ ընդհանուր պաշարով, կամ անտառածածկ մակերեսի 32,0%-ը և ընդհանուր պաշարի 52,4%-ը, կաղնու համակեցությունները զբաղեցնում են 6119,2հա՝ 456750,0մ³ պաշարով (անտառածածկ տարածքի 26,6%-ը և պաշարի 18,6%-ը), բոխու գերակշռությամբ ծառուտները զբաղեցնում են 4946,0հա, ընդհանուր պաշարը 330750,0մ³ (անտառածածկի 21,5%-ը և պաշարի 13,4%-ը), սոճուտները՝ 1916,7հա, 177380,0մ³ պաշարով (8,3% և 7,2%), թխկի գերակշռությամբ ծառուտները՝ 1053,2հա, 112650,0մ³ պաշարով (4,6% և 4,6%) և մնացած տեսակները միասին կազմում են անտառածածկի 7,0%-ը և ընդհանուր պաշարի 3,8%-ը (աղյուսակ 11, քարտեզ 8):

Աղյուսակ 11. Անտառածածկ մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ անտառակազմող ծառատեսակների

Գերակշռող ծառատեսակը	2008		2020	
	մակերեսը, հա	պաշարը, մ ³	մակերեսը, հա	պաշար, մ ³
Սոճի	2244,9	194680,0	1916,7	177380,0
Կաղնի բարձրաբուն	3332,6	375670,0	3560,4	361960,0
Կաղնի շիվային	2626,2	63740,0	2558,8	94790,0
Կաղնի կարմիր	-	-	1,1	30,0
Հաճարի	6958,6	1327950,0	7366,0	1290140,0
Բոխի բարձրաբուն	3578,3	319460,0	4179,1	300210,0
Բոխի շիվային	821,1	21960,0	766,9	30540,0
Հացի	193,9	11830,0	121,2	7070,0
Թխկի	858,8	80400,0	1053,2	112650,0
Թեղի	135,4	15550,0	57,6	6790,0
Ընկուզենի հունական	11,0	630,0	18,0	1400,0
Սպիտակ ակացիա	16,9	370,0	8,0	360,0
Ղաժի	127,3	2140,0	121,5	2430,0
Կեչի	891,8	41410,0	924,0	51030,0
Կաղամախի	73,7	1690,0	107,3	5370,0
Լորենի	340,9	23090,0	242,5	19030,0
Բարդի	2,4	90	4,6	100,0
Արջատիլենի	-	-	0,1	10,0
Տանձենի	21,1	430,0	1,0	30,0
Խնձորենի	20,5	400,0	6,6	140,0
Ուռի	-	-	11,7	220,0
Թույա	-	-	0,1	-
Ակացիա դեղին	28,8	150,0	-	-
Սզնի	39,5	360,0	-	-
Ընդամենը	22323,7	2482000,0	23026,4	2461680,0

3.4. Անտառածածկ տարածքի և պաշարի բաշխվածությունը ըստ ծովի մակերևույթից բարձրության

Անտառտնտեսությունում անտառները տեղաբաշխված են ծովի մակերևույթից 800-2500 մ բարձրությունների վրա, ընդ որում մինչև 1200մ բարձրության վրա գտնվում է ընդամենը 1076,4հա մակերես, 107810մ³ ընդհանուր պաշարով (ընդհանուր անտառածածկ տարածքի 4,7% և պաշարի 4,8%), 1201-1600մ բարձրությունների վրա՝ 6499,6հա, 728950մ³ ընդհանուր պաշարով (28,2% և 29,6%), 1601-1800մ՝ 6211,4հա, 695520մ³ ընդհանուր պաշարով (27,0% և 28,3%), 1801-2000մ՝ 6624,8հա, 702580մ³, համապատասխանաբար 28,8% և 28,5%, 2000մ-ից բարձր՝ 2614,2հա, 226820մ³ պաշարով (11,3% և 8,8%), ընդ որում վերջինիս մակերեսի 56,7%-ը և պաշարի 62,3%-ը «Մարգահովիտ» պետական արգելավայրի տարածքում է:

Աղյուսակ 12. Անտառածածկ մակերեսի և ընդհանուր պաշարի բաշխվածությունն ըստ ծովի մակերևույթից բարձրության

Անտառակետություն	Անտառածածկը, հա Պաշարը, մ ³	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մետր						
		Մինչև 800	801-1200	1201-1600	1601-1800	1801-2000	2001-2200	2200-ից բարձր
Վանաձորի	3603,3	4,2		646,2	1324,4	1372,9	255,0	0,6
	210380	80		30300	81610	86530	11850	10
Խնձորուտի	2043,2			119,2	737,0	806,6	375,3	5,1
	151770			9510	48960	61590	31350	360
Մարգահովիտի	3448,6				323,1	1778,9	1097,7	248,9
	464860				53370	270210	126300	14980
Սպիտակի	1851,4			48,5	522,9	880,5	289,8	109,7
	78470			1900	19410	39720	13270	4170
Վահագնի	3638,3	2,4	481,9	1714,7	993,5	441,5	4,3	
	503050	300	46100	228380	164760	62870	640	
Եղեգնուտի	5410,1	4,7	526,1	2568,3	1516,3	706,4	88,3	
	774990	210	55530	330420	264800	115390	8640	
Փամբակի	3031,5	15,8	41,3	1402,7	794,2	638,0	138,2	1,3
	278160	240	5350	128440	62610	66270	15240	10
Ընդհամենը	23026,4	27,1	1049,3	6499,6	6211,4	6624,8	2248,6	365,6
	2461680,0	830	106980	728950	695520	702580	207290	19530

3.5. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ տարիքային խմբերի

Անտառտնտեսությունում անտառածածկ մակերեսի և պաշարի հետևյալ բաշխվածությունն է ըստ տարիքային խմբերի: Երիտասարդ ծառուտները (I և II հասակային դասեր) զբաղեցնում են 5610,7հա 206740մ³ պաշարով (անտառածածկի 24,4% և պաշարի 8,4%-ը), միջին տարիքի ծառուտները, որոնք բացարձակ գերակշռում են, զբաղեցնում են 12323,2հա 1398860մ³ պաշարով (համապատասխանաբար 53,5% և 56,8%):

Հասունացող ծառուտները զբաղեցնում են 2790,3հա 438110մ³ պաշարով (համապատասխանաբար 12,1% և 17,8%), հասուն և գերհասուն ծառուտները զբաղեցնում են ընդհանուր տարածքի 10,0%-ը և պաշարի 17,0%-ը (համապատասխանաբար 2302,2հա և 417970մ³ պաշարով):

Անտառտնտեսության 2008թ. գնահատման արդյունքներով հետևյալ պատկերն է՝ երիտասարդ ծառուտները զբաղեցնում են անտառածածկի 27,9%-ը և պաշարի 6,4%-ը, միջին տարիքի ծառուտները՝ համապատասխանաբար 32,5% և 32,7%, հասունացող ծառուտները՝ 17,4% և 26,4%, հասուն և գերհասուն ծառուտները՝ 22,2%-ը և պաշարի 34,5%-ը (աղյուսակ 13, քարտեզ 9):

Աղյուսակ 13. Անտառածածկ տարածքի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ գերակշռող ծառատեսակների և տարիքային խմբերի

№	Գերակշռող ծառատեսակը	Մակերեսը, հա							Պաշարը, մ ³							Միջին տարիքը
		Ընդհանուր Մակերեսը, հա	այդ թվում ըստ տարիքային խմբերի				Ընդհանուր պաշարը, մ ³	այդ թվում ըստ տարիքային խմբերի								
			երիտասարդ		միջին տարիքի	հասունացող		հասուն և գերհասուն		երիտասարդ	միջին տարիքի	հասունացող	հասուն և գերհասուն			
			1	2				ընդամենը	այդ թվում գերհասուն				1	2	ընդամենը	
1	Սոճի	1916,7	281,3	769,1	816,4	46,6	3,3	177380	4740	48350	113400	9870	1020		46	
2	Կաղնի	3560,4	38,2	320,5	2686,4	300,6	214,7	361960	810	10470	279410	40330	30940	730	118	
3	Կաղնի ցածրաբուն	2558,8	9,3	634,4	1851,4	44,0	19,7	94790	90	16990	72140	4040	1530	1120	36	
4	Կաղնի կարմիր	1,1	1,1					30	30						15	
3	Հաճարի	7366,0	8,6	823,7	3900,0	1260,6	1373,1	1290140	90	37970	671710	265430	314940	2040	123	
4	Բոխի	4179,1	111,7	2205,5	1381,6	309,5	170,8	300210	2330	72840	157850	41660	25530	640	50	
5	Բոխի շիվային	766,9		218,9	523,2	22,1	2,7	30540		6120	22600	1630	190		34	
6	Հացի	121,2	13,1	24,6	83,5			7070	80	810	6180				44	
7	Թխկի	1053,2	1,1	95,2	409,3	405,5	142,1	112650	40	3090	41360	50570	17590	70	122	
8	Կեչի	924,0		13,2	230,6	341,4	338,8	51030		150	11210	18970	20700	590	84	
9	Թեղի	57,6			25,3	20,2	12,1	6790			2710	2020	2060		130	
10	Ղաժի	121,5			100,2	21,3		2430			2050	380			35	
11	Ակացիա սպիտակ	8,0			1,8		6,2	360			20		340		31	
12	Ընկուզենի հունական	18,0		3,4	14,6			1400		100	1300				50	
13	Բարդի	4,6		4,2	0,4			100		60	40				16	
14	Կաղամախի	107,3		1,3	105,4	0,6		5370		80	5210	80			27	
15	Լորի	242,5		26,7	179,2	17,9	18,7	19030		1370	11400	3130	3130	2950	47	
16	Արջատխլենի	0,1		0,1				10		10					25	
17	Ուռի	11,7			11,7			220			220				49	
18	Տանձենի	1,0		1,0				30		30					35	
19	Խնձորենի	6,6		4,4	2,2			140		90	50				35	
20	Թփեր	0,1	0,1					-	-							
Ընդամենը		23026,4	464,5	5146,2	12323,2	2790,3	2302,2	2461680	8210	198530	1398860	438110	417970	8140	86	
Վանաձորի անտառապետ.		3603,3	104,8	1265,7	1968,9	135,7	128,2	210380	1790	42900	128770	23210	13710	70	48	
Խնձորուտի անտառապետ.		2043,2	84,1	769,7	845,3	168,0	176,1	151770	2070	39400	80900	15440	13960	1750	66	
Մարգահովտի անտառապետ.		3448,6	67,2	118,9	2361,8	681,0	219,7	464860	1620	10280	364390	69950	18620		110	
Սպիտակի անտառապետ.		1851,4	168,6	474,1	1183,6	25,1		78470	2130	17410	56100	2830			39	

№	Գերակշռող ծառատեսակը	Մակերեսը, հա						Պաշարը, մ ³						Միջին տարիքը		
		Ընդհանուր Մակերեսը, հա	այդ թվում ըստ տարիքային խմբերի				Ընդհանուր պաշարը, մ ³	այդ թվում ըստ տարիքային խմբերի								
			երիտասարդ		միջին տարիքի	հասունացող		հասուն և գերհասուն		երիտասարդ	միջին տարիքի	հասունացող	հասուն և գերհասուն			
			1	2				ընդամենը	այդ թվում գերհասուն				1		2	ընդամենը
	Վահագնի անտառապետ.	3638,3	3,5	377,0	2099,8	669,8	488,2	11,0	503050	70	15920	260800	133410	92850	1370	112
	Եղեգնուտի անտառապետ.	5410,1	18,5	1262,8	2137,7	841,4	1149,7	19,5	774990	350	54720	301670	158600	259650	3830	100
	Փամբակի անտառապետ.	3031,5	17,8	878,0	1726,1	269,3	140,3	15,1	278160	180	17900	206230	34670	19180	1120	91

3.6. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ լանջի թեքության և փարիքային խմբերի

Անտառածածկ տարածքի ընդամենը 2,8%-ը (650,7հա) և պաշարի 2,3%-ը (57220մ³) գտնվում են մինչև 10° թեքությունների վրա, 30°-ից բարձր թեքություններում տեղաբաշխված են 5118,4հա անտառներ՝ 688860մ³ ընդհանուր պաշարով (համապատասխանաբար 22,2% և 28%), իսկ անտառների գերակշռող մասը գտնվում է 21-30° թեքությունների վրա՝ 12010,4հա մակերես (52,2%) և 1244350մ³ պաշար (50,5%) (աղյուսակ 14):

Անտառտնտեսության երիտասարդ տարիքային խմբի ծառուտների մակերեսների 68,7%-ը (3854,3հա) գտնվում են մինչև 25° թեքությունների վրա, որոնցում և հիմնականում նախատեսվում են խնամքի հատումները:

Հիմնական անտառկազմող ծառատեսակներից հաճարկուտների մակերեսի ընդամենը 1,3%-ը և պաշարի 0,7%-ն է գտնվում մինչև 10° թեքությունների վրա, իսկ մակերեսի 28,2%-ը և պաշարի 31,2%-ը՝ 30°-ից բարձր թեքությունների վրա: Նշված հարաբերակցությունները կաղնուտներում կազմում են մինչև 10° թեքությունների վրա 2,7% և 21,1%, իսկ 30°-ից բարձր՝ 21,7% և 33,3%, բոխուտներում՝ 29,0% և 3,7%, 30°-ից բարձր՝ 4,4% և 22,9%, իսկ սոճուտներում՝ 9,5% և 10,0%, իսկ 30°-ից բարձր՝ 9,5% և 14,1% (աղյուսակ 14, 15):

Աղյուսակ 14. Անտառածածկ ընդհանուր մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ լանջի թեքության աստիճանի և տարիքային խմբերի

Լանջի թեքության աստիճանը	անտառածածկ մակերեսը, հա	պաշարը, տաս մ ³	Տարիքային խումբ									
			երիտասարդ		միջին տարիքային		հասունացող		հասուն և գերհասուն		այդ թվում գերհասուն	
			անտառածածկ մակերեսը, հա	պաշարը, տաս մ ³	անտառածածկ մակերեսը, հա	պաշարը, տաս մ ³	անտառածածկ մակերեսը, հա	պաշարը, տաս մ ³	անտառածածկ մակերեսը, հա	պաշարը, տաս մ ³	անտառածածկ մակերեսը, հա	պաշարը, տաս մ ³
մինչև 5⁰	60,3	5970	12,5	400	39,6	4520	7,9	1030	0,3	20		
6-10 ⁰	590,4	51250	203,9	10630	323,0	35080	38,6	2250	24,9	3290		
11-15 ⁰	1624,8	127210	750,5	28050	717,3	84930	79,6	6320	77,4	7910	2,4	240
16-20 ⁰	3622,1	344040	1188,5	46910	1795,8	197650	305,6	44430	332,2	55050	24,0	3270
21-25 ⁰	6074,5	561110	1698,9	60490	3194,4	327290	687,8	97040	493,4	76290	22,6	3510
26-30 ⁰	5935,9	683240	1254,9	45680	3014,2	345370	828,4	127200	838,4	164990		
31-35 ⁰	5022,7	676070	495,5	14370	3172,0	398620	839,5	159230	515,7	103850	15,1	1120
36-40 ⁰	62,5	4760	6,0	210	53,6	3940	2,9	610				
40°-ից բարձր	33,2	8030			13,3	1460			19,9	6570		
ընդամենը	23026,4	2461680	5610,7	206740	12323,2	1398860	2790,3	438110	2302,2	417970	64,1	8140

Աղյուսակ 15. Գերակշռող հիմնական ծառատեսակների մակերեսների և պաշարների բաշխվածությունն ըստ լանջերի թեքության աստիճանի

Գերակշռող տեսակներ	Լանջերի թեքության աստիճանը							
	Մինչև 10°		11- 30°		30°-ից բարձր		ընդամենը	
	հա	Պաշար մ ³	հա	Պաշար մ ³	հա	Պաշար մ ³	հա	Պաշար մ ³
Սոճի	181,4	17650	1552,4	134680,0	182,9	25050,0	1916,7	177380,0
%	9,5	10,0	81,0	75,9	9,5	14,1	100	100
Հաճարի	94,0	9280,0	5191,9	879080,0	2080,1	401780,0	7366,0	1290140,0
%	1,3	0,7	70,5	68,1	28,2	31,2	100	100
Կաղնի	167,3	9630,0	4625,5	294880,0	1326,4	152240,0	6119,2	456750,0
%	2,7	21,1	75,6	45,6	21,7	33,3	100	100
Բոխի	143,7	12140	3296,0	242920,0	1506,3	7569,0	4946,0	330750,0
%	29,0	3,7	66,6	73,4	4,4	22,9	100	100

3.7. Անտառածածկ տարածքի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ բոնիտետային դասերի

Անտառների միջին բոնիտետային դասը IV-0 է, համեմատաբար բարձր բոնիտետային դասով առանձնանում են հաճարկուտները, որոնց միջին բոնիտետային դասը III-3 է, սոճին III-6, սերմնային բոխու և հացենու գերակշռությամբ ծառուտները՝ III-5 և III-7, բարձրաբուն կաղնուտներինը՝ IV-8 (աղյուսակ 16, քարտեզ 10):

3.8. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ ծառուտի լրիվության

Անտառտնտեսության ծառուտների միջին լրիվությունը 0,51 է, ընդ որում հիմնական անտառկազմող բարձրաբուն կաղնուտներում և հաճարկուտներում 0,51 և 0,49:

Ցածր լրիվության (0,3-0,4) ծառուտները զբաղեցնում են ընդհանուր 5357,3հա մակերես, 640500մ³ ընդհանուր պաշարով կամ ընդհանուր մակերեսի 23,2%-ը և ընդհանուր պաշարի 26,0%-ը: 2008թ. գույքագրման արդյունքներով կազմել են համապատասխանաբար 8138,0հա (36,5%) և 661080մ³ (26,6%):

Միջին լրիվության (0,5-0,6) ծառուտները զբաղեցնում են ընդհանուր 12074,2հա մակերես 1544200մ³ ընդհանուր պաշարով կամ ընդհանուր մակերեսի 52,4%-ը և ընդհանուր պաշարի 62,7%-ը: 2008թ. գույքագրման արդյունքներով կազմել են համապատասխանաբար 11577,1 հա (51,9%) և 1552030 մ³ (62,5%):

Բարձր լրիվության (0,7 և բարձր) ծառուտները զբաղեցնում են ընդամենը 3589,0 հա մակերես, 276980 մ³ ընդհանուր պաշարով կամ ընդհանուր մակերեսի 15,6%-ը և ընդհանուր պաշարի 11,3%-ը: 2008թ. գույքագրման արդյունքներով կազմել են համապատասխանաբար 2608,6 հա (11,7%) և 268890 մ³ (10,8%) (աղյուսակ 17, քարտեզ 11):

Աղյուսակ 16. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ բռնիտետային դասերի

Գերակշռող ծառատեսակը	Բռնիտետային դասեր							Միջին բռնիտետ
	1	2	3	4	5	5ա	Ընդ. հա	
Սոճի	105,2	288,4	530,1	762,6	221,6	8,8	1916,7	III-6
Կաղնի		22,3	425,5	1491,8	1476,8	144,0	3560,4	IV-8
Կաղնի ցածրաբուն			64,3	849,6	1204,4	440,5	2558,8	V-2
Կաղնի կարմիր	0,2	0,9					1,1	I-9
Հաճարի		378,5	4734,7	1956,8	296,0		7366,0	III-3
Բոխի բարձրաբուն		264,4	2008,1	1717,6	182,0	7,0	4179,1	III-5
Բոխի ցածրաբուն			46,0	347,8	328,2	44,9	766,9	IV-5
Հացի	0,6	1,3	54,1	43,2	22,0		121,2	III-7
Թխկի		5,9	116,7	478,0	450,3	2,3	1053,2	IV-4
Թեղի			11,2	33,1	13,3		57,6	IV-0
Ընկուզենի		9,3	8,0	0,7			18,0	II-5
Ակացիա սպիտակ				6,5	1,5		8,0	III-7
Բարդի	0,2			0,2	4,2		4,6	IV-7
Ղաժի				6,5	48,4	66,6	121,5	V-5
Կաղամախի		2,7	34,1	53,4	17,1		107,3	III-8
Լորի		100,6	98,3	43,6			242,5	III-6
Կեչի	1,0		18,8	178,3	601,7	124,2	924,0	IV-9
Տանձենի				1,0			1,0	III-4
Խնձորենի				4,9	1,7		6,6	III-9
Ուռի					2,4	9,3	11,7	V-8
Թույա			0,1				0,1	III-0
Արջատխլենի	0,1						0,1	I-0
Ամբողջը	107,3	1074,3	8150,0	7975,6	4871,6	847,6	23026,4	IV-0

Աղյուսակ 17. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ ծառուսի լրիվության

Գերակշռող ծառատեսակը	Տարին	Լրիվությունը								Ընդամենը
		0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
Սոճի	2008	144,1	318,9	465,9	427,5	365,3	268,3	192,8	62,1	2244,9
	2020	159,6	213,1	310,0	322,6	386,8	302,7	172,0	49,9	1916,7
Կաղնի	2008	568,2	1806,6	1992,1	1042,8	355,1	167,1	26,9		5958,8
	2020	751,3	1553,6	1595,9	1358,4	441,5	283,0	113,5	23,1	6120,3
Հաճարի	2008	823	1514,2	2677,3	1612,3	276,9	38,8	16,1		6958,6
	2020	695,0	1818,0	2666,2	1756,0	350,6	73,4	6,8		7366,0
Բոխի	2008	394,6	958	1151,1	1268	384	168,2	49	26,5	4399,4
	2020	322,5	870,7	1206,0	1416,9	588,9	355,4	151,3	34,3	4946,0
Հացի	2008	9,5	33,2	79	57,1	9,6	0,5	5		193,9
	2020	16,6	16,9	49,2	8,4	30,1				121,2
Թխկի	2008	178,5	359,6	285	29,4	5,7		0,6		858,8
	2020	99,5	275,0	478,6	166,1	31,2	2,8			1053,2
Թեղի	2008	18,8	94,5	14	2,4	5,7				135,4
	2020	4,5	44,4	7,5	1,2					57,6
Կեչի	2008	319,7	402,9	128,5	27,9	1,7	11,1			891,8
	2020	152,9	280,3	366,5	121,3	2,5	0,5			924,0
Կաղամախի	2008	1,2		4,5	28,2	31,2	7,5		1,1	73,7

Գերակշռող ծառատեսակը	Տարին	Լրիվությունը								
		0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	Ընդամենը
	2020		6,9	16,2	14,0	39,2	12,1	17,3	1,6	107,3
Ղաժի	2008	6,1	49	32,2	30,3	9,7				127,3
	2020	7,3	21,5	33,8	55,7	3,2				121,5
Լորենի	2008	26,7	62,3	65,9	91,1	27,6	64,4	2,9		340,9
	2020	4,1	27,4	16,8	93,0	19,3	61,3	20,6		242,5
Հունական ընկուզենի	2008		0,6	3,9	4,7			1,8		11,0
	2020	3,5		6,9	4,6		3,0			18,0
Տանձենի	2008	2,3	17,3			0,6		0,9		21,1
	2020		1,0							1,0
Խնձորենի	2008		0,9	14,5	1,4			0,9	2,8	20,5
	2020	0,3	4,1	1,2		1,0				6,6
Արջատխլենի	2008	1,0								1,0
	2020			0,1						0,1
Սպիտակ ակացիա	2008				0,1	11,9	4,9			16,9
	2020	0,4	1,1	0,3	0,4	5,8				8,0
Բարդի	2008	1,2			0,6	0,3	0,3			2,4
	2020			0,2	0,2	4,2				4,6
Ուռի	2020	11,2	0,5							11,7
Թույա	2020						0,1			0,1
Թփեր	2008		25,1	8,9	30,5	2,8				67,3
Անտառտնտեսություն	2008	2494,9	5643,1	6922,8	4654,3	1488,1	731,1	296,9	92,5	22323,7
	2020	2228,7	5134,5	6755,4	5318,8	1904,3	1094,3	481,5	108,9	23026,4
Վանաձորի	2020	437,8	578,6	742,6	755,9	444,1	387,6	209,0	47,7	3603,3
Խնձորուտի	2020	253,3	460,6	396,3	321,5	324,5	168,1	98,1	20,8	2043,2
Մարգահովիտի	2020	255,2	681,3	1275,0	806,4	223,9	87,8	83,8	35,2	3448,6
Սպիտակի	2020	193,3	282,0	451,8	368,9	318,0	198,0	34,2	5,2	1851,4
Վահագնի	2020	307,3	749,3	1437,6	932,6	197,3	11,9	2,3		3638,3
Եղեգնուտի	2020	518,6	1444,6	1756,4	1388,7	192,1	80,3	29,4		5410,1
Փամբակի	2020	263,2	938,1	695,7	744,8	204,4	160,6	24,7		3031,5

3.9. Անտառածածկ մակերեսի և պաշարի բաշխվածությունն ըստ հասակային դասերի

Անտառածածկ մակերեսի 24,4%-ը (5610,7հա) երիտասարդ տարիքային խնբի (1-ին և 2-րդ հասակային դաս) ծառուտներ են, 2008թ. այն կազմել է 26,6% (5935,6հա): 3-րդ հասակային դասի ծառուտների մակերեսը 2008թ. համեմատությամբ 2020թ. ավելացել է 1597,9հեկտարով կամ 6,8%-ով, ինչը բացատրվում է երիտասարդ տարիքային խնբից 3-րդ հասակային դաս տեղաշարժով: 8-րդ և բարձր հասակային դասերի ծառուտների ընդհանուր մակերեսը 6865,4հա (30,7%) և ընդհանուր պաշարը 1162120խմ (46,8%), 2020թ. համեմատությամբ նվազել են 1091,5 հեկտարով (5773,9հա՝ 25,1%), իսկ պաշարը՝ 211520մ³-ով (950600մ³, 38,6%) (աղյուսակ 12, քարտեզ 12):

Աղյուսակ 18. Վանաձորի անտառտնտեսության անտառածածկ մակերեսի և պաշարի փոփոխության դինամիկան ըստ գերակշռող ծառատեսակների ու հասակային դասերի

Գերակշռող ծառատեսակը	Գույքագրման տարին	Հասակային դասեր											Ընդամենը
		Համարիչ- մակերեսը (հա), Հայտարար- պաշարը (մ ³)											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI և բարձր	
Սոճի	2020	281,3	769,1	654,0	29,6	51,0	34,8	47,0	46,6	3,3			1916,7
		4740	48350	85970	5620	8740	4350	8720	9870	1020			177380
	2008	265,2	1453,4	258,4	5,5	28	31,1	68,8	134	0,5			2244,9
		4810	93580	37410	680	2640	4540	15450	35480	90			194680
Կաղնի	2020	48,6	954,9	1011,6	327,2	673,0	757,0	964,1	825,7	419,3	113,4	25,5	6120,3
		930	27460	36040	21100	40680	64380	100570	88290	56000	18620	2710	456780
	2008	1181,6	185	242,8	672,1	700,8	442,6	607,7	802,6	835,9	208,0	79,7	5958,8
		12550	5200	8840	24320	33640	42190	62870	102860	106010	31380	9550	439410
Հաճարի	2020	8,6	823,7	133,8	266,8	332,2	1032,5	1703,2	1599,6	1455,9	9,7		7366,0
		90	37970	12740	30320	41170	172790	332070	326130	334820	2040		1290140
	2008	351,8	138,4	47,1	112,5	227,9	842,9	1709,3	1987,6	1536,6	4,5		6958,6
		2240	2840	2810	13180	27070	142710	362110	429190	345170	630		1327950
Բոխի	2020	111,7	2424,4	645,1	832,3	590,7	292,4	46,7		2,7			4946,0
		2330	78960	41220	90250	81400	31120	5280		190			330750
	2008	897,6	944,7	417,7	895,4	938,2	200,4	101,4	4,0				4399,4
		8980	18640	33610	107320	143320	24200	5310	40				341420
Թխկի	2020	1,1	95,2	25,0	4,2	56,0	209,4	227,9	374,3	60,1			1053,2
		40	3090	2090	240	4540	22790	23600	48050	8210			112650
	2008	55,7	31,7	34,8	8,8	19,9	121,1	184,7	213,6	188,5			858,8
		920	620	2670	400	1650	12610	15870	22070	23590			80400
Հացի	2020	13,1	24,6	77,3	3,0		3,2						121,2
		80	810	5570	190		420						7070
	2008	41,6	40	67,8	1,3	1,8	14,4	27					193,9
		460	1440	3400	100	160	2220	4050					11830
Լորի	2020		26,7	124,6	9,4	0,8	9,4	28,4	3,9	2,7		36,6	242,5
			1370	5900	660	100	1130	2720	510	380		6260	19030
	2008	84,3	122,5	9,5		33,3	9,2	13,1		20,8		48,2	340,9
		1450	3910	280		3890	1010	1560		3890		7100	23090
Ղաճի	2020			29,4	70,8	21,3							121,5
				560	1490	380							2430
	2008		15,9	68,7	24,1	18,6							127,3
			80	1050	580	430							2140
Թելի	2020			1,2			13,2	31,1	12,1				57,6
				140			1590	3000	2060				6790
	2008	1,0		3,9		2,3	1,8	48,8	52,6	25,0			135,4
		10		430		140	310	4900	6830	2930			15550

Գերակշռող ծառատեսակը	Գույքագրման տարին	Հասակային դասեր											Ընդամենը
		Համարիչ- մակերեսը (հա), Հայտարար- պաշարը (մ ³)											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI և բարձր	
Կեչի	2020		13,2	9,2	3,0	8,2	24,7	83,2	207,5	332,0	228,7	14,3	924,0
			150	210	90	380	1140	3620	10890	17850	15890	810	51030
	2008	2	10,3	11,5	1,9	19,2	23,9	99,7	184,4	428	110,9		891,8
		20	100	200	100	670	740	4270	6350	21970	6990		41410
Ընկուզենի հունական	2020		3,4	14,6									18,0
			100	1300									1400
Ակացիա սպիտակ	2020				1,8		0,4	5,8					8,0
					20		30	310					360
Ուռենի	2020				0,5	11,2							11,7
					20	200							220
Կաղամախի	2020			1,3	86,6	18,8	0,6						107,3
				80	4000	1200	90						5370
	2008	24,9	40,8	1,9	1,8		1	3,3				73,7	
		250	730	70	60		170	410				1690	
Տանձենի	2020		1,0										1,0
			30										30
	2008	13	1,9	6,2									21,1
		70	80	280									430
Խնձորենի	2020		4,4	2,2									6,6
			90	50									140
	2008	17	3,5										20,5
		260	140										400
Բարդի	2020		4,2	0,4									4,6
			60	40									100
	2008	0,6	0,6	1,2									2,4
		30	40	20									90
Արջատխլենի	2020		0,1										0,1
			10										10
	2008					1							1
						10							10
Թփեր	2020	0,1											0,1
		-											-
	2008		3,1	42,1	19,4	2,7							67,3
			20	370	100	10							500
Ամբողջը	2020	464,5	5146,2	2815,0	1567,4	1745,0	2377,0	3137,4	3069,7	2276,0	351,8	76,4	23026,4
		8210	198450	191910	154000	178790	299830	479890	485800	418470	36550	9780	2461680
	2008	2940,3	2995,3	1217,1	1742,9	2010,5	1688,4	2863,8	3378,8	3035,3	323,4	127,9	22323,7
		32100	127610	91830	146840	214000	230700	476800	602820	503650	39000	16650	2482000

3.10. Անտառի տիպը

Անտառչինության ժամանակ անտառի տիպի բնութագրման համար հիմք են ընդունվել Լ.Բ. Մախատաձեի և Ն.Դ. Պոպովի, նաև Յարոշենկոյի կողմից Կովկասի և Հայաստանի համար մշակված անտառտիպոլոգիալական սխեմաները:

Համաձայն վերը նշված սխեմաների՝ անտառտնտեսության անտառները տեղաբաշխված են կենտրոնական-արևմտաանդրկովկասյան մարզում, որի բուսականությունն առանձնանում է հարուստ կենսաբազմազանությամբ, լավ զարգացած անտառներով արևելյան կաղնու և հաճարի ծառատների գերակշռությամբ: Տարածաշրջանի կլիման նպաստում է անտառտնտեսության տարածքում անտառի թարմ (չափավոր խոնավ) տիպերի գերակշռությանը (տարախոտային), որը զբաղեցնում է ընդհանուր անտառածածկի 63,4%-ը (14598,7հա), ենթալայան տիպը զբաղեցնում է 16,9%, իսկ շուղախոտային տիպի անտառները 7,3% (աղյուսակ 19):

Աղյուսակ 19. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ անտառի տիպերի

№	Անտառի տիպերի խմբեր	Գերակշռող ծառատեսակները						
		Սոճի	Կաղնի	Հաճարի	Բոխի	Հացի	Այլ տեսակներ	Մնորոններ
1	Հացազգիխոտային		161,7		12,1			173,8
2	Մեղյալ ծածկույթ	114,8	86,7	6,8	85,0		0,6	293,9
3	Շուղախոտային	71,3	543,7	675,3	318,5		72,8	1681,6
4	Բոշխային	130,4	51,1	2,4	16,9		3,0	203,8
5	Պտերային		58,7	1828,1	157,4		12,3	2056,5
6	Տարախոտային	1550,1	4122,3	3694,9	4134,6	121,2	975,6	14598,7
7	Ենթալայան	50,1	1082,4	1091,4	221,5		1443,7	3889,1
8	Գետնաստղային			3,6			2,3	5,9
9	Կախարդախոտային		13,7	63,5			45,9	123,1
Ընդամենը		1916,7	6120,3	7366,0	4946,0	121,2	2556,2	23026,4

3.10.1. Անտառածման պայմանների տիպ

Անտառտնտեսությունների սահմաններում անտառածման պայմանների տիպը բնութագրվել է համաձայն պրոֆ. Ե. Վ. Ալեքսեևի և Պ. Ս. Պոգրեբնյակի կողմից մշակված էդաֆիկ ցանցի, ըստ որի անտառածման պայմանները հիմնականում որոշվում են երկու էդաֆիկ գործոններով՝ հողերի բերրիությամբ և խոնավացման պայմաններով և այդ գործոնները դիտվում են իրարից անկախ:

Հողերի բերրիությունը առաջացնում է հետևյալ տիպերի հաջորդականությունը.

- A- բնութագրում է աղքատ աճման տարածքով,
- B- համեմատաբար աղքատ աճման տարածքով,

C- համեմատաբար բերրի աճման տարածքով,

D- բերրի աճման տարածքով:

Խոնավապահովվածությունից ելնելով անտառի տիպերը բաժանվում են

0-չափազանց չոր,

1- չոր,

2- թարմ (չափավոր խոնավ),

3- խոնավ,

4- թաց,

5- ճահիճ:

Անտառզնահատման տվյալների վերլուծությունից կարելի է եզրակացնել, որ Վանաձորի անտառտնտեսությունում գերակշռում են համեմատաբար բերրի աճման պայմաններով չափավոր խոնավ տիպը (C-2) 5592,7հա, կամ ընդհանուր անտառածածկի 24,3%-ը, իսկ համեմատաբար աղքատ աճման պայմաններով տարածքները՝ (B-3) 18,5% (աղյուսակ 20):

Կարելի է եզրահանգել, որ անտառտնտեսություններում անտառածման պայմանները բարենպաստ են թարմ չափավոր խոնավությամբ համեմատաբար բերրի հողերում աճող անտառային տեսակների համար, որը և հաշվի է առնվել անտառվերականգնման համալիր միջոցառումների նախատեսման ժամանակ:

Աղյուսակ 20. Անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ անտառածման պայմանների տիպերի

Բնիտեսային դաս	Գերակշռող ծառատեսակների մակերեսը, հա						
	Սոճի	Կաղնի	Հաճարի	Բոխի	Հացի	Այլ տեսակներ	Ընդամենը, հա
A1		3,0	18,5				21,5
A2	9,1	11,1	479,4	9,1		114,0	622,7
A3		4,0	3,6				7,6
B			22,9				22,9
B1	163,8	100,2	36,0	194,8	13,0	94,7	602,5
B2	227,8	703,2	1405,6	1837,3	49,9	516,4	4740,2
B3	122,7	1439,7	953,1	630,2	34,8	1068,4	4248,9
B4			10,6				10,6
D2	3,6	122,5	793,2	78,0		73,7	1071,0
D3		7,9	567,5	56,1		7,7	639,2
D4		25,2	80,3				105,5
C1	3,4	344,1		130,5			478,0
C2	1299,9	1919,2	1166,7	981,0	8,7	217,2	5592,7
C3	86,4	1440,2	1772,4	1029,0	14,8	464,1	4806,9
C4			56,2				56,2
Ընդամենը	1916,7	6120,3	7366,0	4946,0	121,2	2556,2	23026,4

3.10.2. Հիմնական անտառկազմող ծառատեսակների գնահատման միջին ցուցանիշները

Անտառտնտեսությունում անտառների միջին տարբը 86 է, միջին բունիտեսային դասը՝ IV-0, ծառուտների միջին լրիվությունը 0,51 է, 1 հեկտարի միջին պաշարը՝ 107մ³, ծառուտի միջին կազմը՝ 2,7բոխի, 2,4հաճարի, 2,2կաղնի, 0,9թխկի, 0,8սոճի, 0,4կեչի, 0,4լորի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի:

Գնահատման նշված ցուցանիշները 2008թ. հետևյալն են՝ 90, III-9, 0,50, 112, 1 հեկտարի միջին աճը՝ 1,24մ³:

Ծառուտի միջին կազմը՝ 2,6հաճարի, 2,3կաղնի, 1,9բոխի, 1,1սոճի, 0,8թխկի, 0,4լորենի, 0,4կեչի, 0,2հացի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի, 0,1թեղի:

Անտառապետություններում ծառուտների միջին կազմերը 2020թ. հետևյալն են՝

- Վանաձորի անտառապետություն՝ 4,2կաղնի, 2,5բոխի, 0,8հաճարի, 0,6թխկի, 0,6սոճի, 0,6լորի, 0,3հացի, 0,2կեչի, 0,2թեղի:
- Խնձորուտի անտառապետություն՝ 2,1հաճարի, 2,0բոխի, 1,4կաղնի, 1,1կեչի, 1,3թխկի, 0,9սոճի, 0,6կաղամախի, 0,3լորի, 0,2արոսենի, 0,1ուռի:
- Մարգահովիտի անտառապետություն՝ 2,4հաճարի, 2,1բոխի, 1,8թխկի, 1,4կեչի, 1,0սոճի, 0,9կաղնի, 0,1լորի, 0,1հացի, 0,1ուռի, 0,1արոսենի:
- Սպիտակի անտառապետություն՝ 4,0կաղնի, 3,9սոճի, 0,7բոխի 0,6թխկի, 0,3հացի, 0,2կաղամախի, 0,1կեչի, 0,1ուռի, 0,1տանձենի:
- Վահագնի անտառապետություն՝ 3,1հաճարի, 2,8բոխի, 2,7կաղնի, 0,6սոճի, 0,3լորի, 0,2հացի, 0,2ղաժի, 0,1կաղամախի:
- Եղեգնուտի անտառապետություն՝ 4,4հաճարի, 3,2բոխի, 0,8թխկի, 0,5լորենի, 0,4կաղնի, 0,3սոճի, 0,2կաղամախի, 0,1հացի, 0,1ղաժի:
- Փամբակի անտառապետություն՝ 3,3 բոխի, 3,1 կեչի, 1,6 հաճարի, 0,7 թխկի, 0,6 լորի, 0,4 հացի, 0,1 կաղամախի, 0,1 կեչի, 0,1 սոճի:

Աղյուսակ 21. Տեղեկագիր անտառգնահատման միջին ցուցանիշների՝ ըստ գերակշռող ծառատեսակների

№	Գերակշռող ծառատեսակը	Տարիներ	Գնահատման միջին ցուցանիշներ					Ծառուտի միջին կազմը
			Տարիքը	Բունտետի դասը	Լրիվությունը	1 հա անտառածածկ մակերեսի միջին աստառ մ ³	Պաշարի 1 հա անտառածածկի միջին անը	
1	Սոճի	2020	46	III-6	0,63	93	2,02	9,0սոճի, 0,3կաղնի,0,2հաճարի,0,2բոխի,0,1կաղամախի,0,1կեչի,0,1հացի
		2008	33	III-6	0,61	72	2,01	9,7սոճի, 0,1կաղնի, 0,1հացի,0,1կեչի
2	Կաղնի սերմնային	2020	119	IV-2	0,48	102	0,86	6,6կաղնի,1,7բոխի,0,5թխի,0,5հաճարի,0,3լորի,0,1կեչի,0,1սոճի,0,1հացի,0,1արոսենի
		2008	95	IV-2	0,49	88	0,93	7,1կաղնի, 1,4բոխի, 0,6թխի, 0,4հաճարի, 0,2լորի, 0,2հացի,0,1կեչի
3	Կաղնի շիվային	2020	36	IV-7	0,55	37	1,03	6,9կաղնի,1,7բոխի,0,6թխի,0,2լորի,0,2հացի,0,1հաճարի,0,1կաղամախի,0,1կեչի,0,1տանձենի
		2008	28	V-1	0,52	22	0,78	8,0կաղնի, 1,4բոխի, 0,4թխի, 0,1հացի,0,1լորի
4	Հաճարի	2020	124	III-3	0,49	175	1,41	6,2հաճարի, 2,0բոխի, 0,8թխի,0,3կաղնի,0,2կեչի 0,1կաղամախի, 0,1հացի
		2008	108	III-5	0,48	139	1,29	5,9հաճարի,1,7բոխի,1,0թխի,0,3լորի,0,3կաղնի,0,3կեչի,0,3կաղամախի,0,1կեչի 0,1հացի
5	Բոխի սերմնային	2020	50	III-5	0,56	72	1,44	6,0բոխի, 1,2հաճարի, 0,7կաղնի,0,8թխի, 0,3հացի, 0,1կաղամախի,0,1սոճի,0,սոճի
		2008	62	III-6	0,53	102	1,64	6,0բոխի, 1,3հաճարի, 1,2կաղնի,1,0թխի, 0,3լորի, 0,1հացի, 0,1կեչի
6	Բոխի շիվային	2020	34	IV-5	0,55	40	1,18	5,7բոխիցբ,1,92կաղնի,0,7թխի,0,6լորի,0,4հացի,0,3հաճարի,0,3դաժի,0,1կեչի
		2008	27	IV-6	0,47	58	0,78	6,3բոխիցբ, 2,0կաղնի,0,5լորի,0,2հաճարի,0,2կեչի,,0,1թխի, 0,1հացի,0,1թեղի,0,1թեղի
7	Հացի	2020	44	III-7	0,52	58	1,32	5,2հացի,1,2բոխի,1,1թխի,0,7կաղնի,0,7լորի,0,4հաճարի,0,2խնձորենի,0,2սոճի 0,2ակացիա,0,1դաժի
		2008	23	III-7	0,51	17	0,74	7,1հացի, 0,8թխի, 0,6սոճի,0,7կաղնի,0,4խնձորենի,0,3,0,1կաղամախի
8	Թխի	2020	123	IV-4	0,48	107	0,87	4,6թխի,1,4բոխի,1,3կեչի,1,0հաճարի,0,7կաղնի,0,4հացի,0,2արոսենի,0,2լորի,0,1ուտի, 0,1թեղի
		2008	131	IV-4	0,42	92	0,83	4,6 թխի, 1,6բոխի,1,4կեչի,1,1հաճարի,0,6կաղնի,0,2արոսենի,0,2թեղի,0,1լորի,0,1ուտի
10	Թեղի	2020	130	IV-0	0,41	118	0,91	3,5թեղի,2,1կաղնի,1,6հաճարի,1,0բոխի,0,8թխի,0,4կեչի,0,4հացի,0,2լորի
		2008	141	IV-5	0,41	115	0,82	4,9թեղի,1,4թխի,1,2կաղնի,0,9հաճարի,0,8հաճարի,0,7բոխի,0,2կեչի,0,1լորի
11	Ակացիա սպիտակ	2020	31	III-7	0,63	45	1,45	9,2 ակացիա սպիտակ,0,3թխի,0,3սոճի,0,1կաղնի,0,1խնձորենի
		2008	15	III-3	0,39	10	0,6	4,7 ակացիա սպիտակ,1,5թխի,1,4սոճի,0,7կաղնի,0,7խնձորենի
12	Կաղամախի	2020	28	III-8	0,69	50	1,78	6,1կաղամախի,1,3հաճարի ,1,3բոխի, 0,4կաղնի,0,3սոճի,0,3լորի,0,1թխի,0,1կեչի,0,1հացի

№	Փերակշռող ծառատեսակը	Տարիներ	Գնահատման միջին ցուցանիշներ					
			Տարիքը	Բռնիտների դասը	Լրիվությունը	1 հա անտառածածկ մակերեսի միջին առատությունը ³	Պաշարի 1 հա. անտառածածկի միջին անը	Ծառուտի միջին կազմը
		2008	16	III-9	0,67	16	1,0	5,6կաղամախի,2,4հաճարի ,1,4լորի, 0,4կեչի,0,2բոխի
13	Լորի	2020	48	II-7	0,65	78	1,62	5,1 լորի,1,2հացի 1,3 բոխի, ,1,0թխկի,1,0կաղնի,0,4հաճարի
		2008	33	II-9	0,58	55	1,66	5,6 լորի, 1,2բոխի,1,0հացի,0,7կաղնի,0,5հաճարի,0,3կաղամախի
14	Կեչի	2020	85	IV-9	0,45	55	0,65	6,5կեչի, 1,8թխկի, 0,5արոսենի,0,6բոխի,0,3ուռի,0,2հաճարի,0,1հացի
		2008	81	V-3	0,39	46	0,57	7,0կեչի,1,5թխկի,0,4հաճարի,0,2բոխի,0,3արոսենի,0,2կաղնի,0,2ուռի,0,1հացի
Անտառունտեսություն		2020	86	IV-0	0,52	107	1,24	2,4հաճարի2,5բոխի,2,2,կաղնի0,9թխկի0,8սոճի,0,4կեչի0,4լորի,0,1կաղամախի, 0,1հացի,0,1արոսենի,0,1ղաժի
		2008	90	III-9	0,50	112	1,24	2,5հաճարի2,0բոխի2,2կաղնի1,1սոճի0,9թխկի0,4լորի0,4կեչի0,2հացի0,1թխկի 0,1ղաժի 0,1կաղամախի
Անտառապետություններ								
Վանաձորի անտառապետություն	2020	48	IV-0	0,57	59	1,23	4,2կաղնի,2,5բոխի0,8հաճարի,0,6թխկի0,6սոճի,0,6լորի0,3հացի,0,2կեչի 0,2թեղի	
Ինձորուտի անտառապետություն	2020	67	III-7	0,55	74	1,10	2,1հաճարի,2,0բոխի,1,4կաղնի,1,1կեչի,1,3թխկի,0,9սոճի,0,6կաղամախի, 0,3լորի,0,2արոսենի,0,1ուռի	
Մարգահովիտի անտառապետություն	2020	110	III-9	0,52	135	1,23	2,4հաճարի,2,1բոխի,1,8թխկի,1,4կեչի,1,0սոճի,0,9կաղնի,0,1լորի,0,1հացի,0,1ուռի, 0,1արոսենի	
Սպիտակի անտառապետություն	2020	40	IV-3	0,56	42	1,05	4,0կաղնի,3,9սոճի,0,7բոխի,0,6թխկի,0,3հացի,0,2կաղամախի,0,1կեչի,0,1ուռի, 0,1տանձենի	
Վահագնի անտառապետություն	2020	112	V-0	0,50	138	1,23	3,1հաճարի 2,8կաղնի 2,7բոխի 0,6սոճի 0,3լորի 0,2հացի 0,2ղաժի 0,1կաղամախի	
Եղեգնուտի անտառապետություն	2020	100	III-4	0,49	143	1,43	4,4 հաճարի 3,2 բոխի 0,8 թխկի 0,5 լորի 0,4 կաղնի 0,3 սոճի 0,2 կաղամախի 0,1 հացի 0,1 ղաժի	
Փամբակի անտառապետություն	2020	92	IV-3	0,51	92	1,0	3,3բոխի 3,1կեչի 1,6հաճարի 0,7թխկի 0,6լորի 0,4հացի 0,1կաղամախի 0,1կեչի 0,1 սոճի	

3.10.3. Անտառի ներկա իրավիճակի վերլուծություն

Անտառի վիճակի պատկերման նպատակով նախորդ անտառաշինությունից հետո վեր է լուծվել անտառաձածկ մակերեսի և պաշարի փոփոխությունը գերակշռող ծառատեսակների և հասակային դասերի սահմաններում, անտառզնահատման ցուցանիշների փոփոխությունները, ինչպես նաև վերջին 3-4 տասնամյակների անտառզնահատման և անտառտնտեսության կառավարման վերաբերյալ առկա համապատասխան նյութերը:

Կիրովականի անտառտնտեսության 1982թ. Կառավարման պլանի անտառի գույքագրման և գնահատման տվյալներով անտառի միջին տարիքը եղել է 113: Հաջորդող տասնամյակներում միջին տարիքն անընդհատ իջնում է, ընդ որում շատ կտրուկ նվազումն արձանագրվել է 1992-2008 թվականներին՝ 20 տարի, ինչը վկայում է իրականացված չհամակարգված մեծածվալ հատումների մասին: Վերջինս ապացուցվում է նաև անտառաձածկ մակերեսի 1 հեկտարի միջին պաշարի կտրուկ նվազումով՝ 1982թ. 150մ³-ից 2020թ. նվազել է մինչև 107մ³:

Անտառտնտեսության ընդհանուր մակերեսի 1992 թվականի համեմատությամբ 2008թ. ավելացումը բացատրվում է նախկին կոլխոզ-սովխոզային տնօրինության 6112հա անտառաձածկ տարածքների միացման հանգամանքով: Նշված ժամանակաշրջանում անտառաձածկ մակերեսն ավելացել է ընդամենը 1691,7 հեկտարով, իսկ ընդհանուր պաշարը ստուգիչ շրջանի 18 տարիների ընթացքում հաշվարկային նվազագույնը 350000 մ³ ավելացման փոխարեն, ընդհակառակը նվազել է ևս 387400 մ³-ով, ինչը ևս վկայում է իրականացված մեծածվալ հատումների մասին:

Վերը նշված ժամանակաշրջանում իրականացված չհամակարգված հատումների հետևանքով լուրջ փոփոխությունների է ենթարկվել ծառուտի միջին կազմը, այն է՝ 1992թ. 4,3հաճար, 2,2կաղնի, 1,4բոխի, 0,9սոճի, 0,5թխկի, 0,4կեչի, 0,1լորի, 0,1թեղի, 0,1հացի կազմի փոխարեն, 2008թ. 2,6հաճարի, 2,3կաղնի, 1,9բոխի, 1,1սոճի, 0,8թխկի, 0,4լորենի, 0,4կեչի, 0,2հացի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի, 0,1թեղի, իսկ արդեն 2020թ. ծառուտի կազմը հետևյալն է՝ 2,7բոխի, 2,4հաճարի, 2,2կաղնի, 0,9թխկի, 0,8սոճի, 0,4կեչի, 0,4լորի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի:

Անտառտնտեսության ընդհանուր մակերեսի 2008թ-ի համեմատությամբ 2020թ. ավելացումը 1981հա, իսկ անտառաձածկի մակերեսը 702,7հա բացատրվում է հատված անտառների մասնակի վերականգնման, անտառտնտեսության շրջակա համայնքների հետ սահմանների և անտառաշինական ու համայնքների կադաստրային քարտեզագրական նյութերում առկա անհամապատասխանությունների ճշտման, ինչպես նաև երկրատեղեկատվական համակարգով մակերեսների ճշտման հանգամանքներով:

Անտառտնտեսությունում անտառաձածկ մակերեսի և պաշարի հետևյալ բաշխվածությունն է ըստ տարիքային խմբերի: Երիտասարդ ծառուտները (I և II հասակային դասեր) զբաղեցնում են 5610,7հա 206740մ³ պաշարով (անտառաձածկի

24,4%-ը և պաշարի 8,4%-ը), միջին տարիքի ծառուտները, որոնք բացարձակ գերակշռող են, զբաղեցնում են 12323,2հա 1398860մ³ պաշարով (համապատասխանաբար 53,5% և 56,8%): Հասունացող ծառուտները զբաղեցնում են 2790,3հա 438110մ³ պաշարով (համապատասխանաբար 12,1% և 17,8%), հասուն և գերհասուն ծառուտները զբաղեցնում են ընդհանուր տարածքի 10,0%-ը և պաշարի 17,0%-ը (համապատասխանաբար 2302,2հա և 417970մ³ պաշարով):

Անտառտնտեսության 2008թ. գնահատման արդյունքներով հետևյալ պատկերն է՝ երիտասարդ ծառուտները զբաղեցրել են անտառածածկի 26,6%-ը և պաշարի 6,5%-ը, միջին տարիքի ծառուտները՝ համապատասխանաբար 34,9% և 33,7%, հասունացող ծառուտները՝ 17,1% և 26,1%, հասուն և գերհասուն ծառուտները՝ 21,4%-ը և պաշարի 33,7%-ը:

3-րդ հասակային դասի ծառուտների մակերեսը 2008թ. համեմատությամբ 2020թ. ավելացումը 1597,9հեկտարով կամ 6,8%-ով, բացատրվում է երիտասարդ տարիքային խմբից 3-րդ հասակային դաս տեղաշարժով:

8-րդ և բարձր հասակային դասերի ծառուտների ընդհանուր մակերեսը 6865,4հա (30,7%) և ընդհանուր պաշարը 1162120խմ(46,8%), 2020թ. համեմատությամբ նվազել են 1091,5 հեկտարով (5773,9հա, 25,1%) և 211520մ³-ով (950600մ³, 38,6%) (աղյուսակ 18):

Ըստ գերակշռող ծառատեսակների հաճարենու գերակշռության ծառուտների մակերեսը 2008թ. համեմատությամբ 2020թ. ավելացել է 407,4 հեկտարով, սակայն ընդհանուր պաշարը նվազել է 37810մ³-ով: Հաճարկուտներում հիմնականում չհամակարգված հատումները, հատկապես կոմերցիոն նպատակով, իրականացվել են 5 և բարձր հասակային դասերի ծառուտներում, միայն 8-րդ հասակային դասում հաճարկուտների ընդհանուր մակերեսը նվազել է 388 հեկտարով, իսկ ընդհանուր պաշարը 103060մ³-ով:

Վերջին 20-25 տարիներին հատված կամ նոսրուտների վերածված տարածքներում, բնական սերմնային վերականգնման և սերմնային վերածին օժանդակման ճանապարհով, երիտասարդ տարիքի ծառուտների մակերեսը ավելացել է 324,9 հեկտարով: III–IV հասակային դասերի հաճարկուտների մակերեսի ավելացումը 241 հեկտարով բացատրվում է նշված ժամանակաշրջանում վերականգնված 1-ին և 2-րդ հասակային դասերից հաջորդ հասակային դասեր փոխադրման հանգամանքով:

Կաղնուտների ընդհանուր մակերեսի ավելացումը 160,4 հեկտարով բացատրվում է հատված կաղնուտների շիվային վերականգնման և ծառուտների գնահատման ցուցանիշների ճշտման հանգամանքով:

Չհամակարգված հատումների արդյունք է բոխու գերակշռությամբ ծառուտների մակերեսի ավելացել է 546,6 հեկտարով, թեև ընդհանուր պաշարը նվազել է 10670մ³-ով: Ապօրինի հատումներից՝ արժեքավոր լրբենու ծառուտների մակերեսը նվազել է 98,4 հեկտարով, իսկ պաշարը՝ 4060մ³-ով, հացենու գերակշռությամբ ծառուտները համապատասխանաբար՝ 18,1հա և 4760մ³:

Թեղու գերակշռությամբ բնական ծառուտների մակերեսի և պաշարի նվազումը հիմնականում կապված է 1990-ական թվականներին թեղիների զանգվածային չորացումների հետ:

Սոճուտների զբաղեցրած մակերեսը նվազել է 328,2 հեկտարով, իսկ ընդհանուր պաշարը 17300մ³-ով, ընդ որում 5-րդ և բարձր հասակային դասերի սոճուտները, որոնք բնական սոճուտներ են, 2008թ. գույքագրված 262,4 հեկտարից, ընդհանուր պաշարը 58200մ³, ներկայումս մնացել է 182,7հա, 32700մ³, այն էլ հիմնականում դժվարամատչելի տարածքներում:

Անտառտնտեսությունում անտառների միջին տարքը 86 է, միջին բոնիտետային դասը՝ IV-0, ծառուտների միջին լրիվությունը 0,51 է, 1 հեկտարի միջին պաշարը՝ 107մ³, ծառուտի միջին կազմը՝ 2,7բոխի, 2,4հաճարի, 2,2կաղնի, 0,9թխկի, 0,8սոճի, 0,4կեչի, 0,4լորի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի:

Գնահատման նշված ցուցանիշները 2008թ. հետևյալն են՝ 90, III-9, 0,50, 112, 1 հեկտարի միջին աճը՝ 1,24մ³:

Ծառուտի միջին կազմը՝ 2,6հաճարի, 2,3կաղնի, 1,9բոխի, 1,1սոճի, 0,8թխկի, 0,4լորենի, 0,4կեչի, 0,2հացի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի, 0,1թեղի:

Աղյուսակ 22. Անտառտնտեսության ընդհանուր, անտառաձածկ մակերեսների և պաշարային ցուցանիշների փոփոխությունը

Գույքագրման տարին	Ընդհանուր մակերեսը, հա	Անտառաձածկ մակերեսը, հա	Ընդհանուր պաշարը, մ ³	1 հա միջին պաշարը, մ ³
1992թ	24109,0	20632,0	2869400,0	139,0
2008թ.	30221,0	22323,7	2482000,0	111,0
2020թ	32202	23026,4	2461680,0	107,0

Աղյուսակ 23. Անտառզնահատման ցուցանիշների փոփոխությունը 1982-2020թթ

Տարի	Մ ըջին Տարիք	Միջին բոնիտետ	Միջին լրիվություն	1 հա անտառաձածկի միջին պաշար	1 հա անտառաձածկի միջին աճը	Ծառուտի կազմը
1982թ	113	III-6	0,52	150	1,33	4,9հաճարի, 1,9կաղնի, 1,3բոխի, 0,9սոճի, 0,4 կեչի, 0,4 թեղի, 0,2 թխկի
1992թ	110	III-6	0,52	139	1,26	4,3հաճար, 2,2կաղնի, 1,4բոխի, 0,9սոճի, 0,5թխկի, 0,4կեչի, 0,1լորի, 0,1թեղի, 0,1հացի
2008թ	90	III-9	0,50	111	1.24	2,6հաճարի, 2,3կաղնի, 1,9բոխի, 1,1սոճի, 0,8թխկի, 0,4լորենի, 0,4կեչի, 0,2հացի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի, 0,1թեղի
2020թ	87	III-6	0,51	107	1.24	2,7բոխի, 2,4հաճարի, 2,2կաղնի, 0,9թխկի, 0,8սոճի, 0,4կեչի, 0,4լորի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի

Հասուն և գերհասուն ծառուտներում բնական վերականգնումն է պատկերված աղյուսակ 24-ում, համաձայն որի՝ հասուն տարիքի անտառների 92,4%-ում առկա է մատղաշ, իսկ մատղաշով (բոլոր տեսակի) ապահովված է 780,8հա (34,5%), որից միայն 407,4 հեկտարը (18,0%) գլխավոր տեսակով:

Ըստ գերակշռող ծառատեսակների՝ հաճարկուտներում բոլոր տեսակներով ապահովված մակերեսի 41,9%-ը, որից հաճարենու գերակշռությամբ մատղաշով ապահովված է 20,4%-ը, իսկ 79,6%-ում մատղաշի կազմում հիմնականում գերակշռում է բոխի տեսակը, ընդ որում բնական սերմնային վերականգնումը համեմատաբար լավ է ընթանում տարախոտային և շուղախոտային տիպի հաճարկուտներում, որում ապահովվածությունը կազմում է 63,3%: Թխկենու գերակշռությամբ հասուն ծառուտների ընդամենը 7,5%-ն է ապահովված հուսալի մատղաշով, ընդ որում ամբողջությամբ բոխի տեսակով, գրեթե նույնն է կաղնուտներում՝ հասուն ծառուտների ընդամենը 28,6%-ն է ապահովված հուսալի մատղաշով, այն էլ ամբողջությամբ բոխիով, իսկ բոխու գերակշռությամբ հասուն և գերհասուն ծառուտների 73,4%-ն ապահովված է մատղաշով՝ ամբողջությամբ կովկասյան բոխի տեսակով:

Աղյուսակ 24. Հիմնական անտառկազմող ծառատեսակների հասուն և գերհասուն ծառուտների սաղարթի տակ վերահի բնութագիրն անտառի տարբեր տիպերում

Գերակշռող ծառատեսակը	Անտառի տիպի խումբը	Հասուն և գերհասուն ծառուտների մակերեսը, հա	Առկա է մատղաշ				Անտառվերականգնման հեռանկարը					
			բոլոր տեսակների		գլխավոր տեսակի		Ապահովված է բոլոր տեսակներով		Ապահովված է գլխավոր տեսակով		Ապահովված չէ	
			հա	%	հա	%	հա	%	հա	%	հա	%
Հաճարի	պտերային	390,6	343,7	88,0	316,4	81,0	73,5	18,8	32,0	8,2	317,1	71,2
	շուղախոտային	167,5	167,5	100	167,5	100	98,1	58,6	59,6	35,6	69,4	41,4
	տարախոտային	636,6	636,6	100	636,6	100	369,2	58,0	178,2	28,0	267,4	42,0
	ենթալայյան	100,4	78,8	78,5	72,8	72,5	8,2	8,2	-	-	92,2	91,8
	հացազգիխոտային	78,0	78,0	100	78,0	100	25,9	33,2	10,3	13,2	52,1	66,8
	ընդամենը	1373,1	1304,6	95,0	1271,3	92,6	574,9	41,9	280,1	20,4	798,2	58,1
Կեչի	շուղախոտային	18,3	15,2	83,1	4,5	24,6	-	-	-	-	18,3	100
	տարախոտային	8,8	7,2	81,8	-	-	1,0	11,4	-	-	7,8	88,6
	ենթալայյան	291,7	207,7	71,2	71,5	24,5	-	-	-	-	291,7	100
	հացազգիխոտային	20,0	20	100	8	40,0	-	-	-	-	20	100
	ընդամենը	338,8	250,1	73,8	84,0	12,1	1,0	0,3	0	0	337,8	99,0
Բոխի	տարախոտային	117,3	117,3	100	117,3	100	93,8	80,5	93,8	80,5	23,5	19,5
	շղախոտային	20,5	20,5	100	20,5	100	14,1	68,6	14,1	68,6	6,4	31,4
	հացազգիխոտային	35,7	35,7	100	35,7	100	19,4	54,3	19,4	54,3	16,3	45,7
	ընդամենը	173,5	173,5	100	173,5	100	127,3	73,4	127,3	73,4	46,2	22,6
Թխկի	տարախոտային	37,3	37,3	100	21,1	56,5	6,1	16,5	-	-	31,2	83,5
	ենթալայյան	61,1	48,8	79,8	31,8	52,3	-	-	-	-	61,1	100
	շուղախոտային	33,7	33,7	100	22,9	68,0	4,5	13,3	-	-	29,2	86,7
	հացազգիխոտային	10,0	8,0	80,0	6,5	65,0	-	-	-	-	10	100
	ընդամենը	142,1	127,8	89,9	82,3	58,0	10,6	7,5	0	0	131,5	92,5
Կաղնի	տարախոտային	138,3	138,3	100	108,6	78,5	45,9	33,2	-	-	92,4	66,8
	ենթալայյան	8,9	8,9	100	3,2	36,0	4,6	51,7	-	-	4,3	48,3
	հացազգիխոտային	34,4	34,4	100	18,7	54,4	9,9	28,8	-	-	24,5	71,2
	բոշխային	52,8	52,8	100	16,0	30,3	6,6	12,5	-	-	46,2	87,5
	ընդամենը	234,4	234,4	100	146,5	62,3	67,0	28,6	-	-	167,4	71,4
Ամբողջը		2261,9	2090,1	92,4	1758,2	77,7	780,8	34,5	407,4	18,0	1481,1	65,5

Բաժին 4. ԱՆՏԱՌՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԱԿԻՑ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

4.1. Ընդհանուր տեղեկություններ

Անտառտնտեսության հարակից համայնքներն են՝ Լոռու մարզի Ազնվաձոր, Անտառամուտ, Անտառաշեն, Արևաշող, Արջուտ, Բազում, Գեղասար, Գյուլագարակ, Գոգարան, Գուգարք, Դարպաս, Դեբետ, Դսեղ, Եղեգնուտ, Լերմոնտովի, Լեռնանցք, Լեռնապատ, Լեռնավան, Լուսաղբյուր, Խնկոյան, Ծաղկաբեր, Կաթնաջուր, Կուրթան, Հալավար, Հարթագյուղ, Հոբարձի, Ձորագյուղ, Ղուրսալի, Մարգահովիտ, Մեծ Պարնի, Նոր Խաչակապ, Շահումյան, Շենավան, Շիրակամուտ, Ջրաշեն, Սարալանջ, Սարահարթ, Սարամեջ, Վահագնաձոր, Վահագնի, Վարդաբլուր, Փամբակ, Քարաբերդ, Քարաձոր, Ֆիոլետովի գյուղական բնակավայրերը և Վանաձոր, Սպիտակ քաղաքային համայնքները (աղյուսակ 25, քարտեզ 13):

Աղյուսակ 25. Ընդհանուր տվյալներ համայնքների վերաբերյալ

Համայնքներ	Հեռավորությունը մարզկենտրոնից, կմ	Հեռավորությունը Երևանից, կմ	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Մշտական բնակչությունը 01.01.2018թ. դրությամբ	Տնային տնտեսությունների քանակը	Գազաֆիկացում
Ազնվաձոր	14	115	1620	529	240	-
Անտառամուտ	28	170	1300	310	91	+
Անտառաշեն	16	123	1820	245	94	-
Արևաշող	23	99	1750	2517	856	+
Արջուտ	13	108	1570	1300	670	+
Բազում	12	114	1520	1552	441	+
Գեղասար	30	110	1660	931	308	+
Գյուլագարակ	30	120	1360	2671	847	+
Գոգարան	35	115	1864	1314	341	+
Գուգարք	4	122	1350	5664	1816	+
Դարպաս	8	115	1360	1828	608	+
Դեբետ	30	131	1050	836	347	+
Դսեղ	30	150	1220	2062	701	+
Եղեգնուտ	25	155	1100	825	245	+
Լերմոնտովի	14	121	1850	862	278	+
Լեռնանցք	30	105	1700	1450	355	+
Լեռնապատ	16	109	1480	1973	596	+
Լեռնավան	40	100	1725	1603	426	+
Լուսաղբյուր	44	119	1800	1325	424	+
Խնկոյան	50	130	1780	302	116	+

Համայնքներ	Հեռավորությունը մարզկենտրոնից, կմ	Հեռավորությունը Երևանից, կմ	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Մշտական բնակչությունը 01.01.2018թ. դրությամբ	Տնային տնտեսությունների քանակը	Գազաֆիկացում
Ծաղկաբեր	42	118	1720	1325	424	+
Կաթնաջուր	35	100	1715	2018	530	+
Հալավար	23	116	1700	147	92	-
Հարթագյուղ	45	120	1710	1272	366	+
Զորագյուղ	28	148	1240	347	93	-
Ղուրսալի	19	103	1510	559	211	+
Մարգահովիտ	20	116	1780	3555	1119	+
Մեծ Պարնի	35	120	1680	2181	570	+
Նոր Խաչակապ	15	100	1450	614	192	+
Շահումյան	9	130	1510	2468	811	+
Շենավան	28	104	1720	487	145	+
Շիրակամուտ	30	110	1660	2385	664	+
Զրաշեն	31	88	1680	3548	890	+
Սարալանջ	39	115	1830	151	75	+
Սարահարթ	35	110	1725	1341	405	+
Սարամեջ	30	100	1760	1544	418	+
Սպիտակ	19	97	1540	12873	4215	+
Վահագնաձոր	15	115	1050	343	150	+
Վահագնի	21	150	1070	1044	336	+
Վանաձոր	-	125	1330	78700	26358	+
Փամբակ	9	124	1300	374	108	+
Քարաբերդ	15	140	1530	80	55	-
Քարաձոր	18	102	1550	447	139	+
Ֆիդլետովո	25	125	1700	1262	353	+

Բնակավայրերը հիմնականում գտնվում են 1300-1700մ բացարձակ բարձրությունների վրա, ինչը հատկապես նպաստավոր է դաշտավարության և անասնապահության զարգացման համար:

Համայնքները հիմնականում գտնվում են զարգացվածության գրեթե նույն մակարդակի վրա և բնութագրվում են բնակչության ցածր կենսամակարդակով, աշխատատեղերի բացակայությամբ, գյուղատնտեսական ենթակառուցվածքների վատ վիճակով: Համայնքներում բնակչության կախվածությունն անտառից չի նվազում և շարունակվում է բնափայտային ռեսուրսների չկարգավորված օգտագործումը:

Համայնքների տեղական ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման հիմնական աղբյուրը համայնքների բյուջեներն են, ընդ որում համայնքները կարողանում են ինքնուրույն հոգալ իրենց ընթացիկ ծախսերի միայն փոքր մասը և այս հարցում մեծապես կախված են պետական աջակցությունից:

4.2. Աշխատանքային միգրացիա

Ուսումնասիրված համայնքներում մեծ է աշխատանքային միգրացիայի խնդիրը: Վերջին տարիների ընթացքում արձանագրվել է աշխատուժի արտահոսքի շարունակական աճ, ընդ որում մեկնողների մեծ մասը երիտասարդ տարիքի արական սեռի ներկայացուցիչներն են: Միգրացիան առավել մտահոգիչ է սոցիալական տեսանկյունից: Ընտանիքի գլխավորի բացակայության պարագայում տնտեսության կենցաղի կազմակերպման և երեխաների դաստիարակության ամբողջ հոգսն ընկնում է կանանց վրա:

4.3. Սոցիալական ծառայություններ և ենթակառուցվածքներ

Համայնքներն աչքի չեն ընկնում սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացվածության բարձր մակարդակով:

Համայնքների մեծ մասում գործում են 12-ամյա դպրոցներ, սակայն բոլոր համայնքներում աշակերտների թիվը նվազման միտում ունի: Դա պայմանավորված է ինչպես ծնելիության անկմամբ, այնպես էլ դեպի քաղաքներ երիտասարդ ընտանիքների արտահոսքով: Սա շատ լուրջ խնդիր է համայնքների համար:

Փոքր համայնքներն ունեն բուժկետեր, համեմատաբար խոշոր համայնքներում գործում են ամբուլատոր ծառայություններ, իսկ բնակչության զգալի մասը հիմնականում օգտվում է Վանաձորի համապատասխան ծառայություններից:

Համայնքներում մշակութային իրադաժությունները հազվադեպ են: Երբեմն կազմակերպվում են համերգներ, հանդիսություններ տոների առիթով, ներկայացումներ և այլն: Մշակութային միջոցառումների անցկացումը կարևոր նշանակություն ունի համայնքների համար սոցիալական և տնտեսական առումով: Այդպիսի միջոցառումները կարող են տուրիստների և այցելուների լրացուցիչ հոսք և հետևաբար համայնքների համար լրացուցիչ եկամուտներ ապահովել:

4.4. Տրանսպորտ և ճանապարհներ

Տրանսպորտը և ճանապարհները հետազոտված համայնքների համար կենսական նշանակություն ունեցող խնդիրներից է: Հասարակական տրանսպորտով մարզկենտրոնի հետ կապի խնդիր կա, ճանապարհների վիճակը հիմնականում բավարար է: Ձմռան ամիսներին մարզկենտրոնի հասանելիության խնդիրներ չկան:

4.5. Գյուղատնտեսություն

Անտառտնտեսության հարակից համայնքներում գյուղատնտեսության վիճակը բավարար չէ՝ ոռոգվող հողատարածքների սակավություն, ֆիզիկապես և բարոյապես

մաշված գյուղատնտեսական մեքենասարքավորումներ, հողագործության մեջ ներդրումներ անելու համար սկզբնական կապիտալի բացակայություն, գյուղմթերքի պահպանման ենթակառուցվածքների անբավարարություն և այլն:

Բանջար-բոստանային կուլտուրաների արտադրությունը համայնքներում հիմնականում ուղղված է տնտեսությունների սեփական կարիքների բավարարմանը և աճեցվում են ոռոգվող տնամերձ հողամասերում:

Համայնքներն ունեն անասնապահության զարգացման մեծ պոտենցիալ, որն առաջին հերթին պայմնավորված է ընդարձակ արոտավայրերի առկայությամբ: Սակայն ոլորտում առկա են որոշակի խնդիրներ, որոնք ընդհանուր են ՀՀ գրեթե բոլոր գյուղական համայնքների համար: Դրանց շարքում կարելի է նշել կենդանական ծագման արտադրանքի ոչ կայուն շուկան, հեռագնա արոտավայրերի ճանապարհների վատ վիճակը, դրանց մեծ մասի ոչ ջրարբիացված լինելը, մոտակա արոտավայրերի գերարածեցումը, պարբերաբար կրկնվող համաճարակները և այլն:

Համայնքներում գյուղատնտեսության ոլորտում առկա խնդիրների մեծ մասը պայմնավորված է գյուղատնտեսական ենթառագվածքների բացակայության կամ դրանց վատ վիճակի հետ: Ենթակառուցվածքների մեծ մասը մնացել են դեռևս խորհրդային ժամանակներից: Դրանք ֆիզիկապես և բարոյապես մաշված են և չեն կարող նպաստավոր լինել արդյունավետ գյուղատնտեսության վարման տեսանկյունից:

Գյուղատնտեսական մեքենասարքավորումները համայնքներում հիմնականում խորհրդային շրջանի են և նորացման կարիք ունեն:

4.6. Անտառամերձ համայնքների փայտանյութի պահանջարկ և թափուկ բնափայտի հաշվարկ

Անտառտնտեսության շրջակա համայնքները հիմնականում տեղաբաշխված են անտառտնտեսության անտառներին անմիջական 5կմ-ոց գոտում, ընդհանուր հաշվով 44 բնակավայրերում մոտ 48513 ծուխ, ընդ որում Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքներն ունեն ընդհանուր 30573 ծուխ, գյուղական համայնքներում ընդհանուր 17940 ծուխ: Ընդհամենը 5 բնակավայրեր ընդհանուր 487 ծխով դեռևս գազաֆիկացված չեն: Բնակչության ջեռուցման հիմնական աղբյուրը դեռևս փայտն է, ընդ որում ջեռուցման փայտի նվազագույն պահանջարկը ընդհանուր հաշվով կազմում է մոտ 135000 խտմ³:

Դաշտային գույքագրման ընթացքում հաշվարկվել է ինչպես անտառտնտեսության անտառներում բնական թափուկ, այնպես էլ ապօրինի հատումների հետևանքով անտառում մնացած հիմնականում մանր տրամագծերի (4-12սմ) բնափայտի պաշարները, որը գնահատվել է շուրջ 47000 խտ.մ³, ընդ որում բնափայտի քանակական և որակական գնահատման նկարագիրը հեկյալն է.

1. 21000մ³ (45%) – հիմնականում 4 և ավել տարիների վաղեմությամբ և շատ թեքությունների ու բնակավայրերից մեծ հեռավորությունների վրա գտնվող, բացակայում են ճանապարհները և հնարավոր չէ արտահանել, մյուս կողմից

հիմնականում գտնվում են քայքայման փուլում, հիմնականում կորցրել են անհրաժեշտ որակական հատկանիշները և ենթակա չեն իրացման:

2. 14000մ³ (30%) - գտնվում են ճանապարհներից մեծ հեռավորության վրա ցրված վիճակում, 1հա-ում 5-10 մ³ պաշարով, դժվարամատչելի տեղանքներում և արտահանման համար պահանջվում է տեխնիկական և նյութական մեծ ներդրումներ, ինչը բնակչությանը հասանելի չէ:

3. 12000մ³ (25%) - վերջին տարիների գոյացած բնական թափուկի, ինչպես նաև պլանային և ապօրինի հատումներից մնացած և տեխնիկական հատկությունները դեռևս պահպանած բնափայտն է, ցրված անտառտնտեսության ողջ տարածքում, հիմնականում մանր չափերի, որից որպես վառելափայտ օգտվում է ազգաբնակչությունը:

Յուրաքանչյուր տարի անտառտնտեսության անտառներում առաջացած բնական թափուկը կազմում է մոտ 11500մ³ (անտառածածկի 1հա-ի հաշվով մոտ 0,50մ³), որից համայնքների շրջակա 10կմ-ոց գոտում (առաջին տաքսային գոտի) մոտ 40%-ը, որը գրեթե ամբողջությամբ իրացվում է ազգաբնակչության կողմից ջեռուցման նպատակներով:

Բաժին 5. ԿԵՆՍԱԲԱԶՄԱԶԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանը գտնվում է Կովկասի էկոտարածաշրջանում: Այն բարձր լեռնային երկիր է, որտեղ առանձնացվում են 5 լանդշաֆտային տիպեր՝ կիսաանապատային, տափաստանային, անտառային, ենթալպյան և ալպյան մարգագետնային:

Երկրի ոչ մեծ տարածքում (մոտ 30000կմ²) աճում են շուրջ 3800 տեսակ անոթավոր բույսեր, 428 հողային և ջրային ջրիմուռներ, 399 մամուռներ, շուրջ 4500 սնկեր, 464 քարաքոսեր, բնակվում են 549 ողնաշարավոր և շուրջ 17200 տեսակ անողնաշար կենդանիներ: Հայաստանի կենսաբազմազանությունն աչքի է ընկնում բարձր էնդեմիզմով՝ մոտ 500 կենդանատեսակ (Ֆաունայի շուրջ 3%-ը) և 144 բուսատեսակ (Ֆլորայի 3,8%-ը) համարվում են Հայաստանի էնդեմիկներ: Հայաստանի բույսերի Կարմիր գրքում ընդգրկված են 452 տեսակ, որը կազմում է ամբողջ ֆլորայի 11,89%: Հայաստանի կենդանիների Կարմիր գրքում ընդգրկված են 308 տեսակ՝ 155 անողնաշար և 153 ողնաշարավոր: Բարձրակարգ բույսերի խտությամբ Հայաստանն աշխարհում գրավում է առաջնակարգ տեղերից մեկը՝ յուրաքանչյուր 1000կմ² տարածքում աճում է մոտ 107 տեսակ: Բույսերի մոտ 2000 տեսակ օժտված է սննդային, կերային, դեղատու, ներկատու, եթերայուղատու, մեղրատու, խեժատու հատկանիշներով, մի շարք կենդանիներ՝ մորթատու, մսատու և այլ հատկանիշներով:

Արժեքավոր 35 բուսատեսակներ իսպառ անհետացել են Հայաստանի տարածքից, իսկ այժմ անհետացման եզրին են գտնվում մի շարք բուսատեսակներ, որոնք մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում: Հայաստանի տարածքն աչքի է ընկնում տեսակառաջացման ակտիվությամբ: Միայն վերջին 10 տարիների ընթացքում Հայաստանի տարածքում նկարագրվել է գիտության համար 50-ից ավելի նոր տեսակներ:

Հանդիսանալով մարդու կենսագործունեության համար անհրաժեշտ էկոլոգիական միջավայր, Հայաստանի կենսաբազմազանությունն ունի բնապահպանական կարևոր նշանակություն: Այն անհրաժեշտ գործոն է երկրի կլիմայի ձևավորման, ջերմային և ջրային ռեժիմների կարգավորման, օդը վտանգավոր գազերից և այլ նյութերից մաքրման, հողը էրոզիոն գործընթացներից պաշտպանման, շրջակա միջավայրի սանիտարահիգիենիկ բարվոք վիճակն ապահովման համար: Հայաստանի բնակչության բարեկեցությունը և սոցիալական վիճակը սերտորեն կապված են կենսաբազմազանության պահպանության և կայուն կառավարման հետ, որը հանդիսանալով կենսունակ բնության և առողջ կյանքի դեռևս թերագնահատված երաշխիքը՝ գերակա դիրք պետք է գրավի երկրի մնայուն արժեքների շարքում: Այդ տեսակետից Հայաստանի հարուստ կենսաբազմազանությունը, ունենալով էկոհամակարգերի կայունությունն ապահովող բարձր հատկանիշներ, միաժամանակ հանդիսանում է երկրի տնտեսական զարգացման կարևոր նախապայմաններից մեկը: Կենսառեսուրսները հանդիսանում են երկրի տնտեսությանն աջակցող առանցքային

գործոն, հատկապես գյուղատնտեսության, սննդի և այլ ոլորտներին հումքի տրամադրման և ռեկրեացիայի զարգացման առումով:

5.1. Ֆլորա

Անոթավոր բույսեր: Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում հանդիպում են անոթավոր բույսերին 99 ընտանիքի և 342 ցեղին պատկանող 679 տեսակ: Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում աճող բույսերից 23 տեսակ ընդգրկված են Հայաստանի Կարմիր գրքում (աղյուսակ 26, քարտեզ 14): Այս տվյալները անհրաժեշտ են Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում բնապահպանական բարձրարժեք անտառների առանձնացման համար:

Աղյուսակ 26. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում աճող ՀՀ Բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ բուսատեսակները

№	Տեսակի լատիներեն անվանումը	Տեսակի հայերեն անվանումը	Կատեգորիան ըստ ՀՀ Կարմիր գրքի
1	<i>Astragalus lunatus</i> Pall.	Գազ կիսալունածև	CR
2	<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker.-Gavl.	Սագասոխուկ դեղին	EN
3	<i>Corallorhiza trifida</i> Chatel.	Կորալորիզ եռաբաժան	CR
4	<i>Asphodeline taurica</i> (Pall.) Kunth	Թաղաղու դրիմյան	EN
5	<i>Paracaryum laxiflorum</i> Trautv.	Պարակար նոսրաձաղիկ	CR
6	<i>Cocciganthe flos-cuculi</i> (L.) Fourr.	Կկվածաղիկ	CR
7	<i>Cerastium capillatum</i> I. Sokolova	Ճոճուկ մազոտ	CR
8	<i>Rhododendron caucasicum</i> Pall.	Մրտավարդ կովկասյան	EN
9	<i>Hedysarum elegans</i> Boiss. et Huet	Կուրկուրան հիասքանչ	EN
10	<i>Fritillaria collina</i> Adam.	Արքայածաղիկ բլրակային	EN
11	<i>Epipogium aphyllum</i> Swartz	Էպիպոգիում անտերև	EN
12	<i>Festuca drimeja</i> Mert. et W.D.J.Koch	Շյոդախոտ անտառային	VU
13	<i>Asplenium woronowii</i> Christ	Ասպլեն Որոնովի	EN
14	<i>Primula amoena</i> M. Bieb.	Գնարբուկ սքանչելի	VU
15	<i>Orthilia secunda</i> L.	Օրտիլիա փոքր	EN
16	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Hampe	Մատնունի ուղիղ	CR
17	<i>Iris sibirica</i> L.	Հիրիկ սիբիրյան	VU
18	<i>Aristolochia iberica</i> Fisch. et C.A.Mey.	Արիստոլոխիա վրացական	EN
19	<i>Psephellus debedicus</i>	Պսեֆելուս դեբեդի	EN
20	<i>Jurinea praetermissa</i> Galushko & Nemirova	Յուրինեա չնկատված	EN
21	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	Վարդակակաչ գորտնուկային	EN
22	<i>Atropa belladonna</i> L.	Շիկատակ, մահամորմ, լուսնի ծաղիկ	VU
23	<i>Polystichum braunii</i> (Spencer) Fee	Բանպոտ Բրաունի	EN

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքը հարուստ է բազմաթիվ օգտակար բուսատեսակներով, որոնցից շատերը լայնորեն և վաղուց կիրառվում են մարդու կողմից: Ըստ նախնական տվյալների տարածքում լայն տարածում ունեն ուտելի և համեմունքային (140 տեսակ), մեղրատու (42), դեղատու (170), կերային (60), տեխնիկական (28) և գեղազարդային (180) նշանակության տեսակները:

Ուտելի և համեմունքային տեսակներին են պատկանում բալդրղան թավոտը, բոխի մանրապտուղը, շուշան-բանջար պալարավորը, շուշան-բանջար ոսկեզօծը, սիբեխ սովորականը, ծնեբեկը, ավելուկ գանգուրը, եղինջ երկտունը և այլն: Սրանք օգտագործվում են ինչպես հում, այնպես էլ վերամշակված ձևով՝ աղցանների, թթու-մարինադների, հրուշակեղենի, ոգելից խմիչքների, թեյերի, հյութերի և այլնի պատրաստման ժամանակ:

Բավական հարուստ են ներկայացված գեղազարդային (սոխ գորշ մանուշակագույնը, զանգակ խմբվածը, ծվծվուկ իտալականը և այլն), կերային (երեքնուկ մարգագետնայինը, աղվեսագի մկնապոչանմանը, շուղախոտ մարգագետնայինը, դաշտավուկ կաղնուտայինը և այլն) և տեխնիկական բույսերը (կատվադաղձ Մուսինին, կաղնի արևելյանը, կաղնի վրացական, բոխի արևելյան, և այլն), որոնցից վերջիններս իրենց բնույթով հանդես են գալիս որպես փայտանյութի աղբյուր, ներկատուներ, եթերայուղատուներ, խեժատուներ և այլն:

Տարածքում քիչ չեն արժեքավոր մեղրատու (լորենի կովկասյան, լորենի սրտածև, արոսենի սովորական և այլն) բուսատեսակները: Մեղրատուների լայն տարածվածությունը այստեղ կարող է նպաստել շրջանում մեղվաբուծության զարգացմանը:

Ինչ վերաբերվում է դեղատու բույսերին (խատուտիկ դեղատու, հազարատերևուկ սովորականը, խորդենի պիրենեյանը, բերենիկե դաշտայինը, քոսքոսուկ կովկասյանը և այլն), ապա դրանցից տեղաբնակ ոչ բոլորին են հայտնի իրենց բուժիչ հատկություններով:

Նշված օգտակար տեսակների խմբերի միջև խիստ սահմանափակում չկա՝ որոշ տեսակներ միաժամանակ հանդես են գալիս մի քանի և նույնիսկ բոլոր (ուտելի, համեմունքային, մեղրատու, դեղատու, տեխնիկական, գեղազարդային) խմբերում և դրանից ավելի են արժևորվում:

Դեռևս անբավարար են ուսումնասիրված օգտակար տեսակների պաշարները, որոնց մասին առայժմ գրառումները կարելի է սահմանափակել «առատ» կամ «հաճախ հանդիպող» գնահատականներով:

Հիմնական վտանգներ: Հիմնական վտանգներ շարունակում են մնալ ապօրինի հատումները, արածեցումը՝ հատկապես համայնքամերձ անտառներում անասունների անարգել մուտքը, բույսերի չհամակարգված հավաքը և արոտավայրերի ոչ ճիշտ կառավարումը:

Անտառային էկոհամակարգերի և կենսաբազմազանության վրա ազդեցություն կարող է ունենալ կլիմայի փոփոխությունը՝ ջերմաստիճանի բարձրացման և խոնավության նվազման միտումները:

Բուսական էկոհամակարգերի համար սպառնալիք կարող է հանդիսանալ նաև ինվազիվ և էքսպանսիվ բուսատեսակների տարածումը, օրինակ՝ *Ailanthus altissima*, *Robinia pseudacacia*, *Silybum marianum*, *Astragalus galegiformis*, *Ambrosia artemisiifolia* և այլն:

5.2. Ֆաունա

5.2.1. Անողնաշար կենդանիներ

Նկարագրություն: Անտառտնտեսության անողնաշար կենդանիների ֆաունան հարուստ է և բազմազան: Համաձայն բազմամյա հետազոտությունների տվյալների, անտառտնտեսության տարածքից հայտնի է բզեզների մոտ 590 տեսակ (Հայաստանից հայտնի մոտ 4000 տեսակներից) և ցերեկային թիթեռների մոտ 90 տեսակ (Հայաստանում՝ մոտ 250 տեսակ): Բազմաթիվ են նաև անտառտնտեսությունում հանդիպող հազվադեպ կենդանատեսակներ, գրանցված ՀՀ Կարմիր գրքում (Հայաստանի Կարմիր գիրք, 2010), Բեռնի Կոնվենցիայի Հավելված 2-ում, ինչպես նաև ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում (IUCN Red List) գրանցված վտանգման այս կամ այն կարգավիճակ (VU, NT, DD) ունեցող տեսակները: Ֆաունայում ներկայացված են նաև մի շարք նեղ տարածվածություն ունեցող տեսակները և ենթատեսակները՝ Հայաստանի, Անդրկովկասի և Կովկասյան էկոռեգիոնի էնդեմիկները:

Ընհանուր առմամբ անտառտնտեսության տարածքից հայտնի է բնապահպանական նշանակություն ունեցող միջատների 56 տեսակ, այդ թվում ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված 14 տեսակ (բզեզների՝ 4, թիթեռների՝ 9 և թաղանթաթերի 1 տեսակ), որոնցից 3-ը գրանցված են նաև Բեռնի Կոնվենցիայի Հավելված 2-ում, և 5-ը՝ ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում: Այստեղ հանդիպում են նաև Հայաստանի 4 (բզեզներ), Անդրկովկասի՝ 9 (բզեզներ՝ 6 և թիթեռների 3 տեսակ ու ենթատեսակ) և Կովկասի՝ 29 (համապատասխանամբար 21 և 8) էնդեմիկներ (քարտեզ 15):

Կենսաբազմազանության ընդհանուր վիճակի գնահատման համար օգտագործվել են համապատասխան խմբերի ուսումնասիրության ավանդական մեթոդներն ու մոտեցումները:

Բզեզների հաշվառման համար կիրառվել են հողային (Բարբիերի) թակարդներ և տեղադրվել են թակարդների երկու շարքեր (սերիաներ): Հաշվառվել և հաշվառման ենթակա են համեմատաբար հեշտ որոշվող գնայուկ բզեզների տեսակները (*Carabus maurus*, *Carabus cribratus*, *Carabus calleyi*, *Carabus varians*, *Carabus alagoensoides*, *Prystonichus gratus*, *Prystonichus mannerheimi*, *Pterostichus vulgaris*):

Թիթեռների ուսումնասիրության ընթացքում կիրառվել է ստանդարտ երթուղային հաշվառման մեթոդը: Նախապես ընտրված 400-ից 700մ երկարության երթուղիների երկայնքով երկու կողմերից հինգական լայնությամբ շերտերում գրանցվել և պարբերաբար գրանցվելու են առավել հեշտ որոշվող աչքի ընկնող թիթեռների տեսակները (*Parnassius mnemosine*, *Anthocharis cardamines*, *Gonepteryx rhamni*, *Pirarge aegeria*, *Pieris brassicae*, *Aporia crataegi*, *Limenitis reducta*, *Argynnis pandora*):

Հիմնական վտանգներ: Հիմնական վտանգ շարունակում է մնալ ապօրինի անտառհատումը, որը հանգեցնում է տարածքների մասնատմանը և դեգրադացիային:

Պահպանություն: Սանիտարական/խնամքի հատումներ իրականացնելիս տարածքներում անհրաժեշտ է պահպանել անողնաշար կենդանիների ապրելավայր հանդիսացող առանձին ցցաչոր փշակավոր ծառեր:

Վնասատուների հնարավոր բնկումների դեպքում ցանկալի է խուսափել ավիացիոն պայքարի ձևերից և կիրառել կենսաբանական պայքարի ձևերը: Ավիացիոն պայքարի անխուսափելիության պարագայում անհրաժեշտ է հնարավորինս տեղայնացնել պայքարը և չընդլայնել գործողությունները բնկումից դուրս տարածքներում:

5.2.2. Ողնաշարավոր կենդանիներ

Ձկներ

Նկարագրություն: Անտառոնտեսության տարածքով անցնող Դեբետ գետում և նրա վտակներում հանդիպում են 10 ձկնատեսակներ, այդ թվում.

- Կարմրախայտ (*Salmo trutta fario* L.)՝ հազվադեպ տեսակ է, քանակը շարունակում է նվազել:
- Արևելյան տառեխիկ (*Alburnoides eichwaldii* Filippi), տեղաբնակ տեսակ է, ձկնորսական նշանակություն չունի:
- Մուրծի (*Luciobarbus mursa* Guldenstadt), *տեղաբնակ հազվագյուտ տեսակ է* (*Barbus mursa*)՝ սիրողական ձկնորսության օբյեկտ:
- Կովկասյան թեփուղ (*Squalius cephalus orientalis* Nordmann), տեղաբնակ տեսակ է, սիրողական ձկնորսության օբյեկտ:
- Արծաթափայլ կարաս (*Carassius auratus gibelio* (Bloch), կլիմայավարժված տեսակ է, սիրողական ձկնորսության օբյեկտ:
- Քուռի քարթակ (*Gobio gobio* Linnaeus)՝ տեղաբնակ տեսակ է, ձկնորսական նշանակություն չունի:
- Քուռի սպիտակաձուկ (*Alburnus filippii* Kessler)՝ տեղաբնակ տեսակ է, ձկնորսական նշանակություն չունի:
- Քուռի բեղլու (*Barbuslacerta cyri* Filippi), տեղաբնակ տեսակ է, սիրողական ձկնորսության օբյեկտ:

- Քուռի կողակ (*Capoeta capoeta capoeta* Gueldenstaedt), տեղաբնակ տեսակ է, սիրողական ձկնորսության օբյեկտ:
- Կովկասյան լերկաձուկ (*Oxynoemachellius brandli* (Kessler))՝ տեղաբնակ տեսակ է, ձկնորսական նշանակություն չունի:

Հիմնական վտանգներ: Անտառտնտեսության ձկնաշխարհին սպառնացող հիմնական վտանգները ներառում են չկանոնակարգված ձկնորսությունը, ինչպես նաև գետերի աղտոտումը կենցաղային ջրերով: Որպես պոտենցիալ վտանգ կարող է հանդիսանալ անտառտնտեսության տարածքում և դրա անմիջական մոտակայքում ՀԷԿ-երի հնարավոր կառուցումը:

Պահպանություն: Պահպանության կարիք ունեն Կարմիր գրքում գրանցված և էնդեմիկ տեսակները:

Երկկենցաղներ և սողուններ

Նկարագրություն: Անտառտնտեսության տարածքում գրանցվել է երկկենցաղների 4 (այդ թվում գորտերի 2, ծառագորտերի՝ 1, դողոշների՝ 1 տեսակ), և սողունների 19 տեսակ (որոնց թվում մողեսների 12 և օձերի 7 տեսակ):

Հայտնաբերված երկկենցաղներից որևէ տեսակ գրանցված չէ Հայաստանի Կարմիր գրքում, դրանք բոլորն ընդգրկված են ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում՝ LC կարգավիճակով: Վանաձորի անտառտնտեսությունում այդ տեսակների գոյությանը սպառնող վտանգներ չեն հայտնաբերվել:

Սողուններից ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված է մողեսների 5 և օձերի՝ 1 տեսակ: Բոլոր 19 տեսակները գնահատված է ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում, որոնցից 6 ունեն այս կամ այն վտանգման կարգավիճակ: Պահպանության կարիք ունեն հետևյալ վտանգված տեսակները՝ Դալի ժայռային մողես (*Darevka dahl* (Darevsky, 1957)), Ռոստոմբեկովի մողես (*Darevksia rostombekowi* (Darevsky, 1957)), Սպիտակափոր մողես (*Darevksia unisexualis* (Darevsky, 1966)), Մարգագետնային մողես (*Darevksia praticola* (Eversmann, 1834)), Փոքրասիական մողես (*Parvilacerta parva* (Boulenger, 1887)), Հայկական լեռնատափաստանային իժ (*Vipera eriwanensis* (Reuss, 1933)):

Դիտարկված տեսակների զգալի մասի բնակավայրերը տեղակայված են ենթակառուցվածքի օբյեկտների (ճանապարհների) տարածքներում: Անտառային գոտում սողունները սակավաթիվ են, դրանք առավել հաճախ հանդիպում են չոր տարածքներում և ժայռային հատվածներում:

Հիմնական վտանգներ: Սողունների բազմազանության վրա ազդող հիմնական վտանգներն են.

- Մարդու գործունեության արդյունքում (հատումներ) կենսամիջավայրերի փոփոխություն և բնական կենսամիջավայրի ոչնչացում:
- Կենսամիջավայրի աղտոտում օրգանական և անօրգանական թափոններով:

Պահպանություն: Անհրաժեշտ է իրականացնել հանրային իրազեկման քարոզարշավներ, մշակել և հրատարակել բնապահպանական բրոշյուրներ և տարածել

համայնքներում, ներկայացնել այդ տեսակների կարևորությունը և նշանակությունը էկոտուրիզմի հետ կապված գործողությունների ընթացքում և այլն:

Թռչուններ

Նկարագրություն: Անտառտնտեսության սաղարթավոր անտառների, լեռնային մարգագետինների, ինչպես նաև խիստ կտրտված ռելիեֆի և հարուստ ժայռաբեկորների առկայությունը նպաստավոր են թռչունների ապրելամիջավայրի և բազմազանության համար:

Ընդհանուր առմամբ, տարածաշրջանում հանդիպում են թռչունների մոտ 150 տեսակ, որոնց մոտ 75%-ը բնադրում են այդ տարածքներում, իսկ մնացածը հանդիպում են միայն չուի ժամանակ և ծմեռում են: Մոտ 25 տեսակներ գրանցված են Հայաստանի Կարմիր գրքում, դրանք բոլորը գնահատված են ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում, սակայն այստեղ միայն վեցն ունեն վտանգման կատեգորիա:

Անտառտնտեսության տարածքում տվյալները հավաքվել են գծային երթուղիների և կետային հաշվարկի մեթոդներով 12 վայրերից: Ստացված տվյալների համաձայն անտառտնտեսության թռչնաշխարհը ներկայացված է 104 տեսակով, որոնց մեծամասնությունն անտառային թռչուններ են՝ կեռնեխներ, երաշտահավեր, փայտփորներ և այլն, սակայն ժայռային գոյացություններում և քարացրոններում հանդիպում են նաև ժայռային թռչնատեսակներ, օրինակ՝ գիշանգըղ և սապսանը, իսկ բաց տարածքներում՝ մարգագետնային և տափաստանային տեսակներ: Դեբետ գետի գետահովտում երբեմն հանդիպում են տարբեր կտցարներ, որորներ, բադեր, տառեղներ և այլն:

Անտառտնտեսության թռչնաֆաունայի 22 տեսակ գրանցված է Հայաստանի Կարմիր գրքում՝ վտանգվածության տարբեր կարգավիճակով, այդպիսով՝ սև արագիլ (*Ciconia nigra* (L)), գառնանգը (*Gypaetus barbatus* (L)), գիշանգը (*Neophron percnopterus* (L)), սպիտակագլուխ անգը (*Gyps fulvus* Habl.), սև անգը (*Aegypius monachus* (L)), օձակեր արծիվ (*Circaetus gallicus* (Gmel.)), փոքր ենթաարծիվ (*Aquila pomarina* Brehm), տափաստանային արծիվ (*Aquila nipalensis* Hodg.), քարարծիվ (*Aquila chrysaetos* (L)), գաճաճ արծիվ (*Hieraaetus pennatus* Gmel.), մարգագետնային մկնաճուռակ (*Circus pygargus* (L)), ցախաքլորաորս (*Accipiter gentilis* (L)), եվրոպական ճնճղաճուռակ (*Accipiter brevipes* Sev.), սապսան (*Falco peregrinus* (L)), կարմրատոբազե (*Falco vespertinus* (L)), անտառաբու (*Strix aluco* (L)), բվեճ (*Bubo bubo* (L)), մարգահավ (*Crex crex* (L)), ներկարար (*Coracias garrulus* (L)), սև փայտփոր (*Dryocopus martius* ((L)), կիսասպիտակավիզ ճանճորս (*Ficedula semitorquata* (Hom.)), խաչկտուց (*Loxia curvirostra guillemardi* von Madarsz):

Հիմնական վտանգներ: Թռչունների բնադրավայրերի ոչնչացումն առաջին հերթին պայմանավորված է ինտենսիվ անտառահատումներով: Հասուն ծառերի հատումը խոչընդոտում է մեծ գիշատիչ թռչունների բնադրմանը: Նմանապես,

մահացած փչակավոր ծառերի հատումը բացասաբար է ազդում անտառաբլերի և փչակներում բազմացող այլ հազվագյուտ տեսակների վրա: Գարնանային ու ամառային անտառահատումը խոչընդոտում է գիշատիչ և այլ մեծ տեսակի թռչունների բազմացմանը, որոնք առավել զգայուն են անհանգստության հանդեպ:

Վտանգ է ներկայացնում նաև որսագողությունն ու թռչունների հատուկ տեսակների, հատկապես հավազգիների (մոխրագույն կաքավ, լոր) ու խոշոր գիշատիչ թռչունների (մասնավորապես անգղներ) ուղղակի հետապնդումը:

Պահպանություն: Պահպանության կարիք ունեն Կարմիր գրքում գրանցված տեսակները: Դեգրադացված անտառների վերականգնումը թռչնաֆաունայի վիճակի բարելավման կարևոր միջոցառումներից է:

Կաթնասուններ

Նկարագրություն: Վանաձորի տարածաշրջանում բնակվող կաթնասունները բնորոշ են Հայաստանի լայնատերև չոր անտառներին: Բացի դրանից, որոշ տեսակներ կապված են անտառից վերև գտնվող լեռնային մարգագետինների և տարբեր բարձրություններում նեղ տարածում ունեցող քարքարոտ տեղամասերի հետ:

Հիմք ընդունելով գրականության տվյալները, բնակչության բանավոր հաղորդած տվյալները և անտառտնտեսությունների աշխատողների տվյալները, ինչպես նաև անհատական դիտարկումները (ոտնահետքերի կամ կենսակերպի հետքերի դիտարկումները) անտառտնտեսության տարածքում հայտնաբերվել է 52 տեսակի կաթնասուններ:

Գիշատիչներից տարածքում առավել հանդիպում են աղվեսը և շնագայլը: Սմբակավորներից լայնատերև անտառային շրջաններում հանդիպում է այծյամը: Աքիսանմաններից հաճախ են հանդիպում գորշուկը, աքիսը և կզաքիսը:

Հայաստանում բնակվող ձեռնաթևավորների 30 տեսակներից 12 տեսակը հայտնաբերվել է ուսումնասիրվող տարածքում:

Կրծողների ֆաունայում գերակշռում են 2 տեսակի անտառային մկներ, որոնցից հաճախ բռնվել է *Apodemus ponticus (flavicollis)*: Վերջինս նշվում է ինչպես բաց, այնպես էլ անտառային տարածքների համար: Դաղստանյան դաշտամուկը բռնվել է անտառի և մարգագետնի սահմանին, ավելի հազվագյուտ են թփուտային դաշտամուկը և սովորական դաշտամուկը: Լայնատերև անտառային հատվածում հաճախ են սովորական պարսկական սկյուռը, մեծ քնամուկը, ավելի քիչ է հանդիպում անտառային քնամուկը:

Միջատակերներից հարկ է առանձնացնել Շելկովնիկովի ջրային սրնչակը, որը բնակվում է գետակների ափերին, սպիտակափոր ոզնին և փոքր խլուրդը:

Անտառտնտեսությունում հանդիպող կաթնասուններից 7 տեսակը գրանցված է Հայաստանի Կարմիր գրքում՝ վտանգվածության տարբեր կարգավիճակով: Սրանք են՝ Շելկովնիկովի ջրային սրնչակը (*Neomysteres* Miller), անտառային փոքրաչղջիկը (*Pipistrellusnathusii* Keyserling & Blasius), գորշ ականջեղ չղջիկը (*Plecotusauritus* (L.)),

գորշ արջը (*Ursus arctos* L.), անտառային կատուն (*Felis silvestris* Schreber), ջրասամույրը (*Lutra lutra* L.) և փոքրասիական գետնասկյուռ (*Spermophilus xanthoprimum* Bennet):

Հիմնական վտանգներ: Անկանոն ինտենսիվ անտառահատումները շարունակում են մնալ տեսակների ապրելավայրերի քայքայման և դրանց վիճակի վատացման հիմնական պատճառ: Վտանգ է հանդիսանում նաև որսը:

Պահպանություն: Պահպանության կարիք ունեն Կարմիր գրքում գրանցված տեսակները:

Վտանգված տեսակներից պետք է հատուկ ուշադրություն դարձնել ջրասամույրի (*Lutra lutra*) պահպանությանը: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել տեսակի ապրելավայրերի դաշտային ուսումնասիրություն և մոնիթորինգ:

Անհրաժեշտ է իրականացնել լրացուցիչ դաշտային ուսումնասիրություններ ազնվացեղ եղջերուի հնարավոր ապրելավայրերում:

Դեգրադացված անտառների վերականգնումը տեսակների վիճակի բարելավման կարևոր միջոցառումներից է:

5.3 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

Արգելավայրեր

Վանաձորի անտառտնտեսության կառավարման տարածքում են գտնվում Մարգահովիտի և Կովկասյան մրտավարդի պետական արգելավայրերը:

5.3.1 Մարգահովիտի արգելավայր:

Կազմավորվել է ՀՍՍՀ Մինիստրների Խորհրդի 1971թ. ապրիլի 4-ի թիվ 212 կարգադրությամբ, Աղստև գետի ավազանում՝ Մարգահովիտ գյուղից դեպի Փամբակի լեռնաշղթայի հյուսիսային լանջերին ընկած տարածքում ծովի մակարդակից 1700-2200մ բարձրություններում, 3368 հեկտար տարածքի վրա: Ստեղծվել է խոնավատեր անտառների և դրանց բնորոշ կենդանական աշխարհի (այծյամ, գորշ արջ, կովկասյան մայրեհավ և այլն) պահպանության նպատակով:

Արգելավայրի ֆլորան ներկայացված է անոթավոր բույսերի 267 տեսակներով, որոնցից 9 տեսակներ տարբեր կարգավիճակներով ընդգրկված են Հայաստանի Կարմիր գրքում՝ թխկի բարձրլեռնային (*Acer trautvetterii*), թիհի բազմապտուղ (*Juniperus polycarpus*), հիրիկ ցանցանման (*Iris reticulata*), եղբորոսին դամասոնյան (*Cephalanthera damasonium*), եղբորոսին կարմիր (*Cephalanthera rubra*), խլորձ արական (*Orchis mascula*), խլորձ կապիկի (*Orchis Simia*), խլորձ Ստևենի (*Orchis stevenii*), կանաչ լյուբկա (*Platanthera chlorantha*):

Անտառտնտեսության 2008թ. պլանով արգելավայրի ընդհանուր տարածքը կազմել է 1877հա, որից անտառաձածկ մակերեսը 1482,5 հա:

Դաշտային և համայնքի տվյալ տարածքի կադաստրային քարտեզի ուսումնասիրությունների և սահմանների ճշտման արդյունքում Մարգահովիտի

արգելավայրի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 3124 հեկտար, և տեղաբաշխված է ծովի մակերևույթից 1600-2540մ բարձրությունների վրա: Անտառածածկ ընդհանուր մակերեսը կազմում է 2718,1հա, ընդհանուր պաշարը՝ 376860մ³:

Անտառածածկ մակերեսի 10,8%-ը և ընդհանուր պաշարի 13,1%-ը գտնվում է մինչև ԾՄ 1800 մետր բարձրությունների վրա, իսկ համապատասխանաբար 89,2% և 86,9%-ը 1800մ-ից բարձր լեռնալանջերին:

Ըստ լանջերի թեքության աստիճանի անտառածածկ մակերեսների բաշխվածությունը՝ մինչև 10° - 295հա(10,8%), 11-20° - 1015,1հա(37,3%), 21-30° - 1319հա (48,5%) և 30°-ից բարձր 89հա(3,4%):

Անտառածածկ մակերեսի 4,3%-ը 1-ին և 2-րդ բոնիտետային դսերի, 34,4%-ը 3-րդ, 37,7%-ը 4-րդ, իսկ 23,6%-ը 5 և 5-ա դասերի:

Անտառների ընդամենը 4,2%-ն է պատկանում երիտասարդ տարիքային խմբին, 18,8%-ը հասունացող, 7,1%-ը հասուն, իսկ բացարձակ գերակշռում են միջին տարիքային խմբի ծառուտները՝ 1901,3հա(69,9%):

Ցածր լրիվության ծառուտների (0,3-0,4) ընդհանուր մակերեսը 823,2հա է (30,3%), բարձր լրիվությանը (0,7 և բարձր) 266,9հա(9,8%), իսկ բացարձակ գերակշռում են 0,5-0,6 լրիվության ծառուտները՝ 1628հա (59,9%) (աղյուսակ 28):

Արգելավայրի ծառուտների միջին տարիքը 112 է, բարձր տարիքով առանձնանում է հաճարին՝ 135 տարեկան, թխկին՝ 140 տարեկան, կաղնին 117 տարեկան: Ծառուտների միջին բոնիտետային դասը՝ 3,9, միջին լրիվությունը՝ 0,51, 1հ-ի միջին պաշարը՝ 139մ³, 1հա-ի միջին տարեկան աճը՝ 1,24մ³:

Ծառուտի միջին կազնը՝ 3,0հաճարի, 1,9բոխի, 1,7կեչի, 1,7թխկի, 0,7կաղնի, 0,6սոճի, 0,1ուռի, 0,1հացի, 0,1լորենի, 0,1արոսենի:

5.3.2 Մրտավարդենու արգելավայր:

Կազմավորվել է 1959թ. հունվարի 29-ին ՀՍՍՀ Մինիստրների խորհրդի թիվ 20 որոշմամբ, 1000հա մակերեսով՝ Փամբակի լեռնաշղթայի և Ծաղկունյաց լեռնաշղթաների հյուսիսային լանջերին Մարգահովիտ գյուղից հարավ ծովի մակարդակից 2150-3040 մետր բարձրությունների վրա: Ստեղծվել է Կովկասյան մրտավարդենու մնացուկային թփերի պահպանության նպատակով: Մրտավարդը Հայաստանի ֆլորայի հազվագյուտ և գեղեցկագույն տեսակներից է: Նրա մշտադալար, 20-25սմ բարձրության թփերն ունեն գեղազարդ տեսք՝ կոշտ կաշեկերպ փայլուն տերևների և ողկույզանման ծաղկաբույլերում փունջ-փունջ աճած, սպիտակ կամ կրեմագույն ծաղիկների շնորհիվ: Մրտավարդենու տարածքի կրճատման հիմնական պատճառը էկոլոգիական պայմանների, հատկապես կլիմայի փոփոխությունն է՝ մասնավորապես խոնավության նվազումը:

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների վերանայման, սահմանների ճշգրտման և քարտեզագրման ծրագրի (2008թ.) «Կովկասյան մրտավարդենու» և «Մարգահովիտի» պետական արգելավայրերի արտաքին սահմանների թվային

քարտեզների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ «Կովկասյան մրտավարդենու» պետական արգելավայրի մակերեսը կազմում է 1003,9հա, իսկ «Մարգահովիտի» պետական արգելավայրինը՝ 2814,2հա: ԱՏՀ հենքի հիման վրա 2 արգելավայրերի արտաքին սահմանների թվային շերտերի վրադրումով բացահայտվեց, որ առկա է երկու արգելավայրերի տարածքների շուրջ 566հա վրաձածկ (քարտեզ-սխեմա 1):

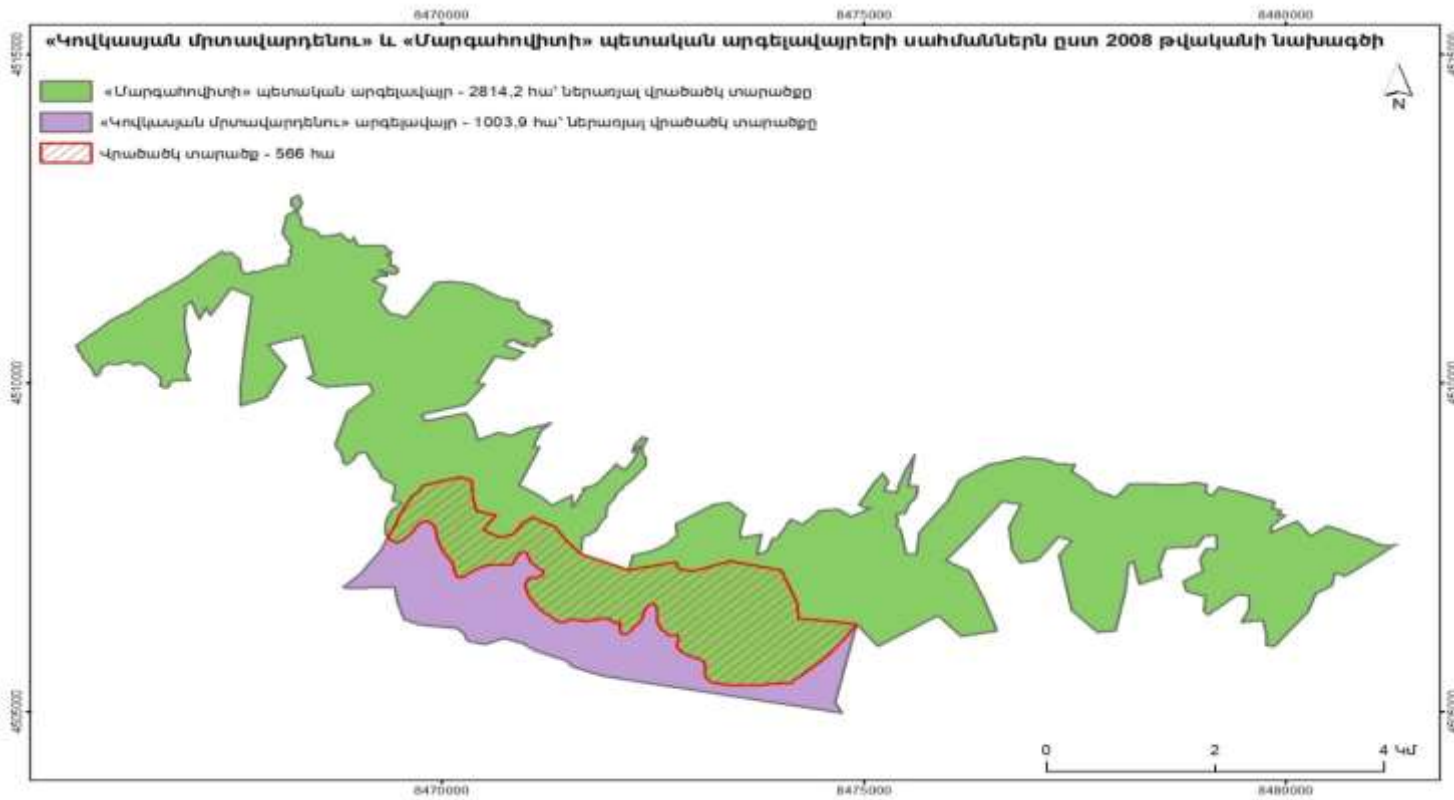
Հաշվի առնելով վերը նշվածը՝ վրաձածկ 566 հա տարածքը հանվել է «Կովկասյան մրտավարդենու» պետական արգելավայրի հողային հաշվեկշռից, թողնելով այն «Մարգահովիտի» պետական արգելավայրի մեջ, որից Մարգահովիտի արգելավայրի ընդհանուր տարածքը կազնել է 3124հա:

Միևնույն ժամանակ Մարգահովտի անտառպետության գույքագրման և գնահատման արդյունքներով պարզվեց, որ Մարգահովտի արգելավայրի վերին գոտու 252,8հա ընդհանուր 72 հատվածներում (աղյուսակ27), առկա են տարբեր քանակության մրտավարդի թփեր և փաստորեն «Մարգահովիտի» արգելավայրի սահմաններից դուրս, մրտավարդի թփերի առկայությամբ Մրտավարդի արգելավայրի ընդհանուր տարածքը կազմում է 747հա (քարտեզ-սխեմա 2):

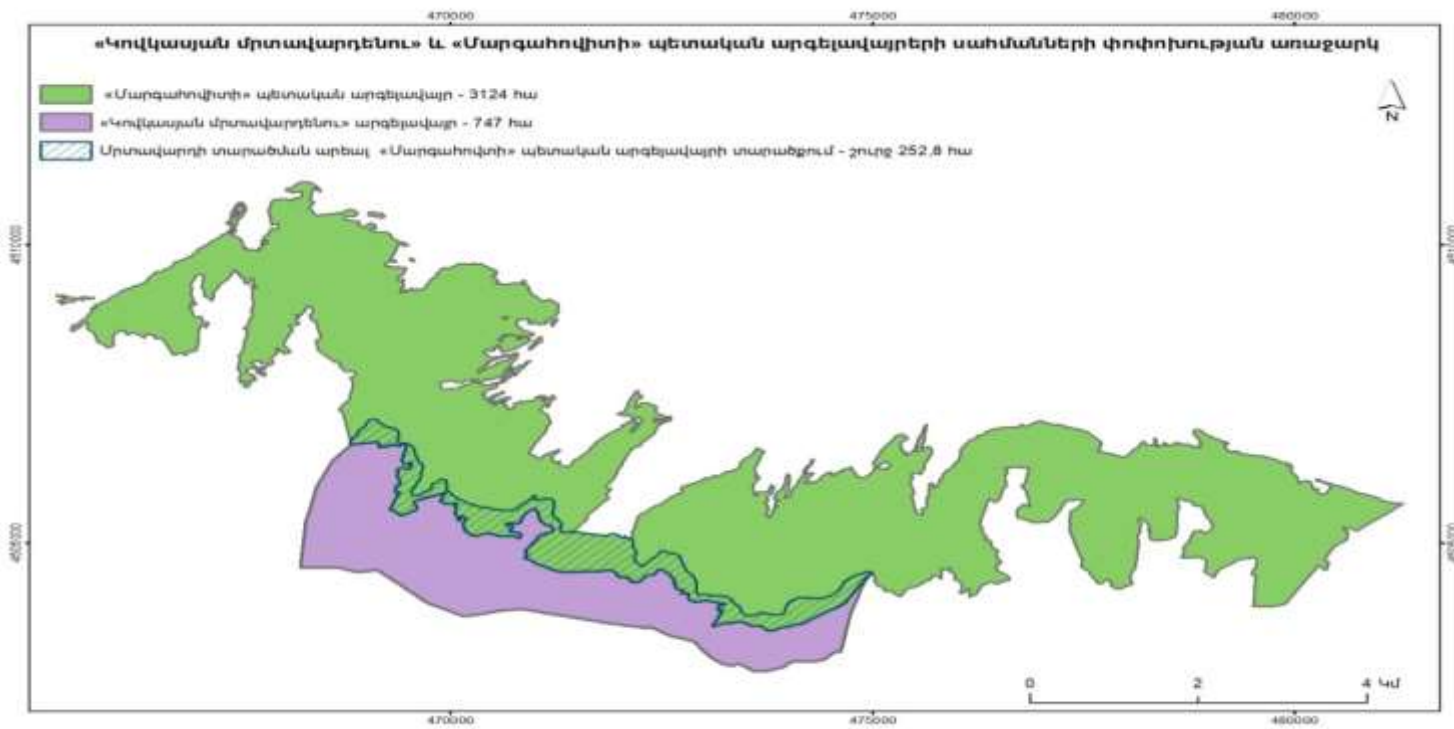
Աղյուսակ 27. Մարգահովտի արգելավայրի վերին գոտու բնական ծառուտներում Մրտավարդենու թփերի առկայությամբ հատվածներ

Քառակուսի	Հատվածներ	Մակերես, հա
17	43-46; 51; 60	26,6
18	20-28; 33	32,2
19	49-50; 57-61; 65-72	36,7
20	1-20	72
21	35-42	29,4
33	19; 22-25	6,1
23	5; 9-10; 12-18	49,8
Ընդամենը		252,8

Քարտեզ-սխեմա 1: «Կովկասյան մրտավարդենու» և «Մարգահովիտ» արգելավայրերը

Քարտեզ-սխեմա 2: «Կովկասյան մրտավարդենու» և «Մարգահովիտ» արգելավայրերի սահմաններ փոփոխության առաջարկ

Աղյուսակ 28. Մարզահովիտի արգելավայրի անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունն ըստ ծառուտի լրիվության

Անտառկազմող Ծառատեսակը	Լրիվություն																		Միջին լրիվություն
	0,3		0,4		0,5		0,6		0,7		0,8		0,9		1		Ընդ.		
	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	Մակերես, հա	Պաշարը, մ ³	
Սոճի	2,1	150	1,8	140	12,7	1270	46,2	4310	65,9	8590	33,9	4850	28,3	3190	7,6	1780	198,5	24280	0,71
Կաղնի սերմնային	9,6	910	56,0	5660	44,6	6500	97,4	16310	7,5	1130	1,8	140					216,9	30650	0,52
Կաղնի շիվային			10,3	620	0,6	50	14,4	1990									25,3	2660	0,52
Կաղնի կարմիր					0,8	20			0,1		0,2	10					1,1	30	0,57
Հաճարի	83,4	7930	225,7	33230	417,6	82960	329,2	71730	55,2	13900	4,1	250					1115,2	210000	0,51
Բոխի սերմնային	11,7	850	22,1	2200	99,4	11090	103,0	1563	43,2	8090	4,4	220					283,8	38080	0,50
Բոխի շիվային									8,1	1540							8,1	1540	0,70
Հացի							0,9	70									0,9	70,0	0,60
Թխկի	45,0	3460	130,6	13230	142,8	18000	27,5	462									345,9	39310	0,44
Թեղի							1,2	140									1,2	140	0,60
Բարդի									4,2	60							4,2	60	0,70
Կեչի	50,4	1680	174,5	9250	253,3	16100	36,4	2850	1,7	120	0,7	40					517,0	30040	0,45
Ընդամենը	202,2	14980	621	64330	971,8	135990	656,2	117650	185,9	33430	45,1	5510	28,3	3190	7,6	1780	2718,1	376860	0,51

Նկար 3. Մրտավարդենու արգելավայր

Բնության հուշարձաններ

Լոռվա մարզի բնության հուշարձանները

«Հայաստանի հանրապետության Բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 14.08.2008թ. որոշման համաձայն, Հայաստանի հանրապետությունում գրանցված 232 բնության հուշարձաններից, Լոռվա մարզում գրանցված է եղել 5 հուշարձան:

ՀՀ Բնապահպանության նախարարության կողմից 2014թ. Լոռվա մարզում իրականացված ուսումնասիրության արդյունքով, ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2014 թվականի օգոստոսի 5-ի 218-Ն հրամանով հաստատվել են ՀՀ Լոռու մարզի 9 բնության հուշարձանների անձնագրերը՝ «Բազալտանման ապարների (դիաբազների) զոլավոր դայք» երկրաբանական, «Գետնանձավ» անձավային թունել» երկրաբանական, «Օձի պորտ» բնապատմական, «Դսեղի ծովեր» ջրագրական, «Քոշաքարի մրտավարդ» կենսաբանական, «Տրավերտիններ դոլերիտային բազալտներում» երկրաբանական, «Ձորագետի հրային ներժայթույթ» երկրաբանական, «Շամլուղի լճակ» ջրագրական, իսկ ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2012 թ. նոյեմբերի 9-ի N 293-Ն հրամանով՝ «Թոչկան» ջրվեժ» ջրագրական բնության հուշարձանի անձնագիրը:

Բաժին 6. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱՐԺԵՔ ԱՆՏԱՌՆԵՐ

Բարձր բնապահպանական արժեք ունեցող անտառների հայեցակարգը առաջարկվել է Անտառի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից 1999 թվին: Ներկայումս այս հասկացությունն ունի ավելի լայն օգտագործման շրջանակներ՝ կիրառվելով տարածքների գործառնական գոտիավորման կամ բնության պահպանության գերակա օբեկտների ընտրության համար: Համաձայն այդ հայեցակարգի ԲԲԱԱ-ների խմբին դասվում են այն անտառները, որոնք անհրաժեշտ են մարդկանց գոյության, ինչպես նաև Երկիր մոլորակի կենսոլորտի պահպանության համար: ԲԲԱԱ-ի առանցքային դերը կապված է դրանց բարձր էկոլոգիական, սոցիալ-տնտեսական, ինչպես նաև կենսաբազմազանության պահպանությունն ապահովող արժեքների հետ:

ԲԲԱԱ հայեցակարգի հիմնական բնութագրերը հետևյալն են.

1. Հայեցակարգը գիտականորեն հիմնավորված է, այն հիմնվում է առավել մատչելի էկոլոգիական և սոցիալական տեղեկատվության վրա՝ դրանով էլ ապահովելով բարձր բնապահպանական արժեքի բացահայտման հնարավորությունը:
2. Հայեցակարգը նախատեսում է շահագրգիռ կողմերի լայն մասնակցությունը ԲԲԱԱ-ի որոշման և առանձնացման գործընթացներում, ինչը անհրաժեշտ է որպեսզի համապատասխան որոշման ընդունման ընթացքում հաշվի առնվեն հետաքրքրությունների հնարավոր լայն շրջանակները:
3. Հայեցակարգը կարող է կիրառվել տարբեր տիպի անտառներում՝ տայգայի, բարեխառն կամ արևադարձային գոտու, բնական կամ արհեստական, քանի որ բնապահպանական բարձրարժեք տիպին անտառի պատկանելիությունը հիմնվում է բացառապես դրանում համապատասխան օբյեկտների կամ հատկությունների առկայության վրա:
4. Հայեցակարգի միջոցով կարելի է գնահատել տարբեր չափի տարածքներ: Ընդունվում է, որ ԲԲԱԱ-ները կարող են զբաղեցնել խոշոր անտառային զանգվածի փոքր մասը կամ շատ ավելի մեծ տարածք:

Ամեն դեպքում ԲԲԱԱ հայեցակարգի հիմքում դրված է այն գաղափարը, որ հատուկ կամ առանցքային արժեքի առկայության դեպքում անտառի բարվոք վիճակն ապահովելու համար անհրաժեշտ է կիրառել լրացուցիչ գործողություններ՝ անտառօգտագործման ընթացքում նման արժեքները պահպանելու համար (քարտեզ 16):

Ներկայումս հիմնականում օգտագործվում է անգլիական ProForest կազմակերպության կողմից առաջարկված ԲԲԱԱ-ի դասակարգումը (2004), որի համաձայն ԲԲԱԱ-ը բաժանվում են հետևյալ տիպերի՝

ԲԲԱԱ 1. անտառային տարածքներ, որտեղ ներկայացված է միջազգային, տարածարջանային կամ ազգային նշանակություն ունեցող կենսաբազմազանություն: Իր հերթին, այս տիպը բաժանվում է հետևյալ ենթատիպերի՝

ԲԲԱԱ 1.1. ԲՀՊՏ-ներ,

ԲԲԱԱ 1.2. հազվագյուտ և անհետացող տեսակների կուտակման տեղամասեր,

ԲԲԱԱ 1.3. էնդեմիկ տեսակների կուտակման տեղամասեր,

ԲԲԱԱ 1.4. կենդանիների առանցքային սեզոնային ապրելավայրեր,

ԲԲԱԱ 2. խոշոր անտառային լանդշաֆտներ, որոնք ունեն միջազգային, տարածաշրջանային կամ ազգային նշանակություն,

ԲԲԱԱ 3. անտառային տարածքներ, որոնք ներառում են հազվագյուտ կամ անհետացման վտանգի տակ գտնվող էկոհամակարգեր,

ԲԲԱԱ 4. անտառային տարածքներ, որոնք իրականացնում են պաշտպանական հատուկ գործառույթներ: Այս տիպը բաժանվում է ենթատիպերի՝

ԲԲԱԱ 4.1. ջրապաշտպան հատուկ նշանակություն ունեցող անտառներ,

ԲԲԱԱ 4.2. հակաէռոզիոն հատուկ նշանակություն ունեցող անտառներ,

ԲԲԱԱ 4.3. հակահրդեհային հատուկ նշանակություն ունեցող անտառներ,

ԲԲԱԱ 5. անտառային տարածքներ, որոնք անհրաժեշտ են տեղական բնակչության կենսագործունեության պահովման համար,

ԲԲԱԱ 6. անտառային տարածքներ, որոնք անհրաժեշտ են տեղական բնակչության մշակութային ավանդույթների պահպանման համար:

Նշված ԲԲԱԱ վեց տիպերի որոշումը, առանձնացումը և արդյունավետ կառավարումը սերտորեն կապված է տվյալ երկրի առանձնահատկությունների հետ՝ անտառային զանգվածների վիճակի, կենսաբազմազանության հարստության և դրա պահպանության համար տարվող քաղաքականության, անտառների կառավարման կառույցների, անձնակազմի պատրաստակամության և այլն:

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում բնապահպանական բարձրարժեք անտառները առանձնացվել են ըստ Ազգային ուղեցույցում (2016) բերված մեթոդաբանության:

6.1. ԲԲԱԱ 1 Անտառային տարածքներ, որտեղ ներկայացված է միջազգային, տարածաշրջանային կամ ազգային նշանակություն ունեցող կենսաբազմազանություն

Ենթատիպ ԲԲԱԱ 1.1. ԲՀՊՏ-ներ

Ելնելով երկրի առանձնահատկություններից, ԲՀՊՏ-ի կատեգորիայից, դրանում առկա անտառների և կենսաբազմազանության վիճակից, որպես ԲԲԱԱ 1.1 կարող է սահմանվել պահպանվող տարածքը ամբողջությամբ կամ դրա անտառային զանգվածի որոշակի մասը: Վանաձորի անտառտնտեսության կազմում է գտնվում Մարգահովտի արգելավայրը (3124հա): Ողջ արգելավայրը կարող է առանձնացվել որպես 1.1 ենթատիպի ԲԲԱԱ:

Ենթատիպ ԲԲԱԱ 1.2. Հազվագյուտ և անհետացող տեսակների կուտակման վայրեր

Ենթատիպ ԲԲԱԱ 1.3. Էնդեմիկ տեսակների կուտակման վայրեր

Ենթատիպ ԲԲԱԱ 1.4. Կենդանիների առանցքային սեզոնային ապրելավայրեր

Հաշվի առնելով Հայաստանին բնորոշ պայմանները և երկրի հարուստ կենսաբազմազանությունը, ԲԲԱԱ 1 (Ենթատիպ 1.2) առանձնացման դեպքում Հայաստանի Կարմիր գրքում CR և EN կարգավիճակ ունեցող տեսակների համար սահմանվում է հետևյալ նվազագույն շեմը՝ տվյալ անտառային տարածքում հանդիպող ընդհանուր առմամբ 5 բույսերի/կենդանիների տեսակներ կամ 3 գերակա տեսակներ:

Ինչ վերաբերում է կոնկրետ հազվագյուտ/գերակա տեսակների պոպուլյացիաների կամ կուտակումների պահպանության համար անհրաժեշտ նվազագույն տարածքի սահմանման հարցին, ապա անհրաժեշտ է կիրառել անհատական մոտեցում: Հաշվի առնելով հետազոտվող վայրի արտաքին էկոլոգիական պայմանները և տեսակների բնութագրական տվյալները՝ այս տարածքի չափերը կարող են տատանվել 10հա-ից մինչև ողջ անտառային էկոհամակարգի սահմանները:

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում հանդիպում են ՀՀ Բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված 23 հազվագյուտ անոթավոր բույսեր, 49 կենդանատեսակներ:

Ազգային ուղեցույցում (2016) բերված մեթոդաբանության հիման վրա առանձնացվել է ԲԲԱԱ 1-ի 1.2 ենթատիպի տարածքները (քարտեզ 16): ԲԲԱԱ 1-ի 1.2 ենթատիպը զբաղեցնում է 2693 հա, 1.3 ենթատիպը բացակայում է: ԲԲԱԱ 1-ի 1.4 ենթատիպը ներառում է թռչունների բնադրավայրերը, կենդանիների միգրացիոն ուղիները և միջանցքները, ինչպես նաև սեզոնային կուտակումների տարածքները (օրինակ՝ ձմեռային կերակրման կամ ամառային բազմացման տարածքներ): Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում ԲԲԱԱ 1-ի 1.4 ենթատիպը զբաղեցնում է 1804հա տարածք:

6.2. ԲԲԱԱ 2. Միջազգային, տարածաշրջանային կամ ազգային նշանակություն ունեցող խոշոր անտառային լանդշաֆտներ

Խոշոր անտառային լանդշաֆտներ, որտեղ գոյություն ունեն բնականում հանդիպող տեսակների կենսունակ պոպուլյացիաները՝ իրենց բնորոշ տարածվածությամբ և առատությամբ: ԲԲԱԱ 1-ի Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում այս ենթատիպը բացակայում է:

6.3. ԲԲԱԱ 3. Անտառային տարածքներ, որոնք ներառում են հազվագյուտ կամ անհետացման վտանգի տակ գտնվող էկոհամակարգեր

ԲԲԱԱ 3 տիպին են պատկանում գլորբալ, տարածաշրջանային կամ ազգային նշանակության հազվագյուտ և/կամ յուրօրինակ անտառային էկոհամակարգեր, որոնք արագ կրճատվում են արտահայտված մասնատվածության և մարդածին ազդեցության պայմաններում: Նման անտառների էկոհամակարգերը կամ լայն տարածում ունեին անցյալում, բայց գրեթե ամբողջությամբ ոչնչացվել են մարդու գործունեության ընթացքում, կամ բնական պատճառներով միշտ հազվագյուտ են եղել՝ սահմանափակող էկոլոգիական պայմանների պատճառով:

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքում հանդիպում են հետևյալ հազվագյուտ էկոհամակարգերը՝

G1.A5 – Լորենու ծառուտներ: Անտառներ, որտեղ գերակշռում է *Tilia* spp.:

G3.4E – Պոնտո-Կովկասյան սոճու անտառներ:

F2.2261-AM – Մրտավարդի (*Rhododendron caucasicum*) թփուտները
Հայաստանում:

F2.338-AM – Մերձալպյան կորաբուն անտառներ:

ԲԲԱԱ 3-ի առանձնացված տարածքները միասին կազմում են 966,6 հա:

6.4. ԲԲԱԱ 4. Անտառային տարածքներ, որոնք իրականացնում են պաշտպանական հատուկ գործառույթներ

Անտառային տարածքների կողմից տրամադրվող էկոհամակարգային ծառայությունների շարքում առանձնահատուկ նշանակություն ունեն անտառների ջրապաշտպան և հակաէրոզիոն գործառույթները, որոնք էական նշանակություն ունեն տարբեր էկոհամակարգերի հավասարակշռության պահպանման և մարդկանց կենսամակարդակի ու բարեկեցության ապահովման համար: ԲԲԱԱ 4 տիպի առանձնացումը և կառավարման բարելավումն ուղղված է այդպիսի անտառների խոցելիության նվազեցմանը և դրանց էկոհամակարգային ծառայությունների սպառնացող ռիսկերի կանխարգելմանը:

Ենթատիպ ԲԲԱԱ 4.1. Ջրապաշտպան հատուկ նշանակություն ունեցող անտառներ: ԲԲԱԱ 4.1 ենթատիպը սահմանված է ջրային օբյեկտների՝ գետեր, լճեր, լճակներ, ջրա-ճահճային տարածքներ, բնական ջրային գոյացումներ, առափնյա անտառների համար, որոնց պահպանությունը կարող է կանխարգելել անտառտնտեսական գործողությունների բացասական ազդեցությունը բնական հունների կայունության, ջրի որակի ու քանակի, ջրային էկոհամակարգերի բարվոք վիճակի վրա, ինչպես նաև պահպանել ափամերձ տարածքների տեսակային բազմազանությունը: Նման անտառներն ապահովում են մաքուր ջրի շարունակական մատակարարում՝ կենցաղային, արդյունաբերական ու գյուղատնտեսական նպատակներով աճող ջրապահանջարկի պայմաններում:

Ըստ Ազգային ուղեցույցի, ԲԲԱԱ 4.1 ենթատիպի չափանիշներին համապատասխանող անտառների համար սահմանվում են հետևյալ շեմերը՝

- 5կմ-ից ավելի երկարությամբ գետերի և գետակների երկայնքով ձգվող 200մ լայնությամբ անտառաշերտերը,
- 3-5կմ երկարությամբ գետերի և գետակների երկայնքով ձգվող 100մ լայնությամբ անտառաշերտերը,
- բնակավայրի խմելու ջրի գոյացման հիմնական աղբյուրի շուրջ 300մ շառավիղով անտառաշերտերը,
- ջրամբարների շուրջ 200 մ շառավիղով անտառաշերտերը,
- աղբյուրների շուրջ 100 մ շառավիղով անտառաշերտերը:

Հաշվի առնելով այս շեմերը, առանձնացվել են ԲԲԱԱ 4.1 ենթատիպի տարածքները, որոնք զբաղեցնում են 4482 հա (քարտեզ 16):

ԲԲԱԱ 4.3 ենթատիպի անտառները (հակահրդեհային հատուկ նշանակություն ունեցող անտառներ) Վանաձորի անտառտնտեսությունում բացակայում են:

6.5. ԲԲԱԱ 4.2 ԵՎ ԲԲԱԱ 5

ԲԲԱԱ 4.2 ենթատիպը (հակաէոզիոն հատուկ նշանակություն ունեցող անտառներ) միացրել ենք ԲԲԱԱ 5-ին (անտառային տարածքներ, որոնք անհրաժեշտ են տեղական բնակչության կենսապահովման համար), քանի որ տարածքները, ըստ էության, համընկնում են:

Ազգային ուղեցույցում ԲԲԱԱ 4.2 ենթատիպի համար սահմանվել են հետևյալ չափանիշները և շեմերը՝

- 30°-ից ավել թեքության լանջերում տեղաբաշխված անտառներ,
- Բնակավայրերի շրջակա սելավավտանգ լանջերին աճող 200մ լայնությամբ անտառաշերտեր, 0.6 և ավելի լրիվությամբ և 10հա նվազագույն մակերեսով:

ԲԲԱԱ 5 տիպը ներառում է տեղաբնակների համար մեծ կարևորություն ունեցող անտառային տեղամասեր, որոնք ծառայում են որպես սննդի, ջրի, վառելիքի, դեղամիջոցների, խոտհնձի և գոյության այլ կենսապահանջներն ապահովող անփոխարինելի տարածքներ: Անտառների կողմից տրամադրվող այդ բարիքները համարվում են բնակչության համար անփոխարինելի, եթե չկան դրանք ձեռք բերելու այլընտրանքային տարբերակները կամ դրանք հասանելի չեն գոնե տարվա որոշակի ժամանակահատվածում:

Ըստ Ազգային ուղեցույցի, անտառային տարածքը կարող է ստանալ ԲԲԱԱ 5 տիպի կարգավիճակ, եթե այն համապատասխանում է հետևյալ չափանիշներից որևէ մեկին՝

- անտառը հարակից է համայնքին, որը գազաֆիկացված չէ կամ գազաֆիկացված է, սակայն բնակչության մեծ մասն անվճարունակ է,

- անտառը հարակից է համայնքին, որը մագիստրալային ճանապահներով կապված է խոշոր բնակավայրերի հետ, իսկ տարվա որոշ սեզոններին բնական անբարենպաստ պայմանների պատճառով ժամանակավորապես լրիվ մեկուսացված և կտրված է այլ վայրերից,
- անտառը հարակից է համայնքին, որի բնակիչների նվազագույն զամբյուղի առնվազն 40% ապահովվում է անտառային ռեսուրսների օգտագործման հաշվին:

Հաշվի առնելով այս չափանիշները և շեմերը, առանձնացվել են ԲԲԱԱ 5 տիպի տարածքները՝ 3970հա (քարտեզ 16):

Բաժին 7. ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Անտառային էկոհամակարգերի զարգացման բնականոն հաշվեկշիռն ապահովելու նպատակով՝ հաշվի առնելով անտառկազմող ծառատեսակների կենսաբանական առանձնահատկությունները, ներկա անտառշինությունը իրականացվել է հիմք ընդունելով հատման հասակների հետևյալ դասակարգումն՝ ըստ 2005թ. ընդունված անտառային օրենսգրքի (աղյուսակ 29):

Աղյուսակ 29. Անտառի պաշտպանական կատեգորիաները և ըստ գերակշռող ծառատեսակների հատման տարիքները

№	Ծառատեսակի անվանումը	Հասակային դասի տևողությունը	Անտառի կատեգորիան ըստ նշանակության		
			Արտադրական	Պաշտպանական	Հատուկ
1.	Սոճի	20	121	141	161
2.	Կաղնի սերմնային	20	161	181	201
3.	Հաճարի	20	141	161	181
4.	Հացի, թեղի, թխկի	20	121	141	161
5.	Ընկուզենի հունական	20	141	161	181
6.	Կաղնի շիվային	10	61	71	81
7.	Բոխի սերմնային	20	81	101	121
8.	Լորենի	10	91	101	111
9.	Կեչի	10	61	71	81
10.	Կաղամախի, ուռենի, բարդի	10	41	51	71
11.	Բոխի շիվային և այլ ցածրարուն տեսակներ	10	61	71	81
12.	Ղաժի	10	41	51	61
13.	Արջատխլենի	20	141	161	181
14.	Կենի	40	241	281	321
15.	Տանձենի, Խնձորենի	20	101	121	141

7.1. Անտառշահագործման և փայտամշակման բնութագիրը

Անտառտնտեսությունում հատուկ անտառպատրաստման արտադրություն և անտառհումքային բազաներ չկան:

Բնափայտի պատրաստումը կատարվում է՝

- հատման նշանակված կանգուն ծառերի հատում բենզասղոցով,
- շինափայտի, վերամշակման ենթակա փայտի և վառելափայտի առանձնացում և կուտակում անտառում,
- անտառից տեղափոխում մեքենայի բարձման հարթակ տրակտորով կամ հատուկ տեխնիկայով,
- բարձումը և բեռնաթափումը կատարվում է ձեռքով:

Անտառտնտեսությունում անտառանյութի մթերումը հիմնականում կատարվում է պայմանագրային և ինքնապատրաստման եղանակով՝ գնորդների կողմից:

7.2. Բնափայտային անտառօգտագործում

Անտառտնտեսությունում բնափայտը մթերվում է անտառվերականգնման հատումներից (արտադրական նշանակության անտառներում), անտառի խնամքի և սանիտարական հատումներից և մասամբ այլ հատումներից:

2012-2019 թվականներին անտառտնտեսության կողմից պլանային հատումներից պատրաստվել և մթերվել է ընդհանուր հաշվով 8982,0մ³ անտառանյութ, այդ թվում շինափայտը 1079 մ³:

7.2.1 Անտառվերականգնման հատումներ

Համաձայն անտառվերականգնման հատումների իրականացման կարգի, անտառվերականգնման հատումներ նշանակվում են բացառապես արտադրական նշանակության հասուն և գերհասուն անտառներում, որի նպատակն է անտառային պաշարների կայուն և արդյունավետ օգտագործման, անտառի ջրապահպան, ջրակարգավորիչ և պաշտպանական հատկանիշների ամրապնդման, անտառվերականգնման, տնտեսապես արժեքավոր ծառատեսակների վերարտադրության, անտառի արտադրողականության բարձրացման, բնական միջավայրի բարելավման ու պահպանման բարելավումը, ինչպես նաև հասուն և գերհասուն տարիքի ծառերի փոխարինումը երիտասարդ, բարձրարժեք ծառատեսակներով:

Վանաձորի անտառտնտեսության արտադրական նշանակության ընդհանուր 4758,4հա ծառուտներում, ընդհանուր պաշարը՝ 583780մ³, հասուն և գերհասուն ծառուտները զբաղեցնում են 1305հա, ընդհանուր պաշարը 262090մ³, ըստ հիմնական տեսակների՝ հաճարի 977,7հա, 223280մ³ պաշարով, կաղնի 152,4հա, 18980մ³, բոխի 162,4հա, 13500մ³: Նշված տեսակների ծառուտներում լրիվությունը պակաս է 0,7-ից, իսկ հուսալի մատղաշների քանակությունը 1 հեկտարում չի գերազանցում 5000 հատ:

Հիմք ընդունելով Հայաստանի անտառներում անտառվերականգնման հատումների իրականացման կարգը (ՀՀ կառավարության 07 սեպտեմբերի 2006թ. N:1412-ն որոշում) անտառտնտեսության կառավարման անտառներում անտառվերականգնման հատումներ չեն նախատեսվել:

7.2.2 Խնամքի հատումներ

Համաձայն անտառկառավարման պլանների մշակման հրահանգի՝ խնամքի հատումները նշանակվում են այն բոլոր ծառուտների համար, որտեղ,

անտառագիտական հասկացողությամբ, խնամք է պահանջվում, ընդ որում խնամքի հատումները չեն նախատեսվում անտառվերականգնման հատումից մեկ հասակային դաս առաջ:

Ծառուտի տարիքից, լրիվությունից և ընդհանուր վիճակից կախված՝ նախագծվել են խնամքի հատումներ՝ հատման կրկնման հետևյալ հաճախականությամբ.

1. լուսավորման - մաքրման – հատման կրկնման հաճախականությունը 5 տարի,
2. նոսրացման – հատման կրկնման հաճախականությունը 10 տարի,
3. անցումային – հատման կրկնման հաճախականությունը 10 տարի:

2020-2029 թվականների համար խնամքի հատումներ նախատեսվել են ընդհանուր 1899,2հա անտառային հատվածներում, ընդհանուր պաշարը 126005մ³, հատման նախատեսած ընդհանուր պաշարը 23322մ³, այդ թվում իրացման ենթակա բնափայտը 12901մ³, որից շինափայտի պաշարը 4147մ³, վառելափայտը 8754մ³:

Լուսավորման հատումներ նախատեսվել են ընդհանուր 59,8 հեկտարի վրա, հատվածների ընդհանուր պաշարը 2800մ³, հատման նախատեսած պաշարը 563 խտ.մ³, այդ թվում իրացման ենթակա պաշարը 167մ³:

Նոսրացման հատումներ նախատեսվել են ընդհանուր 1650,7 հեկտարի վրա, հատվածների ընդհանուր պաշարը 88585մ³, հատման նախատեսած պաշարը 15748 խտ.մ³, այդ թվում իրացման ենթակա պաշարը 7803մ³, որից շինափայտի պաշարը 1564մ³, իսկ վառելափայտը 6239մ³:

Անցումային հատումներ նախատեսվել են ընդհանուր 188,7 հեկտարի վրա, հատվածների ընդհանուր պաշարը 34620մ³, հատման նախատեսած պաշարը 7011 խտ.մ³, որից շինափայտի պաշարը 2583մ³ (աղյուսակ 30):

Աղյուսակ 30. Ամփոփագիր խնամքի հատումների հաշվարկային ծավալների

Անտառատեսակ	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառուտի կազմը	Բնիխտեղ	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինափայտ	Վառելափայտ
Նոսրացման հատում														
Վահագնի	1	6	4,9	Հվ-արմ-30	1525	9բ1կ	3	0,8	30	490	100	50	-	50
	1	19	2,0	Հր-արլ 25	1500	10ս	3	0,9	30	180	40	20	5	15
	5	37	1,8	Հր-արլ 10	1430	10ս	3	0,8	40	180	40	20	6	14
	5	61	1,6	Հր-ամ 30	1350	10ս	3	0,8	40	190	30	15	5	10
	Ընդ.		10,3								1040	210	105	16
Նոսրացման հատում														
Եղեգնուտի	8	20	12,2	Հս-Ամ-15	1500	5բ2լո1թս1հ1բդ	3	0,7	35	490	150	75	-	75
	9	6	20,1	Հս-Ալ-30	1400	5բ3հ2լո	4	0,7	30	1810	200	100	-	100
	9	8	6,8	Հս-Ամ-15	1400	6բ3հ1լո	3	0,9	30	680	100	50	-	50
	9	9	3,2	Հս-Ամ-15	1360	6բ3հ1լո	3	0,9	25	130	40	20	-	20
	9	10	6,8	Հս-Ալ-30	1350	5բ2լո1հ1թս1բդ	4	0,7	25	170	60	30	-	30
	9	13	15,8	Հս-Ալ-25	1400	5բ2բդ2լո1հ	3	0,7	25	550	150	75	-	75
	10	2	5,8	Հս-Ամ-25	1150	7բ2լո1հ	3	0,7	30	410	100	50	-	50

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինվածայտ	Վառելավածայտ
	10	6	13,0	Հս-Ամ-30	1275	7բ2լո1հ	3	0,9	30	910	200	100	-	100
	11	6	13,2	Հս-արմ 25	1150	6բ2հ2լո Առ. ծառ. բ, հ	3	0,6	30	590 60	150	75	-	75
	11	19	43,4	Հս-արմ 25	1260	6բ3հ1լո Առ. Ծառ. բ, հ	2	0,6	25 90	870 300	200	100	-	100
	14	9	6,5	Ամ-15	1320	7բ3հ	3	0,8	25	130	30	15	-	15
	14	11	4,9	Ամ-15	1300	7հ3բ	3	0,8	25	120	26	13	-	13
	14	20	8,7	Հս-Ամ-25	1550	8հ2բ Առծ հ, բ	2	0,8	25 50	350 80	80	40	-	40
	14	25	11,4	Հս-Ամ-15	1450	5հ5բ	3	0,8	25	400	100	50	-	50
	19	1	14,8	Հս-արմ 25	1520	7բ2լ1հ	3	0,6	30	670	50	25	-	25
	28	1	6,3	հս-15	1700	9բ1հ Առ. ծառ. բ	3	0,8	25 75	190 60	70	35	-	35
	31	11	10,3	Ամ-5	1845	10ս Առծկ	2	0,8	40 190	2060 100	150	100	30	70
	Ընդամենը		203,2							11130	1856	953	30	923
	Անցումային հատում													
	25	3	3,0	Հվ-Ամ-10	1200	10ըհ	2	0,8	55	450	100	50	-	50
	Ընդամենը		3,0							450	100	50	-	50
	Ամբողջը		206,2							11580	1956	1003	30	973
	Նորացման հատում													
Փամբակի	1	1	3,2	Հս-Ավ-30	2000	7բ1լո1թխ1հց Առծ հ, բ	4	0,7	25 110	100 60	30	15	-	15
	2	6	2,5	Հս-Ավ-30	1142	6հ3բ1կ Առծ կ	3	0,8	25 110	60 20	15	8	-	8
	2	10	1,6	Հվ-Ավ-30	1450	5բ2լո1թխ1բդ Առծ կ, լո	3	0,7	25 110	20	5	2	-	2
	3	22	2,1	Հվ-Ավ-20	1325	7բ2կ1թխ Առծ կ, բ	4	0,8	25 110	40 20	8	4	-	4
	3	25	2,1	Հս-Ավ-30	1325	7բ2կ1թխ Առծ կ	4	0,8	25 110	50 20	8	4	-	4
	4	7	8,8	Հվ-30	1700	6բ2լո1թխ1հց	4	0,7	25	220	60	30	-	30
	4	8	31,1	Հվ-Ավ-30	1425	5բ2լո2հց1թխ Առծ բ, կ լո	3	0,7	25 110	780 200	70	35	-	35
	4	14	2,5	Ավ-25	1325	7բ2թխ1լո Առծ կ, բ, թխ	3	0,8	25 110	90 25	15	8	-	8
	4	15	5,6	Ավ-25	1300	8բ1լ1թխ	3	0,9	25	110	20	10	-	10
	4	16	4,6	Հվ-Ավ-25	1250	7բ1թխ1լո1կ Առծ կ, թխ	3	0,8	25 150	90	15	8	-	8
	5	33	16,6	Հս-Ավ-30	1275	7բ2կ1թխ Առծ կ	4	0,8	25 110	420 100	100	50	-	50
	9	1	6,4	Հվ-30	1400	8բ2հ	3	0,8	25	160	30	15	-	15
	9	2	3,3	Հվ-25	1350	5բ3կ2հ	4	0,7	30	100	10	5	-	5
	9	11	2,5	Ավ-25	1350	7բ3կ	3	0,8	25	50	10	5	-	5
	13	24	14,6	Հս-30	1450	7բ3հց	4	0,8	25	370	70	35	-	35
	13	28	15,8	Հս-Ավ-30	1400	6բ2թխ2հց	4	0,7	25	240	60	30	-	30
	14	3	9,7	Հս-Ավ-30	1400	7բ2լո1թխ Առծ բ	3	0,9	25	240	50	25	-	25
	14	6	13,5	Հս-Ավ-25	1475	6բ3հ1թխ	3	0,8	25	270	60	30	-	30

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Քոնիստը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող			
												Ընդամենը	որից		
													Շինված	Վառելիքայտ	
						Առձ ք			65	100					
	14	10	3,3	Հս-Ալ-25	1375	7բ2հ1թխ	3	0,8	25	70	15	8	-	8	
	14	11	5,4	Հս-Ալ-25	1500	6բ3հ1թխ Առձ կ,բ	3	0,8	25 50	110 50	25	13	-	13	
	16	11	3,1	Հս-Ալ-30	1500	7բ1լր1թխի Առձ ք, հ, թխ	3	0,8	25 110	90 30	20	10	-	10	
	17	14	11,6	Հս-Ալ-30	1600	6բ2հ2կ	3	0,8	25	290	80	40	-	40	
	22	5	10,1	Ամ-30	1825	7բ2հ1լր Առձ ք, հ, լր	3	0,8	25 90	250 100	60	30	-	30	
	22	6	10,3	Ամ-30	1700	5բ3հ1լր1թխ Առձ հ,բ	3	0,8	25 130	260 100	60	30	-	30	
	27	11	5,9	Հվ-Ամ-30	1560	8բ2կ Առձ ք,կ	3	0,8	25 90	150 50	40	20	-	20	
	28	4	2,6	Հվ-Ամ-25	1600	7բ2կ1հ Առձ կ	4	0,8	25 75	50 25	10	5	-	5	
	28	5	6,6	Հվ-Ամ-25	1670	6բ3կ1հ	4	0,7	25	130	15	8	-	8	
	28	12	3,1	Հվ-Ամ-25	1760	7բ3կ	3	0,8	25	60	8	4	-	4	
	29	10	5,2	Հս-Ալ-20	1750	6բ1կ1հ1թխ1ուբ Առձ կ	4	0,7	25 50	100 50	10	5	-	5	
	29	12	11,7	Հս-25	1770	4բ2հց1կ1թխ1հ 1ուբ	3	0,8	25 55	230 100	50	25	-	25	
	29	15	13,3	Հս-Ամ-30	1780	6հ2բ1կ1թխ	3	0,8	25	330	70	35	-	35	
	29	19	8	Արմ 15	1850	5բ2թխ2հց1հ	4	0,7	25	200	30	15	-	15	
	30	26	3,0	Հվ-Ամ-20	1640	6բ2կ1թխ1հց	3	0,7	25	60	8	4	-	4	
	30	27	1,3	Հս-Ամ-20	1730	7բ2կ1հց	3	0,8	25	50	5	2	-	2	
	30	28	2,1	Հս-Ամ-10	1730	6բ3կ1թխ	3	0,8	25	40	10	5	-	5	
	30	30	2,5	Հվ-Ամ-25	1700	6բ3կ1հց Առձ ս	3	0,7	25 50	90 20	15	8	-	8	
	30	32	3,8	Հս-Ալ-20	1590	7կ3բ	4	0,7	25	150	30	15	-	15	
	30	38	2,1	Հս-Ամ-30	1680	7բ1կ1ղ1ուռ	3	0,8	25	50	10	5	-	5	
	Ընդամենը		265,1							7240	1207	606	-	606	
	Ամբողջը		265,1							7240	1207	606	-	606	
Մարզահովիտի	Լուսավորման և մաքրման														
		15	23	1,1	Հս-արլ 20	1760	10ս	1	1,0	20	100	20	8	-	8
		15	24	1,2	Հս-արլ 25	1750	10ս	1	0,9	20	80	16	6	-	6
		15	25	0,7	Հս-արլ 15	1800	10ս	1	0,9	20	60	12	5	-	5
		15	26	1,6	Հս-արլ 20	1810	10ս	1	0,9	20	110	22	9	-	9
		15	27	0,8	Հր-15	1790	10ս	1	0,9	20	60	12	5	-	5
		15	28	0,3	Հր-15	1780	10ս	1	1,0	20	30	6	2	-	2
		15	29	0,8	Հր-արլ 15	1775	10ս	1	0,9	20	60	12	9	-	9
		15	30	0,9	Հր-արլ 20	1800	10ս	1	0,9	20	80	16	6	-	6
		15	34	0,4	Հր-արլ 15	1810	10ս	1	0,9	20	30	6	2	-	2
		16	2	5,8	Արլ-15	1850	10ս	1	0,9	20	410	80	25	-	25
		19	4	2,1	Արլ-10	1825	10ս	3	0,9	15	50	12	4	-	4
		Ընդամենը		15,7							1070	214	81	-	81
		Նոսրացման հատում													
		1	31	1,7	Ամ-15	1875	8ս2կ	2	1,0	30	220	55	39	9	30
		1	33	2,3	Հր-Ամ-15	1880	10ս	2	1,0	30	300	75	53	16	37

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինված	Կատելված
1	36	0,8	Հս-Ամ-15	1850	10ս	3	0,9	30	70	14	10	3	7	
1	37	0,2	Հր-արմ-15	1885	10ս+կ	3	0,9	30	25	4	3	1	2	
1	39	0,9	Հս-15	1925	8ս2կ	2	0,9	35	110	22	15	5	10	
1	40	0,2	Հս-5	1925	10ս	2	1,0	30	30	8	6	2	4	
1	41	1,2	Հր-արլ 15	1950	8ս2կ	2	0,9	30	120	24	16	6	10	
1	42	0,5	Հր-արլ 15	1970	10ս	2	0,9	30	50	13	9	3	6	
1	43	4,8	Հր-արլ 15	1980	10ս	3	1,0	30	530	132	93	28	65	
2	23	2,5	Հր-արմ 25	1860	10ս	1	0,8	40	450	70	49	22	27	
2	34	4,0	Հր-20	1850	10ս	1	0,9	40	840	168	118	53	65	
3	14	2,6	Հր-արմ 25	2160	10ս	3	0,9	30	160	32	22	8	14	
3	48	5,3	Հր-ամ 25	1860	10ս	2	0,9	40	1220	244	170	85	85	
3	56	1,6	Հր-20	1880	10ս	2	0,8	40	270	40	28	12	16	
3	64	2,3	Հր-ակ 25	1860	10ս	2	0,9	30	320	64	44	18	26	
3	66	3,5	Ամ-25	1925	10ս	2	0,9	30	490	100	70	30	40	
13	3	1,0	Արլ-30	1845	6բ3կ1թխ	3	0,8	25	50	10	3	-	3	
13	6	3,4	Հս-25	1885	4բ2կ2թխ2հ	3	0,8	25	170	34	10	-	10	
13	37	1,4	Հս-արմ 10	1955	10ս+տձ	4	0,8	30	60	12	8	2	6	
13	48	5,7	Հս-արմ 10	2060	10ս	1	0,8	30	860	150	105	30	75	
15	41	4,1	Հս-արլ25	1850	4հ3բ2թխ1թղ Առ.ծառ հ,կ,բ	2	0,8	25 130	250 80	50	15	-	15	
19	8	0,3	Արլ 10	1770	10ս	2	1,0	30	40	10	7	3	4	
19	10	1,9	Արլ 15	1800	10ս	1	0,8	35	290	58	40	15	25	
19	12	2,1	Արլ 15	1835	10ս	2	0,9	40	360	90	63	28	35	
19	31	1,5	Հս-արլ 10	1980	10ս	2	0,8	35	180	36	25	9	16	
Ընդամենը		55,8							7545	1515	1021	388	633	
Անցումային հատում														
1	3	9,4	Հր-արմ 20	1925	10ս	3	0,9	45	1970	400	280	140	140	
1	7	7,8	Հր-արլ 20	1975	10ս	2	1,0	50	1640	410	287	170	117	
1	10	2,0	Հր-30	1975	10ս	2	0,8	50	500	75	52	20	32	
1	13	6,8	Հր-15	1985	10ս	1	1,0	50	1900	475	333	200	133	
1	19	2,2	Հր-արլ 15	1890	10ս	3	0,9	50	370	74	52	30	22	
1	27	1,3	Հր-20	1960	10ս	2	0,8	50	260	40	28	12	16	
2	5	0,7	Արլ-30	2100	10ս	4	0,8	45	60	9	6	3	3	
2	15	3,0	Հր-15	1995	10ս	3	0,8	45	360	54	38	19	19	
2	19	0,3	Արմ 15	1970	10ս	3	0,8	45	40	6	4	2	2	
2	21	1,7	Հր-արլ 20	1950	10ս	3	0,8	45	310	46	32	16	16	
2	36	7,0	Հր 15	1850	10ս	2	0,8	50	1400	210	140	80	60	
2	42	6,6	Արլ 15	1780	8ս2թխ+կ	2	0,8	55	1390	210	140	80	60	
3	19	3,6	Ամ 25	2050	10ս	3	0,9	50	610	120	84	41	43	
3	24	3,0	Ամ 20	2025	10ս	2	1,0	45	690	140	100	50	50	
3	30	0,3	Հր 20	2010	10ս	3	0,9	45	50	10	7	3	4	
3	33	7,1	Հր-ամ 20	1885	10ս+թխ	2	0,9	60	1630	400	280	140	140	
3	37	5,4	Հր-արլ 20	1900	10ս	3	0,9	55	1130	126	88	44	44	
3	40	1,0	Հր 15	1830	10ս	2	0,8	45	170	60	42	20	22	
3	45	4,2	Ամ 25	1910	10ս	2	0,9	65	1220	244	170	85	85	
3	46	1,9	Ամ 15	1875	10ս	2	0,9	65	510	100	70	35	35	
3	52	1,0	Հր-ամ 20	1845	10ս	2	1,0	40	250	50	35	15	20	
8	20	2,0	Հս-արմ 15	1980	10ս	3	0,8	45	280	42	30	15	15	

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինամիսյտ	Վառելիամիսյտ
	13	26	4,0	Հր-արլ 15	1810	10ս+թխ	1	1,0	45	1120	225	157	77	80
	16	12	1,2	Հր-արլ 20	1930	8ս2կ	3	0,8	60	220	44	30	20	10
	17	2	3,4	Հս-արլ 10	1940	10ս+կ	2	0,8	50	710	140	100	60	40
	17	18	0,3	Հս-արլ 15	2050	10ս	3	0,8	50	50	10	7	4	3
	17	32	1,0	Հր-արլ 20	2150	10ս	4	0,8	45	100	20	14	7	7
	19	21	5,8	Արլ 15	1875	10ս	1	0,9	45	1330	330	230	115	115
	19	22	2,1	Ալ-15	1890	10ս	1	0,9	45	480	100	70	35	35
	19	28	1,1	Հս-արմ 15	1935	10ս	2	0,8	50	220	44	31	15	16
	19	30	1,9	Հս-արմ 15	1940	10ս	2	1,0	50	490	125	88	52	36
	19	33	0,7	Արլ 20	1970	10ս	1	0,8	45	150	22	15	7	8
	19	47	3,8	Հս-արլ 10	2005	7ս2կ5հց	2	0,8	65	840	168	126	80	46
	29	10	0,6	Հս 15	1720	9ս1հց	3	0,8	60	120	24	18	11	7
	Ընդամենը		104,2							22570	4553	3184	1703	1481
	Ամբողջը		175,7							31185	6282	4286	2091	2195
	Լուսավորում-մաքրում													
	3	3	4,4	Հս-25	1535	4բ2հ1ս1կ51թխ1կ	2	1,0	20	180	50	10	-	10
	3	15	2,1	Հս-արմ 25	1535	4բ2հ1ս1կ51թխ1կ	2	1,0	20	80	20	4	-	4
	3	16	2,7	Հս-արմ 25	1550	6ս2թխ2բ	2	1,0	20	140	30	6	-	6
	3	20	6,9	Հս-արմ 25	1725	6բ4կ	2	0,8	20	210	42	8	-	8
	4	3	6,1	Արլ 25	1620	8կ2բ Առ. ծառ կ	3	0,9	20 90	240 60	60	18	-	18
	4	4	3,2	Արլ 25	1720	5կց3բց2հ	3	0,7	20	60	6	2	-	2
	5	21	1,8	Հս-արլ 25	1580	7բց2կ1հ	2	0,9	20	70	7	2	-	2
	5	34	6,4	Արլ 25	1675	7կ2լր1բ Առ.ծառ. կ,բ	3	0,7	20	160	20	4	-	4
	5	39	4,1	Հս-արմ 25	1690	7բ2հ1թխ Առ.ծառ բ	2	0,9	20 50	110	22	5	-	5
	Ընդամենը		37,7							1310	257	59	-	59
	Նոսրացման հատում													
Խնձորուտի	1	31	1,2	Հր 25	1860	10ս	3	0,8	30	100	20	14	4	10
	1	32	0,2	Հր 20	1920	10ս	3	0,8	30	10	2	1	-	1
	1	33	1,8	Հր 25	1930	10ս	3	0,8	30	140	28	20	6	14
	2	10	2,0	Հր 30	2050	10ս	2	0,8	40	340	68	47	22	25
	2	14	5,0	Հր 30	1925	7ս3թխ	2	0,8	40	850	170	120	54	66
	2	20	2,9	Արմ-25	1970	10ս+կջ	3	0,9	40	550	130	90	50	40
	2	39	5,0	Հր-արմ 25	1975	10ս	2	0,9	30	600	150	105	30	75
	2	45	3,3	Հր-արլ 20	1985	10ս	3	1,0	35	430	110	77	23	54
	2	48	0,6	Հր-արմ 20	1875	10ս	2	0,8	40	100	20	14	7	7
	2	50	4,9	Հր-արմ 20	1930	10ս	3	0,9	40	740	148	103	50	53
	2	53	4,5	Հր-20	1925	10ս	3	0,9	40	630	126	90	45	45
	3	4	6,2	Հս-արմ 25	1555	6բ2հ1թխ1կ	2	0,9	25	430	86	26	-	26
	3	5	3,7	Հս-25	1530	8բ1հ1թխ	3	0,9	25	260	52	15	-	15
	3	10	3,7	Հս-արլ 25	1540	7բ1կ1հ1թխ	3	1,0	25	150	37	10	-	10
	3	12	3,9	Հս-25	1590	7բ1հ1թխ1կ	2	0,8	25	230	46	14	-	14
	3	13	2,9	Հս-25	1525	8բ1կ1թխ	3	0,9	25	120	24	7	-	7
	3	28	16,6	հս-30	1785	3կ3բ2հ2թխ Առ.ծառ կ,բ,հ	3	0,8	25 50	830	160	48	-	48
	4	15	9,0	Արլ 20	1980	10ս	3	0,8	35	900	180	126	50	76

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բնիկները	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինավայր	Վառելիավայր
5	10	3,1	Հս-20	1575	10բ+բղ	2	1,0	25	190	40	12	-	12	
5	29	1,5	Հս-արմ 25	1660	8բղ2բ	3	0,9	25	80	16	5	-	5	
5	31	7,6	Հս-արլ 25	1665	7բ2հ1բղ Առ.ճառ հ	2	0,8	25 110	380 70	76	23	-	23	
5	38	5,8	Հս-30	1690	4հ4բ2թխ+կ	2	0,9	25	410	82	25	-	25	
5	66	4,6	Հս-արլ 25	1660	7բ2բղ1թխ	3	0,9	25	180	36	12	-	12	
6	5	1,8	Հս-արմ 15	1540	10ս	3	0,8	40	220	44	30	13	17	
6	40	2	Հս-արլ 10	1830	10ս	3	0,8	40	280	56	40	18	22	
8	3	3,5	Հս-արմ 10	1640	4հ4բղ2բ+կ	3	0,7	40	250	50	35	16	19	
8	27	1,5	Հս-10	2000	10ս	2	0,9	35	230	50	35	13	22	
9	8	2,2	Արմ 25	1650	8կ2բ	3	0,7	25	60	6	2	-	2	
9	10	7,9	Արմ 20	1700	4թխ3բ2կ1բղ Առ.ճառ կ	3	0,7	25 70	280	28	10	-	10	
9	16	3,7	Հս-15	1640	4հ4թխ2կ	3	0,7	25	90	9	3	-	3	
9	19	10,5	Հս-արմ 20	1750	4հ3թխ2բ1բղ	3	0,7	30	470	47	18	-	18	
9	21	2,3	Հս-արլ 20	1700	4թխ3բղ2բ1կ Առ ճառ բ,կ	3	0,7	25 90	80	8	2	-	2	
9	23	4,0	Հս-25	1695	4թխ3բղ2բ1կ	3	0,7	25	140	14	4	-	4	
10	1	2,3	Հր-արմ 20	1545	10ս	3	0,8	40	280	40	28	13	15	
10	2	1,0	Հս-արմ 15	1540	10ս	3	0,8	40	150	22	15	7	8	
10	3	14,7	Հս-15	1665	5բ3կ1թխ1հգ+հ	3	0,9	25	660	100	30	-	30	
10	13	3,4	Հր-արմ 15	1585	8կ2բ+ս	2	0,9	25	200	40	13	-	13	
10	17	5,2	Հր-15	1625	3կ3բ2հ2բղ	3	0,8	25	310	50	15	-	15	
10	23	5,9	Հր-արմ 15	1630	5բ3հ2կ	3	0,8	25	350	70	20	-	20	
10	24	3,4	Հր-արմ 25	1650	6կ3բ1հ	3	0,9	25	240	48	15	-	15	
10	33	1,9	Հր-արմ 20	1620	6բ3կ1հ	3	0,8	25	100	20	6	-	6	
10	37	3,4	Հր-20	1635	5բ3կ1հ1թխ	3	0,7	30	150	15	7	-	7	
10	40	2,5	Հր-արմ 20	1665	7բ2կ1հ	3	0,7	30	100	10	5	-	5	
10	41	4,1	Հր-արմ 20	1650	4կ4բ2հ	3	0,8	30	210	30	15	-	15	
10	42	4,0	Հր-արմ 20	1660	5բ2ս3կ	3	0,7	30	200	20	10	-	10	
10	43	6,7	Հր-արմ 25	1675	6բ2կ2ս	3	0,8	30	270	54	27	-	27	
10	45	4,8	Հր-20	1670	5բ4կ1հ Առ. ճառ կ	3	0,8	30	290	58	28	-	28	
10	56	1,8	Հր-արմ 15	1515	5բ2թխ2հց1կ+ոռ	3	0,8	30	110	22	11	-	11	
10	61	2,0	Հս-15	1575	5բ2թխ2հց1կ	3	0,7	30	80	16	8	-	8	
11	3	3,0	Հս-արլ 15	1775	4թխ2հ2կ2բ1բղ	3	0,7	30	150	30	15	-	15	
11	4	1,6	Հս-արլ 15	1775	4թխ2կ2կ1հ1բ1բղ 1ոռ	3	0,7	35	80	10	5	-	5	
11	6	5,8	Հս-արլ 20	1800	5հ3բ1թխ1կ Առ ճառ հ,թխ,բ	3	0,7	35	410	50	25	-	25	
12	3	1,5	Հս-արմ 5	1650	5բղ3հ1բ1լր	4	0,8	25	70	10	3	-	3	
12	4	8,3	Հս-10	1700	5բղ2հ2բ1լ	4	0,9	25	500	125	40	-	40	
12	6	2,0	Արմ 10	1670	6բ3հ1բղ	3	0,7	30	80	10	4	-	4	
12	8	3,9	Հս-10	1750	5հ2բ2բղ1ոռ Առ ճառ հ,բ	3	0,8	35 60	230	46	23	-	23	
12	9	4,6	Արմ 30	1750	5բ3հ2բղ	4	0,7	35	180	20	10	-	10	
12	11	2,9	Հս-արմ 25	1800	5բղ2հ2բ1լ	4	0,8	30	170	34	14	-	14	
12	24	4,6	Հս-արմ 25	1800	5բղ2հ2բ1լ	4	0,8	30	280	56	22	-	22	

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բնիկները	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինվածայտ	Վառելիքայտ
	13	1	1,8	Հս-արլ 15	1680	4հ4բ2բղ	3	0,8	30	90	18	8	-	8
	13	6	3,0	հս-արլ 15	1650	4հ4բ2բղ	3	0,8	30	170	34	14	-	14
	13	9	6,3	Հս-արլ 15	1750	4հ4բ2բղ	3	0,7	30	280	30	12	-	12
	15	7	3,5	Հր-արմ 25	1675	4հ4բղ1լր1կ	3	0,7	35	250	25	13	-	13
	15	8	7,1	Հս-արլ 20	1720	4հ5բղ1թխ	3	0,7	35	500	50	25	-	25
	15	9	1,0	Հս-արլ 25	1700	5հ5բղ+թխ	3	0,9	30	70	15	6	-	6
	15	12	1,5	Հս-արմ 10	1700	9բղ1հ+լր	2	1,0	30	150	30	12	-	12
	15	14	3,2	Հս-արմ 10	1725	4հ4բ1լ1թխ Առ ծառ հ,բղ	2	0,7	25 90	290	30	10	-	10
	15	25	0,3	Հս-արլ 10	1735	10ս	3	0,9	40	40	10	7	3	4
	15	28	10,5	Հս-15	1835	3հ2թխ2բղ2կչ1բ Առ.ծառ հ,բ,կչ	3	0,7	35 70	530 100	75	37	-	37
	16	1	1,9	Հս-15	1735	6հ4բղ+լ	3	0,8	30	100	20	8	-	8
	16	5	1,2	Հր 15	1760	10ս	1	0,9	40	280	60	42	19	23
	16	11	10,8	Հս-30	1860	4հ3բ2կ1թխ+բղ	4	0,7	35	490	50	25	-	25
	16	12	3,2	Հս-30	1860	5հ2թխ2բ1լր+բղ Առ.ծառ հ,բ	2	0,7	35 90	260	30	12	-	12
	16	15	2,7	Արմ 15	1715	5բղ3հ2լր Առ.ծառ հ,բ	4	0,7	30 70	140 30	14	6	-	6
	18	3	3,5	Հր-արլ 15	1940	6բ2հ1թխ1բղ	2	0,7	25	140	14	5	-	5
Ընդամենը			306,2							20580	3630	1839	443	1396
Անցումային														
	2	1	4,4	Հր-արմ 25	1975	10ս	2	0,9	45	840	200	140	70	70
	2	3	10,7	Հր-արմ 30	1850	10ս	2	0,8	60	2250	450	340	220	120
	2	25	3,4	Արմ 30	1875	10ս	2	0,8	45	680	136	95	47	48
	12	20	2,5	Հս-10	2025	10ս	4	0,8	60	380	76	53	33	20
	18	26	5,6	Արլ 15	2055	10ս	2	0,8	55	1120	220	150	100	50
Ընդամենը			26,6							5270	1082	778	470	308
Ամբողջը			370,5							27160	4969	2676	913	1763
Նորացման հատում														
Վանաձորի	1	17	5,3	Հս-ամ 30	1895	7կց2բց1թխ	4	0,8	25	210	42	12	-	12
	2	1	3,8	Ամ-25	1910	10կց	4	0,7	30	130	13	4	-	4
	2	7	5,1	Ալ-25	1920	10կց	4	0,7	30	180	20	6	-	6
	2	12	0,9	Ամ-25	1735	10կց+բղ	4	0,7	25	40	9	6	-	6
	2	13	0,4	Հս-ամ 25	1755	10կց	4	0,8	25	20	4	2	-	2
	2	15	5,7	Հս-արմ 25	1810	7կց2բց1լ	4	0,8	30	230	50	15	-	15
	2	17	3,2	Հս-ամ 25	1825	7կց2բց1լ	4	0,8	20	130	26	8	-	8
	2	18	2,5	Ամ-25	1915	8կց2բց	5	0,8	30	90	20	6	-	6
	2	19	13,0	Հս-ամ 25	1835	7կց2բց1լ	4	0,8	25	520	100	30	-	30
	2	21	2,7	Ամ-25	1905	10կց+բ	4	0,8	25	120	24	8	-	8
	2	27	3,8	Ամ-25	1955	8կց2բց	4	0,7	25	130	20	6	-	6
	2	38	8,6	Արմ 25	1880	7կց2բց1լ	4	0,8	25	430	46	30	-	30
	2	40	0,5	Հս-ամ 25	1720	10կց	4	0,8	25	30	6	4	2	2
	2	42	8,2	Հս-ամ 30	1810	8կց1բց1լ	4	1,0	25	530	100	30	-	30
	2	47	3,7	Հս-ամ 20	1720	9կց1բց	4	0,7	30	150	15	5	-	5
	3	1	1,3	Հր 20	1850	10ս	3	0,8	35	130	26	18	7	11
	3	3	1,2	Հր-15	1835	10ս	3	0,8	35	170	34	24	9	15

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինված	Վառելիք
3	7	0,6	Հր 20	1835	10ս	3	0,9	35	50	10	7	2	5	
3	8	0,8	Հր 20	1865	10ս	4	0,9	35	60	12	8	3	5	
3	9	0,8	Հր 20	1850	10ս	3	1,0	40	100	25	17	8	9	
3	19	1,5	Հր-արլ 25	2030	10ս	3	0,9	30	110	25	17	8	9	
3	24	0,5	Հր-արլ 25	1995	10ս	3	0,8	35	40	8	5	2	3	
3	28	1,4	Հր-արմ 30	2000	10ս	3	0,9	30	100	25	17	6	11	
3	33	0,8	Արմ 15	2060	10ս	3	0,8	30	50	10	7	2	5	
3	34	0,7	Արմ 25	2025	10ս	3	0,9	30	50	10	7	2	5	
3	41	1,1	Հր 25	1920	10ս	3	0,9	40	150	30	21	9	12	
3	44	0,5	Հր-25	1945	10ս	3	0,8	40	50	10	7	3	4	
3	46	5,7	Հր-20	1885	10ս	3	0,9	40	800	160	110	50	60	
3	48	1,9	Հր-25	1890	10ս	3	0,8	40	230	46	32	15	17	
3	60	5,1	Հր-արմ 25	1945	10ս	3	0,9	40	710	150	105	48	57	
3	61	0,3	Արմ 25	1945	10ս	3	0,9	40	40	10	7	3	4	
3	64	1,2	Հր-15	1725	10ս	3	0,9	40	170	40	27	12	15	
3	65	0,2	Հր-արմ 30	1765	10ս	3	0,9	40	30	6	4	2	2	
3	75	0,2	Հր-20	1740	10ս	3	0,9	40	30	6	4	2	2	
3	78	0,3	Հր-արլ 20	1715	10ս	3	0,8	40	30	6	4	2	2	
3	81	3,5	Հր-15	1675	10ս	3	0,9	40	420	90	63	30	33	
3	88	0,9	Հր-արմ 20	1705	10ս	3	0,9	40	110	25	18	7	11	
3	96	1,5	Հր-20	1685	10ս	3	0,8	40	180	36	25	12	13	
3	100	0,6	Հր-15	1735	10ս	3	0,9	40	70	15	10	4	6	
3	101	0,4	Հր-15	1720	10ս	3	0,8	40	40	8	5	2	3	
3	102	0,6	Հր-15	1710	10ս	3	0,9	40	70	15	10	4	6	
3	109	0,1	Հր-20	2115	10ս	3	0,8	30	10	2	1	-	1	
5	2	0,5	Հս-արլ 20	1770	10կց	4	0,9	30	30	8	3	-	3	
6	30	1,6	Ամ-15	1700	9կց1բց	5	1,0	25	70	18	6	-	6	
6	51	5,5	Հս-ամ 25	1775	7կց3բց	4	0,9	25	250	50	20	-	20	
6	55	7,9	Հս-ամ 25	1725	8կց1բց1թխ	4	0,9	25	360	80	25	-	25	
6	56	1,4	Հս-ամ 20	1705	7կց3բց	4	0,8	25	60	12	4	-	4	
7	13	1,2	Հս-15	1570	10կց	5	0,8	30	20	4	2	-	2	
8	6	0,5	Ամ 10	1550	10ս	4	0,9	35	30	7	4	1	3	
8	10	1,5	Ամ 15	1570	10ս	2	0,8	40	230	46	30	14	16	
8	15	2,1	Հր-15	1570	10ս	2	0,9	40	440	90	63	30	33	
8	20	5,0	Արլ 20	1595	10ս+բ	3	0,9	40	600	120	80	36	44	
8	27	2,3	Հր-15	1525	10ս	3	0,8	40	350	70	50	25	25	
8	36	1,7	Արլ 15	1530	10ս	2	0,7	40	270	27	18	9	9	
9	10	2,7	Հր-ամ 20	1625	10կց+բց	5	0,7	40	160	16	10	3	7	
9	18	0,4	Ամ-15	1580	10ս	3	0,9	40	60	20	14	6	8	
9	22	0,7	Ամ-25	1715	10ս	3	0,9	35	80	80	56	20	36	
9	25	0,4	Հր-ամ 15	1720	10ս	3	0,8	35	40	8	5	1	4	
9	29	0,7	Հր-25	1560	10ս	3	0,8	40	30	6	4	1	3	
9	39	1,1	Ամ-20	1575	10ս	3	0,9	40	170	40	28	13	15	
9	68	0,3	Հր-10	1590	10ս	3	0,8	40	40	8	5	1	4	
9	71	1,1	Արմ 15	1540	10ս	3	0,8	40	150	30	21	9	12	
9	77	0,5	Հս-ալ 10	1600	10ս	3	0,9	40	60	14	10	4	6	

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինժախտ	վառելախախտ
9	93	1,5	Հր-10	1565	10ս	3	0,8	40	180	36	25	11	14	
11	33	5,8	Հս-25	1730	8կց1բց1թխ	4	0,8	25	260	52	20	-	20	
12	2	5,5	ամ 20	1680	6կց2լ2բց	4	0,8	25	250	50	20	-	20	
12	4	8,8	Հս-25	1650	6կց2լ2բց	4	0,9	25	480	100	30	-	30	
12	5	9,3	Հս-ամ 25	1680	6կց2լ2բ+h	4	0,8	25	510	100	30	-	30	
12	6	2,1	Արլ 15	1575	7կց3բց	4	0,7	20	90	20	6	-	6	
12	20	12,4	ԱՐԼ 20	1625	5ԿՑ3ԲՑ2Լ	4	0,9	25	620	130	40	-	40	
12	24	9,1	ՀՍ-ԱՄ 20	1735	3կց3հ3լ2բ+թխ	3	0,8	25	500	100	30	-	30	
12	25	1,7	ՀՍ-ԱՄ 20	1775	8ԲՑ2Լ+Հ	4	0,7	30	40	2	1	-	1	
12	27	15,4	ՀՍ-ԱՄ 25	1755	8կց2բց	4	0,8	25	690	140	50	-	50	
13	15	1,7	Հս-ալ 30	1530	7կց2բց+լ	4	0,7	30	60	6	2	-	2	
13	21	3,7	Արլ 25	1770	7կց3բց	4	0,9	30	190	40	12	-	12	
13	33	11,7	Հս-25	1625	5բց3լ2կց	4	0,9	30	640	140	40	-	40	
13	34	7,8	Հս-25	1595	4կ4բց2կց	2	0,9	30	390	90	27	-	27	
13	37	12,8	Հս-20	1959	7լ2կց1բ	2	0,9	30	770	150	45	-	45	
13	59	9,6	Արլ 25	1715	6կց3բց1լ	4	0,8	30	380	76	22	-	22	
14	7	2,8	Արլ 25	1675	6կց3բց1լ+h	4	0,7	30	140	14	6	-	6	
14	26	4,8	Հս-արլ 25	1525	6բ2կց1թխ1լ	4	0,9	30	220	50	15	-	15	
15	3	10,1	Հս-արլ 25	1445	6բց3կց1լ+թխ	4	0,8	25	400	80	24	-	24	
15	6	19,4	Հս-30	1425	6բց3կց1հց+լ	4	0,8	30	780	56	17	-	17	
15	9	3,0	Արմ 30	1440	4կց4բց2լ+hց	4	0,8	30	110	22	6	-	6	
16	25	5,9	Արլ 30	1700	8կց2բց	4	0,7	25	240	24	7	-	7	
17	5	4,6	Հս-ալ 25	1640	6բց1հ1կ1թխ1հց	4	0,8	30	180	36	11	-	11	
18	7	6,7	Հս-արմ30	1515	6բց2լ2կց+թխ	4	0,8	25	340	68	20	-	20	
18	18	9,0	Հս-25	1500	4բբց2կ2հց1թխ	4	0,8	30	320	64	18	-	18	
18	19	2,9	Հս-արլ 25	1450	6բց2կ2թխ	3	0,7	30	100	10	3	-	3	
20	1	19,1	Հս 25	1690	6լ2հց1թխ1կ Առ.ծառ կ,լ	2	0,8	25 60	1150	230	90	-	90	
20	3	3,7	Հս-արլ 25	1710	7կց1բց1հց1լ	4	0,8	25	160	30	9	-	9	
20	6	4,7	Հս-արլ 25	1745	7լ3հց1թխ+կ	2	0,8	25	280	40	10	-	10	
20	9	10,2	Հս-ամ 25	1745	6լ2հց1թխ1կ+բ	2	0,8	25	510	80	20	-	20	
21	1	8,3	Հս-արմ 25	1745	5լ4հց1թխ+կ+բ	2	0,8	25	420	60	15	-	15	
21	5	12,1	Հս-արմ 25	1865	5լ2հց2թխ1կ+բ	2	0,8	25	730	100	30	-	30	
21	9	6,7	Հս-ամ 25	1805	5լ2թխ2բ1կ	2	0,8	25	410	60	18	-	18	
21	27	8,3	Հս-ամ 25	1810	7կց2բց1թխ	4	0,8	25	370	60	18	-	18	
21	30	23,9	Հս 25	1830	7կց2թխ1բ	4	0,7	25	670	67	23	-	23	
23	7	2,3	Հս-25	1500	6բց2կց1հ1թխ	3	1,0	25	180	40	10	-	10	
23	8	3,0	Հս-արլ 25	1495	8բց2կց	3	0,8	25	180	36	16	-	16	
23	10	4,2	Արլ 25	1505	5կց3բց2հց	4	0,7	30	150	15	4	-	4	
23	12	7,5	Արլ 25	1510	6կց3բ1լ	3	0,8	30	410	80	25	-	25	
23	16	3,2	Հս-ալ 20	1720	4բց2կ2հ1թխ1հց	4	0,7	25	100	10	3	-	3	
23	18	2,0	Հս-արլ 20	1525	4բց3հ2կց1թխ	4	0,8	30	60	12	3	-	3	
23	35	3,6	Հս-արլ 30	1675	6բց2կց1հ1թխ Առ.ծառ կ,բ	3	0,7	25	220	22	8	-	8	
24	1	3,3	Հս-արմ 20	1490	8բց1լ1կ	2	1,0	25	160	40	10	-	10	
24	8	6,6	Արմ 30	1600	6բց3լ1կց Առ.ծառ կ	3	0,7	20 70	260 30	26	8	-	8	
24	9	4,7	Հր-ամ 20	1605	5բց3կց2լ	4	0,7	25	190	20	6	-	6	

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինված	Կատարված
24	15	4,1	Հս-ամ 20	1620	10բց	4	0,9	20	120	24	7	-	7	
24	18	2,1	Հս-արմ 20	1915	7բց2հ1կ	4	0,8	20	70	14	5	-	5	
24	21	2,5	Հր-արմ 20	1700	8կց2բց	3	0,7	25	100	10	4	-	4	
24	23	6,7	Հս-արլ 20	1575	5բղ3հ2կ Առ.ծառ կ,բ	4	0,7	20 70	170 60	20	7	-	7	
24	26	3,8	Արմ 20	1675	5բց3կց2հ	4	0,7	25	110	11	5	-	5	
24	30	9,4	Հր-արմ 25	1725	5կց5բց	4	0,7	30	380	38	10	-	10	
24	33	3,1	Հր-արմ 20	1770	6կց3բց1հ	4	0,7	25	80	8	3	-	3	
25	1	2,9	Հս-արլ 20	1470	10բց	2	0,9	25	150	35	10	-	10	
25	8	10,3	Հս-արլ 25	1490	4բց2կ2թխ1ս1հց	4	1,0	25	310	60	18	-	18	
25	15	11,5	Արլ 20	1555	4բց2ս1թխ1հց	2	0,9	25	350	70	22	-	22	
25	22	12,7	Հս-արլ 25	1580	3բ2կ2թխ1ս1հ1հց	3	0,8	25	440	90	27	-	27	
26	7	5,4	Հս-արլ 25	1665	6բ3հ1կ Առ.ծառ հ,բ	2	0,7	25 110	220	22	9	-	9	
26	8	2,6	Արլ 25	1600	5բ2հց2հ1թխ	2	1,0	25	80	20	6	-	6	
26	9	2,5	Արլ 25	1525	5բց3կց1հց1թխ	2	1,0	25	100	20	6	-	6	
26	11	1,3	Հր-արլ 25	1510	5կց2հ3բ Առ.ծառ կ,բ	4	0,9	25 70	30 10	8	3	-	3	
26	12	5,7	Արլ 30	1560	8կց2բց Առ.ծառ կ,բ	4	0,9	25	140	30	9	-	9	
26	13	3,5	Հր-արլ 30	1520	8կց2բց	4	0,9	25	90	20	6	-	6	
27	31	8,9	Հս-արլ 25	1610	5բ3հ2կ	3	0,8	25	30	6	2	-	2	
28	3	10,9	Արմ 20	1560	5բ3կ2հ	4	0,8	25	270	54	16	-	16	
28	4	3,0	Հս-արմ 25	1500	5բ3կ2բղ	3	0,9	25	120	24	8	-	8	
28	5	9,7	Հս-արլ 20	1630	8բ2հ	4	0,8	25	190	38	10	-	10	
28	8	10,0	Հս-արմ 20	1600	6բ2կ2հ Առ.ծառ բ	3	0,9	25 95	400	90	30	-	30	
30	2	5,6	Հր-արլ 25	1560	4կց4բց1թխ1հց	4	0,8	25	280	42	15	-	15	
30	4	7,6	Հր-արլ 25	1600	6բց3կց1թխ	4	0,7	25	270	27	10	-	10	
32	18	3,6	Հս-արլ 25	1900	6կց2բց1լլթխ	5	0,9	25	110	22	7	-	7	
Ընդամենը		615,1							30640	5576	2318	440	1878	
Անցումային														
3	86	1,4	Հր-20	1685	10ս	3	0,8	45	200	40	28	15	13	
8	7	1,8	Հս-ամ 15	1560	10ս	2	0,9	50	410	90	63	40	23	
9	9	2,7	Հր-ամ 20	1575	10ս	3	0,8	45	460	100	70	37	33	
9	14	0,4	Ամ-15	1520	10ս	3	0,8	50	60	12	8	5	3	
9	16	1,3	Ամ-20	1540	10ս	3	0,9	50	190	40	28	16	12	
9	31	0,3	Հր-ալ 5	1510	10ս	3	0,8	45	30	6	4	2	2	
9	32	2,1	Հր-ամ 20	1554	10ս	3	0,9	45	320	70	50	27	23	
Ընդամենը		10,0							1670	358	251	142	109	
Ամբողջը		625,1							32310	5934	2569	582	1987	
Լուսավորում-մաքրում														
24	1	5,2	Հս-արլ 20	1715	10ս	2	1,0	20	360	80	24	-	24	
24	8	0,7	Հս-արմ 20	1725	10ս	2	0,9	20	40	8	2	-	2	
24	13	0,5	Հս-15	1770	10ս	3	0,9	20	20	4	1	-	1	
Ընդամենը		6,4							420	92	27	-	27	
Նորացման հատում														
3	55	1,0	Արլ 20	1740	10ս	5	0,8	40	80	16	11	4	7	

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինարարական	Վառելիքային
5	30	0,5	Հր-արլ 20	2015	10ս	4	0,8	40	60	12	8	3	5	
5	34	0,8	Հր 15	1970	10ս	4	0,9	40	100	20	14	6	8	
6	23	1,2	Հս-արմ 20	1800	10ս	4	0,8	40	130	26	18	7	11	
6	24	1,0	Հս-արմ 20	1820	10ս	4	0,8	40	110	22	15	6	9	
6	26	1,0	Հս-արմ 15	1850	10ս+խնձ+տձ	4	0,8	40	100	20	14	5	9	
9	10	1,7	Արլ 20	1750	10ս	4	0,8	40	140	28	20	7	13	
9	21	6,6	Հս-արլ 20	1790	10ս	4	0,8	40	530	100	70	25	45	
9	23	0,8	Հս-արլ 15	1700	10ս	4	0,8	40	60	12	8	3	5	
11	14	0,2	Հս 25	1890	10ս	4	0,8	40	20	4	3	1	2	
11	16	0,2	Հս 25	1915	10ս	4	0,8	40	20	4	3	1	2	
11	18	9,1	Հս-արմ 20	1890	10ս	4	0,8	40	820	160	110	44	66	
11	20	0,2	Հս-արմ 20	1890	10ս	4	0,8	40	20	4	3	1	2	
11	23	4,4	Հս-արմ 20	1890	10ս	4	0,8	40	440	88	60	25	35	
11	26	0,9	Հս-արմ 20	1970	10ս	4	0,8	40	90	18	12	5	7	
12	16	1,3	Հս-20	1860	10ս	5	0,8	40	80	16	10	3	7	
12	21	2,3	Արլ 15	1830	10ս	5	0,8	40	140	28	20	7	13	
13	7	0,7	Հս-արլ 10	1710	10ս	5	0,9	40	40	8	5	1	4	
20	7	0,8	Հս-արլ 15	2205	10ս	4	0,8	35	50	10	7	2	5	
25	6	3,3	Արմ 20	1835	10ս	4	0,8	40	200	40	28	12	16	
25	25	2,2	Հս-արլ 25	1780	10ս	4	0,8	30	100	20	10		10	
25	41	7,7	Արմ 25	1935	10ս	4	0,8	40	460	90	60	20	40	
25	50	1,9	Արմ 20	1980	10ս	4	0,8	40	130	26	18	7	11	
25	51	6,4	Արմ 30	2095	10ս	4	0,9	40	510	100	70	30	40	
26	21	0,5	Հս-ալ 20	1770	10կց	4	0,9	25	40	8	2	-	2	
26	46	3,6	Հս-20	1795	10կց	4	0,8	25	220	44	18	-	18	
27	2	0,6	Հս-20	1860	10ս	4	0,8	40	40	8	5	2	3	
27	4	8,3	Հս-արլ 20	1935	10կց	5	0,9	35	580	100	40	-	40	
27	12	10,1	Հս-արլ 20	1965	8կց2բց+տձ+հց	5	0,8	25	450	90	36	-	36	
27	27	8,8	Հս-արլ 20	1950	7կց3բց+թխ	5	0,7	25	350	35	14	-	14	
27	37	14,8	Հս-արմ 25	1970	7կց2թխ1հց+բ	5	0,8	25	670	130	50	-	50	
27	38	8,4	Հս-արմ 25	1920	6կց2բց1հց1թխ	5	0,8	25	380	76	30	-	30	
27	41	11,0	Ամ-25	1940	6կց2բց1թխ1հց	5	0,7	25	390	39	15	-	15	
29	11	0,5	Արմ 20	1595	10ս	4	0,8	30	30	6	3	1	2	
29	21	2,5	Արմ 20	1660	10ս	4	0,8	40	180	36	25	10	15	
29	27	0,3	Հս-արլ 15	1660	10ս	4	0,9	40	20	5	3	1	2	
29	33	2,5	Հս-15	1625	10ս	4	0,8	35	110	22	15	5	10	
29	37	2,4	Հս-արլ 20	1570	8ս2կ+բ	4	0,7	40	110	11	6	1	5	
29	43	0,8	Հս-արմ 30	1680	10ս	4	0,8	40	40	8	5	2	3	
30	15	20,4	Հս-արլ 30	1810	5կց3բց1թխ1հց	5	0,7	25	710	71	24	-	24	
31	3	7,6	Հս-արմ 30	1745	7կց3բց	5	0,8	25	340	34	10	-	10	
31	5	5,1	Հս-արլ 25	1755	7կց3բց	5	0,8	25	230	46	15	-	15	
32	6	8,9	Հս-արլ 25	1760	5կց2բց1թխ1հց1տ	4	0,7	25	200	20	10	-	10	
33	3	9,8	Հս-20	1775	4կց3բ1թխ1լ1տձ	3	0,7	25	440	44	18	-	18	
33	4	8,1	Հս-արլ 15	1795	7կց3բ+տձ Առ.ճառ կ	3	0,7	25 60	320	32	14	-	14	

Անտառապատություն	Քառակուսու N ^o	Հատվածի N ^o	Սակերեսը, հա	Կողմնադրությունը, լանջի թեքությունը	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Ծառատի կազմը	Քոնիտեսը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսված պաշարը, մ ³	Իրացվող		
												Ընդամենը	որից	
													Շինված	Վառելիք
33	7	3,8	Հս-արմ 20	1820	8կց2բց	3	0,7	25	170	17	6	-	6	
Ընդամենը		195,0							10450	1754	961	247	714	
Անցումային հատում														
1	20	15,3	Հս-արլ 20	2040	10ս	4	0,8	50	1070	200	170	70	100	
20	12	1,2	Արլ 20	2195	10ս	4	0,8	45	130	26	18	8	10	
25	11	0,6	Արմ 25	1735	10ս	4	0,9	50	90	20	14	6	8	
25	14	6,8	Արմ 20	1890	10ս	4	0,8	50	880	176	120	50	70	
25	16	1,9	Հս-արմ 15	1870	10ս	4	0,8	50	230	46	32	14	18	
25	36	12,2	Հս-արմ 25	1925	10ս	4	0,8	50	1590	300	210	80	130	
27	22	1,9	Հս-արլ 15	2075	10ս	4	0,8	45	110	22	15	6	9	
27	24	0,6	Հս-արմ 10	1980	10ս	4	0,8	45	40	8	5	2	3	
27	32	0,3	Հս-5	2000	10ս	5	0,9	45	20	8	5	1	4	
29	4	1,1	Հս արմ 15	1575	10ս	4	0,9	45	130	30	21	8	13	
29	6	0,6	Արմ-10	1580	10ս	4	0,8	45	60	12	8	3	5	
29	16	2,4	Արմ-20	1640	10ս	4	0,9	45	310	70	50	20	30	
Ընդամենը		44,9							4660	918	668	268	400	
Ամբողջը		246,3							15530	2764	1656	515	1141	
Անտառտնտեսություն														
Լուսավորում-մաքրում		59,8							2800	563	167	-	167	
Նոսրացման հատում		1650,7							88625	15748	7803	1564	6239	
Անցումային հատում		188,7							34620	7011	4931	2583	2348	
Ամբողջը		1899,2							126045	23322	12901	4147	8754	

7.2.3 Անտառապաշտպանական միջոցառումներ

ՀՀ անտառային օրենսգիրքը (2005թ), սանիտարական հատումների իրականացման կարգը և անտառկառավարման պլանների մշակման հրահանգը սահմանում են անտառապաշտպանական միջոցառումների իրավական ասպեկտները և իրականացման կարգը, համաձայն որոնց անտառապաշտպանական միջոցառումները ներառում է անտառապաթլոգիական ուսումնասիրություններ, անտառի վնասատուների և հիվանդությունների կանխարգելում և սանիտարական հատումներ:

Սանիտարական հատումների անհրաժեշտությունը և ծավալները հիմնավորվում են անտառապաթլոգիական ուսումնասիրությունների կամ մոնիթորինգի արդյունքում ստացված տվյալների հիման վրա (ՀՀ անտառային օրենսգիրք, հոդված 25), ընդ որում անտառապաթլոգիական ուսումնասիրությունները պլանավորվում և ֆինանսավորվում

են անտառշինական ծրագրից առանձին, ինչը Վանաձորի անտառտնտեսությունում չի իրականացվել:

Համաձայն անտառային տնտեսության կառավարման պլանների հրահանգի (ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարի 10.08.2005թ. N 130-Ն հրաման) գլուխ 8, կետ 2-ի, անտառի գույքագրման ժամանակ գնահատման քարտում նշվում է նաև վնասատուներով և հիվանդություններով ծառուտների կամ առանձին ծառերի վարակվածության աստիճանը, վնասված ծառերի պաշարը և տնտեսական միջոցառումները:

Հիմք ընդունելով նշվածը, գույքագրման ժամանակ առանձին հատվածներում հաշվարկել է՝ հիվանդ, չորացող և չորացած ծառերի ծավալները և սանիտարական հատումների անհրաժեշտությունը, ընդ որում սանիտարական հատումները կատարվում են անտառների սանիտարական վիճակի բարելավման, ինչպես նաև վնասատուների և հիվանդությունների բացասական ազդեցության հետևանքով կենսունակությունը կորցրած կամ ցցաչոր և չորացող ծառերի հեռացման նպատակով: Ընտրովի սանիտարական հատումներն իրականացնելիս հատվում են նշված պատճառներով կենսունակությունը կորցրած առանձին ծառեր, ընդ որում վերջինի դեպքում չպետք է խախտվեն ծառուտի կենսունակությունը, կառուցվածքը, արտադրողականությունը, նպատակային ֆունկցիաները և հատումից հետո ծառուտի լրիվությունը չպետք է փոքր լինի 0,5-ից:

Սանիտարական հատման ծառերի ընտրությունը, դրոշմումը և հատումը կատարվում է ելնելով ծառի ընդհանուր վիճակից, որի որոշումը կատարվում է ըստ ստորև ներկայացվող սանդղակի (աղյուսակ 31):

Կարևոր հանգամանք է, որ գերհասուն և ցցաչոր ծառերը կենդանական աշխարհի համար մնալու միջավայր են հանդիսանում և կենսաբազմազանության պահպանության նպատակով հատման բոլոր տեսակների ժամանակ արմատի վրա թողնվում են գերհասուն և ցցաչոր փչակով ծառեր՝ 1 հա-ի հաշվով 2-5 մ³:

Անտառի գույքագրման և գնահատման արդյունքներով՝ ընդհանուր 659,3 հեկտարի վրա նշանակվել են ընտրովի սանիտարական հատումներ 11312 խտ.մ³ պաշարով, որից իրացման ենթակա պաշարը 9631մ³, այդ թվում շինափայտը 1120մ³, վառելափայտը 8511 խտ.մ³ (աղյուսակ 32):

Աղյուսակ 31. Ծառերի վիճակի կարգը բնորոշող սանդղակ

Ծառերի կարգ	Հիմնական նշանները	Լրացուցիչ նշաններ
Ասեղնատերևավորներ		
I. Առանց թուլացման նշանների	Ասեղնատերևները կանաչ են, փայլուն, սաղարթը՝ խիտ, տվյալ տեսակի և տարիքի, աճման պայմանների և տարվա եղանակի համար ընթացիկ տարվա աճը նորմալ է:	-
II. Թուլացողներ	Ասեղնատերևները հաճախ սովորականից բաց են, սաղարթը՝ թույլ թափանցիկ, աճը նորմալի համեմատությամբ կիսով չափ թույլ է:	Հնարավոր է բնի և արմատաթաթի, ճյուղերի տեղային վնասվածքի նշաններ:

Ծառերի կարգ	Հիմնական նշանները	Լրացուցիչ նշաններ
Ասեղնատերևավորներ		
III. Թուլացածներ	Ասեղնատերևները բաց կանաչավուն կամ անփայլ մոխրագույն են, սաղարթը թափանցիկ, աճը նորմաի համեմատությամբ կեսից ավելի թույլ է:	Հնարավոր է բնի, արմատաթաթի, ճյուղերի, սաղարթի վնասվածքի նշաններ, բնի կամ ճյուղերի վարակվածություն վնասատուներով:
IV. Չորացողներ	Ասեղնատերևները մոխրագույն կամ դեղնականաչավուն են, սաղարթը նոսրացած է ընթացիկ տարվա աճը նկատելի է կամ բացակայում է:	Ծառի բնի և մնացած մասերի վնասվածության նշաններն ուժեղ արտահայտված են, քան նախորդ կարգում, հնարավոր է ծառի վարակվածություն բնային վնասատուներով:
V. Ցցաչորներ (ընթացիկ տարվա)	Ասեղնատերևները մոխրագույն, դեղին կամ շականակագույն են, սաղարթն ուժեղ նոսրացած է, փոքրիկ ճյուղերը պահպանվում են, կեղևը պահպանվել է կամ թափվել է մասամբ:	-
VI. Ցցաչորներ (անցած տարիներից)	Ասեղնատերևները թափվել են կամ պահպանվել են մասամբ, փոքրիկ ճյուղերը կտորատվել են, կեղևը թափվել է:	Բնում և ճյուղերում կան վնասատու միջատների գոյության հետքեր, կեղևի տակ առկա է առատ շականակագույն այլուր և բնափայտը քայքայող սնկամարմին:
Լայնատերևավորներ		
I. Առանց թուլացման նշանների	Տերևները կանաչ են, փայլուն, սաղարթը խիտ, տվյալ տեսակի և տարիքի, աճման պայմանների և տարվա եղանակի համար ընթացիկ տարվա աճը նորմալ է:	-
II. Թուլացողներ (չոր է կեղևի 1/4-ը)	Տերևները կանաչ են, սաղարթը թույլ թափանցիկ, աճը նորմալի համեմատությամբ թուլացած, ճյուղերի գրեթե 1/4-ը չորացած են:	Հնարավոր է ճյուղերի, արմատաթաթի և բնի տեղային մեխանիկական վնասվածքներ
III. Թուլացածներ (չոր է կեղևի մինչև 1/2-ը)	Տերևները մանր են կամ սովորականից բաց, ժամանակից շուտ թափվում են, սաղարթը թափանցիկ է, ճյուղերի 1/4 - 1/2-ը չորացել են:	Նախորդ կարգի նշանները վառ արտահայտված են, առկա են բնային վնասատուների հետքեր, բնից և ճյուղերից նկատվում է հյութածորություն:
IV. Չորացողներ (կեղևի 1/2-ից ավելին չորացած են)	Տերևները մանր են, սովորականից բաց կամ դեղնավուն, ժամանակից շուտ թափվում են կամ թառամում, սաղարթը թափանցիկ է, ճյուղերի 1/2-3/4-ը չորացել են:	Հնարավոր է բնի և ճյուղերի վրա բնային վնասատուների առկայություն (անցքեր, հյութածորություն, շագանակագույն այլուր և այլն):
V. Ցցաչորներ (ընթացիկ տարվա)	Տերևները չորացել են, թառամել կամ ժամանակից շուտ թափվել, ճյուղերի ավելի քան 3/4-ը չորացել են, փոքրիկ ճյուղերը և կեղևը պահպանվել են:	Հնարավոր է բնի ճյուղերի և արմատաթաթի վրա բնային վնասատուների առկայության նշաններ և սնկային հիվանդություններ:
VI. Ցցաչորներ (անցած տարիներից)	Տերևները և ճյուղերի մի մասը թափվել են, բնի կեղևը մեծ մասամբ քայքայվել կամ թափվել է:	Բնի, ճյուղերի և արմատաթաթի վրա առկա են վնասատուների հետքեր, կեղևի տակ առկա են սնկամարմիններ:

Աղյուսակ 32. Ամփոփագիր սանհտարական հատումների հաշվարկային ծավալների

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնորոշություն, լանջի թեքություն	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Շարահարկը	Մատուցի քանակությունը	Ծառատի կազմը	Բունիտները	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսվող պաշարը, մ ³	Իրացվող	որից	
															Շինափայտ	Վառելիքայտ
Մարզահովիտի	14	10	7,1	Հս-արլ 30	1890	1	2000/2	6հ3բ1թխ Ցցաչոր հ.բ.թխ	4	0,5	150 170	1350 140	140	120	10	110
	14	11	5,9	Հս- 30	1890	1	2000/2	4հ4բ1թխ1կ Ցցաչոր հ.բ.թխ	3	0,7	110 150	1360 80	100	85	8	77
	14	20	5,5	Հս-արլ 30	2150	1	4000/1,5	5հ3բ2թխ	4	0,6	150	1260	100	85	10	75
	15	11	2,6	Հս-ամ 25	1820	1	5000/2	6հ2թխ1կ1բ Ցցաչոր հ.բ.թխ	3	0,5	130 170	490 40	50	43	4	39
	15	12	5,1	Հս-արմ 20	1850	1	5000/2	7հ1թխ1կ1բ Ցցաչոր հ.բ.թխ	3	0,5	150 170	1170 100	100	85	10	75
	15	48	4,3	Հս-15	1990	1	3000/1,5	7հ2բ1թխ+կ Ցցաչոր հ.բ.թխ	3	0,5	150 170	950 80	80	68	6	62
	16	25	2,4	Հր-25	2015	1	2000/1,5	5բ3հ2թխ	3	0,6	90	410	50	43	-	43
	16	26	5,6	Արլ- 20	2055	1	3000/1,5	7հ3բ+թխ	3	0,6	140 90	1460	150	127	15	112
	17	27	2,6	Հս-ալ 20	2100	1	3000/2	5թխ3կչ2հ Ցցաչոր հ, ,թխ	3	0,6	150 170	440 50	70	60	6	54
	17	28	11,5	Արլ 25	2105	1	4000/2	5հ2կչ2թխ1բ Ցցաչոր հ,թխ	4	0,5	150 170	2070 100	100	85	8	77
	17	37	4,2	Հս-ալ 25	2075	1	3000/1,5	7հ2բ1թխ Ցցաչոր հ, թխ	3	0,7	130 150	1090 80	120	102	15	87
	17	41	5,9	Հս-արլ 25	2115	1	3000/1,5	5հ2թխ2բ1կչ Ցցաչոր հ,թխ	3	0,6	150 170	1480 100	100	85	8	77
	19	42	6,2	Հս-25	2010	1	4000/1	5հ2բ2կչ1թխ Ցցաչոր հ,թխ	4	0,6	150 170	1360 100	120	102	10	92
	21	4	7,4	Հս-15	1800	1	3000/1,5	6հ2կ1բ1թխ Ցցաչորի, ,թխ	4	0,5	130 150	1480 100	120	102	15	87
	21	18	10,6	Հս-20	1960	1	3000/1,5	6հ2կ1բ1թխ Ցցաչորի, ,թխ	3	0,5	130 150	2120 150	200	185	20	165
	21	29	13,4	Հս-30	2055	1	2000/1,5	7հ2բ1կչ Ցցաչոր հ.բ	3	0,5	150 170	2950 200	200	185	20	165
	25	2	9,4	Հս-արմ 25	1880	1	3000/2	5հ4բ1թխ	3	0,6	130	2260	150	127	10	117
	25	3	24,1	Հս-արմ 25	1965	1	4000/2	6հ3բ1թխ+հց Ցցաչոր հ,թխ	3	0,5	150 170	5300 200	300	255	20	235
	26	12	9,8	Հս-30	1920	1	3000/2	7հ2բ1թխ Ցցաչոր հ,թխ	3	0,5	170 170	2250 200	200	170	17	153
	26	13	4,7	Հս-25	1915	1	3000/2	7հ2բ1թխ+հց Ցցաչոր հ,թխ	3	0,6	150 170	1220 80	100	85	10	75
	26	20	14,1	Հս-արլ 25	1840	1	5000/2	6բ3հ1թխ	3	0,5	90	1970	200	170	-	170
	26	21	9,8	Հս-արմ 20	1850	1	2000/2,5	7բ2հ1թխ+կչ	4	0,7	100	1860	200	170	-	170
	28	11	6,1	Հս-արմ 30	1885	1	2000/2,5	6հ2բ1թխ1հց Ցցաչոր հ,թխ	3	0,6	150 170	1460 80	100	85	10	75
	28	12	5,0	Հս-25	1910	1	2000/2,5	6հ2բ1թխ1հց Ցցաչոր հ,թխ	3	0,5	150 170	1100 50	70	60	6	54
	28	16	6,9	Հս-արլ 25	1980	1	5000/2	5հ2թխ2բ1հց	3	0,5	150	1980	100	85	8	77

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնաորություն, լանջի թեքություն	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Շարահարկը	Մատուցի քանակությունը	Ծառատի կազմը	Բնիխետը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսվող պաշարը, մ ³	Իրացվող	որից		
															Շինավայր	Վանելավայր	
								Յգաչոր հ,թխ			170	100					
	28	19	14,1	Հս-արմ 30	2010	1	3000/2	Յթխ3հ2թղ+կչ Յգաչոր հ,թխ	4	0,6	150 170	2400 140	200	170	17	153	
	29	2	12,0	Հս-արլ 15	1785	1	3000/2	7հ2բ1թխ Յգաչոր հ,թխ	3	0,5	150 170	2640 120	200	170	17	153	
	29	12	7,3	Հս-20	1780	1	3000/2,5	6հ2բ1հց1թխ Յգաչոր հ,թխ	3	0,6	150 170	1830 100	140	120	15	105	
	29	18	3,9	Հս-արմ 25	1850	1	3000/2	7հ2բ1հց Յգաչոր հ,թխ	3	0,6	150 170	980 50	80	68	7	61	
	29	28	3,2	Հս-25	1885	1	2500/2	7հ2բ1հց Յգաչոր հ,թխ	3	0,7	130	30	80	68	10	58	
	30	10	11,0	Արլ 25	1855	1	3000/2	6բ2կ2հ	3	0,7	100	2200	220	187	-	187	
	30	21	13,7	Արլ-20	1990	1	3000/2	4թխ2հ2բ2կչ Յգաչոր հ,թխ	4	0,5	150 170	2190 150	200	170	20	150	
	31	6	3,5	Հս-25	1760	1	3500/2	5թխ3հ2բ Յգաչոր հ,թխ	4	0,6	110 150	560 35	50	43	5	38	
	31	10	9,1	Արլ 30	1860	1	4000/2	5հ3բ1թխ1հց Յգաչոր հ,թխ	3	0,6	150 170	2280 100	150	128	15	113	
	31	12	4,4	Հս-արմ 25	1890	1	5500/2	5բ3հ2թխ+կ	4	0,6	100	790	100	85	-	85	
	31	13	7,9	Հս-արմ 25	1940	1	3500/2	6հ3բ1թխ+հց Յգաչոր հ,թխ	4	0,5	170 180	1420 80	120	102	15	87	
	31	18	8,0	Հս-արմ 25	1915	1	5000/2	6հ3բ1թխ Յգաչոր հ,թխ	1	0,5	150 170	1600 80	120	102	15	87	
	Ընդ.		288,3									62645	4880	4182	382	3800	
Վահագնի	1	42	6,6	Հս-արմ 10	1575	1	6500/1,5	7հ3բ+թխ Յգաչոր հ,կ	2	0,5	150 150	1520 80	150	128	12	116	
	1	49	3,4	Հս-արլ 30	1600	1	3500/1,5	7հ3բ+թխ	2	0,5	150	920	100	85	10	75	
	2	11	4,2	Հս-արմ 30	1350	1	2500/1,5	5Բ2Հ1Լ1Կ	2	0,6	75	710	100	85	5	80	
	2	19	9,8	Հս-արմ 25	1450	2	4000/2	10հ 9հ1բ Առ.ծառ հ	2	0,4 0,3	130 90 170	1960 1270 100	150	128	15	113	
	2	46	6,2	Հս-ալ 35	1700	1	3500/3	9հ1թխ+բցցաչոր հ	2	0,6	150 170	2290 60	100	85	10	75	
	2	48	5,0	Հս-ալ 30	1700	1	4000/2	9հ1թխ+բ Յգաչոր հ	2	0,6	150 170	1600 55	100	85	10	75	
	2	49	1,9	Հս-արլ 30	1800	1	3500/2,5	8հ1բ1թխ Յգաչոր հ	3	0,5	150 170	510 20	40	34	4	30	
	2	53	5,8	Հս-ամ 30	1650	1	5000/1,5	9հ1բ+թխ	3	0,5	150	1450	100	85	10	75	
	2	55	12,7	Հս-ամ 35	1775	1	3500/4	7հ2բ1թխ ցցաչոր հ	3	0,5	150 170	3050 100	200	170	20	150	
	3	18	15,5	Հս-ալ 35	1650	1	4000/3	8հ2բ+թխ+կ+լր ցցաչոր հ	2	0,5	150 170	3100 100	200	170	20	150	
	3	25	13,6	Հս-ամ 35	1600	1	4000/2,5	8հ2բ+թխ+լր+կ ցցաչոր հ	3	0,5	170 170	3400 100	150	128	15	113	
	5	23	5,7	Հս-ալ 25	1350	1	-	10ս	2	0,7	50	1140	20	10	2	8	
	5	25	1,9	Հս-ալ 25	1310	1	-	10ս	4	0,7	40	150	6	3	-	3	
9	17	4,7	Հվ-ալ 30	1700	1	6000/3	4հ3բ2կ1թխ+լր	3	0,5	170	1030	100	85	12	73		
10	10	4,1	Հվ-ալ 25	1650	1	3000/3	6կ2բ1հ1թխ+լր	4	0,6	190	900	150	128	20	108		

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնաորություն, լանջի թեքություն	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Շարահարկը	Մատուցի քանակությունը	Ծառատի կազմը	Բնիխտերը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսվող պաշարը, մ ³	Իրացվող	որից		
															Շինավայր	Վանելավայր	
								ggաչոր կ,հ			210	40					
10	11	1,8	Հվ 25	1675	1	4000/3		4կ3հ3բ+թխ ggաչոր կ,հ	4	0,6	190 190	430 40	80	68	15	53	
10	21	5,6	Հվ-ալ 25	1460	1	4000/3		4հ3կ2բ1բղ+ս	3	0,6	170	1340	200	170	25	145	
10	23	7,7	Հվ-ալ 31	1400	1			6կ2բ1թխ1հ+լր ggաչոր կ,հ,թ	5	0,5	170 190	1160 100	200	170	30	140	
16	9	5,4	Հվ-30	1800	1	2500/1,5		4հ3բ3կ ggաչոր հ,կ	4	0,5	150 170	970 80	100	85	10	75	
17	10	1,5	Հս-ալ 30	1800	1	3500/2		7հ2բ1թխ+լր ggաչոր հ,թխ	3	0,5	150 170	330 20	45	38	5	33	
17	12	1,5	Հս-ալ 30	1850	1	4500/3		7հ2կ1բ+թխ+լր	3	0,5	90 170	330 30	45	38	6	32	
17	15	3,8	Հս-արլ 25	1680	1	4500/2		6հ2բ1թխ1լ Ցգաչոր հ	3	0,5	170	870 50	100	85	12	73	
17	18	17,5	Հս-ալ 31	1700	1	5500/3		7հ2բ1թխ ggաչոր, հիվանդ հ,թխ	2	0,6	130 190	5780 200	300	255	40	215	
29	9	7,0	Հս-ամ 30	1820	1	4500/3		5հ3բ2լր ggաչոր հ	3	0,5	150 170	1330 100	150	128	15	113	
Ընդ.		152,9										38815	2886	2446	323	2123	
Եղեգնուտի	12	12	27,9	Հր-արմ 30	1500	1	4500/1,5	5բ3հ2ս Ցգաչոր, հիվանդ, հ,կ ք	3	0,5	35 160	1950 240	240	204	20	184	
	13	2	9,1	Հս-Ալ-30	1350	1	4000/3, 5	6հ3բ1թխ ggաչոր, հիվանդ- հ,կ,ք	3	0,6	110 170	2550 90	90	77	7	70	
	14	28	6,3	Հս-Ամ-30	1600	1	3500/3	5հ2լր2բ1կ	3	0,6	170	1760	120	102	20	92	
	23	12	6,5	Հվ-Ամ-35	1650	1	5500/5	8հ1բ1կ	3	0,6	170	1950	120	102	20	92	
	15	14	5,1	Հս-Ամ-35	1600	1	3500/2	4հ3թխ3բ Ցգաչոր հ	3	0,5	170 170	1330 50	100	85	12	73	
	26	9	31,9	Հս-արլ 30	1700	1	4000/3	7հ2բ1թխ Ցգաչոր, վնասված հ,ք,կ	3	0,6	170 170	8930 300	500	425	80	345	
	26	11	11,0	Հս-արմ 30	1150	1	4000/3	8հ1թխ Ցգաչոր, վնասված հ,ք	3	0,6	170 170	2750 150	250	212	30	182	
	28	17	13,4	Հս-Ալ-30	1800	1	3500/3	5հ3թխ2բ	3	0,5	170	3350	250	212	30	182	
	30	20	14,5	Հվ-Ալ-20	1700	1	3500/3	9հ1բ	3	0,5	170	3770	250	212	30	182	
	30	23	4,7	Հս-Ամ-25	1800	1	4500/3	9հ1բ	3	0,6	170	1500	100	85	12	73	
	31	20	27,5	Հս-Ամ-30	1820	1	3000/3	7հ2բ1թխ Ցգաչոր, վնասված հ,ք,թխ	3	0,6	170	8250 200	300	255	30	225	
	33	3	13,9	Հս 25	1750	1	6000/4	7հ1թ2բ	3	0,5	170 150 110	2920	100	85	12	73	
	33	5	10,7	Հս 20	1780	1	3000/3	6հ3բ1թ	3	0,3	110	1390	200	170	20	150	
	34	5	9,6	Հս-արլ 25	1750	1	4000/2	8հ2բ	3	0,6	170	2980	250	212	30	182	

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրություն, լանջի թեքություն	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Շարահարկը	Մատղաշի քանակությունը	Ծառատի կազմը	Բոնիտետը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսվող պաշարը, մ ³	Իրացվող	որից	
															Շինափայտ	Վառելափայտ
	36	6	6,6	Հս-արմ 20	1800	1	4000/2	8հ2բ	3	0,6	170	2110	200	170	25	145
	36	7	9,5	Հս-ԱԼ-20	1725	1	4000/3	9հ1բ	3	0,6	170	3040	250	212	30	182
	40	3	7,0	Հս-արլ 30	1850	1	4000/3	8հ2թխ+բ+կչ	3	0,6	170	2240	200	170	25	145
	Ընդ.		215,2									53800	3520	2990	413	2577
Փամբակի	9	6	0,9	Հվ 20	1350	1	-	10կ+բ	5	0,4	130	80	3	2	-	2
	9	25	1,4	Հվ 20	1325	1	-	10ս+կ	2	0,6	50	210	20	10	2	8
	9	26	0,6	Հվ 20	1300	1	-	10ս+կ	2	0,6	50	90	3	1	-	1
	Ընդ.		2,9									380	26	13	2	11
Ամբողջը		659,3									155640	11312	9631	1120	8511	

7.2.4 Նախագծված անտառօգտագործման ծավալներն ըստ հատման տեսակների

Վանաձորի անտառտնտեսությունում նախատեսված բոլոր հատումների ընդհանուր ծավալը 2681,1հա-ի վրա կազմում է 36024 խտ.մ³, այդ թվում իրացման ենթակա անտառանյութի պաշարը 23715մ³ է, որից շինափայտը` 5472մ³:

Ըստ հատման տեսակների` խնամքի հատումները կազմում են հատումներ նախատեսած մակերեսի 70,8%-ը և հատման նախատեսած պաշարի 65,7%-ը, սանիտարական հատումները 24,6% և 30,4%, այլ հատումները 4,6% և 3,9% :

Ընդհանուր անտառօգտագործման մակերեսների 17,3%-ը և հատման ենթակա պաշարների 31,0%-ը նախատեսվում է Մարգահովիտի անտառապետությունում, համապատասխանաբար 13,8% և 13,8%-ը Խնձորուտի, 23,3% և 16,5%-ը Վանաձորի, 9,1% և 7,7%-ը Սպիտակի, 7,7%-ը և 10,1%-ը Վահագնի, 18,8%-ը և 17,4%-ը Եղեգնուտի, 10,0%-ը և 3,5%-ը Փամբակի անտառապետություններում (աղյուսակ34, 35):

Աղյուսակ 33. Ամփոփողի առանձին ծառերի հատումների հաշվարկային ծավալների

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրություն, լանջի թեքություն	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Շարահարկը	Մատղաշի քանակությունը	Ծառատի կազմը	Բոնիտետը	Լրիվությունը	Տարիքը	Հատվածի պաշարը, մ ³	Հատման համար նախատեսվող պաշարը, մ ³	Իրացվող	որից	
															Շինափայտ	Վառելափայտ
Վահագնի	14	5	6,7	Հր-արմ25	1430	1	3000/1,5	5հ4բ1կԱռ ծառ. Հ.կ.բ	3	0,6	25 170	230 70	70	60	15	45
	17	25	18,4	Հս-արլ35	1680	1	3500/2	5հ2կ2բ1լ Առ.ծառ հ.թխ	2	0,6	130 190	5520 350	300	255	55	200
	21	7	8,4	Հս-արմ 20	1500	3	3000/2	6հ2բ2բղ Առ.ծառ. հ.բ	3	0,6	30 150	290 120	100	85	10	75

Անտառապետություն	Քառակուսու №	Հատվածի №	Մակերեսը, հա	Կողմնադրություն, լանջի թեքություն	Ծովի մակերևույթից բարձրությունը, մ	Շարահարկը	Մատղաշի քանակությունը	Ծառուտի կազմը	Բունտետը	Լրիվությունը	Տարիքը	Կատվածի պաշարը, տ	Հատման համար նախատեսվող աստիճանը, մ	Իրացվող	որից	
															Շինափայտ	Վառելափայտ
	24	23	8,8	Հս-արլ 20	1330	3	3500/2	7հ2բ1թխ Առ.ծառ հ	3	0,4	130 170	1580 150	100	85	10	75
Ընդամենը			42,3									8310	570	485	90	395
Եղեգնուտի	13	15	15,9	Հս-Ալ-25	1500	1	3000/1,5	6հ3բ1կԱռ. ծառ հ,բ,կ	3	0,4	35 150	720 200	150	128	15	113
	15	12	9,7	Հս-արմ 30	1750	1	3000/1	7բ2հ1լ Առ. ծառ բ,հ	3	0,6	30 150	580 120	100	85	10	75
	28	7	7,0	Հս 30	1700	1	4000/1,5	7բ2հ1թխ Առ. ծառ բ,	3	0,5	30 75	320 70	70	60	-	60
	26	7	47,7	Հս-արմ30	1700	1	4000/3	7հ2կ1բ+թխ Առ.ծառ հ,բ,կ	2	0,6	110 160	14310 400	500	425	70	355
Ընդամենը			80,3									16720	820	698	95	603
Ամբողջը			122,6									25030	1390	1183	185	998

Աղյուսակ 34. Ամփոփագիր անտառօգտագործման նախատեսած ծավալների ըստ հատման տեսակների 2020-2029թթ.

№	Հատման տեսակները	Անտառօգտագործման ծավալները					
		Մակերեսը	Հատվածներում ընդհանուր պաշարը	Հատման նախատեսած պաշարը, խտ.մ ³			
				Ընդհանուր	Այդ թվում իրացման ենթակա	որից	
						շինափայտ	վառելափայտ
1	Խնամքի հատումներ (հա/%)	1899,2	126045	23322	12901	4147	8754
		70,8	41,1	64,7	55,4	75,8	47,9
2	Սանիտարական հատումներ (հա/%)	659,3	155640	11312	9631	1120	8511
		24,6	50,7	31,4	40,6	20,8	46,6
3	Այլ հատումներ (հա/%)	122,6	25030	1390	1183	185	998
		4,6	8,2	3,9	5,0	3,4	5,5
4	Ամբողջը (հա/%)	2681,1	306715	36024	23715	5472	18263
		100	100	100	100	100	100

Աղյուսակ 35. Ամփոփագիր անտառապետությունների անտառօգտագործման նախատեսած ծավալների 2020-2029 թթ.

№	Անտառապետություններ	Անտառօգտագործման ծավալները					
		Մակերեսը, հա	Հատվածներում ընդհանուր պաշարը	Հատման նախատեսած պաշարը, խտ. մ ³			
				Ընդհանուր	Այդ թվում իրացման ենթակա	որից	
						շինափայտ	վառելափայտ
1	Վանածորի	625,1	32310	5934	2569	582	1987
		23,3		16,5			
2	Խնձորուտի	370,5	27160	4969	2676	913	1763
		13,8		13,8			
3	Մարգահովիտի	464,0	93830	11162	8468	2473	5995
		17,3		31,0			
4	Սպիտակի	246,3	15530	2764	1656	515	1141
		9,1		7,7			
5	Վահագնի	205,5	48165	3666	3036	429	2607
		7,7		10,1			

№	Անտառապետություններ	Անտառօգտագործման ծավալները					
		Մակերեսը, հա	Հատվածներում ընդհանուր պաշարը	Հատման նախատեսած պաշարը, խտ. մ ³			
				Ընդհանուր	Այդ թվում իրացման ենթակա	որից	
					շինափայտ	վառելափայտ	
6	Եղեգնուտի	501,7	82100	6296	4691	558	4153
		18,8		17,4			
7	Փամբակի	268,0	7620	1233	619	2	617
		10,0		3,5			
8	Ամբողջը %	2681,1	306715	36024	23715	5472	18263
		100		100			

7.3 Ոչ բնափայտային անտառօգտագործում

Անտառկառավարման պլանում բնափայտային արտադրանքից զատ կարևորում է նաև անտառի ոչ բնափայտային արտադրանքը, որը ամրագրված է նաև Հայաստանի Անտառային Օրենսգրքում (2005թ): Համաձայն օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի՝ անտառներում, բացի բնափայտի մթերումից, կարող են ի կատար ածվել հետևյալ անտառօգտագործման տեսակները.

- երկրորդական անտառանյութի (կոճղեր) մթերում
- կողմնակի անտառօգտագործում (խոտհունձ, անասունների արածեցում, մեղվափեթակների տեղադրում, վայրի պտղի, ընկույզի, հատապտղի, սնկերի, դեղաբույսերի և տեխնիկական հումքի հավաքում)
- կենդանական աշխարհի վերարտադրության կազմակերպման և օգտագործման նպատակներով անտառօգտագործում
- գիտահետազոտական նպատակներով անտառօգտագործում
- մշակութային-առողջարարական սպորտի, հանգստի և զբոսաշրջության նպատակներով անտառօգտագործում:

Նշված անտառօգտագործման ձևերից տեղի բնակչության համար առանձնակի կարևորվում է անտառի կողմնարդյունքը:

Խոտհարքերը և արոտավայրերը, ըստ տարածքային և գործունեության տեղաբաշխման, հանդիսանալով կողմնակի անտառօգտագործում, ճիշտ կառավարման դեպքում որոշակի եկամուտ կարող են ստեղծել: Պետք է հաշվի առնել մի կարևոր հանգամանք. անտառվերականգնման ենթակա անտառներում անասունների մուտքը խստիվ պետք է բացառել: Հետևաբար, արոտավայրերը պետք է գտնվեն այդ անտառներից դուրս, իսկ խոտհարքներում, որոնք շատ դեպքերում անտառային բացատներում են, կատարվող գործողությունները չպետք է բացասաբար անդրադառնան սերմնային ինքնավերականգնման վրա:

Գույքագրման արդյունքում պարզվել է, որ խոտհարքների ընդհանուր մակերեսը կազմում է ընդամենը 83,0հա, իսկ արոտավայրերի ընդհանուր մակերեսը՝ 984,3հա, ընդ որում տարածքների 47,0%-ը (462,1հա) գտնվում են 20°-ից բարձր թեքությունների

վրա, որտեղ ինտենսիվ արածեցումը կնպաստի էրոզիոն պրոցեսների ակտիվացմանը (աղյուսակ 36):

Աղյուսակ 36. Գյուղատնտեսական հողատեսքերի մակերեսների բաշխվածությունը ըստ լանջի թեքության աստիճանի

Լանջի թեքության աստիճանը	Հողատեսքը, հա		Ընդամենը
	խտոհարք	արոտավայր	
Մինչև 5°	24,4	147,6	172,0
5 -10°	1,3	121,1	122,4
11-15°	15,3	114,2	129,5
16-20°	28,8	139,3	168,1
21-25°	12,5	193,0	205,5
25°-ից բարձր	0,7	269,1	269,8
Ընդամենը	83,0	984,3	1067,3

Անտառտնտեսության անտառներում պտուղ-հատապտուղները հիմնականում ստացվում են ենթանտառից, որի գնահատումը կատարվել է հիմք ընդունելով անտառկառավարման պլանների մշակման հրահանգը, համաձայն որի, ենթանտառը որոշակի անտառամասում խտության աստիճանով դասակարգվում է

1. խիտ, երբ տարածքի 50 %-ից ավելին է ծածկված թփատեսակներով
2. միջին խտության, երբ տարածքի 10-49%-ն է ծածկված թփատեսակներով
3. նոսր, երբ տարածքի 10%-ից պակասն է ծածկված թփատեսակներով:

Ազգաբնակչության կողմից հավաքվում է ընկույզ, հոն, մոշ, մասուր՝ գլխավորապես անձնական, կենցաղային կարիքների համար, թեև անտառի հնարավորությունները կայուն կառավարման դեպքում կբավարարեն նաև արդյունաբերական կարիքները:

Որպես օրինաչափություն՝ ենթանտառը հիմնականում կազմավորված է թփերի խառը տեսակներով, իսկ մակերեսները գնահատվել են թփերի կազմում գերակշռող տեսակներով:

Գույքագրման ընթացքում հաշվարկվել և քարտեզագրվել են անտառային պտղատու և հատապտղային տեսակների տարածվածությունը և հաշվարկային բերքը՝ ըստ անտառպետությունների և հատվածների: Գնահատումը կատարվել է դաշտային ուսումնասիրության և փորձագիտային եզրակացության, ինչպես նաև անտառտնտեսության համապատասխան մասնագետների և պահաբաժինների անտառապահների հետ քննարկումների արդյունքներով, իսկ ավելի հավաստի արդյունքների ստացման համար կպահանջվի ևս 2-3 տարիների աշնանային ուսումնասիրություններ:

Դաշտային գույքագրման արդյունքներով՝ անտառային պտուղ-հատապտուղներից ակնկալվող հաշվարկային մոտավոր բերքը գնահատվել է 5030,8 հեկտարի վրա տարեկան 92080կգ, որում գերակշռում են մասուրը և սիզը:

Հաշվարկային տնտեսական բերքի ընդհանուր քանակությունը թեև քիչ չէ, բայց անտառտնտեսության կողմից մեծ ծավալներով իրացումը իրատեսական չէ այն հիմնավորմամբ, որ անտառամերձ համայնքների բնակիչները օգտվում են ՀՀ անտառային օրենսգրքի 44-1 հոդվածով ընձեռնած իրավունքից՝ ազատորեն առանց որեւէ թույլտվության գտնվելու անտառներում հանգստի և անձնական օգտագործման նպատակով վայրի պտուղ-հատապտուղներ հավաքելու համար, սակայն իրականում հավաքում են անձնական կարիքներից շատ ավելի, իսկ հաշվառումը գործնականում հնարավոր չէ իրականացնել, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ընտանիքի անդամները կարող են հավաքը իրականացնել տարբեր անտառամասերում (աղյուսակ 37, քարտեզ 17):

Աղյուսակ 37. Անտառտնտեսությունում պտուղ-հատապտուղների մակերեսների և պաշարի (հաշվարկային տնտեսական բերք) բաշխվածությունը

№	Պտուղ- հատապտուղ ներ	Անտառպետություն/տեղամաս															
		Վահագնիի		Եղեգնուտի		Փամբակի		Մարգահովիտի		Վանածորի		Խնձորուտի		Սպիտակի		Ընդամենը	
		հա	կգ	հա	կգ	հա	կգ	հա	կգ	հա	կգ	հա	կգ	հա	կգ	հա	կգ
1	Հոն	-	-	12,6	3600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,6	3600
2	Ընկույզ/կանաչ	3,5	700	14,5	2900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,0	3600
3	Մամուխ	2,2	650	1,4	420	-	-	3,4	620	45,0	750,0	-	-	-	-	52,0	2440
4	Մոշ	202	3430	104,0	2380	40	680	42	750	76	1880	-	-	-	-	464	9120
5	Մոռ	16,5	165	59,5	710	202,5	2430	22	300	39,5	415	85	1150	-	-	425	5170
6	Մասուր	453	5400	286,5	3400	391,5	4700	70,0	930,0	350,0	3100	280,0	3000	300	3000	2131	23550
7	Սիզ	195	2900	286,0	4300	391,0	5850	125,0	1500,0	220	3600	191,0	3100	180	3000	1588	24250
8	Հաղարջ	-	-	-	-	-	-	6,0	250	12,6	520	-	-	-	-	18,6	770
9	Խնձոր	20	2900	4,6	950	-	-	30	850	18,5	1450	95,0	3500	22	330	190,1	9980
10	Տանձ	39,5	3200	8,0	1350	22,5	1850	28	1350	14,5	1360			19,0	490	131,5	9600
Ընդամենը		931,7	16445	777,1	20010	1047,5	15510	326,4	6550	776,1	13075	651	10750	521	6820	5030,8	92080

Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքը հարուստ է բազմաթիվ օգտակար բուսատեսակներով, որոնցից շատերը լայնորեն և վաղուց կիրառվում են մարդու կողմից:

Ուտելի և համեմունքային տեսակներին են պատկանում բալդրղան թավոտ, բոխի մանրապտուղ, շուշան-բանջար պալարավոր, շուշան-բանջար ոսկեգօծ, իծկոտ, սնդրիկ, ավելուկ գանգուր, եղինջ երկտուն և այլ խոտաբույսերը: Սրանք օգտագործվում են ինչպես հում, այնպես էլ վերամշակված ձևով՝ աղցանների, թթու-մարինադների, հրուշակեղենի, ոգելից խմիչքների, թեյերի, հյութերի և այլնի պատրաստման ժամանակ:

Բավական հարուստ են ներկայացված գեղազարդային (զանգակ խմբվածը, ծվծվուկ իտալականը և այլն), կերային (երեքնուկ մարգագետնայինը, աղվեսագի մկնապոչանմանը, շուղախոտ մարգագետնայինը, դաշտավլուկ կաղնուտայինը և այլն) և տեխնիկական բույսերը (կատվադադ Մուսինին, կաղնի արևելյանը, կաղնի վրացական, բոխի արևելյան, և այլն), որոնցից վերջիններս իրենց բնույթով հանդես են գալիս որպես փայտանյութի աղբյուր, ներկատուներ, եթերայուղատուներ, խեժատուներ և այլն:

Տարածքում քիչ չեն արժեքավոր մեղրատու (լորենի կովկասյան, լորենի սրտածև, արոսենիի սովորական և այլն) բուսատեսակները: Մեղրատուների լայն տարածվածությունը այստեղ կարող է նպաստել շրջանում մեղվաբուծության զարգացմանը:

Ինչ վերաբերվում է դեղատու բույսերին (խատուտիկ դեղատու, հազարատերևուկ սովորականը, խորդենի պիրենեյանը, բերենիկե դաշտայինը, քոսքոսկ կովկասյանը և այլն), ապա դրանց մեծ մասը տեղաբնակներից ոչ բոլորին են հայտնի իրենց բուժիչ հատկություններով:

Նշված օգտակար տեսակների խմբերի միջև խիստ սահմանափակում չկա՝ որոշ տեսակներ միաժամանակ հանդես են գալիս մի քանի և նույնիսկ բոլոր (ուտելի, համեմունքային, մեղրատու, դեղատու, տեխնիկական, գեղազարդային) խմբերում և դրանից ավելի են արժևորվում:

Դեռևս անբավարար են ուսումնասիրված օգտակար տեսակների պաշարները, որոնց մասին առայժմ գրառումները կարելի է սահմանափակել «առատ» կամ «հաճախ հանդիպող» գնահատականներով:

Բնակչության կողմից սննդի համար առավել օգտագործվող խոտատեսակների մոտավոր պաշարները քարտեզագրվել և գնահատվել են դաշտային ուսումնասիրությունների, փորձագիտական եզրակացության և համապատասխան անձանց, ընդհուպ բույսեր հավաքողների ու ճանապարհներին վաճառողների հետ քննարկումների հիման վրա (աղյուսակ 38, քարտեզ 18):

Աղյուսակ 38. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքների բնակչության կողմից հիմնականում օգտագործվող խոտաբույսերի և սնկերի պաշարները

№	Ուտելի խոտաբույսերի անվանումը	մակերեսը	Տարեկան բերքը
		հա	կգ
1	Մնդրիկ	1910	3840
2	Շուշան	420	1300
3	Իծկոտ	380	1370
4	Ծնեբեկ	55	200
5	Բալդրդան	35	400
6	Եղինջ	200	1100
7	Ավելուկ	105	300
8	Սիբեխ	80	300
9	Ուրց (չոր)	760	1110
10	Դաղձ	260	560
Ընդամենը		4205	10480
Սնկեր		1100	9500

Բաժին 8. Էկոհամակարգային ծառայությունների գնահատում

Էկոհամակարգային ծառայությունները օգուտներ են, որոնք մարդիկ ստանում են էկոհամակարգերից՝ բարիքների և ծառայությունների տեսքով:

Ըստ TEEB-ի (Էկոհամակարգերի և կենսաբազմազանության էկոնոմիկա, <http://www.teebweb.org/>) մեթոդաբանության՝ անտառների էկոհամակարգային ծառայությունները դասակարգվում են հետևյալ 4 կատեգորիաների (դասերի)։

- 1) օգտակար արտադրանքի տրամադրման (ռեսուրսային, ապահովող/մատակարարման) ծառայություններ, էկոհամակարգային ծառայություններ, որոնք բնութագրում են էկոհամակարգերի կենսագործունեության նյութական և էներգետիկ արդյունքները (արգասիքները),
- 2) կարգավորող ծառայություններ, էկոհամակարգային ծառայություններ, երբ էկոհամակարգերը գործում են որպես կարգավորիչներ,
- 3) մշակութային (հոգևոր) ծառայություններ, ներառում է ոչ նյութական գեղագիտական, հոգևոր և ֆիզիոլոգիական բարիքները (օգուտները), որոնք մարդիկ ստանում են էկոհամակարգերից կամ էկոհամակարգերի հետ շփման արդյունքում,
- 4) նպաստող ծառայություններ - ծառայություններ, որոնք անհրաժեշտ են էկոհամակարգային մյուս ծառայությունների գործարկման (ապահովման, տրամադրման, մատուցման) համար:

Վանաձորի անտառտնտեսության համար կատարվել է կարգավորող ծառայություններից ածխաթթու գազի կլանման, ջրակարգավորող ծառայությունների գնահատում, մատակարարող ծառայություններից սննդի տրամադրման ծառայության գնահատում, մշակութային (հոգևոր) ծառայություններից էկոտուրիզմի ծառայության գնահատում:

8.1 Ածխաթթու գազի կլանման ծառայության գնահատում

Ածխաթթու գազի կլանման (կլիմայի փոփոխության մեղմացման) ծառայությունը հանդիսանում է անտառի կարևորագույն կարգավորող ծառայություններից մեկը:

Անտառային էկոհամակարգերում ածխածնի պարունակության հաշվարկի ժամանակ օգտագործված են հետևյալ կատեգորիաները և բնորոշումները.

- Վերգետնյա կենսազանգված - հողի մակերեսին գտնվող կենսազանգվածն է: Այն ներառում է բունը, կոճղը, ճյուղերը, կեղևը, սերմերն ու տերևները
- Ստորգետնյա կենսազանգված - հողի մակերեսից ներքև գտնվող կենդանի արմատների ամբողջ կենսազանգվածն է: Չեն հաշվվում 2մմ-ից պակաս տրամագծով արմատները, քանի որ դրանք հնարավոր չէ փորձնական եղանակով տարբերել հողի օրգանական նյութից կամ անտառային թափվածքից

- Չորացած և տապալված բնափայտի կենսազանգված - ամբողջ անկենդան բնափայտային կենսազանգվածն է առանց անտառային թափուկի, կամ այն հաշվվում է որպես չորացած կամ տապալված թափուկ, որը հողի վրա է կամ ծածկված է հողի շերտով: Չորացած կամ տապալված բնափայտը ներառում է հողի մակերեսին գտնվող բնափայտը, մեռած արմատները և 10սմ և ավելի տրամագծով կոճղերը
- Անտառային թափուկ - 10սմ-ից պակաս տրամագծով բնափայտի անկենդան կենսազանգվածում, որը գտնվում է քայքայման տարբեր փուլերում, հանքային կամ օրգանական հողի մակարդակում: Այս կատեգորիայի մեջ են մտնում անտառային թափուկը, հումուսային և գոլորշառաջացնող շերտերը:

Կենսազանգվածի պաշարը և ածխածնի կուտակումը գնահատվել է կլիմայի փոփոխության խնդիրներով զբաղվող միջազգային խմբի կողմից մշակված ձեռնարկում առաջարկված մեթոդոլոգիական ցուցումների համաձայն (www.fao.org/forestry): Բների, վերգետնյա և ստորգետնյա կենսազանգվածի հաշվարկման համար օգտագործվել են կենսազանգվածի հաստատուն նշանակությունները և արմատ/ընձյուղ հարաբերակցությունը:

Այս մեթոդաբանությամբ հաշվարկել ենք Վանաձորի անտառտնտեսության անտառներում կուտակված ածխածնի քանակը, որը ներկայացվում է ստորև բերված աղյուսակներում:

Անտառտնտեսության 23026,4 հեկտար անտառածածկ տարածքում ածխածնի կուտակումը կազմում է մոտ 3183,61 հազար տոննա, կամ 1 հեկտարի հաշվով մոտ 138,3 տոննա: Համաձայն անտառային ռեսուրսների գլոբալ գնահատման 2015 թվականի հաշվետվության, Հայաստանի անտառներում նշված ցուցանիշը գնահատվել է 1 հեկտարի հաշվով մոտ 92,4 տոննա (*FRA 2015 – Country Report, Armenia*):

Ածխածնի կուտակումը պայմանավորված է կենդանի կենսազանգվածի աճով, իսկ կորուստը պայմանավորված է անտառանյութի հատումներով, հրդեհներով, վնասատուների և հիվանդությունների հետևանքով կենսազանգվածի կորուստներով, ինչից և ստորգետնյա կենդանի կենսազանգվածը վեր է ածվում անկենդան կենսազանգվածի:

Աղյուսակ 39. Վանաձորի անտառտնտեսության՝ ըստ գերակշռող ծառատեսակների կենսազանգվածը (2020թ.)

Տեսակը	Ծառուտի պաշարը (հազ. խմ)	Բազիսային խտությունը (տ/խմ)	Բների կենսազանգվածը (հազ. տ)	Կենսազանգվածի աճման գործակիցը	Կենսազանգվածը (հազ. տ)	Արմատ/ընձյուղ հարաբերակցություն	Կենսազանգվածը (հազ. տ)
Հաճարի	1290,1	0,538	694,07	1,4		0,23	
Կաղնի	456,7	0,57	260,32				

Տեսակը	Ծառուտի պաշարը (հազ. խմ)	Քաղցրահամ խտությունը (տ/խմ)	Բների կենսազանգվածը (հազ. տ)	Կենսազանգվածի աճման գործակիցը	Կենսազանգվածը (հազ. տ)	Արմատ/ընձյուղ հարաբերակցություն	Կենսազանգվածը (հազ. տ)
Բոխի	330,7	0,64	211,65				
Սոճի	177,4	0,415	736,21				
Հացի	7,1	0,648	4,60				
Ղաժի	2,4	0,63	1,51				
Թխկի	112,6	0,557	62,72				
Այլ տեսակներ	84,68	0,45	38,11				
Ընդամենը 2020թ.	905,1		2009,19		2812,87		646,96
Չորացած և տապալված բնափայտի կենսազանգված	30	0,49					14,7

Աղյուսակ 40. Կենդանի և անկենդան կենսազանգվածում կուտակված ածխածնի հաշվարկը

Կատեգորիա	Կենսազանգվածի պաշարը հազ. տոննա	ԲՅՈՒ ԿՓՄԽ գործակիցը	Ածխածնի պարունակությունը հազ. տոննա
Վերգետնյա կենսազանգված	2812,87	0,48	1350,18
Ստորգետնյա կենսազանգվածում	646,96	0,47	304,07
Չորացած և տապալված բնափայտի կենսազանգված	14,7	0,46	6,76

Աղյուսակ 41. Հողում (30սմ) ածխածնի կուտակման հաշվարկը (հազ. տոննա)

Հողի տիպը	Մակերեսը, հա	Ածխածնի կուտակումը՝ տոննա 1հա-ի վրա	Ածխածնի կուտակումը հազ. տոննա
BAFM հողերում	23000	38	874,0

Աղյուսակ 42. Անտառային թափվածքում ածխածնի կուտակման հաշվարկը (հազ. տոննա)

Անտառի մակերեսը, հազ. հա	Ածխածնի պարունակությունը անտառային թափվածքում՝ տոննա 1հա-ի վրա (թափվածքի հաստությունը 10սմ)	Ածխածնի կուտակումը, հազ. տոննա
23	28,2	648,6

Աղյուսակ 43. Անտառներում կուտակված ածխածինը (2020թ)

Կատեգորիա	Ածխածնի պարունակությունը (հազ. տոննա)
Վերգետնյա կենսազանգվածում ածխածնի պարունակությունը	1350,18
Ստորգետնյա կենսազանգվածում ածխածնի պարունակությունը	304,07
Ընդամենը՝ կենդանի կենսազանգվածում	1654,25

Կատեգորիա	Ածխածնի պարունակությունը (հազ. տոննա)
Չորացած և տապալված բնափայտում ածխածնի պարունակությունը	6,76
Թափվածքում ածխածնի պարունակությունը	648,6
Ընդամենը անկենդան կենսազանգվածում	655,36
Հողում (30սմ խորության վրա) ածխածնի պարունակությունը	874,0
Ընդամենը ածխածնի կուտակում	3183,61

Ածխաթթու գազի կլանումը հաշվարկելու նպատակով որոշվում է հիմնական անտառկազմող և ուղեկցող ծառատեսակների միջին տարեկան աճը (m^3), այնուհետև, հիմք ընդունելով անտառագիտական ուսումնասիրություններից նշված ծառատեսակների բնափայտի բազիսային խտության գործակիցները, զանգվածը (կենդանի կենսազանգվածը) վերածվում է չոր նյութի (P_0): Տարբեր ծառատեսակների համար ստացված գործակիցները (բնափայտի բազիսային խտությունը) միջին կշռային մեթոդով վեր է ածվում միջին գործակցի, որոշվում է ածխածնի քանակը չոր նյութում ըստ տարբեր ծառատեսակների, որից հետո միջին կշռային մեթոդով դուրս է բերվում միջինը:

Վանաձորի անտառտնտեսության անտառներում տարեկան միջին աճը կազմում է $28745m^3$:

Աղյուսակ 44. Տարեկան միջին աճը ըստ ծառատեսակների

Տեսակը	Տարեկան միջին աճը (m^3)	Բազիսային խտությունը ($տ/m^3$)	Կենսազանգվածը	ԿՓՓՄԽ (IPCC) գործակիցը	Ածխածնի կլանումը, տոննա	CO ₂ (տ)
Հաճարի	9500	0,538	5111,0	0,48	7632,0	C(տ)*44/12
Կաղնի	5507	0,57	3139,0			
Բոխի	7420	0,64	4748,8			
Սոճի	3872	0,415	1606,9			
Թխկի	916	0,63	577,0			
Հացի	160	0,63	100,8			
Այլ տեսակներ	1370	0,45	616,5			
Ընդամենը	28745		15900,0		7632,0	27984,0

Արդյունքում ստացվում է տարեկան 3183,61 հազ. տ ածխածնի կուտակում և 27984տ ածխաթթու գազի կլանում:

Անտառկառավարման պլանով նախատեսված են նաև անտառվերականգնման միջոցառումներ՝ 4013,5հա անտառի վերականգնում: Հաշվի առնելով նախատեսվող վերականգնման միջոցառումների բնույթը վերականգնման ենթակա տարածքներում, վերգետնյա կենսազանգվածի տարեկան աճը կկազմի մոտավորապես $1,15m^3/հեկտար$ կամ $0,552տ/հա$ ածխածին (չոր զանգվածից ածխածին կորզելու կլիմայի

փոփոխության մասնագետների միջկառավարական խմբի (ԿՓՄԽ-IPCC) սահմանած պահպանման գործակիցը 0,46 է): Համապատասխան ընձյուղ/արմատ հարաբերակցությունը 0,23 է: Ըստ այդմ, ածխածնի սեկվեստրացիայի աճը ամեն հեկտարի հաշվով կլինի $(0,552+0,552)*0,23=0,679$ տոննա/հեկտար կամ 2,49 տ/հա ածխածնի երկօքսիդի համարժեք, եթե փոխակերպենք ածխածնի երկօքսիդի ($0,679*44/12$):

Այսպիսով, համաձայն հաշվարկների, ածխածնի կլանման (սեկվեստրացիայի) առավելությունը 4013,5 հեկտար տարածությամբ անտառների բնական վերականգնմանն օժանդակման հաշվարկով կկազմի՝ $0,679*4013,5=2725,2$ մետրական տոննա ածխածին կամ $2.49*4013,5=9993,6$ մետրական տոննա ածխածնի երկօքսիդ:

8.2 Ջրակարգավորող ծառայության գնահատում

Անտառներն ունեն տեղումներից ստացած ջուրը կլանելու, կուտակելու շատ մեծ կարողություն: Անտառային բուսականության ազդեցությունը արտահայտվում է փոքր գետերի հոսքի ավելացման միջոցով՝ ի հաշիվ սակավաջուր փուլում գետի հոսքի ավելացման: Ծրագրի շրջանակներում հաշվարկվել է տեղումների այն մասը, որն անտառը կուտակում, պահեստավորում է: Դրա համար Փամբակ գետի վտակ Տանձուտ գետի օրինակով օգտագործելով ջրային հաշվեկշռի մոդելը՝ տարեկան տեղումների քանակից հանվել է գոլորշացված և մակերևութային հոսք ստացած ջրի քանակը: Տանձուտ գետի ջրհավաք ավազանի 27,4%-ը անտառապատ է (քարտեզ 19):

Գետի ջրհավաք ավազանը կազմում է 141կմ², տարեկան տեղումները կազմում են 110.4 մլն մ³, իսկ գոլորշացումը կազմում է 41.4 մլն մ³: Գետի ջրհավաք ավազանում տեղումներն ու գոլորշացումը հաշվարկվել է ըստ բարձունքային գոտիների: Տանձուտ գետի միջին տարեկան բնական հոսքը 1971-1991թթ. կազմել է 67.8 մլն մ³: Այսինքն, անտառի կողմից տարեկան կլանվող, պահեստավորվող ջրի քանակը, մեր գնահատմամբ, կազմում է 1,2 մլն մ³:

8.3 Սննդի տրամադրման ծառայության գնահատում

Ազգաբնակչությունը հավաքում է հիմնականում ընկույզ, հոն, տանձ, մոշ և մասուր՝ գլխավորապես անձնական և կենցաղային կարիքների համար: Այնուամենայնիվ կայուն կառավարման դեպքում անտառտնտեսության անտառները կարող են բավարարել նաև այլ տնտեսական կարիքներ:

Որպես օրինաչափություն՝ ենթանտառը հիմնականում կազմավորված է թփերի խառը տեսակներով, իսկ մակերեսները գնահատվել են թփերի կազմում գերակշռող տեսակներով:

Անտառտնտեսության տարածքում պտուղ-հատապտուղների գերակշռությամբ ծառուտների և ենթանտառի ընդհանուր մակերեսը 2153,1հա է, այդտեղից ակնկալվող բերքը գնահատվել է մոտ 82960կգ, որտեղ գերակշռում են սիզը՝ 29,2% և մասուրը՝ 28,4%:

Աղյուսակ 45. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքների պտուղ-հատապտուղային արտադրանքի ծավալները և տնտեսական գնահատականը

Անվանումը	Շուկայական գինը (դրամ/կգ) մատակարարի/հավաքման տարածքում 2018թ	Տարեկան բերքը (կգ)	Ընդհանուր շուկայական արժեքը (հազ.դրամ) մատակարարի/ հավաքման տարածքում
Տանձ անտառային	120	9600	1152,0
Մասուր	300	23550	7065,0
Ընկույզ (կանաչ)	600	3600	2160,0
Խնձոր	70	9980	698,6
Մամուխ	120	2440	292,8
Մոռ	550	5170	2843,5
Սիզ	250	24250	6062,5
Հոն	200	3600	720,0
Հաղարջ	600	770	462,0
Ընդամենը		82960	21456,4

Աղյուսակ 46. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքների ուտելի խոտաբույսերի բերքի ծավալները և տնտեսական գնահատականը

№	Ուտելի խոտաբույսերի անվանումը	Մակերեսը, հա	Տարեկան բերքը, կգ	Շուկայական գինը (դրամ/կգ)	Ընդհանուր շուկայական արժեքը (հազ.դրամ)
1	Սինդրիկ	1200	3840	1400	5376,0
2	Շուշան	270	1300	1500	1950,0
3	Իծկոտ	230	1370	1200	1644,0
4	Բալդրղան	35	400	150	60,0
5	Եղինջ	200	1100	1200	1320,0
6	Ուրց (չոր)	760	1110	4500	4995,0
7	Անանուխ (դաղձ)	30	60	3000	180,0
8	Ավելուկ	80	250	1500	375,0
9	Սիբեխ	25	60	2000	120,0
10	Ծնեբեկ	55	200	2500	500,0
11	Սունկ	500	4500	1000	4500,0
	Ընդամենը	3945	14190		21020,0

Բնակչության կողմից առավել օգտագործվող ուտելի խոտաբույսերի մոտավոր պաշարները քարտեզագրվել և գնահատվել են դաշտային ուսումնասիրությունների, փորձագիտական եզրակացության և համապատասխան անձանց, ընդհուպ բույսեր հավաքողների ու ճանապարհներին վաճառողների հետ քննարկումների հիման վրա (աղյուսակ 46):

8.4 Էկոտուրիզմ

Էկոտուրիզմը ճանապարհորդություն է բնության, բուսական և կենդանական աշխարհի, այնտեղ գտնվող պատմամշակութային հուշարձանների ուսումնասիրության և դրանց հետ շփման նպատակով: Էկոտուրիզմը նպաստում է բնական և մշակութային ժառանգության ճանաչմանն ու հասկանալուն և տեղի բնակչությանն այնքան շահույթ է բերում, որ մարդիկ գնահատեն ու պահպանեն շրջակա միջավայրը որպես եկամտի աղբյուր:

Էկոտուրիզմը նպաստում է էկոլոգիական գիտելիքների և տեղեկատվության տարածմանը, տարածքների էկոլոգիապես անվնաս օգտագործմանը, բնապահպանական և սոցիալ-տնտեսական համակարգերի միջև լարվածության թուլացմանը և դրանց ինտեգրմանը նպաստող գործնական և արդյունավետ միջոց:

Էկոտուրիզմի անկյունաքարերն են.

- բնական և մշակութային ժառանգության պահպանություն,
- բնապահպանական կրթություն,
- տեղի բնակչության բարեկեցության բարձրացում,

Էկոտուրիզմի խնդիրները արգելավայրում և պահպանման գոտում հետևյալն են.

Բնապահպանական խնդիրներ

- էկոլոգիական պահպանություն, ներառյալ կենսաբազմազանության, հողերի, օդի որակի պահպանություն, ինչպես նաև ջրհավաք ավազանների կառավարում:

Մշակութային խնդիրներ

- տեղական բնակչության և այցելուների մոտ շրջակա միջավայրի վերաբերյալ գիտելիքների մակարդակի և իրազեկման բարձրացում
- տեղական բնական և մշակութային ժառանգության գնահատում
- կայուն տուրիզմը տեղական և ազգային մշակույթի մաս դարձնելը

Սոցիալական խնդիրներ

- տեղական բնակչության ապրուստի բարելավում և որակավորման բարձրացում,
- կայուն տուրիզմի գովազդում՝ որպես այլընտրանք մասսայական տուրիզմին,
- պահպանվող տարածքներ այցելելու և բավականություն ստանալու հնարավորության ընձեռնում հասարակության լայն շերտերի համար,
- տարածքների պահպանության համար աճող եկամուտների ապահովում:

Հարուստ բնությունը, մաքուր օդն ու ջուրը, բազմաթիվ պատմամշակութային կառույցների առկայությունը, օրգանական սնունդը հրաշալի նախադրյալներ են ստեղծում այս տարածքում տուրիզմի զարգացման համար:

Այստեղ հայտնաբերված են տարբեր ժամանակաշրջանների կիկլոպյան ամրոցներ, միջնադարյան քարանձավային բնակավայրեր, վաղ, միջին և ուշ միջնադարյան վանական համալիրներ և փոքրիկ մատուռներ, որոնք էապես կնպաստեն տուրիզմի զարգացմանը:

Ստորև ներկայացվում է տեղեկատվություն, Վանաձորի անտառտնտեսության և հարակից համայնքների վարչական տարածքներում, ՀՀ կառավարության կողմից 2002թ.-ին հաստատված առավել հետաքրքրություն ներկայացնող պատմամշակութային հուշարձանների վերաբերյալ (Error! Reference source not found.7):

Աղյուսակ 47. Պատմամշակութային հուշարձաններ

№	Համայնք	Հուշարձանի անվանումը	Կառուցման ժամանակաշրջան	Տեղադիրք
1.	Վանաձոր	Թաիրովի ամառանոց	19 դ.	Ք. Վանաձոր, Չաքարյան փող. 31
2.	Վանաձոր	Ամրոց Գանձաքար	Ք. ա. 2-րդ հազարամյակ	Խնձորուտ թաղամասի արլ. մասում
3.	Վանաձոր	Եկեղեցական համալիր Սբ. Աստվածածին	13-14 դդ.	Փամբակ և Տանձուտ գետերի միախառնման վայրում, բլրի վրա
4.	Վանաձոր	Կինոթատրոն «Երևան»	1950-ական թթ.	քաղաքային զբոսայգու հվ-արլ. մասում
5.	Վանաձոր	Կամուրջ «Հովսեփանց»	18 դ.	Շահումյանի հրապարակում
6.	Վանաձոր	Հանրախանութի շենքը	1972 թ.	Երևանյան հրապարակ
7.	Վանաձոր	Մատուռ «Կամակատար»	միջնադար, վերակառ. 1841 թ.	Վանաձոր-Ստեփանավան ճանապարհից 300 մ արլ.
8.	Վանաձոր	Գյուղատեղի «Հայդարբեգ»	միջնադար	Տարոն թաղամասից 1 կմ հս-արլ.
9.	Բազում	Ամրոց «Բերդատեղ»	Ք.ա. 2 հզ	գյուղի արլ. եզրին
10.	Բազում	Ձիթհան	19 դ.	գյուղի կենտրոնում, Բազումթառ գետի աջ ափին
11.	Գուգարք	Գյուղատեղի «Մեծ Բագեր»	13-17 դդ.	գյուղից 4 կմ հս-արլ.
12.	Գուգարք	Մատուռ Սբ. Սարգիս	19-20 դդ.	գյուղից 100 մ հս, բլրագագաթին
13.	Մարգահովիտ	Եկեղեցի Սբ. Կարապետ	1872 թ.	գյուղի հվ մասում, բլրակի վրա
14.	Մարգահովիտ	Հուշակոթող՝ Երկրորդ աշխարհամարտում զոհվածներին	1970-ական թթ.	գյուղի արլ. եզրին, Վանաձոր - Դիլիջան մայրուղուց ձախ
15.	Ֆիոլետովո	Թևակոր խաչ	13 դ.	եկեղեցու մոտ
16.	Ֆիոլետովո	Եկեղեցի Սբ. Սահակ	4-6 դդ.	բլրի բարձրադիր մասում, գերեզմանոցի տարածքում
17.	Լեռնապատ	Մատուռ Սբ. Գաբրիել, «Գաբրիել-Մուքել»	վաղ միջնադար	բլրի գագաթին
18.	Լեռնապատ	Ամրոց «Բերդաղ»	Ք ա. 2-1 հզ	գյուղի արլ. կողմում
19.	Լեռնապատ	Գյուղատեղի «Քիլիսա»	միջնադար	գյուղից 8 կմ հս
20.	Լեռնապատ	Սրբատեղի	միջնադար	գյուղից 7 կմ հվ, «Քիլիսա» գյուղատեղի տանող ճանապարհի ձախ կողմում
21.	Սպիտակ	Բնակատեղի «Սարդարի	Ք.ա. 3-1 հզ	քաղաքի արմ. մասում

№	Համայնք	Հուշարձանի անվանումը	Կառուցման ժամանակաշրջան	Տեղադիրք
		բլուր»		
22	Սպիտակ	Եկեղեցի	2001 թ.	քաղաքի մեջ
23	Մեծ Պարնի	Գերեզմանոց	19-20 դդ.	գյուղի հս եզրին
24	Լեռնավան	Եկեղեցի	19 դ.	Գյուղի մեջ
25	Արևաշող	Եկեղեցի	19 դ.	գյուղի մեջ
26	Գեղասար	Բնակավայր (Վիմափոր)	12-17 դդ.	Սպիտակ-Գյումրի խճուղու 10-րդ կմ-ի վրա, Փամբակ գետի ձախ ափին
27	Գեղասար	Եկեղեցի Սբ. Սարգիս	19 դ.	գյուղի մեջ
28	Շիրակամուտ	Եկեղեցի «Չիչխանի վանք» («Սև վանք»)	6 դ.	գյուղից հս
29	Շիրակամուտ	Քարայր-կացարանների համալիր	7-17 դդ.	գյուղից 1.5 կմ արլ.
30	Խնկոյան	Խնկո-Ապոր Տուն-թանգարան	1970 թ.	գյուղի մեջ
31	Անտառամուտ	Մատուռ «Թուխ Մանուկ»	միջնադար	Անտառամուտ գետակի աջափնյա բլրակի վրա
32	Դեբետ	Գյուղատեղի «Խաչի գյուղ»	միջնադար	գյուղի արլ. կողմում
33	Եղեգնուտ	Ամրոց	Ք.ա. 2-1 հզ	գյուղի հվ կողմում,
34	Եղեգնուտ	Ամրոց «Բերդաղ»	Ք.ա. 4-3 հզ	գյուղի հվ-արլ կողմում, «Կարմիր քարի տակ» վայրում
35	Եղեգնուտ	Կամուրջ Երկաթուղու	19 դ.	Փամբակ գետի վրա
36	Ձորագյուղ	Ամրոց «Քիր ու Ախպեր»	10-13 դդ.	Ձորագետի աջ և ձախ ափերին
37	Վահագնաձոր	Ամրոց «Սիսի բերդ»	Ուշ միջնադար	Լոռի հանգստյան տնից 7 կմ հվ-արլ, բարձր քառաժայռի կատարին
38	Վահագնի	Եկեղեցի	12-13 դդ.	Անտառամուտ գետակի ձախ ափին
39	Վահագնի	Ամրոց	Ք.ա. 2-1 հզ	Հագնի հանդամասից 700 մ հս
40	Փամբակ	Գերեզմանոց «Մամխուտ թումբ»	12-15 դդ.	գյուղից 2 կմ հվ-արլ, Փամբակ գետի աջ ափին
41	Քարաբերդ	Եկեղեցի	19 դ.	գյուղի հս-ամ եզրին

Տուրիստական ծառայությունների զարգացումը (ուղիներ, ծիարշավներ, քայլարշավներ, տեսարժան վայրեր, հյուրանոցային և հյուրատնային ծառայություններ և այլ) լրացուցիչ լուրջ ներդրում կարող է ունենալ համայնքային զարգացման մեջ: Ներկայումս նման ծառայություններ հիմնականում հասանելի չեն: Բոլոր համայնքներում կան տուրիստական գրավչության վայրեր, այն է՝ բնական և պատմամշակութային բազմաթիվ հուշարձաններ, ավերակներ, ծիարշավի և քայլարշավի հնարավորություններ, եկեղեցիներ և այլ տեսարժան վայրեր, սակայն այս հնարավորությունները նպատակային չեն օգտագործվում:

Անտառտնտեսության և հարակից համայնքների լեռնային ռելիեֆն ու կլիմայական առանձնահատկությունները, ուղղաձիգ գոտիականությունը պայմանավորել են տարածքի լեռնագրական և լանդշաֆտային բազմազանությունը, որոնք տարբեր ինտենսիվության բնական և մարդածին երևույթների ազդեցությամբ ձևավորել են բնական միջավայրի ինքնատիպ տարրեր՝ բնության կենդանի և անկենդան հուշարձաններ: ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված Լոռու մարզի բնության հուշարձանների ցանկում ընդգրկված են «Թռչկան Ջրվեժ» ջրագրական հուշարձանը՝ Մեծ Պարնի համայնքի վարչական սահմաններում, Չիչխան գետի վրա և «Քոչաքարի մրտավարդ» կենսաբանական հուշարձանը: Ջրվեժի բարձրությունը կազմում է 23 -24մ, թափվող ջրերի լայնությունը՝ 3-4մ: «Քոչաքարի մրտավարդ» կենսաբանական հուշարձանը գտնվում է Քոչաքար լեռան հյուսիսային լանջերին, Եղեգնուտի անտառպետության բարձրադիր գոտում, Մարգահովիտ համայնքի վարչական տարածքում (կոորդինատներ՝ X-472511.579; Y-4517415.097, կոորդինատային համակարգը՝ WGS1984, UTM 38N գոտի): Մրտավարդ Կովկասյանը (*Rhododendron caucasicum* Pall) մշտադալար, խոշոր փայլուն տերևներով, մինչև 1 մ բարձրությամբ գետնատարած թուփ է: Որպես երրորդական դարաշրջանից պահպանված ռելիկտ գրացված է Հայաստանի բույսերի Կարմիր գրքում՝ վտանգված տեսակ կատեգորիայով: Տարածքում մրտավարդի մացառները ցրված են առանձին փոքր կղզյակներով 2050-2850 մ բացարձակ բարձրությունների վրա, ընդ որում ընդհանուր 150 հեկտար տարածքից 21 հեկտարը գտնվում են Եղեգնուտի անտառպետության 40 քառակուսու 27 և 29-36 հատվածներում:

Էկոլոգոսաշրջության զարգացման հարցում կարևոր է էկոլոգոսաշրջության այնպիսի կառավարումը, որը կկանխարգելի այցելությունների հնարավոր բացասական ազդեցությունները բնական էկոհամակարգերի և տեսակների վրա: Ընդհանուր առմամբ էկոլոգոսաշրջությունը կարող է ներդրում ունենալ անտառների կայուն կառավարմանը:

Հաշվի առնելով անտառտնտեսության բնապատմական պայմանները, առաջարկվում է պատրաստել զբոսաշրջության ծրագիր տարածքն ընդգրկող էկոլոգոսաշրջության համապատասխան երթուղիներով, իսկ զբոսաշրջության տեղեկատվական կենտրոնը ստեղծել Վանաձորի անտառտնտեսության վարչական մասնաշենքում: Առաջարկվող 3 երթուղիները սկսվում են Վանաձոր քաղաքում գտնվող անտառտնտեսության վարչական մասնաշենքից (քարտեզ 20):

Երթուղի N1 - Վանաձոր - Մարգահովիտ արգելավայր - Մրտավարդ արգելավայր

Երթուղի N2 - Վանաձոր - «Թռչկան Ջրվեժ» բնության հուշարձան

Երթուղի N3 - Վանաձոր - Եղեգնուտի բնական սոճուտներ - «Քոչաքարի մրտավարդ» բնության հուշարձան

Այս հատվածում նկարագրված երթուղիների հետ համատեղ կարելի է կազմակերպել վրանային ճամբարներ, որոնց տեղանքները պետք է լինեն փոքր, պարզ

և ընդունված էկոստանդարտներին համապատասխան ու չխախտեն բնական միջավայրի և լանդշաֆտի բնութագիրը:

Նկար 4. Կովկասյան մրտավարդ.

Բաժին 9. Անտառվերականգնման միջոցառումներ

Վանաձորի անտառտնտեսության ներկայիս սահմաններում անտառմշակույթների հիմնման աշխատանքներ իրականացվել են դեռևս նախորդ դարի 30-ական թվականներից:

1982 թվականի գույքագրման արդյունքներով գնահատվել է ընդհանուր 1817հա անտառմշակույթ, 1982 – 1991 թվականներին հիմնվել է ևս 756հա:

2008թ. գույքագրմամբ պահպանված անտառմշակույթների ընդհանուր մակերեսը կազմել է ընդհանուր 2190,9հա, որից 277,4 հեկտարը նախկին Եղեգնուտի անտառտնտեսությունում:

Անտառտնտեսությունում նույն շրջանում 643 հեկտարի վրա գնահատվել է չմիակցված սաղարթով անտառմշակույթներ:

Բնության համաշխարհային հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղի կողմից Սպիտակի անտառպետության տարածքում 2012թ. իրականացվել է նախկին տարիներին հիմնադրված միատարր անտառմշակույթների տրանսֆորմացիայի ծրագիր. փոխարինել կամ լրացնել այդ տարածքները կլիմայի փոփոխության նկատմամբ առավել դիմացկուն, ինչպես նաև ածխածնի կուտակման տեսանկյունից արդյունավետ ծառատեսակներով՝ դարձնելով միատարր տնկարկները բազմատեսակային:

01.01.2020թ. դրությամբ անտառմշակույթների ընդհանուր մակերեսը կազմել է 1763,3հա, իսկ չմիայցված սաղարթով անտառմշակույթները՝ 383,6հա:

Անտառտնտեսությունում մինչև 20° թեքության հատված, հրդեհված և չվերականգնված տարածքները և անտառային բացատների տարածքները զբաղեցնում են 3551,3հա, որտեղ հիմնականում իրականացվում են անտառմշակութային աշխատանքները: 30°-ից բարձր թեքությունների վրա նշված տարածքները զբաղեցնում են 481,4 հա և թողնվել են բնական վերականգնման տակ (աղյուսակ 48):

2020-29 թվականների համար նախատեսվում են անտառհիմնման միջոցառումներ՝ ընդհանուր 3900,4 հեկտարի վրա, նույն թվում անտառային բացատներում և ազատ տարածքներում (պարապուտ)՝ 2845,7հա, հատված և չվերականգնված տարածքներում, ինչպես նաև անթրոպոգեն նոսրուտներում ընդհանուր 1054,7հա:

Ցածր լրիվության ծառուտների լրիվության և արտադրողականության բարձրացման միջոցառումներ նախատեսվում է բնական բերականգնման միջոցառումներ ընդամենը 102,6 հեկտարի վրա, հարթաների պատրաստման եղանակով՝ լրացուցիչ սերմերի ցանքսով, իսկ միայն հանքայնացում 2000 հեկտարի վրա:

Աղյուսակ 48. Ոչ անտառածածկ մակերեսների տեղաբաշխումն ըստ լանջի թեքության աստիճանի և միջին բոնիտետային դասի

Լանջի թեքությունը, °	Միջին բոնիտետը	Հատված, հրդեհված և չվերականգնված տարածքներ	Բացատներ	Ընդամենը
Մինչև 5	3,9	0,3	16,8	17,1
6-10	3,7	63,2	211,9	275,1
11-15	3,7	162,7	1001,2	1163,9
16-20	3,8	323,9	1771,3	2095,2
21-25	4,0	392,7	1313,3	1706,0
26-30	4,1	353,7	379,5	633,2
31-35	4,2	335,9	142,0	477,9
35-ից բարձր	4,7	0,7	2,8	3,5
Ամբողջը	3,9	1553,1	4839,8	6372,9

Բնական վերականգնման օժանդակման նպատակով նախատեսվում է 48000զձմ ցանկապատում, որի արդյունքում շուրջ 10000 հեկտար անտառներում կկանխվի անասունների մուտքը, ինչն էլ կնպաստի բնական վերականգնմանը:

9.1. Անտառաճեցման պիտանելիության դասակարգում

Անտառվերականգնման միջոցառումների նախագծման ժամանակ հաշվի է առնվել տարբեր անտառային տիպերում և հողային կատեգորիաներում բնական վերածի ընթացքը և անտառաճման պայմանները: Անտառհիմնման, ինչպես նաև ագրոտեխնիկական միջոցառումների նախագծման համար հիմք են ընդունում հողային բերրիության և անտառաճեցման պիտանելիության դասակարգումը՝

- Անտառաճեցման պիտանելիության առաջին խմբի մեջ են մտնում մինչև 20° թեքության լանջերը, հողերը հզոր կամ միջին հզորության են, մայրական ապարների ելքը մինչև 20%: Այս պայմաններում կարող են աճել արժեքավոր, արագաճ, երկարակյաց անտառային, ինչպես նաև պտղատու տեսակներ:
- Երկրորդ խմբի մեջ են ներառվում ավելի փոքր հզորություն ունեցող հողերը, համեմատաբար վատ անտառաճեցման պայմաններով, այն է միջին աստիճանի քարքարոտ, մայրական ապարների ելքը 20-40%, միջին հզորության, մինչև 35° թեքության լանջերի վրա գտնվող տարածքները: Նշված պայմաններում բարձրարժեք տեսակները աճի և արտադրողականության տեսանկյունից զիջում են I-ին խմբին:
- Երրորդ խմբի մեջ մտնող հողային պայմաններում անտառաճեցման հնարավորությունները սահմանափակ են, որտեղ աճում են սահմանափակ տեսակների ծառաթփատեսակներ, որոնք պահանջկոտ չեն հողակլիմայական պայմանների նկատմամբ:

- չորրորդ խմբի մեջ են մտնում հողային պայմանների այն տարբերակները, որոնք բավարար չեն անտառաճեցման համար, այսինքն շատ ուժեղ քարքարոտ են, իսկ մայր ապարի ելքը կազմում է 60% և ավելի:

9.2. Անտառապատման և անտառվերականգնման եղանակներ

Կախված անտառհիմնվող տարածքի տեղադրությունից, վիճակից, աճեցվող ծառատեսակների կենսաբանական առանձնահատկություններից, անտառապատման նպատակից նախատեսվում են սերմերի ցանքի կամ տունկի եղանակով:

Ցանքի եղանակով հիմնված տնկարկը սովորաբար ավելի երկարակյաց և կենսաբանորեն ավելի կայուն է, սակայն առաջին տարիներին մեծ է կախվածությունը բնական պայմաններից և սերմերի ծլունակությունից, բուսակները ենթակա են ոչնչացման կլիմայական պայմանների տատանումների հետևանքով, ինչպես նաև մոլախոտերի հետ միաժամանակ աճման պայմաններում ցածր է մրցակցությունը: Տնկման առավելությունը կայանում է նրանում, որ տնկիները առաջին տարիներին ավելի արագ են աճում, քանի որ իրենց դանդաղ աճման շրջանը անցել են տնկարանում, ավելի քիչ են տուժում մոլախոտերի հետ պայքարում, ինչպես նաև քիչ են վնասվում կրծողների և թռչունների կողմից:

Դաշտային ուսումնասիրության արդյունքներով, հաշվի առնելով անտառաճման պայմանները և ծառատեսակի կենսաբանական առանձնահատկությունները, ընտրվել են համապատասխան անտառվերականգնման եղանակները, հիմնման սխեմաները և հաշվարկվել են տնկանյութի ու սերմերի պահանջը:

Անտառհիմնումը հիմնականում նախատեսվում է հատկապես խրամատային եղանակով՝ կիրառելով սերմնաբուսակների տնկման և սերմերով ցանքսի եղանակը, իսկ խոշոր տնկանյութով համեմատաբար հարթ տարածքներում հիմնելու դեպքում՝ փոսային եղանակով: Խրամատների երկարությունը, կախված հողատեսքից և մայր ապարների ելքի աստիճանից, նախատեսվում է 1500-4000 գծմ/հա:

Անտառվերականգնում նախատեսվում է ցածր լրիվության ծառուտների լրիվության և արտադրողականության բարձրացման նպատակներով և իրականացվում են մայր սաղարթի տակ ցանքսի կամ տնկման եղանակներով: Որոշ հատվածներում, որտեղ բնական պատուհանները համեմատաբար մեծ են և ընդգրկում են մակերեսի ոչ պակաս 40%-ը, անտառաճեցման նպաստավոր պայմանների առկայության դեպքում, նախատեսվում է տնկման եղանակով:

Բնական վերականգնման օժանդակում իրականացվում է ցանկապատման և հանքայնացման եղանակով, նախատեսվում է հարթակներով (1x1մ) լրացուցիչ սերմերի ցանքսով, որոնց քանակությունը կախված ծառուտի լրիվությունից, մայր ապարների ելքից և առկա բնական վերաճի քանակությունից, նախատեսվում է 500-1000 հատ 1 հեկտարում:

9.3. Անտառմշակույթների հիմնման ժամանակ նախատեսվող սխեմաները

ա) Կաղնի խոշորատէջ

- Կաղնու սերմերի ցանքսով (հիմնական տեսակ) և հացի սովորական, թխկի սրատերև, կեչի, թխկի դաշտային և բարձր լեռնային, թեղի խորդուբորդ, լորենի՝ տնկիներով (ուղեկցող տեսակներ): Հողի նախապատրաստումը հատկապես 15°-ից բարձր թեքությունների վրա խրամատներով (0.5x0.35 մետր), երկարությունը սովորաբար վերցվում է 10 մետր, հորիզոնական ուղղությամբ 2 մետր ընդհատումով: Խրամատների ընդհանուր երկարությունը 1 հեկտարում, կախված մայր ապարների ելքի տոկոսից, նախատեսվել է 1500-4000 գծմ: Մեկ ցանքսատեղում առաջարկվում է 3-5 սերմ:
- Կաղնու բուսակներով (հիմնական տեսակ) և հացի սովորական, թխկի սրատերև, թխկի դաշտային և բարձր լեռնային, թեղի խորդուբորդ, լորենի՝ տնկիներով (ուղեկցող տեսակներ) փոսերով մինչև 15° թեքությունների վրա, միջշարքայինը 2,5 կամ 3մ, միջբույսայինը՝ 1մ սխեմայով:

բ) Սոճու անտառմշակույթների հիմնում, առաջարկվում է հիմնել սոճու 2 և ոչ ավել 3 տարեկան սերմնաբուսակներով, որի դեպքում հողի նախապատրաստման, տնկման և խնամքի ագրոտեխնիկական պահանջների բավարարման դեպքում ապահովվում է բարձր կաշտողունակություն և ընթացիկ աճ: Հաշվի առնելով սոճուտներում, հատկապես սաղարթային հրդեհների առաջացման դեպքում հրդեհաշիջման աշխատանքների մեծ դժվարությունները և հնարավոր կորուստները, հրդեհների տարածումը կանխելու նպատակով նախատեսվում է խրամատային եղանակով հիմնել 2 շարք սոճի, յուրաքանչյուր 3-րդը լայնատերևավոր ծառատեսակների տնկիներով:

գ) Փոսերով հողի նախապատրաստումը (0,5x0,5x0,5 մետր) նախատեսվում է լանջերի մինչև 15° թեքություններում, համեմատաբար խոշոր տնկանյութով հիմնադրման համար 3x3 սխեմայով՝ անտառային տանձենու և խնձորենու կամ անտառային կեռասենու համար:

- Անտառային տանձենին և խնձորենին փոսային եղանակով 3x3 մ սխեմայով:

դ) Անտառվերականգնումը նախատեսվում է նաև ցածր լրիվության ծառուտների լրիվության և արդյունավետության բարձրացման նպատակով: 0,3-0,4 լրիվության անտառներում մայր սաղարթի տակ համեմատաբար բարձր թեքությունների վրա խրամատներով, սերմերի ցանքսով, ինչպես նաև բնական վերականգնման օժանդակման միջոցառումներ հանքայնացման եղանակով, որի դեպքում պատրաստում են հարթակներ (1x1 մետր), վերցվում է խաշամը, կատարվում է փխրեցում և հարթակների 4 անկյուններում ցանվում սերմերը:

Խրամատների ընդհանուր երկարությունը և հարթակների քանակությունը որոշվում է հաշվի առնելով ծառուտի լրիվությունը, առկա բնական վերածի

քանակությունը և մայր ապարների ելքի տոկոսը: Այս տեսանկյուններով նախատեսվող հարթակների թիվը կազմում է 500-1000 հատ, որը ապահովում է համապատասխանաբար 2000-4000 ցանքատեղ, ընդ որում անմիջական մայր սաղարթի տակ սերմերի ցանքս չի կատարվում, այլ կատարվում է սերմերի տարածման գոտուց դուրս:

Ցանկապատի պատրաստում նախատեսվում է ինչպես անտառմշակույթների հիմնում նախատեսած տարածքներում, այնպես էլ բնական վերականգնման օժանդակման միջոցառումներ նշանակած տարածքներում՝ անասունների մուտքը կանխելու նպատակով և նախատեսվում է մետաղյա փշալարով, իսկ սյունները փայտից, որոնց հիմքային մասը մշակվում է ծուփով:

Ագրոտեխնիկական միջոցառումներից կարևորվում են անտառմշակույթիների խնամքի աշխատանքները:

Անտառագիտական հասկացողությամբ անտառմշակույթները բավարար կաչողականություն, աճ և արտադրողականություն ապահովում են հիմնման տարում և հաջորդող 4-5 տարիներին 15 անգամ կատարված խնամքի դեպքում, ընդ որում հիմնան տարում (գարուն) կատարվում է քաղհան փխրեցում 5 անգամ, 2-րդ տարում՝ 4 անգամ, 3-րդ – 3, 4-րդ – 2 և 5-րդ տարում – 1 անգամ:

Անտառմշակույթների հիմնման համար ծառերի և թփերի տեսակաշարը որոշվում է՝ հաշվի առնելով տարածաշրջանի հողակլիմայական առանձնահատկությունները, տեղանքների ռելիեֆը և վերականգնում նախատեսած առանձին հատվածների լանջերի դիրքադրությունը և ծովի մակերևույթից բարձրությունը՝ հիմք ընդունելով նաև հյուսիս-արևելյան Հայաստանի տարբեր անտառածման պայմանների համար առաջարկվող ծառերի և թփերի տեսակաշարը (աղյուսակ 49):

Աղյուսակ 49. Հյուսիս-արևելյան Հայաստանի տարածաշրջանի ծառերի ու թփերի տեսակաշար

№	Բնափայտային տեսակների անվանումը	Լեռնալանջերի կողմնադրությունները	Հողերի տիպերը	Բարձրությունը ծովի մակերևույթից, մ
1	Կաղնի վրացական	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	550-1300
2	Կաղնի խոշորառուջ	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	1300 և բարձր
3	Հաճարենի արևելյան	հյուսիսայ, հս-արևմտյան, հս-արևելյան	հզոր, միջին հզորության, թարմ, խոնավ	900 և բարձր
4	Բոխի կովկասյան	բոլոր կողմնադրություններում	հզոր, միջին հզորության, թարմ	800 և բարձր
5	Սոճի դրիմյան	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	600 և բարձր
6	Սոճի կովկասյան	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	700-1800
7	Կեչի ելունդավոր	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	1600 և բարձր
8	Կեչի Լիտվինովի	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	1600 և բարձր
9	Թխկի բարձրլեռնային	հյուսիս, հս-արևմտյան, հս-արևելյան	հզոր, միջին հզորության, թարմ, խոնավ	1700 և բարձր
10	Թխկի սրատերև	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	650-1400
11	Թխկի դաշտային	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	1200-1800
12	Լորենի կովկասյան	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	1400-1800
13	Լորենի մանրատերև	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	1000-1700
14	Հացի սովորական	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	մինչև 1000 (1200)
15	Հացի սրապտուղ	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	մինչև 1500
16	Ընկուզենի հունական	բոլոր կողմնադրություններում	հզոր, միջին հզորության, թարմ	700-1100
17	Շագանակենի սովորական	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	900-1900
18	Թեղի խորդուբորդ	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	մինչև 1400
19	Իլենի Եվրոպական	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	1000-2000
20	Իլենի լայնատերև	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	900-1200
21	Կտտկենի սև	հյուսիս, հս-արևմտյան, հս-արևելյան	թարմ, խոնավ	1200-2300
22	Արոսենի սովորական	բացի հարավայինից	հզոր, թարմ, խոնավ	մինչև 1200 (1500)
23	Կիպրոս սովորական	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	600-1200
24	Ցախակեռաս այծի	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	800-2200
25	Ցախակեռաս սկովկասյան	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	մինչև 1300
26	Հոնի	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	800-1700
27	Տանձենի կովկասյան	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	700-1750
28	Խնձորենի արևելյան	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	1000 (1200)
29	Կեռասենի	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ	մինչև 1700
30	Շյորենի	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	700-1500
31	Տխլենի սովորական	բացի հարավայինից	հզոր, միջին հզորության, թարմ, խոնավ	650-1550
32	Ճապկի հարավային	բոլոր կողմնադրություններում	բոլոր տիպի հողերում	650-1550

Աղյուսակ 50. Ամփոփ հաշվեցուցակ Վանաձորի անտառտնտեսության անտառպատման և անտառվերականգնման միջոցառումների

Անտառավետության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակը	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուրավանդի քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
Վանաձորի	1	20	9,9	Հս-Ամ 25	1830	4	Տրխ C-1	Ցածր լրիվության անտառ (0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	443		
	1	27	11,3	Ալ 25	1950	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	406		9270
	1	30	8,6	Հս-Ալ 25	1760	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		19090 9460	
	1	35	2,3	Ալ 15	1735	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		5100 2530	
	1	40	1,7	Ալ 20	1705	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	108		
	1	41	1,6	Ալ 25	1630	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	102		
	2	32	4,7	Ամ 25	2060	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	140 14		
	2	37	1,7	Ամ 20	1835	4	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	108		
	2	44	6,5	Հս-Ամ 25	1950	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	214 16.2		
	2	46	1,6	Հս-Ամ 25	1900	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	53 4		
	3	4	3,1	Հվ-20	1840	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	130		3100
	3	15	3,5	Հվ-20	1710	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	224		
	3	16	4,4	Հվ-ալ 20	2080	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	158		3600
	3	32	1,1	Հվ-Ամ 15	2025	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	40		900
	3	37	1,2	Հվ-Ամ 25	1970	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	43		980
	3	42	11,0	Հվ-20	1980	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	396		

Անտառապետության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքադրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Երակայնագնվող տեսակը	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի,թխկի			9020
	3	54	1,3	Հվ-20	1755	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		3458 1730	
	3	59	7,6	Հվ-Ամ 20	1935	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	274		6200
	3	63	13,8/ 7,0	Հվ-Ամ 25	1840	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	252		5740
	3	84	0,6	Հվ-15	1645	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			300 300
	3	91	5,4	Հվ-25	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		14360	5400
	3	98	0,6	Հվ-25	1720	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	30		
	3	103	5,0	Հվ-15	1695	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		4400 2200	
	3	108	0,5	Հվ-15	2115	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	25		
	4	5	3,0	Հվ-15	1585	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1500 1500
	4	6	4,9	Հվ-15	1590	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		13030	4900
	4	7	1,5	Հվ-Ամ 20	1525	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		3990	1500
	4	8	5,8	Հվ-15	1505	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Լորի,թխկի		15400	5800
	5	4	7,7	Հվ-ալ 25	1755	4	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Լորի,թխկի	323		7700
	5	5	12,5	Հվ-ալ 20	1700	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Լորի,թխկի		33250 16625	
	5	6	4,8	Ավ-20	1640	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	173		3940
	5	7*	1,6	Ալ 25	1615	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	50		800
	5	10	2,5	Հս-ալ	1710	4	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	90		

Անտառավայրի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
				25					2500 գծմ/հա		Հացի թխկի			2050
5	11	3,3	Հւ-ալ 25	1615	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	118		2050	
5	17	4,8	Հվ-Ալ 25	1650	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	173		3900	
5	18	3,3	Հւ-Ալ 20	1625	4	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		8780 4390		
5	19	10,4	Հւ-Ալ 20	1600	4	Տրխ B-1	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	343 26			
5	20	1,7	Ալ 20	1570	4	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	61		1390	
5	22	3,2	Հւ-ալ 20	1550	4	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		7100 3520		
5	28**	19,3	Հվ-ալ 20	1550	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի, լորի		42840 21230		
*Նախկինում Թեղուտի ծրագրով հիմնված, կաչողականությունը և պահպանվածությունը սահմանված տոկոսից ցածր: 10 միլիոնի ծրագրով անտառհիմնման տարածք:														
**Նախկինում Թեղուտի ծրագրով հիմնված, կաչողականությունը և պահպանվածությունը սահմանված տոկոսից ցածր: 10 միլիոնի ծրագրով անտառհիմնման տարածք:														
***Նախկինում Թեղուտի ծրագրով հիմնված, կաչողականությունը և պահպանվածությունը սահմանված տոկոսից ցածր: 10 միլիոնի ծրագրով անտառհիմնման տարածք:														
5	29***	17,1	Ալ 15	1630	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		30400		10900
6	3	3,9	Արմ 15	1830	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		10370		3900
6	5	4,2	Արմ 20	1775	3	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		11170		4200
6	6	9,2	Արմ 20	1790	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		24470		9200
6	10	3,1	Արմ 15	1740	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	111		2540	
6	12	1,8	Արմ 20	1795	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	65		1480	
6	14	2,7	Արմ 20	1680	3	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	97		2210	
6	18	6,4	Հվ-20	1790	3	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	410			

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակը	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուրակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	6	21	4,8	Արմ 20	1710	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	307		
	6	23	6,3	Հվ-Ամ 20	1750	4	Տրխ B-3	Ցածր լրիվության անտառ (0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	280		
	6	24	8,7	Հվ 20	1730	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 3000 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի,կեչի		23100 23140	
	6	27	15,5	Արմ 15	1635	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի,կեչի		34400 17200	
	6	32	4,9	Հվ-10	1605	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		10900 5950	
	6	33	9,8	Հվ 15	1675	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	353		8040
	6	34	8,1	Հվ-Ամ 20	1670	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	292		6640
	6	35	5,1	Արմ 15	1820	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	326		
	6	39	1,0	Արմ 20	1895	4	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	64		
	6	40	3,1	Հվ-20	1770	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	120		
	6	41	5,9	Հվ-Ամ 20	1865	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	212		4840
	6	46	0,8	Հվ-Ամ 15	1715	3	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	40		
	6	50	3,4	Հս-Ամ 20	1845	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	112 8,5		
	7	1	3,2	Հվ-ամ 10	1535	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 3000 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		8500 4250	
	7	2	6,1	Հվ-Ավ 15	1540	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		13540 6770	
	7	4	4,9	Հվ ալ 15	1550	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	176		4020
	7	19	6,6	Հվ 15	1530	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	238		5410

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	7	20	9,6	Հվ 15	1535	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	345		7870
	7	21	2,8	Հվ 15	1535	3	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	179		
	7	24	1,6	Արմ 15	1480	3	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	102		
	7	28	7,1	Հվ 15	1535	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	255		5820
	8	5	0,9	Ամ 20	1570	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	27		450
	8	8	1,1	Հվ-Ամ 20	1535	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	70		
	8	13	6,5	Հվ-Ամ 20	1625	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		14430 7200	
	8	17	5,7	Հվ-ալ 20	1585	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	205		4670
	8	19	4,7	Ալ 20	1600	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	197		4700
	8	21	1,3	Ալ 20	1635	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	47		1060
	8	26	1,8	Հվ-ալ 20	1530	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	65		1480
	8	29	2,8	Հվ-Ամ 20	1530	3	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	179		
	8	30	5,6	Հվ 20	1525	3	Տրխ B-2	Բացատ Առանձ. ծառ.	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	202		4590
	8	32	1,1	Հվ ալ 10	1575	3	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	70		
	8	33	8,8	Հվ-Ամ 20	1510	3	Տրխ B-1	Բացատ Առանձ. ծառ.	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	316		4400
	8	47	2,1	Հվ ալ 20	1495	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	60		1000
	8	52	2,1	Ամ-15	1490	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	60		1050

Անտառավարության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	8	55	8,8	Հվ ամ 15	1490	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		7800 3900	
	5	58	5,5	Հվ 15	1465	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		4800 2400	
	8	67	2,1	Հվ 10	1445	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		2100 900	
	8	72	9,0	Հվ 20	1425	3	Տրխ B-1	Բացատ Առանձ. ծառ.	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	270		4500
	8	74	2,5	Հվ 10	1425	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		2200 1100	
	8	75	1,8	Հվ-Ավ 15	1415	4	Տրխ C-2	Բացատ Առանձ. ծառ.	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	65	700	
	9	3	3,8	Հվ-15	1585	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		8400 4200	
	9	4	5,0	Ամ 20	1615	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	180		4100
	9	8	2,0	Ամ 20	1545	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	72		1640
	9	12	6,7	Հվ-Ամ 20	1660	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	241		5500
	9	28	14,0	Հվ ալ 20	1555	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		37240	14000
	9	42	3,7	Հվ Ամ 20	1620	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	133		3030
	9	45	1,2	Հվ-ամ 10	1490	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	43		1000
	9	57	1,1	Հս-Ամ 20	1530	4	Տրխ B-1	Նսպրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	70		
	9	59	2,4	Հվ-Ամ 15	1485	3	Տրխ B-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառնաշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1320 1320
	9	65	1,9	Ամ 20	1440	4	Տրխ C-2	Նսպրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	120		
	9	83	1,1	Ամ-15	1530	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառնաշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			600 600

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	9	88	1,0	Հս-Ամ 20	1505	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	64		
	9	90	1,6	Ամ-15	1525	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	102		
	9	91	3,6	Հվ-15	1515	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			1980 1980
	9	95	3,8	Հվ-15	1515	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			1900 1900
	9	100	1,2	Հվ-ալ 15	1545	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	77		
	9	101	2,1	Հվ-Ամ 15	1500	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			1050 1050
	9	104	1,9	Հվ-Ամ 15	1515	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	121		
	9	112	6,8	Հվ-20	1510	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		18100 9050	
	10	5	10,5	Հվ-Ամ 20	1660	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		27900 13950	
	10	6	2,6	Հվ-20	1490	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	80		1300
	10	9	1,0	Հվ-Ամ 15	1500	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			550 550
	10	13	4,2	Հվ-Ամ 20	1490	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	151		3440
	11	5	4,6	Ամ-15	1540	3	Տրխ B-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			2530 2530
	11	14	8,7	Ար-20	1525	4	Տրխ B-2	Բացատ Առանձ. ծառ.	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի	313		7130
	11	19	3,7	Ամ-10	1605	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		9840 4920	
	11	20	1,4	Ամ-10	1555	3	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	90		
	11	22	3,7	Հվ-ամ 10	1580	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացիթխկի, Կաղնի, լորի		9840 4920	

Անտառավտուրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	11	25	4,9	Հս-ամ 10	1600	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	162 12,2		
	11	26	2,0	Ամ-10	1590	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		4440 2220	
	11	29	9,0	Հվ-ամ 10	1615	3	Տրխ B-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառնշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			4950 4950
	11	34	9,2	Հս-ալ 25	1775	4	Տրխ B-2	Ցածր լրիվության ծառուտ (0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	405		
	11	43	3,2	Հվ-ալ 10	1550	5	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	205		
	12	8	7,9	Ամ 15	1610	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառնշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			5100 5100
	12	14	0,9	Հվ-ալ 20	1625	4	Շուղ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	60		
	12	22	4,1	Հվ-15	1785	4	Տրխ B-2	Բացատ Առանձ. ծառ.	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		9100 4550	
	12	42	2,3	Հս-ամ 20	1980	4	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	76 5,7		
	12	43	2,2	Ամ-15	2050	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	92		2200
	13	10	5,1	Հս-ալ 20	1555	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի, թխկի, լորի		13560 6780	
	13	20	1,3	Ալ 10	1720	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	83		
	13	24	4,3	Հս-Ալ 15	2025	4	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	120 12,0		
	13	26	1,7	Հս-ամ 20	1915	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	56 4,2		
	13	55	2,3	Ալ-15	1475	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառնշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1260 1260
	13	56	1,9	Հս-Ալ 20	1435	3	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	38 3,0		
	14	13	1,9	Հվ-ալ 15	1572	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, լորի,	68		1560

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	14	16	8,2	Հվ-Ալ 20	1525	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	270 20		
	14	23	3,9	Ալ 15	1955	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, կեչի	140		3200
	15	17	1,7	Հվ-ալ 10	1510	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	34 2,5		
	15	18	7,4	Հվ-15	1500	3	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի թխկի		16400 8200	
	16	7	3,0	Հվ-15	1485	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1650 1650
	16	24	5,5	Հւ-Ամ 20	1685	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, լորի	198		4510
	17	2	8,9	Հվ-20	1915	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, լորի,	320		7300
	17	12	14,7	Հվ-Ալ 25	1780	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	485 36,7		
	17	27	1,2	Հւ-15	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			660 660
	17	30	3,9	Հւ-Ամ 20	1950	4	Տրխ C-2	Բացատ Առ. ծառեր	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, կեչի	140		3200
	17	32	2,7	Հւ-ալ 15	1930	4	ԵԱԼ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, կեչի	97		1350
	17	40	1,4	Հւ-ալ 20	1945	4	ԵԱԼ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, կեչի	50		1150
	18	4	1,0	Հւ-ալ 15	1510	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	33 2,5		
	18	9	15,8	Հւ-Ալ 20	1560	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, լորի	568		12950
	18	12	19,1	Հւ-Ամ 20	1650	4	Շղխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	630 47,7		
	18	28	4,3	Հւ-15	1730	2	Տրխ C-3	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			2360 2360
	18	33	16,2	Հւ-25	1925	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	535 40,5		

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	20	4	1,8	Հս-10	1805	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	60 4,5		
	21	26	17,8/10,0	Հս-Աձ 25	2005	4	ԵԱԼ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	360		8200
	24	10	1,0	Հվ-ամ 5	1650	4	Հցխ C-1	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			550 550
	24	24	1,1	Հս-ամ 15	1640	4	Հցխ C-1	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			600 600
	24	28	1,3	Հս-ամ 15	1610	4	Տրխ C-2	Բացատ Առ. ծառ.	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			700 700
	24	37	1,3	Ալ 10	1870	4	Տրխ C-3	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			700 700
	25	3	2,3	Հս-ալ 20	1510	2	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, Կեչի		5100 2550	
	25	5	2,2	Հս-Աձ 20	1515	2	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	66 6,6		
	25	7	3,7	Հս-20	1435	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	75 9,2		
	25	14	1,1	Ալ-10	1590	3	Տրխ C-3	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			600 600
	25	27	0,7	Հս-ալ 15	1745	2	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	23 2,0		
	25	30	3,3	Հս-ալ 20	1550	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի, լորի		7300 3650	
	26	4	4,7	Հվ-25	1845	4	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	300		
	26	15	2,1	Հվ-ալ 15	1515	3	Տրխ C-2	Այգի	Փոսերով 3x3	Պտղատու այգու վերակառուցում	Տանձենի հնձորենի			2100 2100
	26	29	4,5	Հվ-ալ 25	1960	5	ԵԱԼ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	288		
	27	20	2,0	Ալ-10	1650	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի հնձորենի			1300 1300
	28	21	2,6	Հս-ամ 25	1950	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	52 4,0		

Անտառավտորության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ	
	28	32	4,7	Հւ-ալ 20	2000	4	ԵԱԼ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	86 11,7			
	29	21	4,4	Հւ-ամ 25	1835	4	ԵԱԼ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	145 11			
	29	3	3,1	Հւ-ամ 20	1495	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	102 7,8			
	31	8	6,5	Հւ-ալ 25	2120	5	ԵԱԼ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	214 16,2			
	31	21	11,4	Հւ-ամ 25	2140	5	ԵԱԼ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	376 28,5			
	32	3	7,1	Ալ 20	1820	5	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	454			
	32	16	4,5	Հւ-ամ 20	1800	4	Տրխ B-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,կեչի	162		3690	
Ընդամենը	810,2	Բացատ – 577,8հա Նոսրուտ – 204,9հա Ցածր լրիվություն -25,4հա Անտառայգու վերակառուցում – 2,1հա										Կաղնի	19940	22780	
		Հաճարի	357,2												
		Սոճի			536198										
		Հացի,թխկի,լորի, կեչի			177405	273660									
		Տանձենի,հնձորենի				68520									
Մարզառուվիտի	1	30	2,5	Հվ-Ամ 15	1850	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	90		2050	
	2	4	11,0	Հվ 25	2010	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		24400 12200		
	2	17	4,0	Հվ 15	1900	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	144		3280	
	2	22	1,6	Հվ 15	1875	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	58		1300	
	3	11	3,6	Հվ-Ամ 20	2180	3	Եալ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		7900 3950		
	3	21	1,6	Ամ 25	2000	4	Եալ B-1	Բացատ Առ. ծառեր	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		2800 1400		
	3	42	2,7	Հվ 20	1870	3	Եալ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի		6000 3000		
	3	58	0,4	Ամ-20	1970	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով	Բնական վերականգնման	Կաղնի	30			

Անտառավայրի անունը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									1000 հատ	օժանդակում				
	3	59	2,2	Հվ-Ամ 25	1970	3	Եալ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		4840 2420	
	3	61	4,0	Ամ-25	1990	4	Եալ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		8800 4400	
	3	63	2,9	Հվ-Ամ 25	1865	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	185		
	3	67	1,2	Ամ-25	1990	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	76		
	4	3	4,8	Հւ-Ամ 25	2160	4	Եալ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի կեչի		10600 5300	
	4	21	2,5	Հվ-20	1910	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		5500 2750	
	5	1	8,8	Հվ-25	1895	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	560		
	5	9	2,1	Հւ-Ամ 25	2030	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		4600 2300	
	5	13	1,4	Ավ-20	1950	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	90		
	5	14	2,4	Ավ-20	1820	5	Տրխ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	86		1970
	5	15	1,0	Ավ-15	1785	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	36		820
	5	23	1,5	Հվ-Ավ 20	1950	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, կեչի	54		1230
	6	2	6,3	Հվ-ալ 25	1860	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	403		
	6	13	3,5	Հվ-25	1945	5	Եալ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	224		
	7	4	2,0	Հւ-15	1950	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի		5320	2000
	7	7	1,2	Հւ-Ամ 25	1965	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի		3190	1200
	7	15	1,2	Հւ-15	2100	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	43		

Անտառավարության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքարդյուն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման երամակ	Անտառվերականգնման երամակ	Կերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		թխկի,կեչի			980
	8	4	1,8	Ալ 20	1850	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	65		1480
	8	6	2,2	Ալ 20	1875	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	72		1800
	8	21	1,5	Ամ-15	1930	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	54		1230
	8	38	1,5	Ալ-15	2070	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		3300 1650	
	8	44	5,5	Հվ-20	1945	4	Եալ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	180 13,7		
	8	47	8,8	Հվ-25	2090	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի, կեչի		19400 9700	
	8	48	13,5	Հվ-Ալ 20	2090	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի թխկի,կեչի		30000 15000	
	10	18	2	Հս-20	2230	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի	72		1640
	11	12	1,5	Հս-ալ 10	1970	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի կեչի		4000 2000	
	12	1	2,3	Հս-ամ 15	1985	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	76 5,7		
	12	21	6,6					Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի		14520 7260	
	13	25	1,4	Հվ-ալ 15	1775	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			770 770
	13	46	1,1	Ամ-10	2020	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	70		
	17	6	1,2	Ալ-10	1900	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	43		980
	18	1	1,5	Հս-ալ 5	1845	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	50 3,7		
	19	66	2,9	Հս-25	2270	5	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով	Բնական վերականգնման	Կաղնի	185		

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									1000 հատ	օժանդակում				
	20	3	2,7	Հս-20	2165	5	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	89 6,7		
	20	8	2,1	Հս-ալ 20	2100	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի, Թխկի	75		1720
	21	36	1,7	Հս-25	2130	5	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	56 4,2		
	22	14	1,9	Հս-ալ 15	2015	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	63 4,7		
	23	3	2,6	Հս-ամ 15	2035	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	86 6,5		
	24	8	2,0	Հս-ամ 15	1845	4	Տրխ C-3	Բացատ	Փուերով 3x3	Անտառաշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1100 1100
	25	4	9,9	Հս-Ամ 25	2050	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի	356		8120
	25	9	2,2	Ամ-25	1950	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	140		
	26	8	7,0	Հս-ալ 15	1940	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	231 17,5		
	26	9	2,3	Հս-25	1925	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	83		1890
	27	1	10,5	Հս-ալ 15	1750	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	346 26,2		
	27	9	1,9	Հս-ալ 15	2015	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի, կեչի	68		1560
	27	12	1,5	Հս-20	2060	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի, կեչի	54		1230
	28	1	1,6	Ամ-20	1790	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	60		1400
	28	7	4,2	Ամ-25	1910	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	151		3440
	28	13	1,8	Հս-Ամ 20	1900	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի, կեչի, հացի	65		1480

Անտառավտորության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակը	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	28	18	1,5	Հս-ամ 25	2020	5	Եալ B-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	96		
	30	6	3,3	Հս-ալ 20	1745	4	Եալ B-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	108 8,2		
	30	26	2,7	Ալ-20	2025	5	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	173		
	30	29	2,0	Հս-ալ 20	2035	4	Եալ B-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի, հացի	72		1640
	30	30	7,4	Հս-ամ 20	2035	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի, հացի	220		3700
	31	20	3,9	Ալ-15	2000	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի, հացի	324		3200
	31	28	1,7	Հս-Ամ 25	1990	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի, հացի	61		1400
	31	31	9,1	Հս-Ամ 25	2070	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի, հացի	328		7460
	31	32	4,2	Հս-ալ 20	2040	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	138 10,5		
	31	34	4,8	Հս-ալ 25	2090	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	158 12,0		
Ընդամենը	228,2													
			Բացատ – 145,3հա											
			Նոսրուտ – 82,9հա											
			Կաղնի											
			Հաճարի											
		Սոճի												
		Հացի,թխկի,կեչի												
		Տանձենի,հնձորենի												
Խնձորուտի	1	2	4,8	Հվ-20	1915	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	307		
	2	16	2,0	Հվ-Ամ-25	1875	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	128		
	1	27	43,2 /22,0	Արմ 25	2260	4	Եալ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Սոճի կեչի,թխկի		48800 24400	
	1	34	48,2/	Հվ-Ամ	2075	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառաշակույթի հիմնում	Սոճի		66600	

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդիություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
			30,0	25					2500 գծմ/հա		Հացի,կեչ		33300	
1	36	8,2	Հվ-ալ 25	2110	4	Եալ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,կեչի		18200 9100		
2	31	2,3	Հվ-Ամ 20	1900	4	Տրխ C-1	Ցածր լրիվության ծառուտ (0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	73			
2	37	1,9	Հվ-Ամ 20	1950	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի թխկի,կեչի	68		1560	
2	38	2,1	Հվ-20	2050	4	Եալ B-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի,կեչի	75		1720	
3	7	6,4	Հս-ալ 20	1550	4	Տրխ C-2	Նսարուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	211 16			
3	9	5,2	Հս-Ամ 20	1615	3	Տրխ D-3	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի ,թխկի	287		4260	
3	11	1,6	Հս-ալ 25	1505	4	Տրխ C-2	Նսարուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	53 4,0			
3	14	0,5	Հս-ալ 20	1510	3	Տրխ C-3	Նսարուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	16 1,2			
3	17	1,7	Հս-Ամ 20	1620	4	Տրխ C-3	Նսարուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	56 4,2			
3	21	6,3	Հս-Ամ 25	1675	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի ,թխկի	226		5170	
3	23	11,2/ 6,0	Հս-Ալ 20	1685	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի ,թխկի	216		4920	
3	33	1,2	Ամ 20	1885	4	Տրխ C-3	Նսարուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	77			
3	38	1,5	Հս-Ամ 20	1560	4	Տրխ C-3	Նսարուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	50 3,7			
4	7	6,4/ 4,0	Հվ-ալ 25	1760	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		8880 4440		
4	14	3,8	Ալ-25	1775	5	Եալ B-3	Նսարուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	243			
4	25	12,5	Հվ-ալ 30	1650	3	Տրխ C-2	Բացատ Առանձ. ծառ	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	175	22250		
4	1	4,3	Ալ 30	1550	3	Տրխ C-3	Բացատ	Խրամատներով	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	154			

Անտառավայրի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդիություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի,թխկի			3520
5	1	5,1	Արմ 20	1515	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	183		4180	
5	5	0,8	Հվ-Ամ 20	1525	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	51			
5	17	3,4	Հս-Ալ 20	1550	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	122		2790	
5	26	2,5	Հս-Ամ 25	1680	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի	105		2500	
5	32	1,1	Հս-25	1650	2	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	36 2,6			
5	44	7,3	Հվ-ալ 20	1750	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	220		3650	
5	37	34,8	Հս-Ամ 20	1820	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի հացի,կեչի	1252		28530	
5	47	4,1	Հս-Ամ 15	1755	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառաշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			2250 2250	
5	51	5,2	Հս-Ամ 25	1890	3	ԵալB-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	333			
5	56	2,5	Հս-Ամ 25	1855	4	Տրխ-B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	160			
6	6	5,5	Հս-Ամ 20	1600	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	181 13,7			
6	7	1,4	Հս-Ամ 15	1535	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառաշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			770 770	
6	15	1,9	Հս-ալ 20	1715	4	Տրխ-B-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	63 5,0			
6	19	4,1	Հս-ալ 20	1845	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		10900	4100	
6	24	1,8	Հս-ամ 15	1690	3	Տրխ C-3	Բացատ Առ. ծառեր	Փոսերով	Անտառաշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			990 990	
6	31	5,0	Հս-Ալ 20	1825	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	210		5000	
6	32	10,4	Հս-ալ	1800	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով	Բնական վերականգնման	Կաղնի	343			

Անտառավտորության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
				20					1000 հատ	օժանդակում	Հաճարի	26,0		
6	33	3,7	Հս-10	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			2030 2030	
6	42	3,1	Հս-Ալ 25	1800	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	112		2540	
6	49	4,8	Ալ 15	1650	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			2640 2640	
6	56	2,4	Հս-ալ 25	1770	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	79 6,0			
6	59	2,3	Ալ 25	1635	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	147			
6	60	2,2	Ալ 25	1700	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	140			
6	65	10	Ալ-20	1715	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	330 25,0			
7	4	41,1	Հս-Ամ 20	2000	5	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	945 82			
7	16	4,5	Հս-ալ 25	2075	5	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	148 11,2			
7	19	1,3	Հս-Ամ 20	2020	5	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	43 3,2			
8	1	3,9	Հս-15	1690	3	Տրխ D-3	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			2150 2150	
8	6	8,8	Հս-ամ 15	1750	3	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	290 22,0			
8	7	3,1	Հս-10	1720	4	Տրխ C-3	Բացատ	Փոսերով 3x3x	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1700 1700	
8	10	1	Հս-10	1750	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			550 550	
8	21	11,0	Հս-Ամ 20	1815	3	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	363 27,5			
8	30	2,5	Ամ-25	1770	3	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	82 7,5			
9	6	1,2	Ամ-15	1665	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով	Բնական վերականգնման	Կաղնի	24			

Անտառավերական անունանուն	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքադրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման երամաս	Անտառավերականգնման երամաս	Վերականգնող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									1000 հատ	օժանդակում	Հաճարի	2,0		
9	32	9,4	Հս-ամ 10	1750	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	310 23,5			
10	49	5,1	Հվ-Ամ 20	1530	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	168 12,7			
10	51	0,9	Հվ 10	1540	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			500 500	
10	54	1,7	Հվ 15	1575	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			935 935	
11	9	1,0	Հս-20	1775	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	33 2,5			
11	10	1,2	Հս-ալ 20	1790	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	39 3			
11	34	2,4	Հս-20	1775	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	79 7,0			
13	21	2,4	Հս-ալ 25	1850	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	79 7,0			
13	23	1,9	Հս-ալ 10	1920	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	68		1560	
13	29	1,7	Հս-ալ 20	2020	5	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճաչի	56 4,2			
14	8	1,5	Հս-ամ 10	2050	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	50 3,7			
14	14	3,5	Հս-ալ 15	2125	4	Եալ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Թխկի,կեչի		7770 3880		
14	22	4,1	Հս-ամ 10	2050	4	Տրխ-B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	135 10,2			
15	4	1,9	Հվ-ամ 10	1635	4	Տրխ B-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1050 1050	
16	16	1,7	Ամ 10	1765	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	108			
18	32	2,5	Ավ-15	1975	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	160			

Անտառավարության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքարդյուն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ	
Ընդամենը	375,0	Բացառ և պարապուտ -201,5 հա Նոսրուտ - 171,2հա Ցածր լրիվություն -2,3ա										Կաղնի	9487		
												Հաճարի	262,8		
												Սոճի		161150	
												Հացի,թխկի		97370	76000
												Տանձենի,հնձորենի			31130
Սպիտակի	1	1	22,9/ 15,0	Հս-ալ 15	2300	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	540		12300	
	1	2	75/ 45,0	Ալ-20	2160	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	1620		36900	
	1	3	31,2/ 25,0	Հվ-Ալ 20	2230	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	900		20500	
	1	4	41,3/ 35,0	Հվ-25	2235	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	1260		28700	
	1	14	1,6	Հս-ալ 15	1985	4	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		3600 1800		
	1	16	1,9	Ալ-15	1985	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		4200 2100		
	1	19	0,8	Ալ-20	2040	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		1760 880		
	1	21	8,8	Հս-ալ 20	2125	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		19400 9700		
	1	23	1,7	Ալ-10	2050	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		3740 1870		
	1	25	6,8	Ալ 10	2025	5	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	435			
	1	26	5,7	Հս-15	1995	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		12500 6250		
	1	27	14	Հս-ալ 20	2025	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		31000 15500		
	1	32	4,1	Հս-10	2170	4	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		9000 4500		
	2	2	42,5/ 30,0	Հս-ալ 20	2140	4	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	1080		24600	
2	19	20,1	Հվ-Ալ 20	2140	3	Տրխ C-2	Բացառ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	723				

Անտառավերական անվանում	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդյուն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման երամակ	Անտառվերականգնման երամակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Կեչի,թխկի,հացի			16500
2	20	10,3	Հվ-Ալ 20	2140	5	Շղխ B-2	Ցածր լր. ծառուտ (0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	461		
2	23	34,4 /20,0	Հվ-ալ25	2220	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	600	10000	
2	8	2,0	Հւ-ալ 25	1980	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի	60	1000	
2	11	3,2	Հւ-25	2045	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	205		
2	14	8,6	Հւ-ալ 25	2030	4	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	550		
3	3	3,6	Ալ 20	1825	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	130		2950
3	6	5,7	Ալ 25	1855	4	Շղխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	365		
3	29	6,1	Հւ-25	1825	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		16000 8000	
3	32	4,1	Հւ-ալ 25	1870	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		9100 4550	
3	38	8,0	Ալ-25	1850	5	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	512		
3	40	3,6	Հվ-ալ20	1910	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	130		2950
3	44	13,4	Հւ-ալ 25	2020	4	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	858		
3	52	3,1	Հւ-ալ 25	1730	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		8250 4175	
3	54	7,7	Հւ-ալ 20	1730	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		20500 10250	
3	60	3,2	Հւ-ալ 20	1870	5	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		8000 4000	
5	3	11,3	Հվ-ալ 15	2090	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		30600 15300	
5	9	8,0	Հվ-20	2045	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով	Խրամատներով	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի		21300	

Անտառավայրի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուրակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									3000 զճմ/հա		Կեչի,թխկի,հացի		10650	
5	13	1,2	Ամ-20	2030	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	43		980
5	15	3,8	Հվ-ալ 20	2070	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 3000 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		10100 5050	
5	17	5,1	Հվ-ալ 20	2055	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 3000 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		13600 6800	
5	19	1,7	Հվ-ալ 25	2050	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	108		
5	21	1,9	Հվ-Ալ 15	1970	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 3000 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		5050 2525	
5	24	4,5	Հվ-Ալ 15	1990	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 3000 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		12000 6000	
5	28	3,1	Հվ-15	1960	4	Տրխ B-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 3000 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		8300 4150	
5	29	2,1	Ալ-20	1995	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		4600 2300	
5	33	5,4	Հս-ալ 15	1980	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	195		4400
5	41	4,8	Հվ-15	1905	4	Տրխ B-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		10600 5300	
5	45	3,4	Հվ-10	1775	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1870 1870
5	46	11,4	Հվ-ամ 15	1800	3	Տրխ B-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 զճմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	410		9400
5	48	8,0	Հվ-ամ10	1675	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			4400 4400
5	54	1,7	Հվ-ամ 15	1675	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	108		
5	55	2,9	Հվ-ամ 10	1665	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1600 1600
5	62	11,3	Հվ-15	1710	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	723		
5	64	3,5	Հվ-15	1680	4	Տրխ B-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	105		

Անտառավայրի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուրակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի,թխկի			1750
5	70	4,5	Հվ-ալ 15	1705	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	162		3690	
6	7	6,3	Հվ-10	1660	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			3460 3460	
6	11	1,8	Հվ-Ամ 15	1640	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	65		1480	
6	13	6,2	Հվ-15	1695	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		13800 6900		
6	15	5,9	Հվ-ամ 10	1710	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		15700 7850		
6	18	7,6	Ամ-15	1780	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	274		6230	
6	25	2,3	Հս-Ամ 20	1810	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		6100 3050		
6	27	9,3	Ամ-20	1825	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	335		7600	
7	3	6,9	Ալ-15	1770	5	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	440			
7	4	1,5	Հվ-ալ 15	1755	5	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	96			
7	7	9,8	Ալ 15	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	353		8040	
7	15	1,5	Հվ-Ամ 10	1720	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			825 825	
7	17	4,3	Ալ-20	1715	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	155		3530	
7	19	5,7	Ալ-15	1790	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		15200 7600		
7	22	8,5	Հվ-ամ- 10	1690	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			4670 4670	
7	27	1,6	Հվ-ալ 10	1700	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով 3x3	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			880 880	
7	33	1,8	Ամ-15	1665	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	648			

Անտառավերական անվանում	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքադրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման երանակ	Անտառվերականգնման երանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի,թխկի			1480
7	34	1,0	Հվ-ամ15	1645	4	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	64			
7	36	1,9	Հվ-15	1660	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		5050 2525		
7	38	2,9/1,0	Հվ-ալ 15	1665	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	104			2380
7	42	2,6	Հվ-10	1670	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի				1430 1430
8	3	5,4	Հվ-Ամ 20	1850	5	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	214			
8	4	4,2	Ամ-20	1830	5	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	268			
8	8	16,7	Հվ-Ամ 15	1850	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		37000 18500		
8	11	22,3	Ամ-15	1875	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	800			18300
8	12	7,1	Հվ-ամ 15	1830	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	255			5820
8	13	8,1	Ամ-20	1895	4	Շղխ C -2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	290			6640
8	24	13,1	Հվ-ամ 15	1680	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		29080 14540		
8	25	21,5	Հվ-Ամ 15	1670	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		47700 23850		
9	1	54,2/ 25,0/	Ար-20	1840	4	Շղխ C -2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	900			20500
9	9	1,2	Ալ-20	1770	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		2660 1330		
9	13	17,9/ 10,0	Հվ-20	1810	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		26600 13300		
9	20	38,3/ 25	Ալ-20	1820	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	900			20500
9	30	5,4	Ալ-20	1720	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	194			4430

Անտառավայրերի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդիություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Անտառական գնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի, թխկի			
9	32	15,0	Հվ-ալ 15	1690	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		39900 19950		
9	33	2,3	Հվ-15	1705	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	83		1890	
9	35	1,7	Ալ-15	1640	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի		4520 2760		
9	39	2,0	Ալ-15	1735	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի		4400 2200		
9	40	4,1	Հս-ալ 15	1745	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառնշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			2255 2255	
9	43	4,1	Հվ-Ամ 20	1630	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	148		3360	
9	44	9,5	Հվ-ալ 20	1630	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	342		7800	
10	7	35,8/25	Հս-ալ 20	2250	4	Շղխ C -1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	900		20500	
10	8	24,8	Հս-Ամ 20	2310	4	Շղխ C -1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի	892		20340	
10	9	64,4/30	Հվ-Ամ 20	2160	3	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		66600 33300		
11	1	2,4	Հս-Ամ 15	1800	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառնշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1320 1320	
11	5	2,5	Հս-20	1795	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	160			
11	6	3,4	Հս-Ալ 20	1920	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		9050 4525		
11	17	9,3	Հս-Ամ 20	1835	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		24700 12350		
11	19	4,1	Հս-Ամ 20	1915	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	148		3360	
11	24	2,3	Հս-Ամ 20	1895	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	83		1900	
11	28	5,6	Հս-Ամ	2000	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	202			

Անտառավայրերի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդիություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմաբուրակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
				20					2500 գծմ/հա		Կեչի,թխկի,հացի			4590
11	29	34,4/20	Ամ-20	1890	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	720		16400	
11	31	15,7	Հւ-ամ 10	2070	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	565		12880	
11	32	19,8	Հւ-ամ 15	2000	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	713		16240	
11	34	15,7	Հւ-Ամ 20	1985	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	565		12880	
11	35	3,0	Հւ-Ամ 20	2030	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	108		2460	
11	37	17,8	Հւ-Ամ 20	2130	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	640		15000	
11	38	6,8	Հւ-ամ 15	2075	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	245		5580	
11	39	24,1/15,0	Հւ-Ամ 20	2170	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի		33000 16500		
12	8	26,4/17,0	Ալ-15	1875	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի,հացի		37740 18870		
12	9	13,1	Հւ-Ամ 20	1840	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		34840 17420		
12	11	12,3	Ալ 20	1790	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	443		11000	
12	12	7,4	Ալ-20	1820	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	266		6070	
12	14	3,4	Հւ-ամ 15	1870	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		9040 4520		
12	17	2,5	Ալ 20	1855	4	Տրխ C-2	Նսորուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	160			
12	20	4,6	Հվ-ալ 15	1860	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		10200 5100		
13	1	3,4	Հւ-Ամ 20	1750	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		9040 4520		
13	2	2,2	Հւ-25	1735	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի	79			

Անտառավերական անունանուն	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման երամակ	Անտառվերականգնման երամակ	Անտառվերականգնման տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի, թխկի			1800
13	3	5,4	Հւ-ալ 20	1735	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		12000 6000		
13	8	8,3	Ալ 25	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	300		6800	
13	18	8,3	Ալ 15	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	300		6800	
13	10	2,4	Ալ-20	1750	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		5280 2640		
13	15	1,8	Հւ-ալ 20	1775	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	115			
13	19	4,3	Հւ-ալ 15	1770	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		14440 12220		
13	21	4,2	Հւ-20	1780	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	150		3440	
13	23	11,2	Հւ-ալ 20	1885	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		24900 12450		
14	1	39,8/2 5	Ալ-20	1930	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	900		20500	
14	2	49,6/3 0	Հվ-ամ 15	2015	4	Շղխ C -1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	1080		24600	
14	8	3,4	Ամ-15	2015	4	Տրխ C-2	Բացատ Առ.ծառեր	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	218			
14	11	4,1	Ամ-20	2070	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	148		3360	
14	13	5,5	Ամ-20	2070	4	Շղխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	198		4510	
14	9	3,0	Ամ-20	2130	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի,հացի	108		2460	
14	20	34,7/25	Ամ-15	2170	4	Շղխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	900		20500	
14	21	6,0	Հւ-Ամ 20	2210	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		13300 6650		
15	1	19,3	Հվ-15	2210	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	695			

Անտառավայրերի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիղբարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Երակայնագնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Կեչի, թխկի			9960
15	2	9,5	Հվ-ալ 20	2205	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի, թխկի	342		7790	
15	3	16,0	Հվ-15	2145	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	576		13100	
15	5	12,9	Ավ-20	2000	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	464		10600	
15	8	25,6	Ավ-20	1900	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	921		21000	
15	9	17,9	Հվ-20	1920	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	644		14680	
15	11	13,9	Հվ-15	1840	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի, թխկի, կեչի		30850 15425		
15	12	10,8	Հվ-20	1880	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	388		8860	
15	13	7,0	Հվ-15	1940	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	252		5740	
15	14	8,4	Հվ-Ամ 20	1870	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	302		6890	
16	4	22,6	Հս-ալ 15	1880	4	Տրխ C-2	Պարապուտ Թեղուտի ծրագիր	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		50170 25085		
16	10	6,2	Հվ-Ամ 20	1820	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի		13600 6800		
16	12	26,6	Հվ-Ամ 20	1865	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի, թխկի		59050 29025		
16	18	3,3	Հվ-Ամ 15	1930	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		7300 3650		
16	19	6,1	Հվ-Ամ 20	1950	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի, կեչի	220		5000	
17	3	4,8	Հվ-10	1715	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	173		3940	
17	4	2,9	Ավ 15	1720	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	104		2380	
17	6	1,9	Հվ-ալ 15	1695	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով	Անտառամշակույթի հիմնում	Կաղնի	68			

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիղբարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Երակայնագնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Հացի,թխկի			1560
17	10	2,1	Հւ-ալ 20	1670	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	76		1720	
17	12	5,6	Հւ-ալ 25	1690	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	202		4590	
18	4	58,0/4,5	Հվ-25	1810	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	162		3690	
19	3	8,4	Հւ-ալ 10	1945	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի,կեչի		18600 9300		
19	6	1,6	Ալ-15	1875	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	58		1300	
19	8	1,8	Ալ-15	1955	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի,կեչի		4000 2000		
19	16	1,9	Հւ-15	2000	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի, Կեչի		4000 2000		
19	23	16,5	Հւ-25	2175	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		36300 18150		
19	27	1,5	Հւ-10	1845	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		3300 1650		
19	44	7,1	Հւ-ալ 15	1910	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	255		5820	
19	45	12,3	Հւ-20	2075	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		27000 13500		
19	64	1,3	Հւ-ալ 20	1890	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	47		1070	
20	1	15,6	Հւ-ալ 10	2380	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Կեչի,թխկի	562		12800	
20	2	31,6/25,0	Հվ-ալ 15	2250	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	900		20500	
20	3	7,2	Հւ-ալ 15	2155	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		15800 7900		
20	4	20,8/15,0	Հւ-ալ 25	2165	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	540		12300	
20	6	8,9	Հւ-ալ	2170	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի		19600		

Անտառավայրերի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
				20					2500 գծմ/հա		Կեչի,թխկի		9800	
20	13	3,6	ԱԼ-20	2130	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		8000 4000		
20	17	3,9	ԱԼ-15	2050	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	120		2000	
21	1	1,9	Հւ-Ամ 20	1725	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	63		1560	
21	8	40,0/10,0	Հվ-Ամ 15	1800	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	360		8200	
21	16	7,1	ԱԼ-20	1815	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	210		3050	
22	7	1,5	Հւ-Ամ 20	1785	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,1)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի	58			
22	15	13,1	Ամ-20	1820	4	Տրխ C-1	Բացատ Առ. ծառեր	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	183	23300		
23	2	12,4	Ամ-20	1880	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	446		10200	
23	5	2,4	Հվ-Ամ 20	1895	4	Տրխ C-1	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	86		1970	
23	8	3,0	Հւ-20	1960	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		6660 3330		
23	10	20,1	Հւ-25	2005	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	723		16500	
24	24	5,7	Հւ-Ամ 20	2125	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		12650 6325		
25	26	6,7	Ամ 25	1830	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	430			
25	28	8,5	Ամ-25	1800	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	306		6970	
25	30	2,7	Ամ-20	1890	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	80		1350	
25	49	1,5	Հւ-Ամ 20	2110	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնաշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		3330 1565		
26	6	1,4	Հւ-25	1600	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով	Անտառնաշակույթի հիմնում	Կաղնի	40			

Անտառավերստության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Կերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Թխկի,հացի			1150
26	7	1,0	Հւ-Ամ 20	1660	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	30		500	
26	9	1,8	Հւ-Ամ 20	1680	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	65		1480	
26	11	3,6	Ամ-20	1680	3	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	130		2950	
26	12	2,4	Հւ-20	1720	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		5300 2650		
26	13	5,8	Հւ-ալ 20	1775	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		12880 6440		
26	24	2,7	Հւ-ալ 20	1825	4	Տրխ C-1	Ցածր լր. ծառուտ (0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	118			
26	26	2,7	Հւ-ալ 20	1740	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	97		2200	
26	28	6,3	Հւ-Ամ 20	1820	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		14000 7000		
26	31	12,4	Հւ-Ամ 20	1785	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		26860 13430		
26	32	18,5	Ամ-20	1820	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի,կեչի	666		15200	
26	34	7,2	Հւ-Ամ 20	1735	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		16000 8000		
26	36	9,5	Հւ-Ամ 20	1765	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		21100 10550		
26	37	1,4	Հւ-ալ 20	1910	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		3100 1550		
26	38	2,3	Հւ-ալ 20	1910	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		5100 2550		
27	36	4,1	Հւ-ամ 15	2075	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		8800 4400		
27	40	1,6	Ամ-15	1935	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		3500 1750		
29	10	2,7	Ամ-20	1600	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	97			

Անտառավայրերի անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Թխկի,հացի			2200
29	15	2,2	Ամ-15	1625	4	Տրխ C-1	Բացատ Առ. ծառեր	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1100 1100	
29	20	1,2	Ամ-15	1625	4	Տրխ C-1	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			600 600	
29	45	2,9	Ամ-20	1710	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	185			
29	53	4,5	Հս-20	1900	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	288			
29	56	10,1	Ամ-25	1915	5	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	640			
29	57	3,5	Ամ-15	1930	5	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	224			
30	6	1,8	Հս-Ավ-25	1540	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	65			1480
30	8	24,4	Հս-ալ 25	1680	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	879			20000
30	16	12,2	Հս-ալ 25	1950	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	440			10000
30	18	5,6	Ամ-15	2025	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		12300 6150		
31	1	9,5	Հս-25	1650	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	342			7800
31	2	5,3	Հս-ալ 25	1665	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	190			4350
31	6	3,4	Ավ-25	1785	4	Տրխ C-1	Բացատ Առ. ծառեր	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	122			2800
31	9	2,4	Հս-ալ 25	1685	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	86			2000
31	18	1,3	Ավ-15	1890	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	46			1060
31	20	3,9	Հս-20	1965	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	140			3200
31	21	12,9	Ավ-15	1995	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի		42000		

Անտառավայրի անունը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդիություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									2500 գծմ/հա		Կեչի,թխկի		21000	
32	1	2,1	ԱԼ-25	1690	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	76		1700
32	14	5,2	ՀԿ-ԱԼ 20	1780	4	Տրխ C-1	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		11540 5770	
32	17	1,1	ՀԿ-ԱԼ 10	1915	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		2300 1150	
32	20	2,5	ԱԼ-15	1920	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	90		2050
32	27	23,3	ԱԼ 20	2060	4	Տրխ C-1	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	838		19100
32	28	4,3	ՀԿ-ալ 25	2020	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	275		
32	33	3,6	ՀԿ-ալ 20	2010	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		7900 3950	
32	35	3,1	ՀԿ-ալ 25	1975	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		6800 3400	
32	38	1,5	ԱԼ-30	1885	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	96		
33	1	2,0	ՀԿ-ալ 15	1745	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	72		1640
33	12	1,5	ՀԿ-ամ 15	1890	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	54		1230
33	13	1,7	ԱԼ-10	1890	3	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	61		1400
33	16	3,5	ԱԼ-15	1890	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	224		
33	29	5,5	ՀԿ-ամ 15	1900	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	198		4510
33	38	10,9	ՀԿ-25	2100	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		24000 12000	
34	3	11,2	ՀԿ-ԱԼ 15	1595	4	Տրխ C-2	Բացատ	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			6160 6160
34	12	10,9	ՀԿ-Ամ	1720	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Պարապուտ	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի		24200	

Անտառավտուրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքարդյուն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Անտառական տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ	
				20					2500 գծմ/հա		Կաղնի		12100		
	34	13	2,6	Հս-ալ 20	1690	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	94		2130	
	34	14	2,1	Հս-ալ 10	1700	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			1050 1050	
	34	16	6,2	Հս-ալ 15	1695	3	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի			3400 3400	
	34	18	2,4	Հս-Ամ 20	1745	3	Տրխ C-2	Բացատ Առ. ծառեր	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		5300 2650		
	34	20	33,8/2 6,0	Հս-20	1820	3	Տրխ C-2	Բացատ Առ. ծառեր	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		57800 28900		
	34	21	3,2	Հս-20	1955	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կեչի,թխկի		7100 3550		
	34	25	5,2	Հվ-Ամ 20	1735	4	Տրխ C-2	Պարապուտ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,հացի	187		4260	
	34	27	12,0	Հվ-ամ 15	1980	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Կաղնի		26640 13320		
	34	36	17,0	Հվ-Ամ 20	1915	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	612		13940	
	34	40	23,6	Ամ- 20	1940	4	Տրխ C-1	Բացատ	Խրամատներով 2500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Թխկի,կեչի	850		19350	
Ընդամենը	1990,7	Բացատկարապուտ 1853հա Նոսրուտ – 124,7հա Ցածրլրիվութ.-13հա										Կաղնի	50150	337575	
		Սոճի			1449770										
		Հացի,թխկի,կեչի			441560	906340									
		Տանձենի,խնձորենի				70040									
Վահագնի	1	43	1,4	Հս-Ամ 10	1670	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	58		1400	
	1	45	1,5	Հս-Ամ 25	1500	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ(0,1)	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի	21		1500	
	1	48	2,4	Հս-20	1600	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		6360	2400	
	2	21	3,7	Հս-Ամ 20	1520	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	122 9,2			

Անտառավայրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկներ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառվերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	2	25	1,1	Հս-Ալ 25	1450	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	36 2,8		
	2	52	1,9	Հս-Ամ 25	1550	4	Պտր C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	63 4,8		
	3	14	1,2	Հս-Ալ 20	1560	2	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	40 3,0		
	4	16	7,3	Հս-Ամ 30	1450	3	Տրխ B-3	Նոսրուտ(0,1)	Խրամատներով 2000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	160 9,0		
	4	34	5,8	Հս-Ալ 25	1350	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	190 14,5		
	4	36	11,8	Հս-25	1760	5	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	390 29,5		
	5	35	1,3	Հվ-Ալ 15	1430	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		3460	1300
	6	9	3,8	Ամ 20	1325	3	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	125 9,5		
	6	10	5,7	Հս 25	1650	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	188 14,2		
	6	14	3,7	Ալ-20	1330	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	122 9,2		
	6	21	2,6	Ալ-25	1560	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	86 6,5		
	7	6	2,5	Հս 15	1150	3	Տրխ C-2	Պտղատու այգի	Փոսերով 200/հա	Պտղատու այգու լրացում	Խնձորենի Տանձենի			250 250
	8	18	16,5	Հվ-Ամ 25	1700	4	Տրխ C-3	Ցածր լրիվության անտառ(0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	380 33		
	8	34	1,2	Հվ-Ալ 10	1400	2	Տրխ C-2	Նոսրուտ(0,1)	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի խնձորենի			150 150
	8	38	2,7	Հվ-Ալ 10	1300	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի խնձորենի			350 350
	10	2	1,4	Հվ-Ալ 10	1190	5	Տրխ C-2	Նոսրուտ(0,1)	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի խնձորենի			200 200
	10	3	5,4	Հվ-Ալ-25	1780	4	Տրխ C-2	Ցածր լրիվության անտառ(0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի	240		

Անտառավտուրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բնիկտես	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	10	14	6,5	Հվ-Ալ 30	1610	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	247		
	10	25	3,4	Հվ 25	1400	3	Պուր C-4	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի հաճարի	112 8,5		
	11	11	7,6	Հվ-Ամ 30	1470	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	288		
	11	23	2,2	Հվ-Ամ 30	1290	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	84		
	11	26	3,7	Հվ-Ամ-15	1300	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի	236		
	12	3	6,6	Հվ-Ամ-25	1600	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի	422		
	13	10	1,5	Հվ-Ալ 20	1320	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի	96		
	15	7	3,7	Հվ-Ալ 20	1900	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի	236		
	16	19	14,0	Հվ-25	1630	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի	896		
	17	26	1,0	Հս-Ալ 20	1480	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի Հաճարի	33 2,5		
	18	4	18,5	Հս-25	1525	4	Տրխ D-2	Ցածր լրիվության անտառ(0,3)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի հաճարի	610 46,2		
	18	20	4,2	Հս-30	1725	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	160		
	19	4	1,2	Հս-Ալ-10	1240	5	Տրխ C-3	Ցածր լրիվության անտառ(0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի Հաճարի	28 2,4		
	19	7	5,7	Հս-Ալ-25	1450	3	Տրխ D-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի հաճարի	188 14,2		
	19	13	4,7	Հս-Ամ 30	1725	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	98 6,6		
	19	14	4,4	Հս-25	1725	3	Շղխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամանակակից	Կաղնի հաճարի	145 11,0		
	20	20	12,0	Հվ-Ալ 31	1640	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով	Անտառնշակույթի հիմնում	Կաղնի	252		

Անտառավտուրության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									1500 գծմ/հա		Հաճարի	16,8		
	20	28	5,7	Ալ-30	1620	3	Տրիս D-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	120 8,0		
	22	28	7,7	Ալ-30	1850	3	Եալ C-3	Նոսրուտ(0,1)	Խրամատներով 1000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	162 10,7		
	23	6	10,5	Հս-Ալ 25	1250	4	Տրիս C-2	Ցածր լրիվության անտառ(0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	150 11		
	23	18	3,9	Հս-Ալ 20	1275	4	Տրիս C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	128 9,7		
	23	19	4,1	Հս-Ամ 20	1450	3	Տրիս C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	135 10,2		
	23	32	2,3	Հս-30	1770	4	Տրիս C-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	48 3,2		
	23	34	10,0	Հս-Ամ 30	1810	4	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	118 11,0		
	24	9	9,8	Հս-Ալ-25	1175	4	Պտր D-4	Ցածր լրիվության անտառ(0,3)	Հարթակներով 700 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	225 19,0		
	28	3	12,7	Հս-Ամ- 25	1725	3	Տրիս C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	419 31,7		
Ընդամենը	252,5	Բացատ – 5,1հա Նոսրուտ – 183հա Ցածր լրիվություն - 61,9հա Այգի - 2,5հա									Կաղնի	7857		
											Հաճարի	367,9		
											Սոճի		9820	
											Հացի,թխկի			6600
											Տանձենի, խնձորենի			1900
Եղեգնառի	2	3	3,4	Հս-Ամ- 20	1375	4	Տրիս B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	112 8,5		
	2	4	2,3	Հս-Ամ- 15	1550	4	Տրիս B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	76 5,7		
	2	12	6,0	Հվ-Ամ- 30	1530	4	Տրիս B-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	218		
	7	31	2,3	Հվ-Ալ- 20	1100	4	Տրիս B-1	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի		6120	2300
	8	10	3,1	Հվ-Ամ	1525	4	Տրիս C-3	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի	99		

Անտառավտորության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
				30					1500 գծմ/հա					
11	22	7,4	Հւ-Ամ 5	1050	3	Տրխ C-2	Այգի	Փոսերով	Պտղատու այգու վերակառուցում	Տանձենի Խնձորենի				3700 3700
16	17	2,0	Հւ-Ալ 15	1800	3	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		5320		2000
17	11	18,4	Հւ-Ամ 25	1550	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	370 28			
17	13	16,7	Հւ-Ամ 20	1640	4	Տրխ B-2	Խոտհարք Առ. ծառ 10մլն ծրագիր	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի, կեչի	701			16700
17	19	10,2	Հւ-ամ20	1650	4	Տրխ B-2	Խոտհարք Առ. ծառ 10մլն ծրագիր	Խրամատներով 3000 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի,թխկի, կեչի	428			10200
19	9	1,2	Հւ-Ալ 15	1520	4	Տրխ B-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	40 3,0			
19	14	13,2	Հւ-5	1600	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի Խնձորենի				6600 6600
19	18	11,9	Հվ-Ալ- 30	1430	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	250 16,7			
21	7	2,7	Հւ-Ամ- 15	1720	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	89 6,7			
21	19	5,1	Հւ-Ամ- 25	1700	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	168 12,7			
22	15	17,1	Հւ-Ալ-15	1800	3	Եալ B-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	564 42,7			
22	16	2,8	Հւ-Ալ-15	1750	3	Տրխ B-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	92 7,0			
25	25	24,2	Հվ-Ամ- 15	1550	3	Բշխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	798 60,5			
28	13	22,4/15 ,0	Հւ-Ամ- 30	1750	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 գծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	315 21,0			
30	13	6,3/4,0	Հւ-Ալ-25	1750	3	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	200 3			
30	15	3,2	Հւ-Ալ-25	1750	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով	Բնական վերականգնման	Կաղնի	105			

Անտառավայրերի անուններ	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Գիրքարդություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
									1000 հատ	օժանդակում	հաճարի	8,0		
	32	4	20,3/10,0	Հս-Ամ 30	1570	3	Տրխ C-3	Հատված տարածք	Խրամատներով 2000 զձմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի	140		10000
	32	11	1,2	Հս-Ալ-15	1770	3	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 3000 զձմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի, թխկի	50		1200
	33	11	3,9	Հս-Ալ-25	1800	4	Եալ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	128 9,7		
	34	1	1,7	Հս-Ամ-10	1750	4	Տրխ C-2	Բացատ	Խրամատներով 2500 զձմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի	61		1400
	34	7	5,0	Հս-20	1780	3	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	165 12,5		
	34	8	10,5	Հս-Ալ-25	1750	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	346 26,2		
	36	4	15,3/8,0	Հս-Ալ-30	1720	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Խրամատներով 1500 զձմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հաճարի	168 5,6		
	36	10	5,7	Հս-Ամ-15	1800	3	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	188 14,2		
	36	11	3,9	Հս-Ալ-20	1850	4	Եալ A-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	128 9,7		
	36	15	4,0	Հս-Ալ 15	1925	4	Եալ A-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	132 10,0		
	37	1	18,3	Հս-Ալ 25	1600	3	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	604 45,7		
	38	6	11,2	Հս-Ամ 20	1750	3	Տրխ C-2	Հատված տարածք	Խրամատներով 2000 զձմ/հա	Անտառաշակույթի հիմնում	Կաղնի Հացի	156		11200
	38	7	7,5	Հվ-Ալ 20	1800	3	Շղխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	247 17,5		
	40	11	10,0	Հս-Ալ 15	1880	3	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	330 25		
	40	16	5,2	Հս-Ամ 20	1850	3	Եալ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի Հաճարի	171 13,0		
Ընդամենը	278,3	Բացատ և պարապուտ – 47,3հա									Կաղնի	7639		
		Նոսրուտ և հատված տարածք – 223,6հա									Հաճարի	412,6		
		Անտառաչգու վերականգնում – 7,4հա									Սոճի		11440	

Անտառավտարության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բոնիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակ	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսականների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
											Հացի, թխկի			55000
											Տանձենի, խնձորենի			20600
Փամբակի	5	38	4,4	ԱԼ-15	1525	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի	88		
	7	6	4,9	Հվ-Ամ-25	1570	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի	313		
	8	4	2,8	Հս-Ամ-25	1450	3	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի Հաճարի	179 7,0		
	10	6	4,6	Ամ-25	1750	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի	294		
	14	31	2,0	Հս-ԱԼ-10	1260	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի Հաճարի	66 5,0		
	14	43	4,1	Հվ-ԱԼ-15	1275	4	Տրխ C-2	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի խնձորենի			2000 2000
	15	9	5,0	Հս-Ամ-20	1550	4	Տրխ C-3	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի Հաճարի	165 12,5		
	15	15	4,2	Հս-Ամ-15	1675	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի Հաճարի	200 4		
	16	1	3,2	Հս-Ամ-15	1225	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի Հաճարի	105 8,0		
	20	13	1,2	Հս-Ամ-10	1230	4	Տրխ B-3	Բացատ	Փոսերով	Անտառմշակույթի հիմնում	Տանձենի խնձորենի			600 600
	20	26	4,3	Ամ-10	1400	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի հաճարի	142 10,7		
	26	4	6,1	Հվ-Ամ-15	1430	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		16220	6100
	26	6	2,8	ԱԼ-15	1550	4	Տրխ B-2	Բացատ	Խրամատներով 3000զծմ/հա	Անտառմշակույթի հիմնում	Սոճի Հացի,թխկի		7450	2800
	29	5	5,3	Հս-ԱԼ-25	1650	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի հաճարի	175 13,2		
	29	6	2,3	Հս-ԱԼ-20	1600	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ(0,1)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի հաճարի	76 5,7		
30	4	1,3	Հս-Ամ-15	1620	4	Տրխ C-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման ժամադրակում	Կաղնի հաճարի	43 3,2			

Անտառավտորության անվանումը	Քառակուսի N	Հատված N	Մակերեսը, հա	Դիրքագրություն.	ԾՄԲ, մ	Բունիտետ	Անտառի տիպ	Հողատեսք	Հողի նախապատրաստման եղանակ	Անտառավերականգնման եղանակ	Վերականգնվող տեսակը	Սերմերի քանակը, կգ	Սերմնաբուսակների քանակը, հատ	Տնկանյութի քանակը, հատ
	30	7	7,2	Հվ-ԱԼ-20	1650	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	238 18		
	30	14	7,5	Ամ-25	1600	4	Տրխ B-2	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	247 18,7		
	30	36	5,4	Հս-Ամ-10	1630	4	Տրխ C-1	Նոսրուտ (0,2)	Հարթակներով 1000 հատ	Բնական վերականգնման օժանդակում	Կաղնի հաճարի	178 13,5		
Ընդամենը	78,6	Բացատ – 14,2հա Նոսրուտ – 64,4հա									Կաղնի	2509		
											Հաճարի	119,5		
											Սոճի		23670	
											Հացի,թխկի			8900
											Տանձենի, խնձորենի			5200
Ամբողջը	4013,5	Բացատ և պարապուտ - 2844,2հա Նոսրուտ և հատված տարածք - 1054,7հա Ցածր լրիվության - 102,6հա Այգի - 12,0հա									Կաղնի	104129	393355	
											Հաճարի	1639,6		
											Սոճի		2344218	
											Հացի,թխկի		789665	1368700
											Տանձենի,խնձորենի			201130
Ընդամենը		105768,6	3533728	401830										

Աղյուսակ 51. Անտառվերականգնման նախատեսվող տարածքների սերմերի և սերմնաբուսակ-տնկիների պահանջը ըստ անտառապետությունների

№	Անտառապետություն	Վերականգնման նախատեսվող մակերեսը, հա	Սերմերի և տնկիների պահանջը		
			Տեսակը	Սերմ, կգ	Սերմնաբուսակ, տնկի, հատ
1	Վանաձորի	810,2	Կաղնի	19994	22780
			Հաճարի	357,2	
			Սոճի		536198
			Հացի, թխկի, կեչի, լորի		451065
			Խնձորենի, տանձենի		68520
			Ընդամենը	20351,2	1078563
2	Խնձորուտի	375,0	Կաղնի	9478	
			Հաճարի	262,8	
			Սոճի		161150
			Հացի, թխկի, լորենի, կեչի		173370
			Տանձենի, խնձորենի		31130
			Ընդամենը	9740,8	365650
3	Մարգահովիտի	228,2	Կաղնի	6547	
			Հաճարի	119,6	
			Սոճի		155170
			Հացի, թխկի, լորենի, կեչի		133530
			Խնձորենի, տանձենի		3740
			Ընդամենը	6666,6	292440
4	Սպիտակի	1990,7	Կաղնի	50150	337575
			Սոճի		1479770
			Հացի, թխկի, կեչի		1347900
			Խնձորենի, տանձենի		70040
			Ընդամենը	50150	3235285
			5	Վահագնի	252,5
Հաճարի	367,9				
Սոճի		9820			
Հացի, թխկի		6600			
Խնձորենի, տանձենի		1900			
Ընդամենը	8224,9	18320			
6	Եղեգնուտի	278,3	Կաղնի	7639	
			Հաճարի	412,6	
			Սոճի		11440
			Հացի, թխկի, լորենի		55000
			Տանձենի, խնձորենի		20600
			Ընդամենը	8051,6	87040
7	Փամբակի	78,6	Կաղնի	2509	
			Հաճարի	119,5	
			Սոճի		23670
			Հացի, թխկի, լորենի		8900
			Խնձորենի, տանձենի		5200
			Ընդամենը	2628,5	37770
Ամբողջը անտառտնտեսությունում		4013,5	Կաղնի	104129	408695
			Հաճարի	1639,6	
			Սոճի		2349318
			Հացի, թխկի, լորենի, կեչի		200700
			Խնձորենի, փանձենի		201130
			Ընդամենը	105768,6	5122788

9.4. Տնկանյութի աճեցում

2020-29թթ. ժամանակաշրջանում նախատեսվում է անտառի հիմնում ոչ անտառաձածկ մակերեսում 3963,6 հեկտարի վրա, տարեկան 396,0 հեկտար: Տնկանյութի տեսականու ընտրությունը կատարվել է ելնելով կոնկրետ անտառաճման պայամաններից, հարմարվածության և արժեքավոր տեսակների վերականգնման և կենսաբազմազանության պահպանման հանգամանքներից:

2020-29թթ. համար ահրաժեշտ տնկանյութը, ներառյալ նաև բուսակները և լրացման անհրաժեշտ 20%-ը կազմում է 4709025 իսկ միայն վերականգնման համար սերմերի պահանջը գնահատվել է 105822,6կգ, նույն թվում խոշորատեջ և վրացական կաղնիների 104183,0կգ, հաճարը 1639,6կգ:

Ոչ անտառաձածկ տարածքներում անտառվերականգնման միջոցառումներ նախատեսվում է հիմնականում արևելյան կաղնու և հաճարի սերմերի ցանքով, ինչպես նաև սոճի, հացի, թխկի, լորենի և կեչի ծառատեսակների տնկիների հետ խառը անտառմշակույթների հիմնում:

Անթրոպոգեն նոսրուտներում նախատեսվում է կաղնու և հաճարենու սերմերի ցանքով խառը անտառմշակույթների հիմնում:

Անտառային բացատներում նախատեսվում է նաև սոճու (գլխավոր տեսակ) և հացի, թխկի, կեչի ծառատեսակների տնկիների խառը անտառմշակույթների հիմնում:

Աղյուսակ 52. Անհրաժեշտ տնկանյութի աճեցման հաշվարկ

Աճեցվող տեսակը	Տարեկան պահանջվող տնկանյութը, հատ	¹ հա-ից բուսակների ստացման նորման, հազ. հատ	Տարեկան ցանքի մակերեսը, հա	Ցանքաշրջանառության դաշտերի թիվը	Տնկարանի ընդհանուր մակերեսը, հա	Սերմերի ցանքի նորման կգ/հա	Ցանքի համար տարեկան անհրաժեշտ սերմերի քանակը, կգ
Սոճի	234930	800	0,294	4	1,176	60	17,64
Կաղնի	40870	400	0,102	4	0,408	230	23,46
Հացի	250000	400	0,625	4	2,50	230	143,75
Թխկի	250000	400	0,625	4	2,50	230	143,75
Կեչի	250000	400	0,625	4	2,50	50	31,25
Լորենի	226645	400	0,566	4	2,26	170	96,22
Տանձենի, խնձորենի	18950	600	0,032	4	0,128	60	1,92
Ընդամենը	297760		2,869		11,472		457,99

Ցածր լրիվության 102,6 հեկտար ծառուտներում լրիվության բարձրացման նպատակով նախատեսվում են բնական վերականգնման օժանդակման միջոցառումներ՝ հանքայնացման և սերմերի ցանքով:

Անտառպատման և վերականգնման նախատեսվող ծավալների տնկանյութի տարեկան պահանջարկը բավարարելու համար պահանջվում է ընդհանուր 11,5 հեկտար մակերեսով տնկարան (աղյուսակ 52):

Աղյուսակ 53. Տեղեկագիր անտառերմնային մշտական տեղամասերի

Մտառապետության անվանումը	Գլխավոր Ծառատեսակը	Քառակուսու N	Հատվածի N	Մակերեսը, հեկտար	Ծառուտի կազմը	Լանջի թեքությունը	ԾՄԲ	Բոնիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	
Վանաձորի	Հաճարի	29	11	15,8	6հ2կ2բ	Հս-25	1700	3	0,6	130	
		29	14	6,7	5հ3կ1թս1բ	Հս-ամ	25	3	0,6	120	
		29	20	2,4	5հ2թղ1լկ1բ	Հս-ամ 30	1725	3	0,5	140	
		29	32	14,0	6հ3թղ1թխ	Հս-ամ30	1820	3	0,5	150	
		29	33	7,5	4հ4թղ1թխ1կ	Հս-ամ30	1925	3	0,5	150	
	Ընդամենը				46,4						
	Կաղնի	29	5	2,2	10կ	Հս-ամ 25	1540	3	0,6	110	
		30	8	5,6	7կ1թխ1թղ1հ	Ալ-25	1750	4	0,6	130	
		30	15	3,2	5կ2թխ2հ1թղ	Հվ-ալ 20	1875	4	0,6	130	
		Ընդամենը				11,0					
	Սոճի	30	10	1,9	9ց1հց	Ալ-20	1925	3	0,6	60	
	Ընդամենը				59,3						
	Խնձորուտի	Թխկի	11	19	9,1	5թխ3կչ2ար	Հս-ամ 25	1975	4	0,5	130
11			27	7,7	5թխ3կչ2ար	Հս-ալ 30	2150	4	0,6	130	
11			33	3,5	5թխ3կչ1հ1հց	Հս-ալ 25	2150	4	0,5	130	
14			4	13,6	5թխ2հ2կչ1բ	Հս-ամ 25	2000	4	0,5	90	
Ընդամենը				33,9							
Կեչի		12	25	7,5	5կչ3թխ1ար 1ուռ	Հս-ամ 30	2100	4	0,6	2100	
Ընդամենը				41,4							
Մարգահովիտի	Հաճարի	13	40	5,5	4հ3բ2կ2թխ	Ալ-20	1950	4	0,6	110	
		14	2	16,2	5հ3թխ2բ	Հս-ամ 25	1875	4	0,6	140	
		15	2	8,2	5հ2թխ2լր1կ	Հս-25	1780	3	0,5	150	
		15	54	4,0	6հ3լր1կ	Հս-ամ 30	1855	3	0,4	150	
		18	9	1,8	5հ2բ2թխ1հց	Հս-ալ20	1965	4	0,6	130	
		18	14	9,9	4հ2կ2թխ2բ	Ալ- 20	2090	4	0,6	130	
		18	17	4,4	7հ2թխ1կ	Հս-25	2065	3	0,6	150	
	Ընդամենը				50,0						
	Կաղնի	15	44	5,3	6կ2հ2թխ	Հվ-ալ25	1875	4	0,6	130	
		15	63	9,7	5կ3հ2բ	Հս- 25	2000	4	0,6	130	
		17	30	2,0	4կ3կչ3թխ	Հս-ալ 15	2090	4	0,5	110	
	Ընդամենը				17,0						
	Սոճի	15	58	3,8	8ս2հց	Հս-ամ 10	2025	3	0,6	60	
Թխկի	18	18	1,9	4թխ3կչ3հ1բ	Հս-ալ 20	2180	4	0,6	110		
Ընդամենը				72,7							
Լահազնի	Հաճարի	2	23	4,9	7հ2բ1թ	Հս-ամ 20	1500	3	0,5	150	
		2	30	4,5	10հ+բ+լր	Հս-ալ 20	1475	3	0,5	130	
		2	33	3,9	8հ2բ+թ+լր	Հս-ալ 20	1550	3	0,6	150	

Անտառավտուրության անվանումը	Գլխավոր Ծառատեսակը	Քառուկուսու N	Հատվածի N	Մակերեսը, հեկտար	Շառուտի կազմը	Լանջի թեքությունը	ԾՄԲ	Բունիտեղը	Լրիվությունը	Տարիքը	
		2	42	9,6	9h1բ+Լր	Հս-20	1550	3	0,5	130	
		Ընդամենը		22,9							
	Կաղնի	2	3	1,5	4կ3թ1լր1հց1բ	Հս-այ 20	1225	4	0,4	110	
		Ընդամենը		24,4							
Եղեգնուտի	Կաղնի, սոճի	12	6	3,8	5կ3ս2բ+բղ+հ	Հս-այ 20	1320	4	0,5	150	
	Կաղնի	14	16	3,7	6կ2ս2բ	Հվ-ամ 30	1500	4	0,6	130	
	Կաղնի	14	26	19,1	5կ2ս2բ1հ	Հվ-ամ 30	1600	3	0,6	130	
	Սոճի	12	8	1,8	6կ3ս1բղ	Հվ-ամ 30	1550	3	0,6	130	
	Սոճի, հաճարի, կաղնի	23	11	4,6	6ս2հ1Կ1բ+բղ	Հվ-ամ30	1700	3	0,6	150	
	Հաճարի, սոճի, կաղնի	24	11	6,8	8հ1ս1կ	Հվ-ամ 25	1550	3	0,5	150	
	Սոճի, կաղնի, հաճարի	25	9	3,4	5ս3կ2հ+լր+թ	Հվ-ամ 25	1350	3	0,6	150	
	Սոճի, կաղնի, հաճարի	25	11	3,9	5ս3կ2հ+լր+թ	Հվ-ամ 25	1650	3	0,6	150	
	Սոճի, կաղնի, հաճարի	25	23	5,2	4ս3հ2կ1բ	Հվ-ամ 30	1550	3	0,5	150	
		Ընդամենը		52,3							
		Ամբողջը		250,1							

9.5. Նախատեսվող միջոցառումների արդյունքում անտառային տարածքների արդյունավետության բարձրացում

Ստուգիչ ժամանակաշրջանում անտառային հողերի արտադրողականության բարձրացման նպատակով անտառշինությամբ նախատեսվում են հետևյալ միջոցառումները:

- Անտառսերմնային բազաների հիմնում սելեկցիոն հիմքի վրա,
- Անտառային մշակույթների հիմնում,
- Ցածր լրիվության ծառուտների արտադրողականության բարձրացում,
- Բնական վերածին օժանդակող համալիր միջոցառումներ,
- Խնամքի հատումների իրականացում,
- Անտառպահպանական և անտառպաշտպանական աշխատանքների բարելավում,
- Ընտրովի սանիտարական հատումներ:

Սելեկցիոն հիմքի վրա անտառսերմնային բազաների հիմնումը նախատեսվում է բարձր ցանքսային հատկություններով և արժեքավոր ժառանգական հատկանիշներով օժտված սերմերի ստացման համար:

Բարձրարժեք և բարձրարտադրողական անտառային տեսակներով հիմնման միջոցով ընդլայնվում է անտառածածկ մակերեսը, վերականգնվում են հատված և քայքայված անտառները, ծառուտները ձևավորվում են ցանկալի ուղղությամբ, նպաստվում է կենսաբազմազանության հաստատմանը:

Խնամքի հատումները օժանդակում են ծառուտների նպատակային ձևավորմանը, մասնավորապես տեսակային կազմի բարելավմանը, որակական և տարածքային տեղաբաշխմանը, անտառի հողապաշտպան, ջրապաշտպան, սանիտարա-հիգիենիկ, էսթետիկական հատկությունների բարելավմանը և անտառների արդյունավետության բարձրացմանը:

Ընտրողական սանիտարական հատումները հնարավորություն են ընձեռում բարելավելու անտառի սանիտարական վիճակը, պահպանելու անտառածածկ մակերեսը ստուգիչ շրջանում, բարելավելու տեսակային կազմը և ստանալու ծառուտների լրացուցիչ ան:

Համաձայն կառավարման պլանի նախագծի նախատեսվում է 2020-29թթ շրջանում իրականացնել միջոցառումներ հետևյալ ծավալներով (աղյուսակ 54):

Աղյուսակ 54. 2020-29թթ շրջանում նախատեսված միջոցառումներ

№	Միջոցառման անվանումը	Մակերեսը, հա
1	Անտառային մշակույթների հիմնում ոչ անտառածածկ տարածքներում	3898,9
1.1	Բացատներում և պարապուտ տարածքներում	2844,2
1.2	Հատված տարածքներում և անթրոպոգեն նսրուտներում	1054,7
2	Բնական վերաճին օժանդակող միջոցառումներ ցածր լրիվության ծառուտներում հանքայնացում+սերմերի ցանքս	102,6
3	Անտառայգու հիմնում	12,0
4	Բնական վերաճին օժանդակող միջոցառումներ ցածր լրիվության ծառուտներում միայն հանքայնացում	2000
5	Ցանկապատման միջոցով 46000 գծմ	8000
Ընդամենը		14013,5

2020-29թթ. ժամանակաշրջանի անտառային մշակույթների արտադրողականության որոշման համար մշակույթները պայմանականորեն հավասարեցված են ծառուտների I հասակային դասին, ընդ որում ասեղնատերևավոր ծառատեսակների միջին անը հաշվարկված է II հասակային դասի ծառուտների միջին անի 40%-ի չափով, իսկ տերևավոր ծառատեսակներինը՝ II հասակային անի 60%-ի չափով:

Անտառի գույքագրման և գնահատման արդյունքներով I հասակային դասի 1հա-ի միջին անը ասեղնատերևավոր ծառատեսակների համար 2,0մ³ է, իսկ տերևավոր տեսակների մոտ 1,30մ³ (աղյուսակ 55):

Աղյուսակ 55. 2020-29թթ. ժամանակաշրջանում հիմնման նախատեսած անտառմշակույթների աճի ցուցանիշները

№	Միջոցառման անվանումը	Մակերեսը, հա	1հա-ի լրացուցիչ միջին աճը, մ ³	Սպասվելիք լրացուցիչ աճը նախագծվող տարածքում, մ ³
1	2020-29թթ. հիմնման նախատեսած մշակույթներ	3900,4		
1.1	Ասեղնատերևավոր	851,8	2,0	1703,6
1.2	Տերևավոր	3048,6	1,3	3963,2
Ընդամենը				5666,8

Բնական վերաճին օժանդակող միջոցառումների արդյունքում լրացուցիչ աճը կկազմի $10102,6 \cdot 0,2 \text{մ}^3 \text{ հա} = 2020,5 \text{մ}^3$:

Այսպիսով, նախատեսվող միջոցառումների արդյունքում սպասվելիք լրացուցիչ տարեկան աճը կկազմի $7687,3 \text{մ}^3$:

Կառավարման պլանի նախագծում նախատեսվող համալիր միջոցառումների արդյունքում, անտառտնտեսության անտառային հողերում տեղի կունենա անտառաձածկ տարածքի տեսակարար կշռի ավելացում և ծառուտի կազմի բարելավում:

Անտառաձածկ մակերեսի ավելացումը նախատեսվում է անտառային բացատներում և անթրոպոգեն նսրուտներում անտառմշակույթների հիմնման, ինչպես նաև բնական վերաճին օժանդակող միջոցառումների հաշվին:

Ինչպես երևում է աղյուսակ 54-ից, 2020թ. համեմատությամբ անտառաձածկ մակերեսը ստուգիչ ժամանակաշրջանի վերջում (2029թ.) նախատեսվում է ավելացնել $1603,7 \text{հա-ով}$, իսկ 2033թ. կանխատեսվում է ավելացումը ևս $2760,3 \text{ հա-ով}$, ընդ որում գրեթե ամբողջությամբ ոչ անտառաձածկ տարածքներում հիմնադրվող անտառմշակույթների և բնական վերականգնման միջոցառումների իրականացման հաշվին, իսկ միայն բնական վերականգնմամբ 2029թ. 50հա , 2033թ. ևս 30հա հեկտարով՝ անթրոպոգեն նսրուտներում և մասամբ $1 \text{ հեկտարից փոքր մակերեսով}$ բացատներում, հիմնականում բոխուտներում ու ղաժուտներում:

Հաշվարկը կատարվել է ընդունելով, որ անտառվերականգնման ծավալները իրականացվելու են 10 տարվա մոտավոր հավասար բաշխվածությամբ, որի դեպքում առաջին երեք տարիների հիմնված չմիակցված սաղարթով անտառմշակույթների մոտ 30% -ը բավարար խնամքի և պահպանության պայմաններում կփոխադրվեն անտառաձածկ մակերես, իսկ մնացածը հաջորդող 5 տարիներին:

Ոչ անտառաձածկ մակերեսի նվազումը 2029թ. $3900,4 \text{հա-ով}$, իսկ 2033թ. ևս 60 հա հեկտարով բացատրվում է $2855,7 \text{հա}$ բացատների ու պարապուտների (բաց տարածք) անտառապատման և $1094,7 \text{հա}$ հատված տարածքներում և նսրուտներում իրականացված անտառաձածկույթների հիմնման ու բնական վերականգնման միջոցառումներով (աղյուսակ 56):

Աղյուսակ 56. Տեղեկագիր անտառտնտեսության հողատեսքերում նախատեսվող փոփոխությունների

№	Հողատեսքի անվանումը	Չափի միավորը, հա	01,01,2020թ.	01,01,2029թ.	Փոփոխությունը	01,01,2033թ.	Փոփոխությունը, 01,01,2020թ., համեմատությամբ
1	Անտառային հողեր, ընդամենը	հա	30686,3	30686,3	-	30686,3	-
1.1.	Անտառածածկ, ընդամենը	հա	23026,4	24630,1	+1553,7	27390,4	+4364,0
1.1.1.	Բնական ծածկան անտառներ	հա	21263,1	21313,1	+50,0	21343,1	+80,0
1.1.2.	Անտառմշակույթներ	հա	1763,3	3317,0	+1440,5	6027,3	4264,0
1.2.	Անտառային տնկարան	հա	3,6	3,6		3,6	-
1.3.	Չմիակցված սաղարթով անտառմշակույթներ	հա	383,6	2730,3	+1462,3	-	-383,6
1.4.	Ոչ անտառածածկ, ընդամենը	հա	7272,7	3322,3	-3900,4	3312,3	-3960,4
1.4.1.	հատված և չվերականգնված տարածքներ, նոսրուտներ	հա	2455,3	1360,6	-1094,7	1340,6	-1114,7
1.4.2.	Բացատ և պարապուտ	հա	4837,4	1981,7	-2855,7	1971,7	-2865,7
2.	Ոչ անտառային հողեր, ընդամենը	հա	1516,7	1516,7		1516,7	-
2.1.	Խոտհարքներ	հա	83,0	83,0		83,0	-
2.2.	Արոտավայր	հա	984,3	984,3		984,3	-
2.3.	Անտառայգի	հա	12,0	12,0		12,0	-
2.4.	Այլ հողեր	հա	437,4	437,4		437,4	-
3.	Անտառտնտեսության ընդհանուր մակերեսը	հա	32202,0	32202,0	-	32202,0	-

Նախատեսվող միջոցառումների արդյունքում էական փոփոխություն է ակնկալվում նաև ծառուտների տեսակային կազմում: Հիմնական անտառկազմող ծառատեսակների որակական կազմը զգալիորեն փոխվել է ի հաշիվ ոչ անտառածածկ տարածքների և ցածր արտադրողականության ու լրիվության (0,3-0,4) ծառուտների անտառապատման և անտառվերականգնման միջոցառումների:

Բարձրաբուն կաղնու ծառուտների մակերեսների ավելացումը 2020թ. համեմատությամբ 2029թ. 832,8հա, իսկ 2033թ. ևս 1798,5 հեկտարով, բացատրվում է անտառային բացատներում, հատված տարածքներում և նոսրուտներում կաղնու սերմերով հիմնման և բնական վերականգնման օժանդակման միջոցառումների իրականացմամբ:

Հաճարենու գերակշռությամբ ծառուտներում 2020 թվականի համեմատությամբ 2029թ. կանխատեսվում է ավելացում 180 հա, իսկ 2033թ. ևս 100 հեկտարով՝ անթրոպոգեն նոսրուտներում հաճարի սերմով իրականացվող բնական վերականգնման միջոցառումների հաշվին:

Անտառի կայուն կառավարման իրականացման դեպքում, ի հաշիվ բնական վերականգնված խառը կազմով բոխու գերակշռությամբ երիտասարդ տարիքային

խմբի ծառուտներում իրականացվող մատղաշի խնամքի միջոցառումների, տեղի է ունենում ծառուտի կազմի բարելավում, ինչն էլ կհանգեցնի Կովկասյան բոխու գերակշռությամբ ծառուտների մակերեսի նվազեցմանը: Վանաձորի անտառտնտեսության պարագայում հատված տարածքների և անթրոպոցեն նոսրուտների մոտ 2455հա մակերեսի դեպքում, որից միայն 1095 հեկտարում է նախատեսվում վերականգնման միջոցառումներ, կանխատեսվում է, որ բոխու գերակշռությամբ ծառուտների մակերեսը կավելանա մոտ 50 հեկտարով հիմնականում բարձր թեքությունների վրա գտնվող անթրոպոցեն նոսրուտների բնական սերմնային և շիվային վերականգնման հաշվին:

Անտառային բացատներում սոճու, որպես գլխավոր տեսակ և հացի, թխկի, կեչի՝ ուղեկցող տեսակներ, անտառմշակույթների հիմնամաբ 2029թ. կանխատեսվում է ավելացում 255հա-ով, իսկ 2033թ. ևս 584,5հա-ով:

Հացի, թխկի, կեչի և լորենու գերակշռությամբ ծառուտների մակերեսների ավելացումները հիմնականում բացատրվում է անտառային բացատներում գլխավոր տեսակներ՝ կաղնու և սոճու հետ որպես ուղեկցող տեսակներ նշված ծառատեսակների հիմնման և առանձին տարածքներում կազմավորվող երիտասարդ ծառուտների կազմերի հնարավոր փոփոխություններով:

Ոչ անտառածածկ տարածքներում համապատասխան տնկիներով տնկմամբ կանխատեսվում է անտառային տանձենու և խնձորենու ծառուտների մակերեսների ավելացումը ընդհանուր 2029թ. 37,4հա, իսկ 2033թ. ևս 83,7 հեկտարով:

Աղյուսակ 57. Անտառածածկ մակերեսի տեսակային կազմի փոփոխությունն ըստ գերակշռող ծառատեսակների

№	Գերակշռող ծառատեսակները	Չափման միավորը	2020թ. Փաստացի	Կանխատեսվում է			
				2029թ.	փոփոխությունը 2020թ. նկատմամբ	2033թ.	փոփոխությունը 2020թ. նկատմամբ
1	Սոճի	հա	1916,7	2172,2	+255,5	2756,7	840,0
2	Կաղնի	հա	6120,3	6953,1	+832,8	8751,6	+2631,3
3	Հաճարի	հա	7576,0	7756,0	+180	7856,0	+280
4	Բոխի	հա	4946,0	4976,0	+30	4996,0	+50
5	Հացի	հա	121,2	146,2	+25	206,2	+85
6	Թխկի	հա	1053,2	1073,2	+20	1133,2	+80
7	Թեղի	հա	57,6	57,6	0	57,6	0
8	Ակացիա սպիտակ	հա	8,0	8,0	0	8,0	0
9	Բարդի	հա	4,6	4,6	0	4,6	0
10	Կաղամախի	հա	107,3	112,3	+5	115,3	+8
11	Ղաժի	հա	121,5	126,5	+5	129,5	+8
12	Լորի	հա	242,5	251,5	+9	272,5	+30,0
13	Կեչի	հա	924,0	936,0	+12	959,0	+35
14	Տանձենի	հա	1,0	19,0	+18,0	65,7	+64,7
15	Խնձորենի	հա	6,6	26,0	+19,4	66,6	60,0
16	Ուռի	հա	11,7	11,7	0	11,7	0

№	Գերակշռող ծառատեսակները	Չափման միավորը	2020թ. Փաստացի	Կանխատեսվում է			
				2029թ.	փոփոխությունը 2020թ. նկատմամբ	2033թ.	փոփոխությունը 2020թ. նկատմամբ
17	Թույլա	հա	0,1	0,1	0	0,1	0
18	Արջատիլենի	հա	0,1	0,1	0	0,1	0
Ընդամենը		հա	23026,4	24630,1	+1603,7	27390,4	+4364,0

Բաժին 10. Անտառի պահպանություն

10.1. Անտառպահպանության խնդիրներն ու պահաբաժինների առանձնացումը

Պահպանության հիմնական խնդիրն է նվազագույնի հասցնել անտառային և այլ էկոհամակարգերի ու պաշարների չհամակարգված օգտագործումը, նվազեցնել հրդեհների ռիսկերը, ինչպես նաև բնական վերականգնման օժանդակման միջոցառումներով վերականգնել դեգրադացված անտառային տարածքները: Պահպանության գործողություններում ներառվում են՝

- Դեգրադացված անտառային էկոհամակարգերի վերականգնում, ինչը անհրաժեշտ է վտանգված տեսակների վիճակի բարելավման, ինչպես նաև անտառային հատվածների միասնականության և ամբողջականության ապահովման (ֆրագմենտացիայի նվազեցման) համար՝ ներկայացված է թիվ 9 անտառվերականգնման միջոցառումներ բաժնում:

- Բարձր բնապահպանական արժեք ունեցող անտառների (ԲԲԱԱ) առանձնացում և համապատասխան կառավարում: ԲԲԱԱ-ների կառավարման գործողությունները պետք է ուղղված լինեն հայտնաբերված արժեքների պահպանմանը և վերականգնմանը:

- Ինքնակամ հատումների ծավալների կրճատման նպատակով համալիր ծրագրի մշակում և իրականացում:

- Համայնքների կողմից օգտագործվող արոտավայրերի և խոտհարքների կայուն կառավարման սխեմաների մշակում՝ բացառելով անտառվերականգնման ենթակա անտառներում անասունների մուտքը, ընդ որում պետք է գտնվեն այդ անտառներից դուրս, իսկ խոտհարքերում (որոնք շատ դեպքերում անտառային բացատներն են) կատարվող գործողությունները չպետք է բացասաբար անդրադառնան սերմնային ինքնավերականգնման վրա, իսկ համեմատաբար բարձր թեությունների վրա գտնվող արոտավայրերի օգտագործումը չհանգեցնի էրոզիոն պրոցեսների ակտիվացմանը: Բնակավայրերից շատ մոտ գտնվող վերականգնման ենթակա տարածքների ցանկապատում՝ ընտանի կենդանիների մուտքն արգելելու նպատակով:

Վերջին 4 տարիներին անտառի գարնանային և աշնանային ստուգումների ժամանակ հայտնաբերվել է ինքնակամ հատված ծառեր.

- Նախկին Եղեգնուտի անտառտնտեսությունում՝ 2016թ. 83 ծառ, 56մ³ ընդհանուր պաշարով, 2017թ. 129 ծառ, 45մ³ ընդհանուր պաշարով, 2018թ. 729 ծառ, 1156մ³ ընդհանուր պաշարով, 2019թ. 683 ծառ, 331մ³ ընդհանուր պաշարով:
- Նախկին Գուգարքի անտառտնտեսությունում՝ 2016թ. 145 ծառ, 102մ³ ընդհանուր պաշարով, 2017թ. 482 ծառ, 211մ³ ընդհանուր պաշարով, 2018թ. 194 ծառ, 29մ³ ընդհանուր պաշարով, 2019թ. 257 ծառ, 57մ³ ընդհանուր պաշարով:

Անտառների պահպանության ուժեղացման, բնականոն վիճակի պահպանման, վիճակի բարելավման և կայուն կառավարման իրականացման նպատակով ամբողջ տարածքը բաժանվել է 58 պահաբաժինների (աղյուսակ 58, Error! Reference source not found.):

Ամենամեծ պահաբաժնի մակերեսը 1144հա է (Եղեգնուտի անտառպետություն, 5-րդ պահաբաժին), ամենափոքրինը՝ 194հա (Վանաձորի անտառպետություն, 2-րդ պահաբաժին), պահաբաժինների միջին մակերեսը՝ 555,2հա: Պահաբաժինների չափը սահմանվել է հաշվի առնելով բնական պայմանները, բնակավայրերից հեռավորությունը և նորմալ հսկողության իրականացման հնարավորությունները: Հսկողության տեսանկյունից առավել վտանգավոր՝ բանուկ ճանապարհներին նախատեսվում է տեղադրել մշտական և շարժական ուղեփակոցներ:

Աղյուսակ 58. Վանաձորի անտառտնտեսության պահաբաժինները

№	Անտառպետության անվանումը	Պահաբաժնի համարը	Քառակուսու համարը	Պահաբաժնի մակերեսը, հա
1	Վանաձորի	1	1,2,5	565
		2	3,4	194
		3	19,20,21,31,32(հատված 1-21,34)	773
		4	6,7,8	432
		5	12,13,14	516
		6	16,17,18	624
		7	23,26,27,30	655
		8	28,29	434
		9	24,25	210
		10	11,22,32(հատված 22-33, 35)	459
		11	9,10,15	406
		Ընդամենը		
2	Խնձորուտի	1	3,4	243
		2	5,6	443
		3	7,8,9	553
		4	11,12,13,14	451
		5	1,2,10	498
		6	15,16	284
		7	17,18	203
		Ընդամենը		
3	Մարգահովտի	1	10,11,12,13	437
		2	14,15,16	422
		3	17,18,19	568
		4	20,21,22,23,24	721
		5	25,26,27	472
		6	28,29,30,31	504
		7	4,5,6,7,8,9	659
		8	1,2,3	351

№	Անտառապետության անվանումը	Պահաբաժնի համարը	Քառակուսու համարը	Պահաբաժնի մակերեսը, հա
	Ընդամենը			4134
4	Սպիտակի	1	30,31,32,33,34	741
		2	26,27,28,29	463
		3	24,25	262
		4	21,22,23	379
		5	18,19,20	425
		6	8,9,10	600
		7	5,6,7,17	386
		8	2,3,4	741
		9	13,14,15,16	531
		10	1,11,12	637
		Ընդամենը		
5	Վահագնի	1	5	364
		2	1, 2, 3	480
		3	4, 6, 7	424
		4	17, 25, 26, 27, 28	675
		5	8, 9, 15, 16	619
		6	10, 11, 12, 13, 14	670
		7	18, 19, 20, 21, 29	658
		8	22, 23, 24, 30, 31	849
		Ընդամենը		
6	Եղեգնուտի	1	1,2,3,4	587
		2	5,6,7,8	606
		3	9,10,11,16	714
		4	30,35,36,38,39,40,41	1051
		5	17,18,19,22	697
		6	20,21,31,32,33,34	925
		7	12,15,23,24,29	721
		8	13,14,28,37	756
		9	25,26,27	453
		Ընդամենը		
7	Փամբակի	1	1, 2, 3, 4, 5, 9	903
		2	13, 14, 19	309
		3	15,17,20,21,26	513
		4	27,28,29,30	540
		5	6,7,8,10,11,12,16,18,22,23,24,25	1446
		Ընդամենը		
ԱՄԲՈՂՁԸ		58		32202

10.2. Ճանապարհային ցանց

Վանաձորի տարածաշրջանը, որտեղ տեղաբաշխված են Վանաձորի անտառտնտեսության անտառները, հանրապետության գլխավոր կոմունիկացիոն ուղիներին միացված է Երևան-Վանաձոր-Բազրատաշեն ասֆալտապատ ճանապարհով:

Անտառտնտեսական ճանապարհները բնութագրող հիմնական տարրերն են.

- Օգտագործման գոտի - հողաշերտի այն հատվածը, որի վրա կառուցված է ճանապարհը: Հողային շերտի լայնությունը կախված է ճանապարհի կարգից.

1-ին կարգ - 6,5 մ և ավելի

2-րդ կարգ - 4,5-6,4 մ

3-րդ կարգ - 4,4 մ և պակաս:

- Անցումային գոտի, որտեղով կատարվում է երթևեկությունը,

1-ին կարգ - 5,5 մ և ավելի լայնություն

2-րդ կարգ - 3,5-5,4 մ լայնություն

3-րդ կարգ - անցումային մասի լայնությունը հաշվի չի առնվում:

- Ջրատար առվակներ (կյուվետներ) - ջրհեռացման խողովակներ կառուցվում և տեղադրվում են ճանապարհի երկու կողմից և լայնությամբ մակերեսային և գրունտային ջրերի հեռացման համար, որոնց բացակայությունը ճանապարհների փչացման հիմնական պատճառն է:

- Հողային պաստառ – կողային առուների միջև ընկած հողաշերտն է, որի վրա կառուցվում է ճանապարհի երթևեկելի մասը: Խճով, բետոնով, ասֆալտ-բետոնով կամ որևէ այլ ամուր շինությունով կառուցվածներն ամուր պատվածքով ճանապարհ են: Շատ հաճախ անտառմիջյան ճանապարհները լինում են բնահողային:

Անտառտնտեսությունում անտառային ճանապարհները ծառայում են ինչպես անտառտնտեսական, այնպես էլ հակահրդեհային նպատակների համար և դժվար է դրանք տարանջատել:

Ճանապարհները հիմնականում փափուկ (բնահողային) գրունտով են, սեզոնային օգտագործման, թեև մի մասում պարբերաբար կատարվում է մասնակի վերանորոգում ամբողջ տարի օգտագործման նպատակով, սակայն ջրհեռացման կյուվետների, խողովակների և խճաձածկի բացակայության հետևանքով ճանապարհների վիճակն անմխիթար է:

Աղյուսակ 59. Ճանապարհային ուղիների բնութագիրը

№	Ճանապարհների տեսակները	Ճանապարհների երկարությունը, կմ
1	Միջպետական նշանակության	141
2	Համայնքային նշանակության	162
3	Անտառտնտեսական և հակահրդեհային նշանակության	1031
4	Անտառտնտեսությունում	1334

Ճանապարհային ցանցի ընդհանուր երկարությունը 1334կմ է, նույն թվում միջպետական նշանակության՝ 141կմ, համայնքային նշանակության 162կմ և

գրունտային անտառային ճանապարհներ՝ 1031կմ: Ճանապարհների ձգվածությունը 1000հա-ի հաշվով կազմում 41կմ (աղյուսակ 59, քարտեզ 22) Անտառկառավարման 10 տարիների համար նախատեսվում է անտառտնտեսական և հակահրդեհային նշանակության ճանապարհների վերանորոգում ընդհանուր 25կմ:

10.3. Պահպանություն անտառային հրդեհներից

Անտառային հրդեհները լինում են գետնատարած, երբ այրվում է թափուկը, խաշամը, մամռային և խոտային ծածկույթը, շատ հաճախ նաև ենթանտառը, մատղաշը, իսկ սովորաբար ծառերը քիչ են վնասվում:

Շատ վտանգավոր է սաղարթային հրդեհը, երբ խաշամի, թափուկի հետ միասին այրվում է ծառերի սաղարթը, որի դեպքում այն ընթանում է թռիչքաձև:

Ելնելով եղանակային պայմաններից տարբերակվում են.

- Արտակարգ հրդեհավտանգ - երբ դիտվում է երկարատև տաք, չոր եղանակ և օդի միջին ջերմաստիճանը 200-ից բարձր է, իսկ հարաբերական խոնավությունը 40%-ից ցածր:
- Ուժեղ հրդեհավտանգ - այն վայրերը, որտեղ երկար ժամանակ դիտվում է չոր եղանակ, երբեմն թույլ տեղումներով, իսկ հարաբերական խոնավությունը 40-60% է:
- Թույլ հրդեհավտանգ - երբ հաճախակի անձրևներ են տեղում և անտառային թաղիքը խոնավ է:
- Ոչ հրդեհավտանգ, երբ երկարատև անձրևներ են և հարաբերական խոնավությունը 80%-ից բարձր:

Անտառների հրդեհավտանգությունը բնորոշվում է անտառի տիպով, ծառատեսակների կենսաբանական առանձնահատկություններով:

Անտառի գույքագրման ընթացքում յուրաքանչյուր քառակուսու համար որոշվել է հրդեհավտանգության դասը և տվյալները մշակել են համակարգչային ծրագրով, նույնիսկ ըստ հատվածների և քարտեզագրվել (քարտեզ 23):

Անտառտնտեսությունում 1-ին հրդեհավտանգության տարածքները կազմում են ամբողջ տարածքի 7,2%-ը (2345,5հա), 4-րդ դասը 28,3% (9156,2հա), իսկ 2-րդ և 3-րդ հրդեհավտանգության դասերը համապատասխանաբար 41,6% (13421,9հա) և 29,9% (9631,4հա): Անտառտնտեսության հրդեհավտանգության միջին դասը 2-86 է (աղյուսակ 60):

Վերջին 3 տարիներին արձանագրվել է ընդհանուր 75 հրդեհի դեպքեր, հրդեհված անտառը՝ մոտ 2հա, իսկ մինչև աճի դադարեցված ծառերի ընդհանուր քանակը 830, հիմնականում 30-35 տարեկան սոճու ծառեր:

Աղյուսակ 60. Տեղեկագիր անտառային հողերի տեղաբաշխման ըստ հրդեհավտանգության դասերի

Անտառպետություն	Հրդեհավտանգության դասը	Ընդամենը	Միջին
-----------------	------------------------	----------	-------

	1	2	3	4		դասը
Մարգահովիտի	379,0	408,0	2213,0	1136,0	4134,0	3-0
Խնձորուտի	188,0	1312,0	763,0	413,0	2675,0	2-52
Վանաձորի	289,0	3776,0	615,0	587,0	5267,0	2-28
Սպիտակի	916,0	3997,7	32,3	216,0	5165,0	1-90
Վահագնի	325	1024,5	1932,3	1456,2	4739,0	2-95
Եղեգնուտի	226,6	1603,7	2194,2	2487,5	6510,0	3-06
Փամբակի	21,9	1300	1881,6	507,5	3711,0	2-77
Ընդամենը	2345,5	13421,9	9631,4	9155,2	32202,0	2-86
% %	7,2	41,6	29,9	28,3	100	

Անտառտնտեսության կառավարման պլանի տասնամյա գործողությունների պլանում նախատեսվել են նախազգուշացնող ցուցատախտակների տեղադրում, հանգստի և ծխելու տեղերի առանձնացում, ջրավազանի կառուցում, կրակմարիչների ձեռք բերում, հակահրդեհային ճանապարհների վերանորոգում, հանդիպումներ հարակից համայնքներում՝ հակահրդեհային իրազեկության բարձրացման և հակահրդեհային միջոցառումների իրականացման թեմաներով և այլն: Անհրաժեշտ է զարգացնել անտառային հրդեհներին արագ արձագանքման կարողությունները:

Աղյուսակ 61. Տեղեկագիր հակահրդեհային միջոցառումների

№	Միջոցառումներ	Չափի միավորը	Նախատեսվում է
1.	Նախազգուշական միջոցառումներ		
1.1.	Խորհրդակցություններ համայնքներում	հանդիպում	18
1.2.	Մշտական ցուցատախտակներ	հատ	16
1.3.	Հանգստի և ծխելու տեղերի առանձնացում	հատ	30
2.	Հակահրդեհային կառուցումներ		
2.1.	Հակահրդեհային ճեղքվածքների կառուցում	կմ	6
2.2.	Հանքայնացված շերտերի կառուցում	կմ	6
2.3.	Ջրավազանների կառուցում	հատ	7
2.4.	Հակահրդեհային նշանակության ճանապարհների վերանորոգում	կմ	20
3.	Հակահրդեհային սարքավորումների ձեռքբերում		
3.1.	Ավտոմեքենա	հատ	1
3.2.	Մոտոցիկլետ	հատ	7
3.3.	Կրակմարիչներ	հատ	36
3.4.	Օժանդակ սարքավորումներ	լրակազմ	12
4.	Կրակմարող կամավոր խմբերի կազմավորում	խումբ	7

Բաժին 11. Անտառտնտեսության կառավարում

Անտառտնտեսության կառավարման նպատակն է ապահովել համապատասխան մարդկային ռեսուրսներ և ստեղծել տեխնիկական հզորություններ կառավարման համար, ինչպես նաև հայթայթել ֆինանսավորման նոր աղբյուրներ՝ անտառտնտեսության կանոնադրական նպատակների իրականացման համար լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

«Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի տնօրենի ենթակայությամբ առաջարկվում է ստեղծել մոնիթորինգի և գիտության միավոր (2 աշխատակից) և էկոլոգոսաշրջության միավոր (1 աշխատակից): Նրանք պետք է անցնեն հատուկ մասնագիտական վերապատրաստում և իրականացնեն արգելավայրի և ընդհանուր անտառտնտեսության համապատասխան գործառույթները:

Տնօրենի ենթակայությամբ հասարակայնության հետ կապերի պատասխանատուն պետք է համակարգի արգելավայրի և անտառտնտեսության իրազեկության և էկոկրթության աշխատանքները:

Տնօրենի ենթակայությամբ միջոցների համալրման պատասխանատուն պետք է իրականացնի ֆինանսավորման նոր աղբյուրների հայթայթման գործառույթը:

Անտառտնտեսության տնօրենը և հիմնական գործառույթներն իրականացնող պատասխանատուները պետք է սերտորեն համագործակցեն Անտառային կոմիտեի և «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի համապատասխան բաժինների հետ և ստանան անհրաժեշտ աջակցությունը:

Անտառտնտեսության գործառույթների կազմակերպման և պատշաճ իրականացման համար անհրաժեշտ են համապատասխան մարդկային և տեխնիկական հզորություններ: Մասնավորապես անհրաժեշտ է անձնակազմի կարճաժամկետ և երկարաժամկետ վերապատրաստման ծրագրերի մշակում և իրականացում՝ անտառների և կենսաբազմազանության պահպանության և մոնիթորինգի, անտառի պաշտպանության, էկոլոգոսաշրջության զարգացման, ֆինանսական միջոցների համալրման և այլ ուղղություններով:

11.1. Անտառի և կենսաբազմազանության պահպանություն

Անտառների և կենսաբազմազանության պահպանությունն ուղղված է լանդշաֆտային և կենսաբանական բազմազանության բնականոն զարգացման ապահովմանը, լեռնային անտառային էկոհամակարգերի և դրանց բնորոշ հազվագյուտ և արժեքավոր բույսերի ու կենդանիների պահպանությանն ու վերարտադրությանը:

11.1.1. Մոնիթորինգ և գիտական ուսումնասիրություններ

Անտառտնտեսության տարածքում մոնիթորինգը և գիտական ուսումնասիրությունները կիրականացվեն «Վանաձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի տնօրենի ենթակայությամբ ստեղծված մոնիթորինգի և գիտության միավորը Անտառային կոմիտեի և «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի գլխամասի համապատասխան պատասխանատուների հետ համատեղ և պետք է սերտորեն համագործակցի գիտական և ուսումնական հաստատությունների (ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիա, համալսարաններ) և ՀԿ-ների հետ: Անրիաժեշտ է գտնել և ներգրավել այն հաստատությունները և հետազոտողներին, որոնք հետաքրքրված են հատկապես արգելավայրի տարածքում որոշակի տեսակների/էկոհամակարգերի վերաբերյալ թիրախային ուսումնասիրություններ իրականացնելու հարցում: Մոնիթորինգի դաշտային աշխատանքների իրականացմանն անհրաժեշտ է ներգրավել կամավորների՝ ՀԿ-ներ, դպրոցներ, համալսարանների ուսանողներ և այլն: Անտառտնտեսության անձնակազմը պետք է աջակցի գիտնականներին, հետազոտողներին, կամավորներին՝ մոնիթորինգի և գիտական ուսումնասիրությունների դաշտային աշխատանքների իրականացման ընթացքում:

Աղյուսակ 62. Պահպանության և մոնիթորինգի իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցներ

№	Սարքավորում, գույք	Քանակը
1	Ամենազնաց մեքենա	1
2	Ձիեր և հավելյալ միջոցներ (3-ական յուրաքանչյուր անտառպետության համար)	12
3	Մշտական ուղեփակոցներ	10
4	Շարժական ուղեփակոցներ	10
5	GPS սարքեր	10
7	Ֆոտո/վիդեո նկարահանման սարք	2
8	Հեռադիտակ (58 անտառապահ և այլ անձնակազմ)	60
9	Գիշերային հսկման հեռադիտակ	4
10	Տեսահսկման համակարգեր՝ տեսախցիկներ	5
11	Ամառային համազգեստ	70
12	Զմեռային համազգեստ	70
13	Անտառապահների սարքավորումների հավաքածու (բահ, դանակ, լապտեր, ուսապարկ, առաջին օգնության պարագաներ և այլն)	58
14	Գրասենյակային սարքավորումներ (համակարգիչ, տպիչ, սկաներ և այլն)	2

11.1.2. Մոնիթորինգի ծրագիր

Կենսաբազմազանության մոնիթորինգի համակարգի ներդրման հիմնական նպակակն է կանխատեսել բնական և մարդածին ազդեցությունների հետևանքով առաջ եկած գործընթացների զարգացմամբ և կատարել կանխատեսումներ դրանց

հետագա ընթացքի վերաբերյալ: Ստացված մոնիթորինգային տվյալները պետք է օգտագործվեն անտառտնտեսության տարածքում իրականացվող կառավարման գործողություններում համապատասխան փոփոխություններ և շտկումներ կատարելու համար՝ ուղղված էկոհամակարգերի, բնական միջավայրերի և տեսակների պահպանությանը և բնականոն զարգացմանը:

Կենսաբազմազանության մոնիթորինգի խնդիրներն են.

- Բացահայտել կենսաբանական բազմազանության տեսակային կազմի, տարածվածության, քանակական ցուցանիշների, բնակության վայրերի, կենդանիների միգրացիոն ուղիների առկա վիճակը և միտումները:
- Բացահայտել յուրաքանչյուր էկոհամակարգի և դրա բաղադրիչների վրա մարդածին գործոնների ազդեցությունը:
- Գնահատել և կանխատեսել էկոհամակարգերի բաղադրիչների՝ կենսաբազմազանության և բնական ռեսուրսների քանակական և որակական փոփոխությունների ընթացքը:

Անհրաժեշտ է մշակել մոնիթորինգի ծրագիր: Այն կներառի ինդիկատորային տեսակների ընտրություն՝ էկոհամակարգերի վիճակի միտումները բացահայտելու համար, մոնիթորինգային արձանագրությունների մշակում, դիտակետերի և փորձահրապարակների որոշում և այլն: Անհրաժեշտ է ներդնել և վարել մոնիթորինգի տվյալների բազա և համակարգչային ծրագիր:

Արգելավայրի տարածքում մոնիթորինգի ենթակա հիմնական խոշոր կաթնասուններն են գորշ արջը (*Ursus arctos*), մոխրագույն գայլը (*Canis lupus*), այծյամը (*Capreolus capreolus*) և վայրի խոզը (*Sus scrofa*): Մոնիթորինգի ենթակա թռչնատեսակներից կներառվեն գիշատիչները և այլ տեսակներ:

Ջրոսաշրջության մոնիթորինգը պետք է ներառի արգելավայրի տարածքների զբոսաշրջիկների այցելության արդյունքում բնապահպանական և սոցիալական ազդեցության գնահատում և ճիշտ կառավարում, ինչպես նաև մատուցվող ծառայության որակի գնահատում: Մասնավորապես, մոնիթորինգը պետք է անդրադառնա զբոսաշրջության ծրագրի շրջանակներում իրականացվող գործողություններին, որոնք հնարավոր վնաս կարող են հասցնել էկոհամակարգերի ամբողջականությանը: Անհրաժեշտ է ստեղծել զբոսաշրջության տեղեկատվական բազա GIS համակարգով:

Անհրաժեշտ է ստեղծել մոնիթորինգ իրականացնող անձնակազմի և տեխնիկական հզորություններ: Անհրաժեշտ է կազմակերպել գործնական դասընթացներ անտառտնտեսության համապատասխան մասնագետների և անտառապահների համար:

11.1.3. Գիտական ուսումնասիրություններ

Գիտական ուսումնասիրությունները նպատակաուղղված են հիմնական գործառույթների՝ կենսաբանական և լանդշաֆտային բազմազանության ու պատմամշակութային և բնության ժառանգության պահպանության արդյունավետ իրականացմանը:

Գիտահետազոտական աշխատանքների արդյունքում ստացված տեղեկատվությունը կիրառվում է բնապահպանական միջոցառումների պլանավորման, այդ թվում էկոհամակարգերի և դրանց բաղադրիչների պահպանության ու վերականգնման, և դրանց արդյունավետության գնահատման համար, պահպանվող համակարգերի և օբյեկտների վիճակի գնահատման և կանխատեսման, մոնիթորինգի իրականացման, էկոլոգիական հարցերի լուսաբանման, տուրիզմի և ռեկրեացիայի, ինչպես նաև իրականացվող տնտեսական գործունեության ազդեցության գնահատման համար:

Գիտական ուսումնասիրությունները իրականացվելու են կազմակերպության համապատասխան մասնագետների միջոցով: Նրանք պետք է համագործակցեն գիտնականների և հետազոտողների հետ՝ աջակցելով նրանց ու տրամադրելով տեխնիկական օգնություն դաշտային աշխատանքներում: Գիտական և հետազոտական աշխատանքները պետք է իրականացվեն անտառների կառավարման համար կարևոր ոլորտների բացահայտմամբ և առաջնայնությունների սահմանմամբ՝ համագործակցելով համապատասխան մասնագետների հետ:

Ելնելով վերոհիշյալից՝ 2018-2027թթ-ի գիտական ուսումնասիրությունների ծրագրում առաջարկվում է ներառել.

- Հայաստանի բույսերի և կենդանիների Կարմիր գրքում ընդգրկված բուսական ու կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչների դաշտային ուսումնասիրություններ (գույքագրման իրականացում, թվաքանակի հաշվառման և պոպուլյացիաների գնահատման աշխատանքներ)՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով առավել վտանգված տեսակների հայտնաբերմանը,
- Առանձնակի ուշադրություն դարձնել «կովկասյան մրտավարդ» արգելավայրի տարածքում մանրամասն հաշվառման, գնահատման և տեսակի աճման ու զարգացման առանձնահատկությունների ուսումնասիրությանը,
- կենսաբազմազանության տվյալների բազայի ստեղծում/վարում և պահպանման ու հարստացման նպատակով արժեքավոր և հազվագյուտ տեսակների հավաքածուների կազմում,
- հազվագյուտ և վտանգված տեսակներից կազմված էկոհամակարգերի (ծառուտների) և դրանց ինքնավերականգնման ու ինքնակարգավորման հնարավորությունների բարձրացման ուսումնասիրություններ և դրանց վիճակի բարելավման լրացուցիչ միջոցառումների նախատեսում,

- կլիմայի փոփոխության նկատմամբ անտառների խոցելիության և հարմարողականության բարձրացման ուսումնասիրություններ և կոնկրետ միջոցառումների նախատեսում,
- ինվազիվ և էքսպանսիվ բուսատեսակների ուսումնասիրություններ և բնական էկոհամակարգերի վրա դրանց ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունների նախատեսում,
- անտառային էկոհամակարգերի կողմից տրամադրվող էկոհամակարգային ծառայությունների ուսումնասիրություններ, ներառյալ օգտակար բուսատեսակների պաշարների, ածխածնի կուտակման և այլ ուսումնասիրությունները:

Բաժին 12. Տնտեսական գործունեություն

Վանաձորի անտառտնտեսությունում 2014-2019 թվականներին, պաշտոնական հաշվետվությամբ, պատրաստվել և մթերվել է ընդհանուր հաշվով 13107,75մ³ անտառանյութ, ընդհանուր 89995,8 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով, նույն թվում նախկին Եղեգնուտի անտառտնտեսությունում 10533,95մ³, 60472,6 հազար դրամ և նախկին Գուգարքի անտառտնտեսությունում 2573,8մ³, 29523,2 հազար դրամ: Նշված շամանակաշրջանում թափուկ բնափայտը համապատասխանաբար՝ Եղեգնուտի անտառտնտեսությունը 6774,9մ³, 9396,5 հազար դրամ և Գուգարքի անտառտնտեսությունը՝ 144,4մ³, 163,5 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով: Թափուկ վառելափայտը հատկացվել է բնակչությանը նաև անվճար (աղյուսակ 64, 65):

Անտառպաշտպանական և անտառպահպանական աշխատանքների ծավալները 2018-2019 թվականներին կազմել են համապատասխանաբար՝ Եղեգնուտում 41133,0 հազար դրամ և 33813,0 հազար դրամ, Գուգարքում 73525 հազար դրամ և 64812,0 հազար դրամ:

Աղյուսակ 63. Վանաձորի անտառտնտեսության հաստիքային ցուցակ առ

08.01.2020թ

№	Պաշտոնի անվանումը	Հաստիքային միավորների քանակը	Պաշտոնային դրոյք, դրամ	Աշխատավարձի ֆոնդը ամսական, դրամ
1	Տնօրեն	1	280000	280000
2	Ավագ անտառապետ	1	210000	210000
3	Տնօրենի տեղակալ պահպանության գծով	1	170000	170000
4	Հաշվապահ	1	160000	160000
5	Հաշվետար	2	95000	190000
6	Գործավար-կադրերի տեսուչ	1	95000	95000
7	Օպերատոր	1	92617	92617
7	Անտառային կոլտուրաների ինժեներ	1	110000	110000
8	Անտառպահպանության ինժեներ	2	130000	260000
9	Տնկարանի վարիչ	1	100000	100000
10	Անտառային տեխնիկ	3	92617	277851
11	Անտառապետ- ընդամենը	7		10400000
12	Անտառապահ- ընդամենը	55	120000	6600000
13	Եղեգնուտի անտառապետ	1	140000	140000
14	Անտառապահ	8	120000	960000
15	Վահագնի անտառապետ	1	140000	140000
16	Անտառապահ	7	120000	840000
17	Փամբակի անտառապետ	1	140000	140000
18	Անտառապահ	4	120000	480000
19	Սպիտակի անտառապետ	1	160000	160000
20	Անտառապահ	10	120000	1200000
21	Վանաձորի անտառապետ	1	160000	160000
22	Անտառապահ	11	120000	1320000
23	Խնձորուտի անտառապետ	1	150000	150000

№	Պաշտոնի անվանումը	Հաստիքային միավորների քանակը	Պաշտոնային դրույք, դրամ	Աշխատավարձի ֆոնդը ամսական, դրամ
24	Անտառապահ	7	120000	840000
25	Մարզահովիտի անտառապետ	1	150000	150000
26	Անտառապահ	8	120000	960000
27	Տնկարանի պահակ	1	92617	92617
28	Հավաքարար	1	92617	92617
29	Պահակ	1	92617	92617
30	Վարորդ	1	92617	92617
Ընդամենը		81		9955936

Աղյուսակ 64. Ամփոփագիր Եղեգնուտի անտառտնտեսության բնափայտային արտադրանքների ծավալների (2014-2019թթ)

Արտադրանքի տեսականին	Տարեթիվը													
	2014		2015		2016		2017		2018		2019		Ընդամենը	
	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր
Վառելափայտ, նույնթվում.	1372,75	13645,5	1031,1	13065	464,8	4878	1069,6	13305	3628	11180	2800	0	10366,25	560735,0
Կանգունից	847,05	9008	648,9	8306	464,8	4878	1069,6	13305	561	11180	0	0	3591,35	46677,0
Թափուկից	525,7	4637,5	382,2	4759	0	0	0	0	3067	0	2800	0	6774,9	9396,5
Շինափայտ Նույն թվում	38,86	1015,2	60,33	1568,5	52,6	1340,9	3,98	85,5	12	389	0	0	167,77	4399,1
Հատումներից	38,86	1015,2	60,33	1568,5	52,6	1340,9	3,98	85,5	12	389	0	0	167,77	4399,1
Թափուկից	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ընդամենը	1411,61	14660,7	1091,43	14633,5	517,4	6218,9	1073,58	13390,5	3640	11569	2800	0	10533,95	60472,6

Աղյուսակ 65. Ամփոփագիր Գուգարքի անտառտնտեսության բնափայտային արտադրանքների ծավալների (2014-2019թթ)

Արտադրանքի տեսականին	Տարեթիվը													
	2014		2015		2016		2017		2018		2019		Ընդամենը	
	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր	ծավալը մ ³	արժեքը հազ.դր
Վառելափայտ, նույնթվում.	205,2	894,5	73,6	549	636	4887	486,6	4203,9	297,2	3917,2	169,2	2759,0	1867,8	14620,8
Կանգունից	84,35	894,5	73,6	549	616	4755	483,1	4172,4	297,2	3917,2	169,2	2759,0	1723,45	17047,1
Թափուկից	120,9	0			20	132	3,5	31,5					144,4	163,5
Շինափայտ	117,1	2088	21,5	376	151	3301	161,5	2577	236,8	6020,6	18,1	539,8	706,0	14902,4
Հատումներից	97,5	2088	21,5	376	145	3164	161,5	2577	236,8	6020,6	18,1	539,8	680,4	14765,4
Թափուկից	19,6				6	137							25,6	137,0
Ընդամենը	322,3	2982,5	95,1	925	787	8188	648,1	6780,9	529,5	9937,8	187,3	3298,8	2573,8	29523,2

Բաժին 13. Անտառտնտեսության նախորդ կառավարման ընդհանուր եզրակացություններ և առաջարկություններ

13.1. Եզրակացություն նախորդ անտառտնտեսության վերաբերյալ

Անտառտնտեսության ընդհանուր մակերեսը 2008-ի համեմատությամբ 2020թ. ավելացել է 1981 հեկտարով, անտառածածկի մակերեսը 702,7 հեկտարով, ինչը բացատրվում է անտառտնտեսության շրջակա համայնքների հետ սահմանների և անտառշինական ու համայնքների կադաստրային քարտեզագրական նյութերում առկա անհամապատասխանությունների ճշտման, ինչպես նաև հատված անտառների մասնակի վերականգնման և երկրատեղեկատվական համակարգով մակերեսների ճշտման հանգամանքներով, ընդ որում անտառածածկ մակերեսի ավելացման պայմաններում, նշված ժամանակաշրջանում ընդհանուր պաշարը նվազել է 20320մ³-ով, ինչը վկայում է իրականացված ծավալուն չհամակարգված հատումների մասին:

Անտառտնտեսությունում անտառների միջին տարբը 86 է, 1 հեկտարի միջին պաշարը՝ 107մ³: 2008 թվականին միջին տարիքը գնահատվել է 90, փաստորեն 12 տարիներին հավասարաչափ ավելացման փոխարեն նվազել է 4 տարով, իսկ եթե համեմատենք 1992թ. հետ, միջին տարիքը նվազել է 24 տարով, ինչը ևս հաստատում է վերը նշվածը:

Վերը նշված ժամանակաշրջանում իրականացված չհամակարգված հատումների հետևանքով լուրջ փոփոխությունների է ենթարկվել ծառուտի միջին կազմը, այն է՝ 1992թ 4,3հաճարի, 2,2կաղնի, 1,4բոխի, 0,9սոճի, 0,5թխկի, 0,4կեչի, 0,1լորի, 0,1թեղի, 0,1հացի կազմի փոխարեն, 2008թ. 2,6հաճարի, 2,3կաղնի, 1,9բոխի, 1,1սոճի, 0,8թխկի, 0,4լորի, 0,4կեչի, 0,2հացի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի, 0,1թեղի, իսկ արդեն 2020թ. ծառուտի կազմը հետևյալն է՝ 2,7բոխի, 2,4հաճարի, 2,2,կաղնի, 0,9թխկի, 0,8սոճի, 0,4կեչի, 0,4լորի, 0,1կաղամախի, 0,1ղաժի:

Ծառուտի միջին կազմում չհամակարգված հատումների հետևանքով արժեքավոր ծառատեսակների մասնաբաժնի պակասեցման զուգընթաց խիստ անհագստացնող է նաև ոչ ցանկալի կաղամախի ծառատեսակի տարածումը հատված տարածքներում:

Անտառտնտեսությունում խիստ անհամաչափ է անտառածածկ մակերեսի բաշխվածությունը ըստ տարիքային խմբերի: Այսպես՝ երիտասարդ ծառուտները կազմում են անտառածածկի 24,4%-ը և պաշարի 8,4%-ը, միջին տարիքի ծառուտները, որոնք բացարձակ գերակշռող են, համապատասխանաբար 53,5% և 56,8%-ը, հասունացող ծառուտները համապատասխանաբար 12,1% և 17,8%-ը, հասուն և գերհասուն ծառուտները՝ ընդհանուր մակերեսի 10,0%-ը և պաշարի 17,0%-ը: Անտառտնտեսության 2008թ. գնահատման արդյունքներով երիտասարդ ծառուտները զբաղեցրել են անտառածածկի 26,6%-ը և պաշարի 6,5%-ը, միջին տարիքի

ծառուտները՝ համապատասխանաբար 34,9% և 33,7%, հասունացող ծառուտները՝ 17,1% և 26,1%, հասուն և գերհասուն ծառուտները՝ 21,4%-ը և պաշարի 33,7%-ը:

Տարիքային խմբերի նշված բաշխվածությունում 2008թ. համեմատությամբ 2020թ. հասուն ծառուտների մակերեսի 11,4% և ընդհանուր պաշարի 16,7%-ով նվազումների հետևանքով երիտասարդ անտառային խմբի ծառուտների մակերեսի ավելացման փոխարեն որոշակի նվազեցումը բացատրվում է նախորդ 10 տարիներին երիտասարդ տարիքային խմբից հաջորդ՝ տարիքային խումբ տեղաշարժով, որի ապացույցն է 3-րդ հասակային դասի ծառուտների մակերեսը 2008թ. նույնի համեմատությամբ ավելացումը 1597,9 հեկտարով կամ 6,8%-ով:

Չհամակարգված հատումները իրականացվել են գրեթե բոլոր արժեքավոր ծառատեսակների ծառուտներում: Այսպես՝ հաճարի գերակշռությամբ ծառուտների մակերեսը 2008թ. համեմատությամբ թեև 2020թ. ավելացել է 407,4 հեկտարով, սակայն ընդհանուր պաշարը նվազել է 37810մ³-ով, ընդ որում հատումները, հատկապես կոմերցիոն նպատակով, իրականացվել են 5 և բարձր հասակային դասերի ծառուտներում, և միայն 8-րդ հասակային դասում հաճարկուտների ընդհանուր մակերեսը նվազել է 388 հեկտարով, իսկ ընդհանուր պաշարը 103060խմ-ով, իսկ մակերեսների ավելացումները արձանագրվել են ցածր հասակային դասերում, որոնցում թեև նույնպես կատարվել են ինտենսիվ հատումներ, սակայն զգալի ծառուտների կազմերում հաճարին գերակշռող է դարձել:

Կաղնուտների ընդհանուր մակերեսի ավելացումը 160,4 հեկտարով բացատրվում է անտառտնտեսության գրեթե ողջ տարածքում հատված կաղնուտների շիվային վերականգնման բարձր պոտենցիալով:

Վերջին տասնամյակներում, հանրապետությունում տարածքով ամենամեծ կոմերցիոն նպատակներով հատումներն ինտեսիվ իրականացվել են բնական սոճուտներում, արդյունքում ներկայումս մնացել է մոտ 182հա ընդհանուր մակերեսով բնական սոճուտներ՝ հիմնականում դժվարամատչելի տարածքներում:

Թեղու գերակշռությամբ բնական ծառուտների մակերեսի և պաշարի նվազումը հիմնականում կապված է 1990-ական թվականներին թեղիների զանգվածային չորացումների հետ:

Չհամակարգված հատումների արդյունք է բոխու գերակշռությամբ ծառուտների մակերեսի ավելացումը, և ծառուտների կազմի անցանկակի տեսակափոխությունները:

Խիստ անբավարար է հասուն և գերհասուն ծառուտներում գլխավոր արժեքավոր տեսակներով բնական վերականգնումը՝ մատղաշով (բոլոր տեսակի) ապահովված է 19,7%-ը, որից միայն 3,8%-ն է գլխավոր տեսակով, ընդ որում կաղնի տեսակով վերականգնումը բացակայում է:

Նախորդ կառավարման շրջանում փայտանյութի արտադրության ծավալը հիմնականում կատարվել է սանիտարական հատումների հաշվին:

Թեև տարածաշրջանի անտառներում զգալի է անտառային պտղատու և հատապտղային տեսակների տարածվածությունը, սակայն անտառի կողմարդյունքը անտառտնտեսության կողմից չի մթերվում:

13.2. Առաջարկություններ

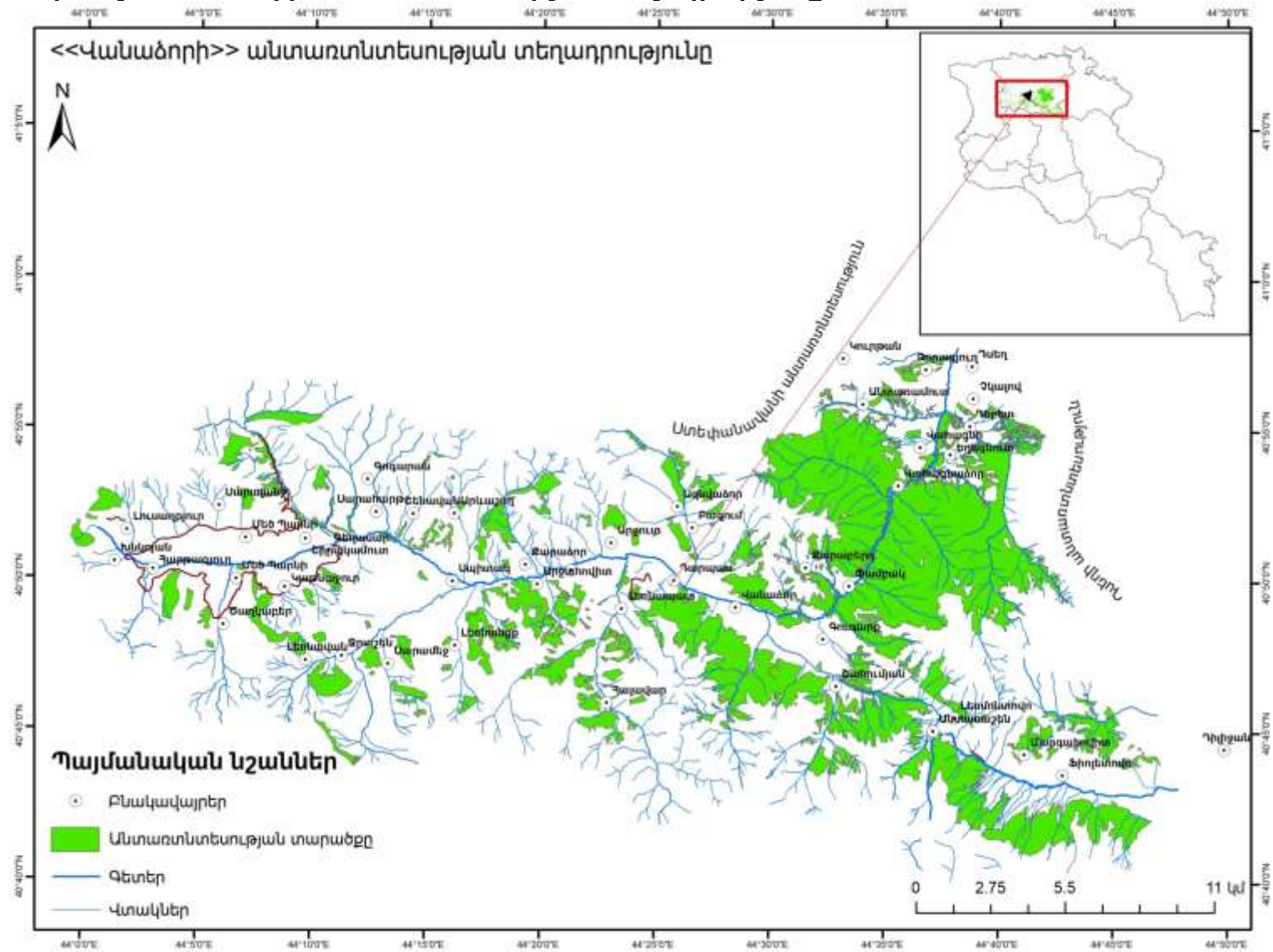
1. Քայքայված անտառների վերականգնման նպատակով նախատեսված տարածքներում անտառվերականգնման համալիր միջոցառումների իրականացում:
2. Հատված տարածքներում կոճղաշիվային և սերմնային վերականգնված երիտասարդ տարիքային խմբի ծառուտներում իրականացնել կոճղերի ձևավորում՝ շիվերով օպտիմալ ապահովվածության նպատակով, իսկ սերմնային վերականգնված տարածքներում լուսավորման և մաքրման հատումներ (մատղաշի խնամք), հեռացնելով ոչ ցանկալի տեսակները՝ նպաստավոր պայմաններ ստեղծելով հիմնական անտառկազմող արժեքավոր ծառատեսակների համար:
3. Անտառային տարածքների գույքագրման և գնահատման արդյունքներով համայնքների կադաստրային քարտեզագրման հետ բացահայտված անհամապատասխանությունները և ճշտված քարտեզները սահմանված կարգով ներկայացնել՝ համապատասխան գերատեսչություններում ամրագրելու նպատակով:
4. Առանձնակի ուշադրություն դարձնել հակահրդեհային միջոցառումների իրականացմանը, հատկապես նախազգուշական, հրդեհաշիջման համապատասխան գործիք-սարքավորումների ձեռք բերմանը և ջրի ամբարտակների կառուցմանը:
5. Կայուն անտառկառավարման դեպքում տարիքային 4 խմբերը մոտավոր հավասար բաշխվածությունն են ունենում, ինչն էլ երաշխավորում է նորմալ սերնդափոխությունը: Անհրաժեշտ է հասուն և գերհասուն անտառներում իրականացնել համապատասխան անտառտնտեսական միջոցառումներ՝ երիտասարդ ծառուտների առաջացման նպատակով:
6. Անտառմշակույթների հիմնում իրականացնել,
 - I-IV բոնիտետների 1 հա մակերեսից ավելի բացատներում, 1հա-ից պակասը վերագրել լանդշաֆտային փոքր բացատներին և թողնել ինքնավերականգնման,
 - հատված տարածքներում և անթրոպոգեն նոսրուտներում, 1հա-ից պակասը թողնել ինքնավերականգնման,
 - հանքայնացման եղանակով բնական վերածին օժանդակող միջոցառումներ (հարթակների պատրաստում և սերմերի ցանք) իրականացնել նաև անթրոպոգեն ծագման բավարար չվերականգված ոչ մեծ թեքությունների հատվածներում, ինչպես նաև ցածր լրիվության ծառուտներում:
 - Անտառվերականգնման միջոցառումներ նախատեսվող հատկապես համայնքամերձ տարածքները հնարավորության դեպքում մեկուսացնել անասունների արածացումը բացառելու նպատակով: Ցանկապատումը կատարել մետաղյա փշալարով, ինչպես նաև, օգտվելով տեղանքի աշխարհագրական

դիրքի ընձեռնած հնարավորությունից, նաև տեխնիկական հատկությունները կորցրած բնափայտով և ջախով:

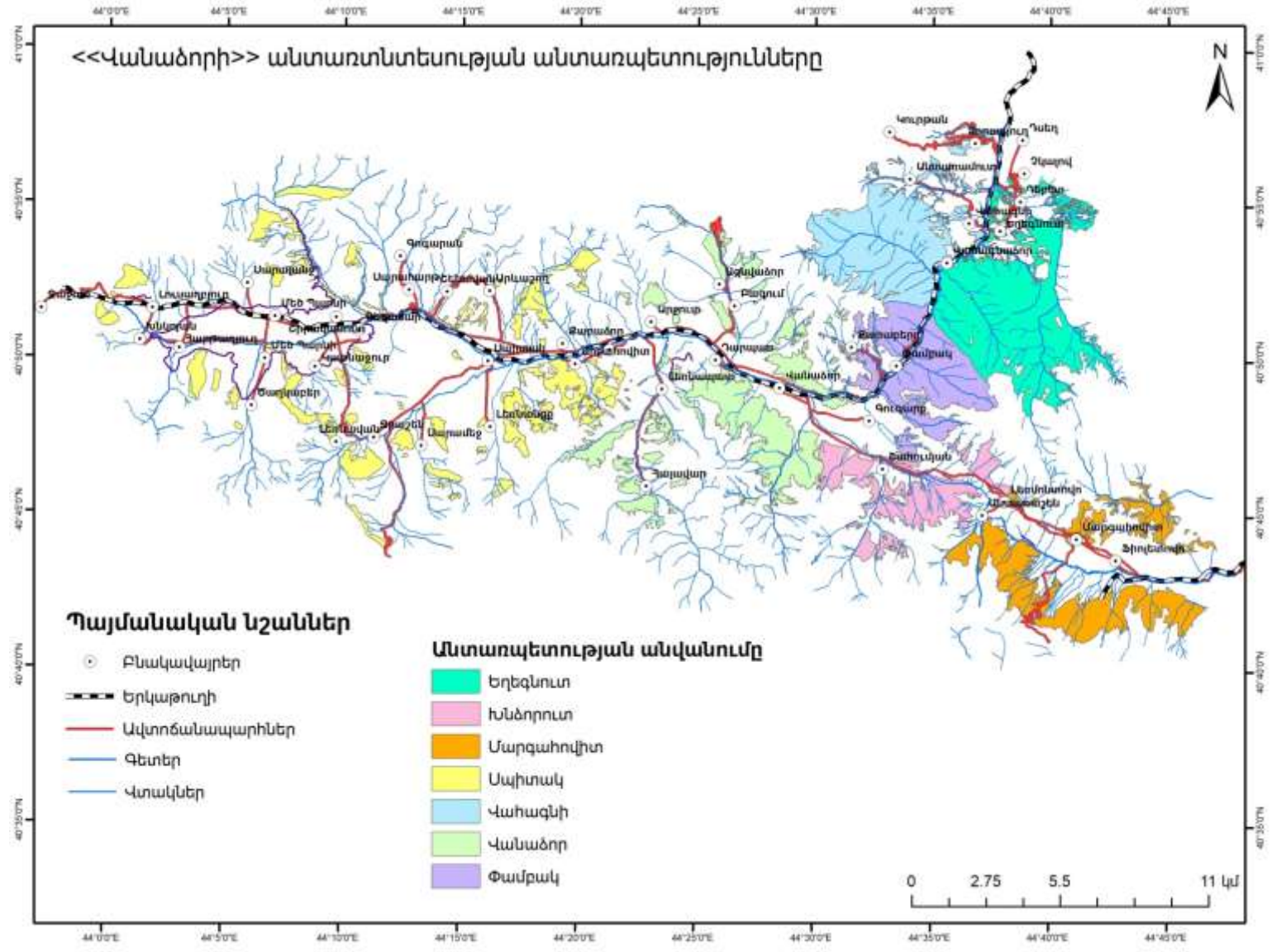
7. Անտառտնտեսության տարածքում համաձայն «Հայաստանի բարձր բնապահպանական արժեք ունեցող անտառների ընտրության և առանձնացման գործնական ուղեցույցի 2016թ» սահմանազատված անտառներում իրականացնել համապատասխան միջոցառումներ:
8. Մարգահովիտի անտառպետության գույքագրման և գնահատման արդյունքներով պարզվեց, որ առկա է երկու արգելավայրերի տարածքների ընդհանուր 566հա վրաձածկ, իսկ Մարգահովիտի արգելավայրի վերին գոտու բնական ծառուտներում 252,8հա, ընդհանուր 72 հատվածներում, առկա են մրտավարդի թփեր, և արգելավայրի սահմաններից դուրս, մրտավարդի թփերի առկայությամբ, Մրտավարդի արգելավայրի տարածքը կազմում է 747,0 հա, Մարգահովիտի արգելավայրը՝ 3124,0հա:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը, առաջարկվում է Մարգահովիտի և Մրտավարդի արգելավայրերը միավորել մեկում՝ «Մարգահովիտ-Մրտավարդ» պետական արգելավայր՝ 3871,0հա ընդհանուր մակերեսով, և ճշտված սահմաններով ու համապատասխան քարտեզագրական նյութերով ու հիմնավորումներով ներկայացնել համապատասխան ընթացակարգով հաստատման:

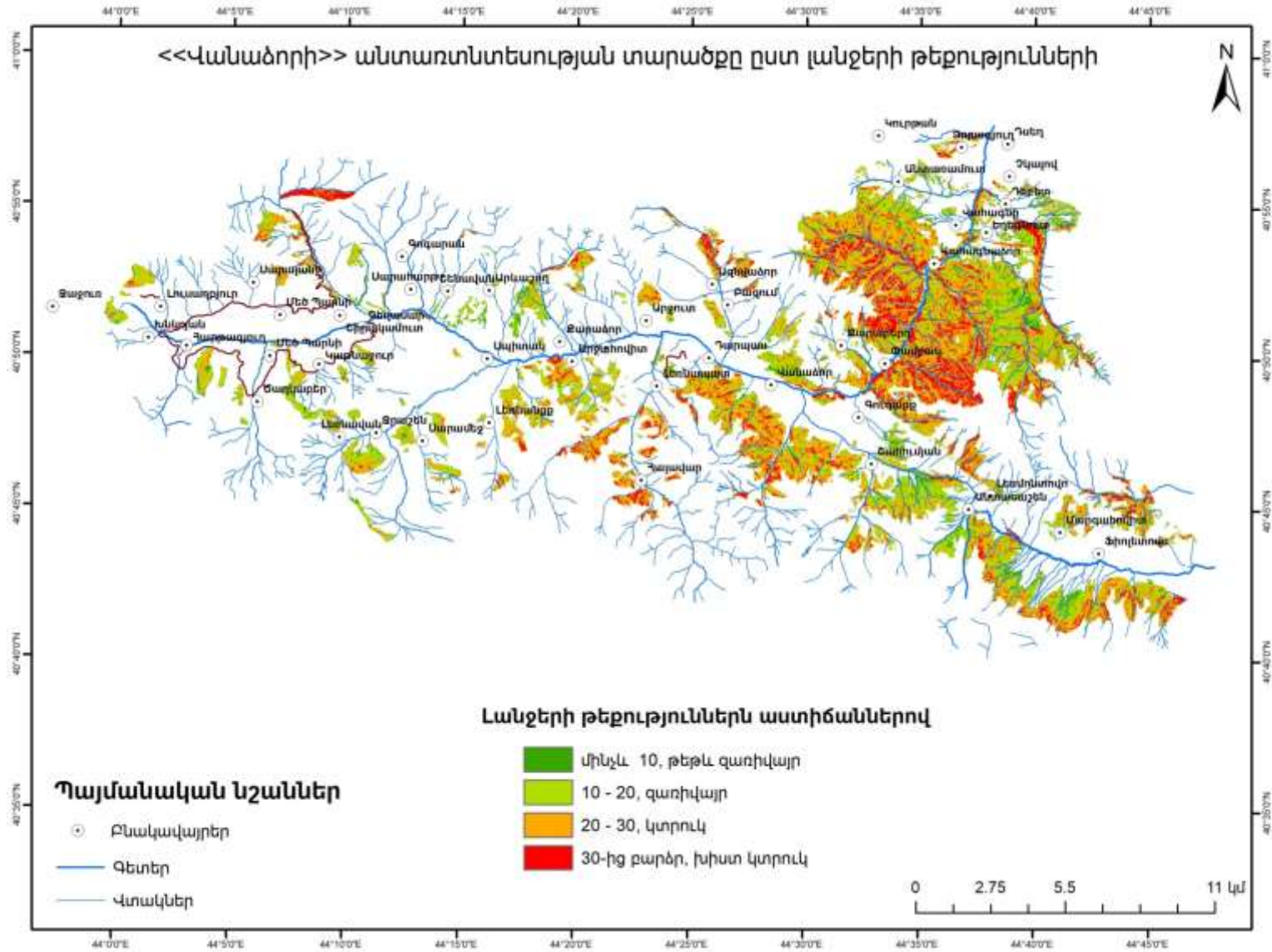
Քարտեզ 1. Վանաձորի անտառոտնետեսության տեղադրությունը

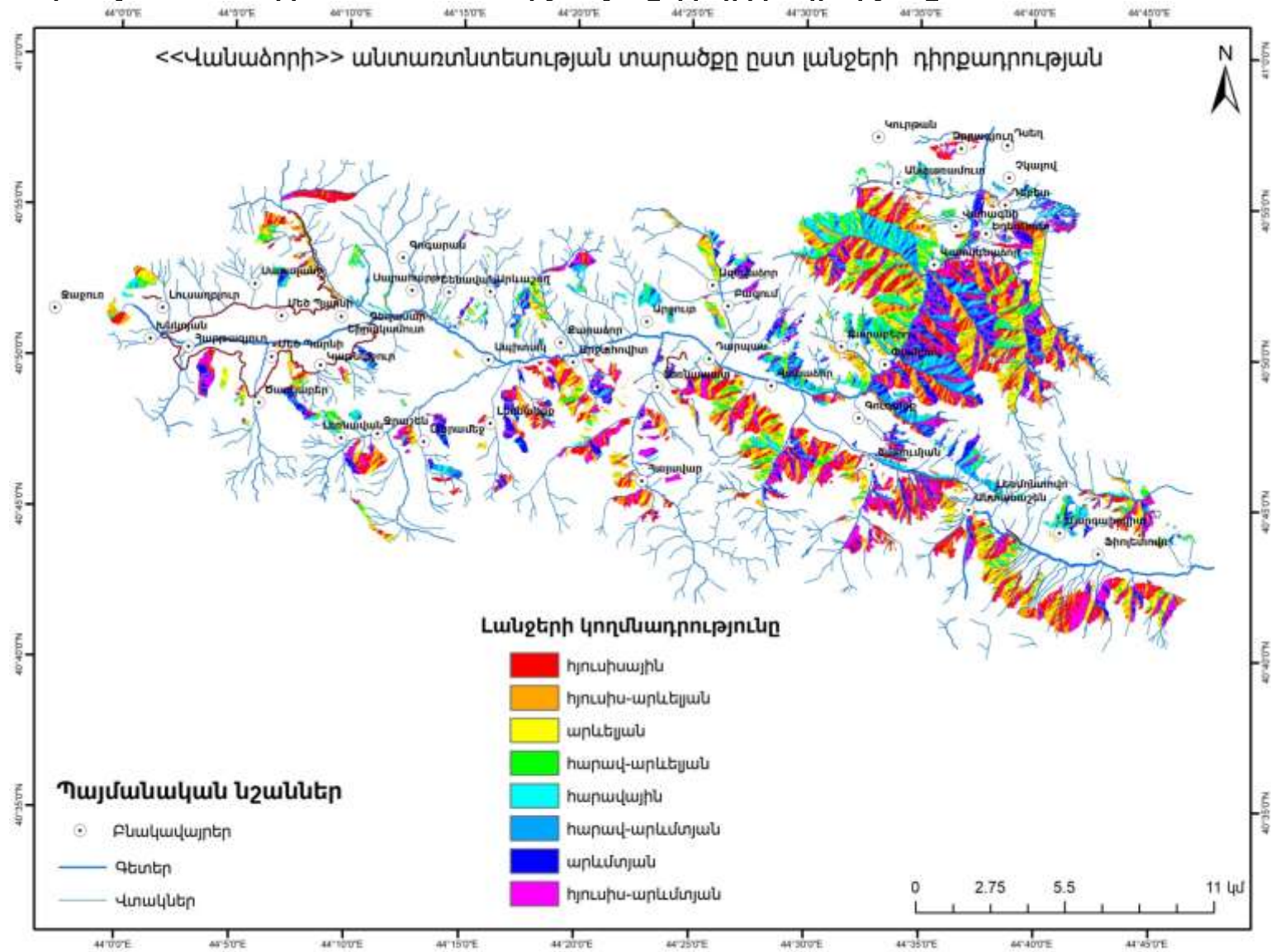
Քարտեզ 2. Վանաձորի անտառնտեսության անտառապետությունները

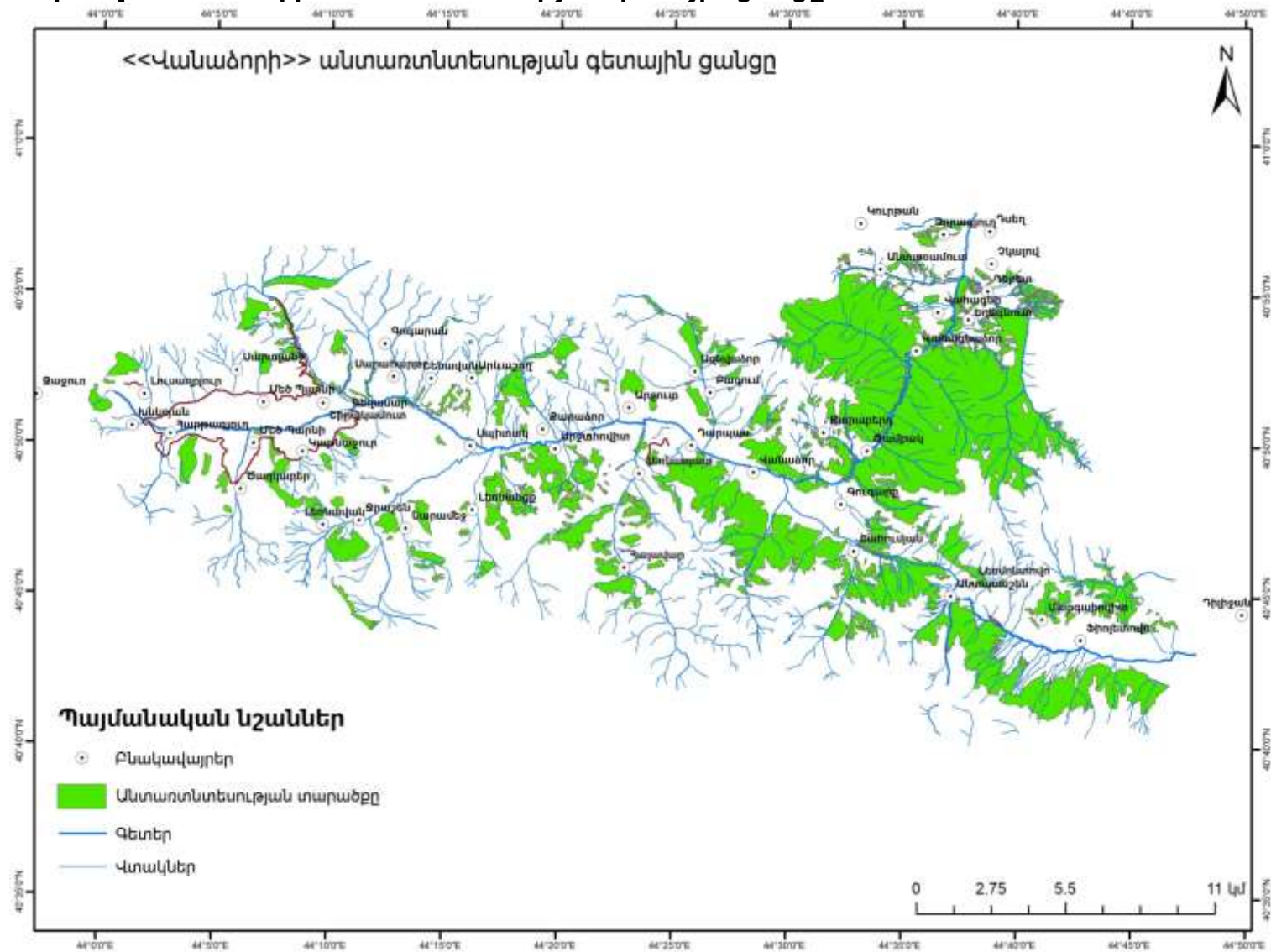
Քարտեզ 3. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքը ըստ լանջերի թեքությունների

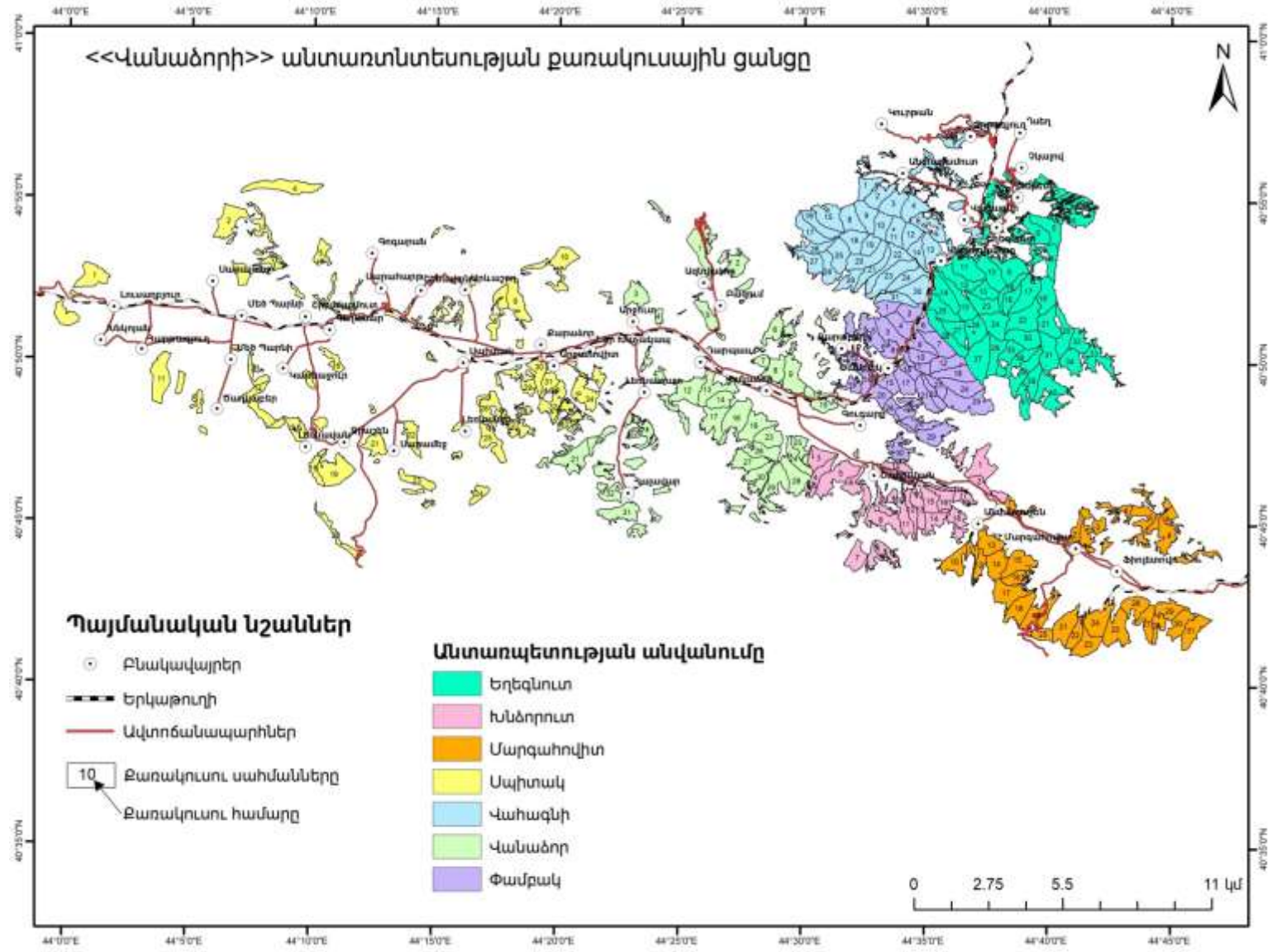
Քարտեզ 4. Վանաձորի անտառտնտեսության լանջերի դիրքադրությունը

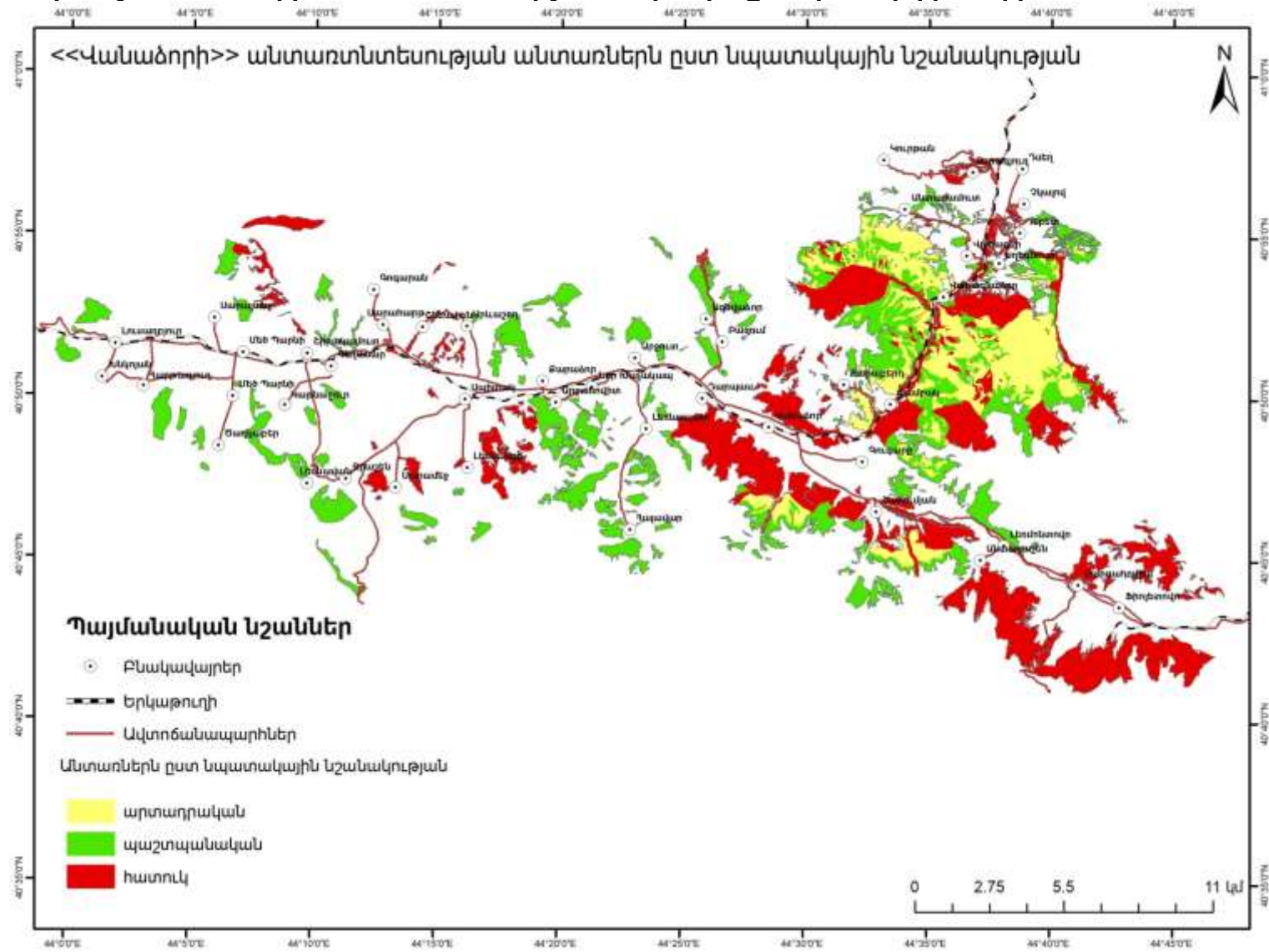
Քարտեզ 5. Վանաձորի անտառտնտեսության գետային ցանցը

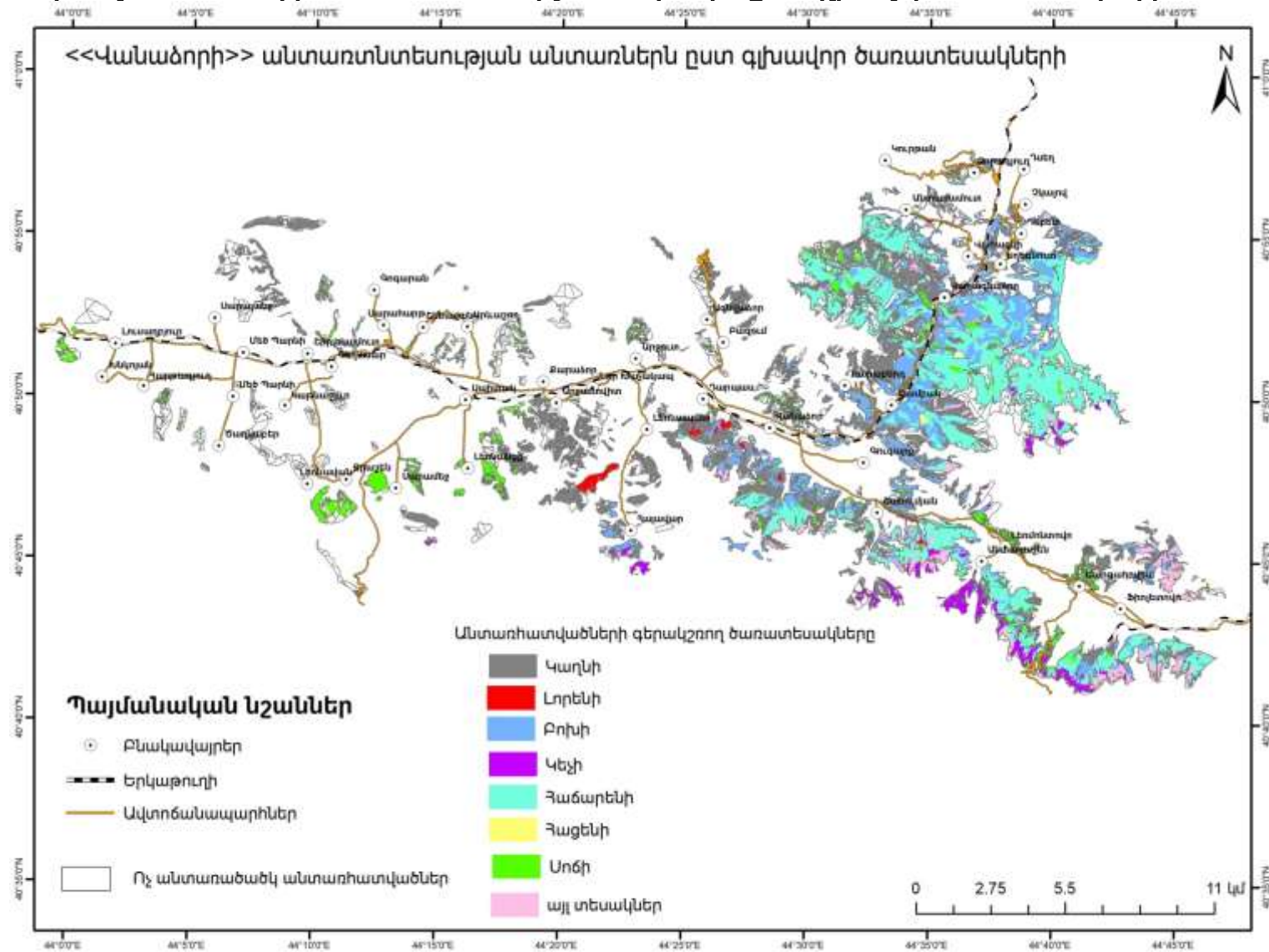
Քարտեզ 6. Վանաձորի անտառտնտեսության քառակուսային ցանցը

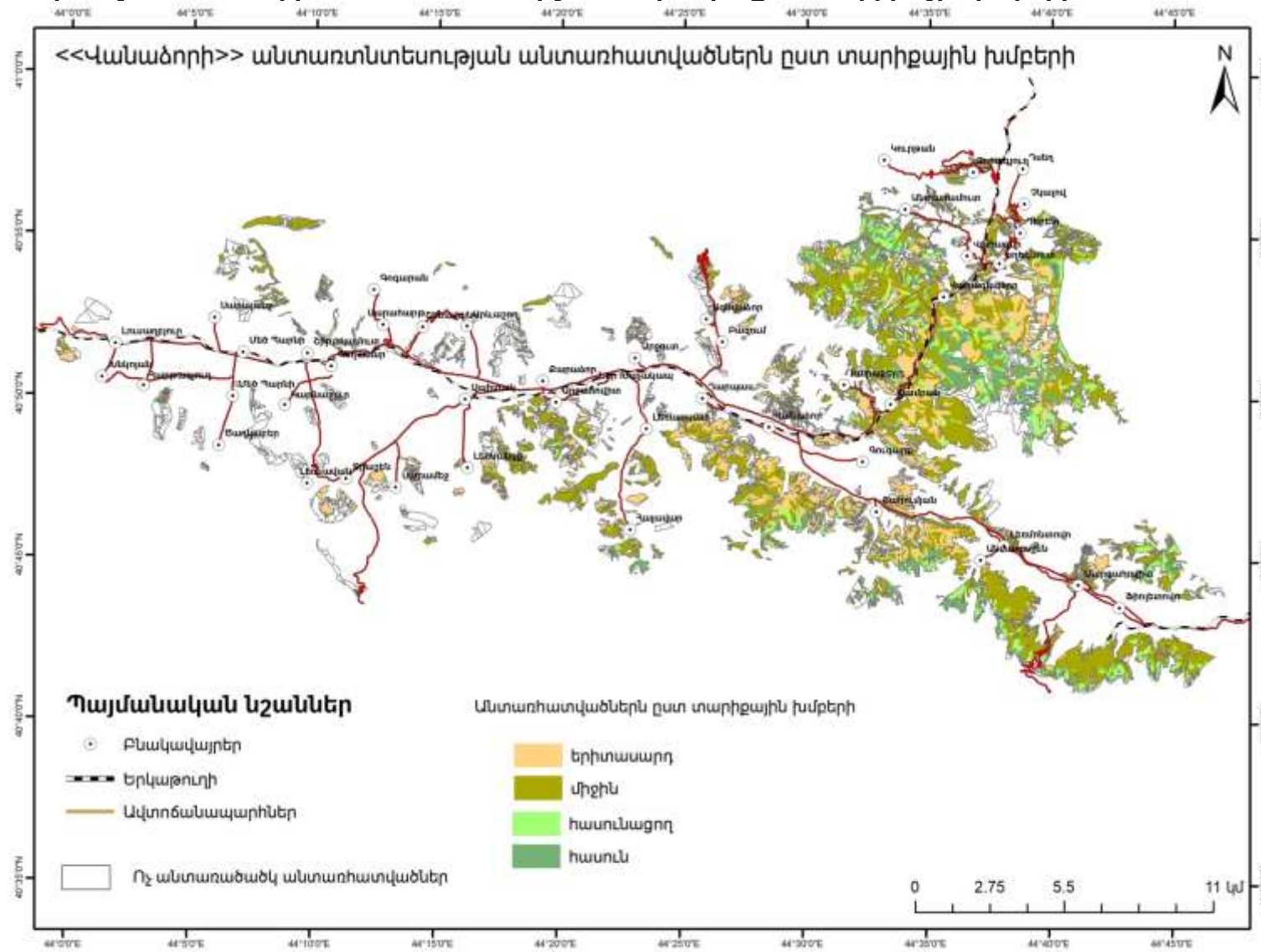
Քարտեզ 7. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն ըստ կատեգորիաների

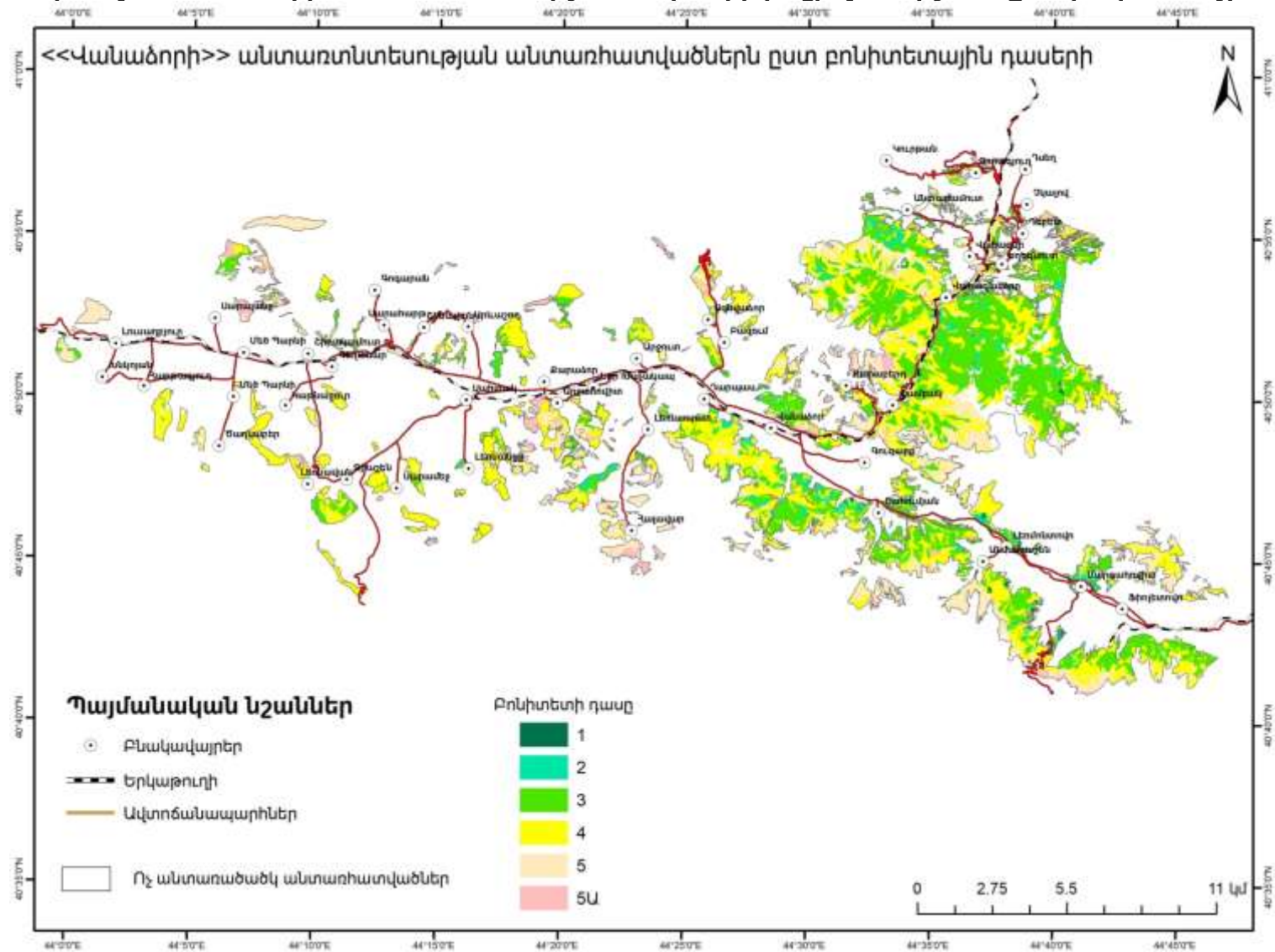
Քարտեզ 8. Վանաձորի անտառոտնտեսության տարածքն ըստ գլխավոր ծառատեսակների

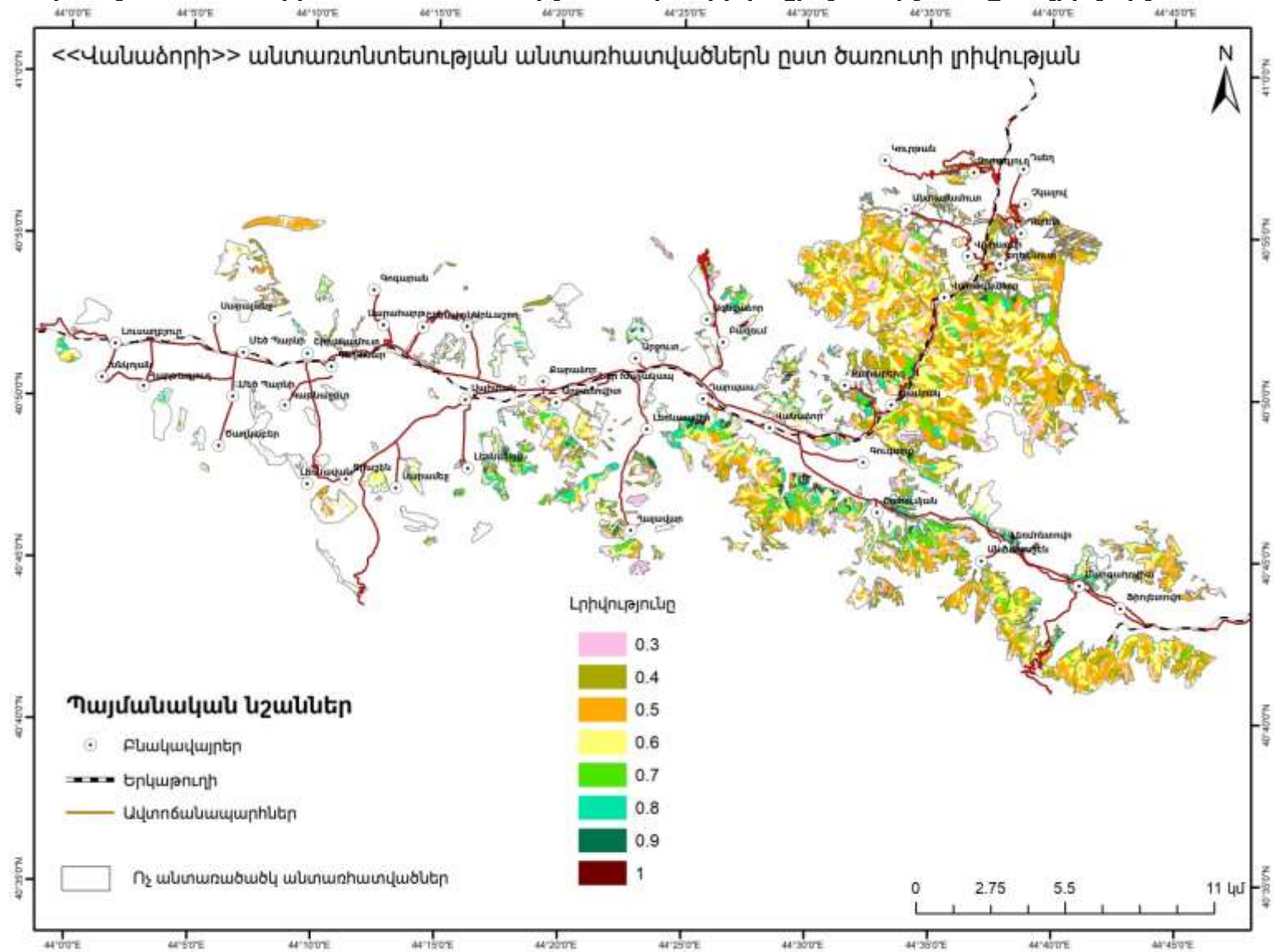
Քարտեզ 9. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքն ըստ տարիքային խմբերի

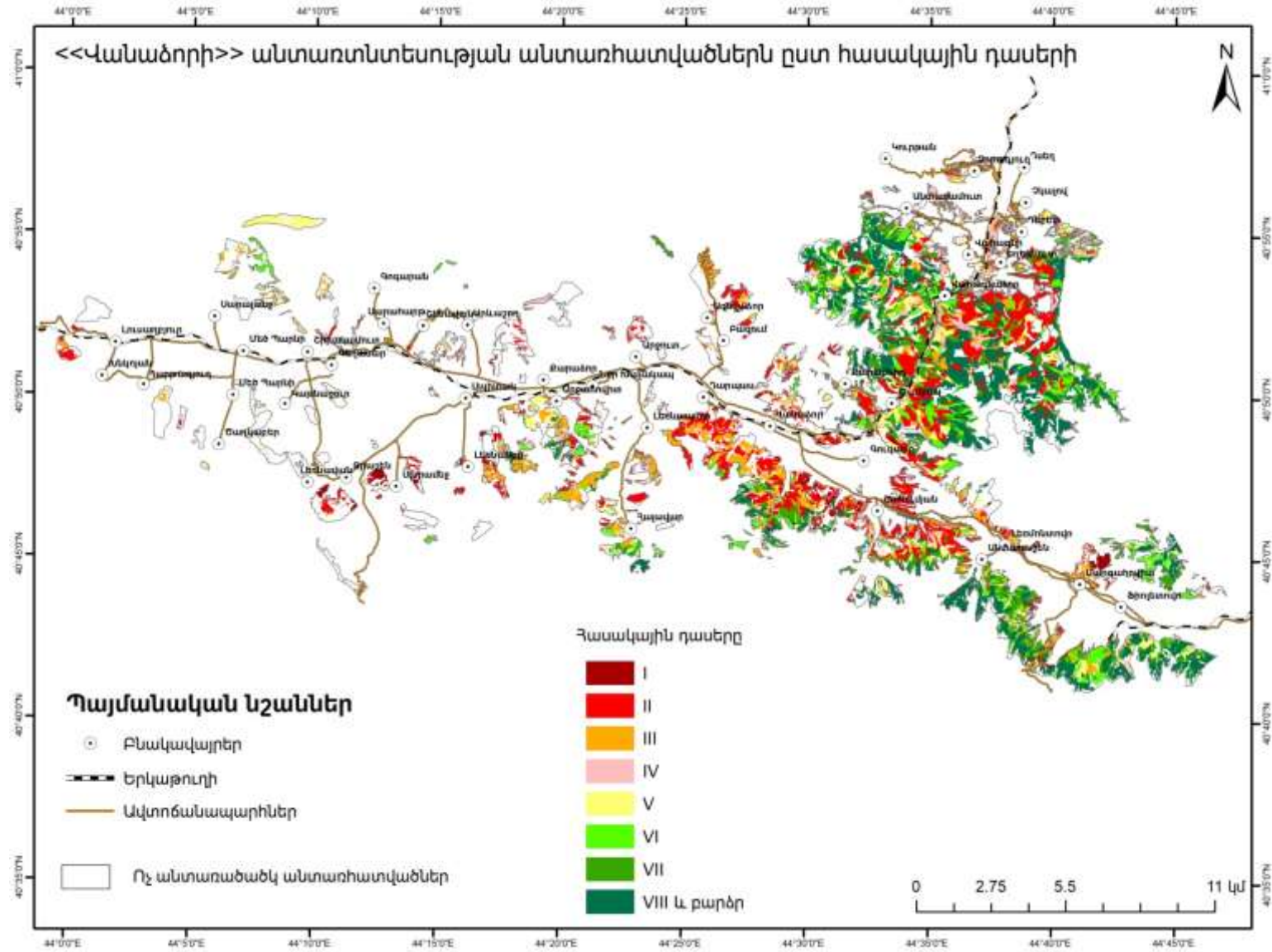
Քարտեզ 10. Վանաձորի անտառոտնտեսության տարածքի բաշխվածությունն ըստ բոնիտետային դասերի

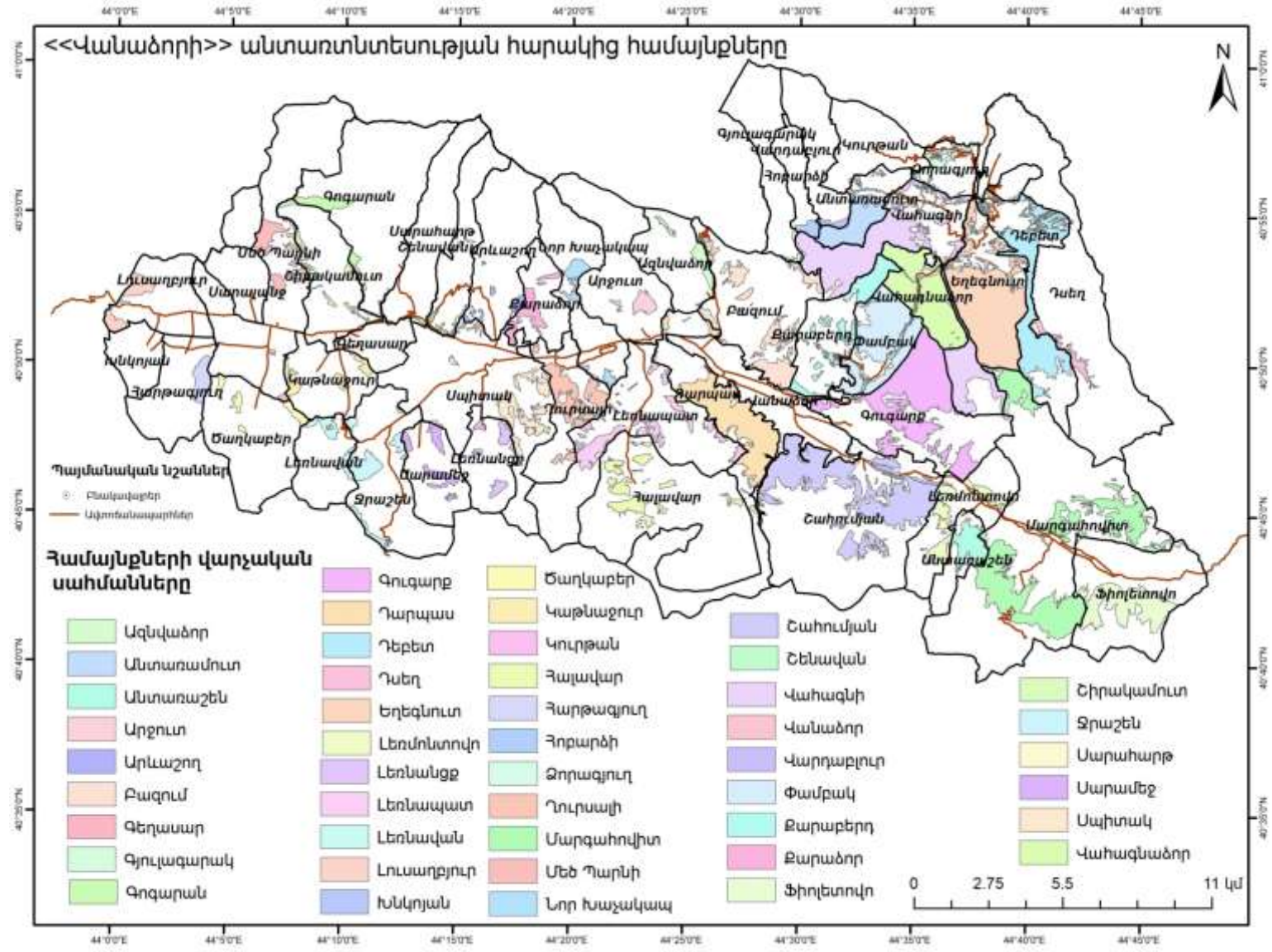
Քարտեզ 11. Վանաձորի անտառտնտեսության տարածքի բաշխվածությունն ըստ լրիվության

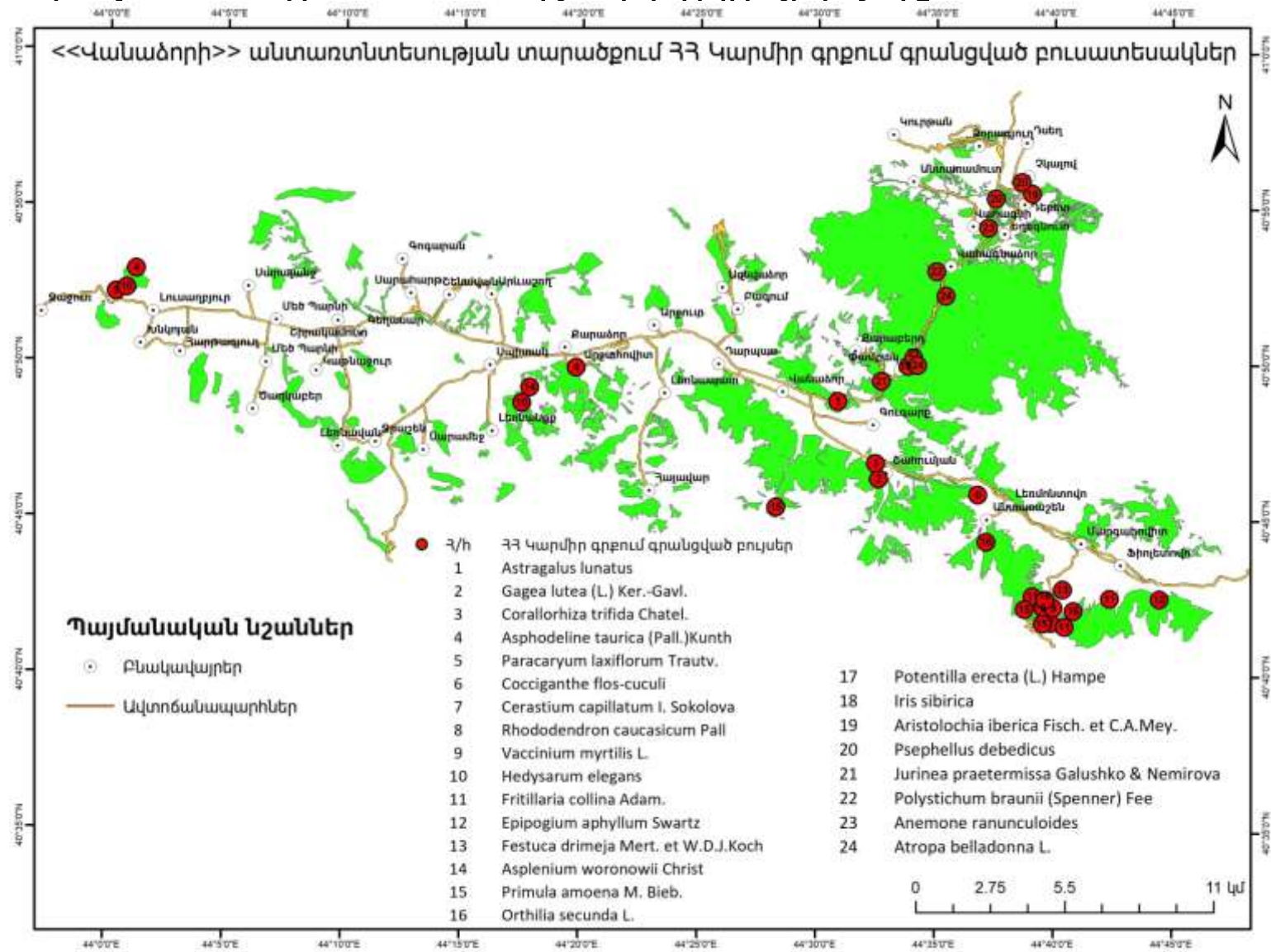
Քարտեզ 12. Վանաձորի անտառոտնտեսության տարածքի բաշխվածությունն ըստ հասակային դասերի

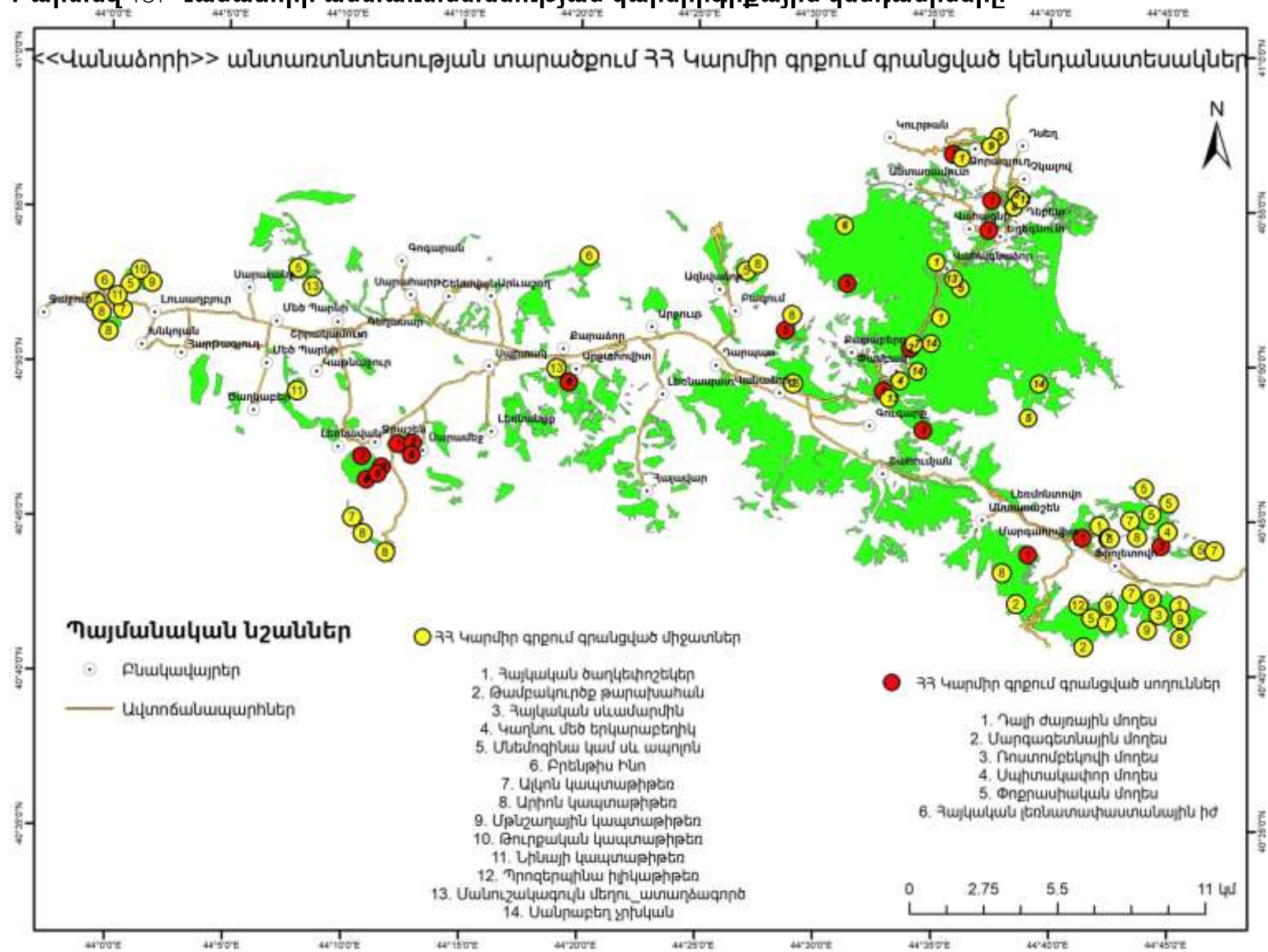
Քարտեզ 13. Վանաձորի անտառտնտեսության հարակից համայնքները

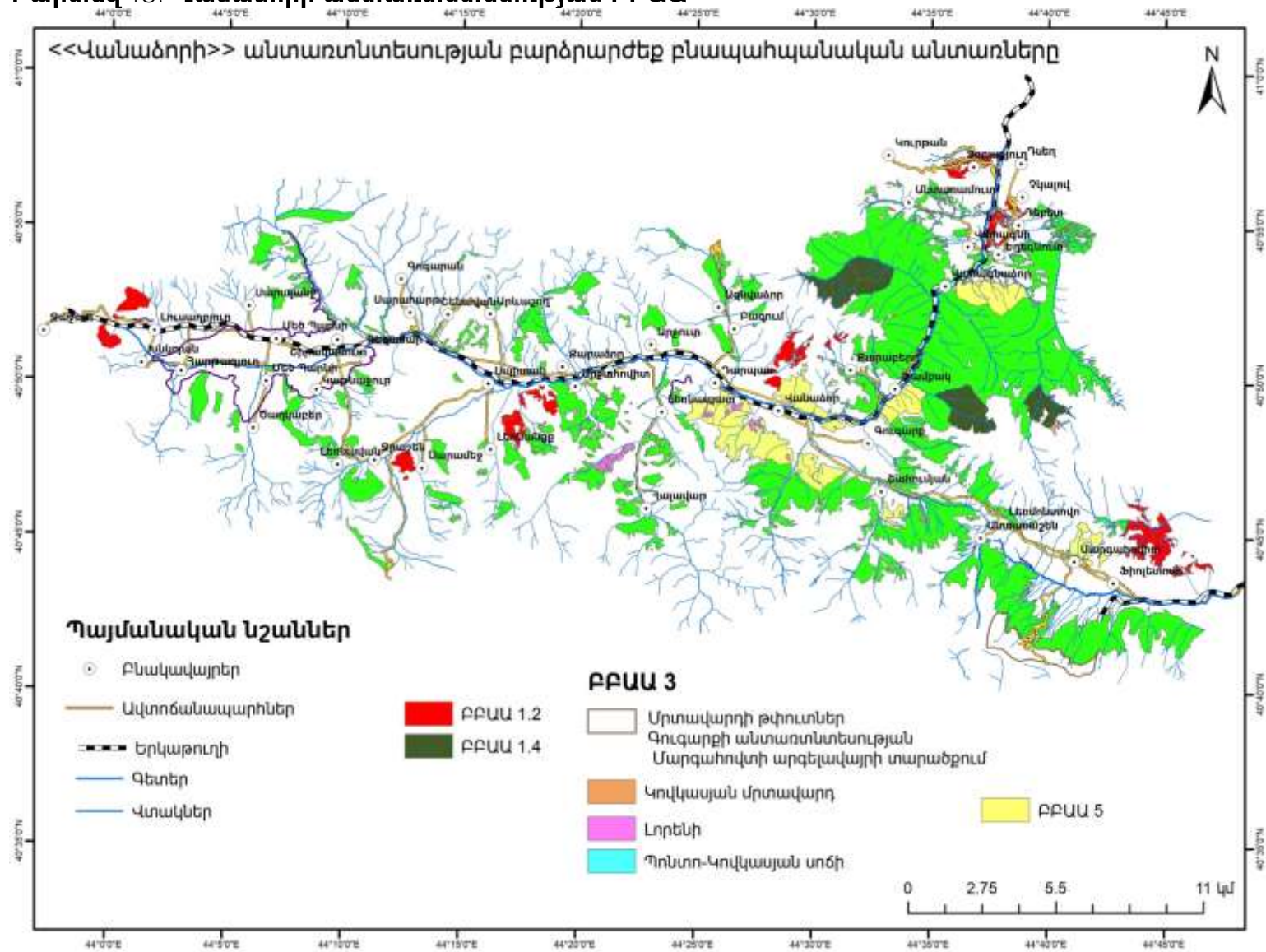
Քարտեզ 14. Վանաձորի անտառտնտեսության կարմիրգրքային բույսերը

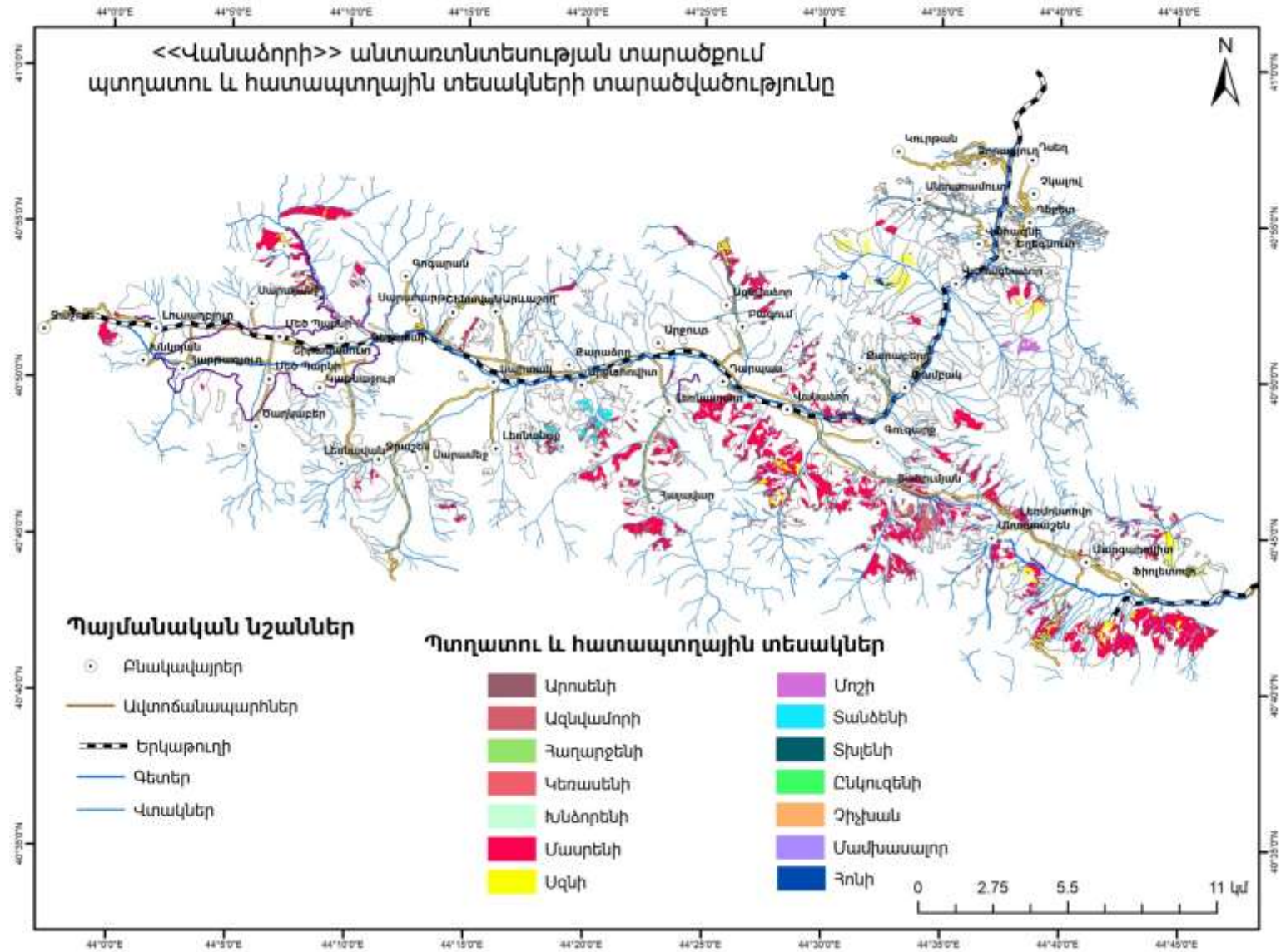
Քարտեզ 15. Վանաձորի անտառտնտեսության կարմիրգրքային կենդանիները

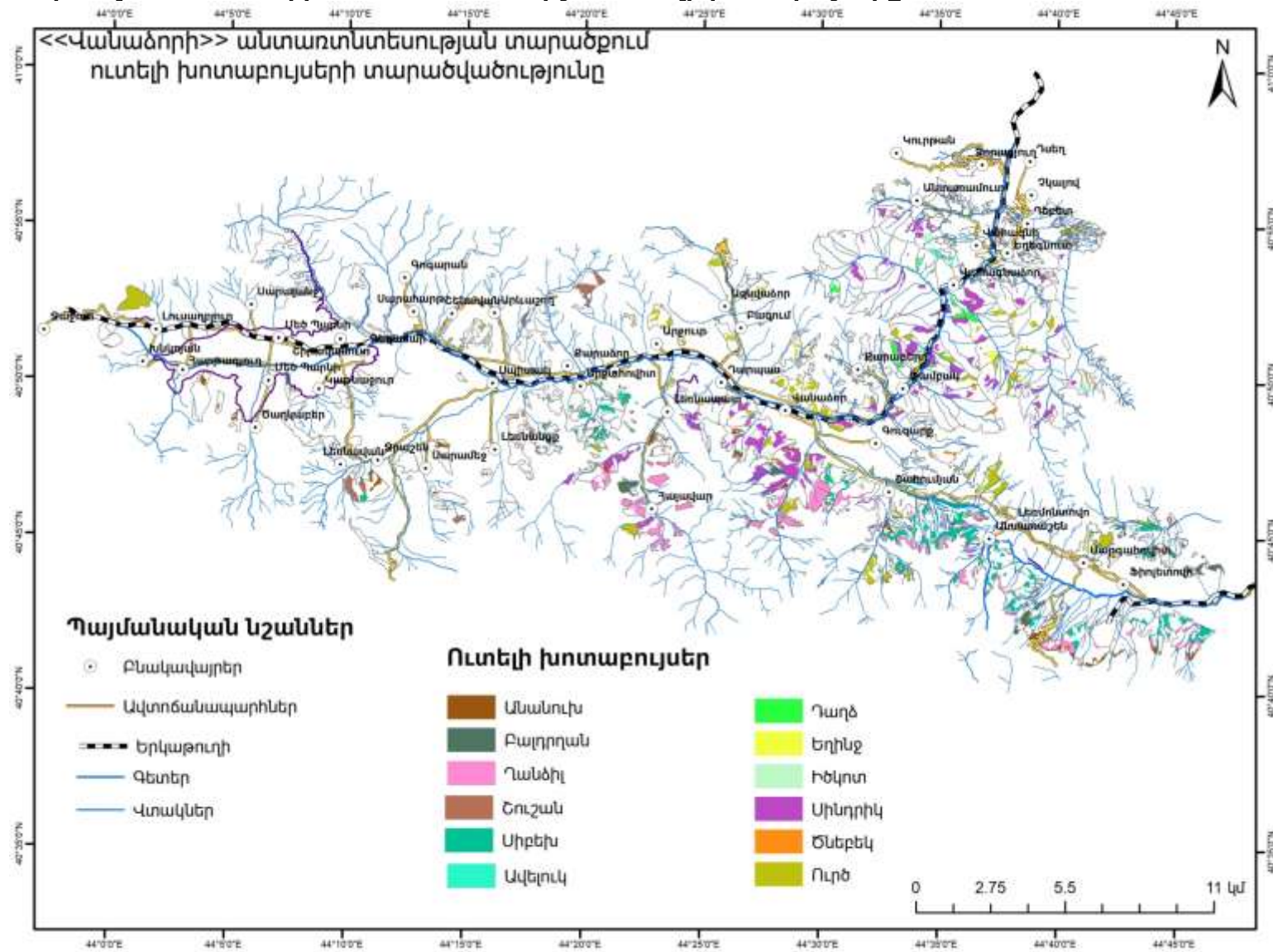
Քարտեզ 16. Վանաձորի անտառտնտեսության ԲԲԱԱ

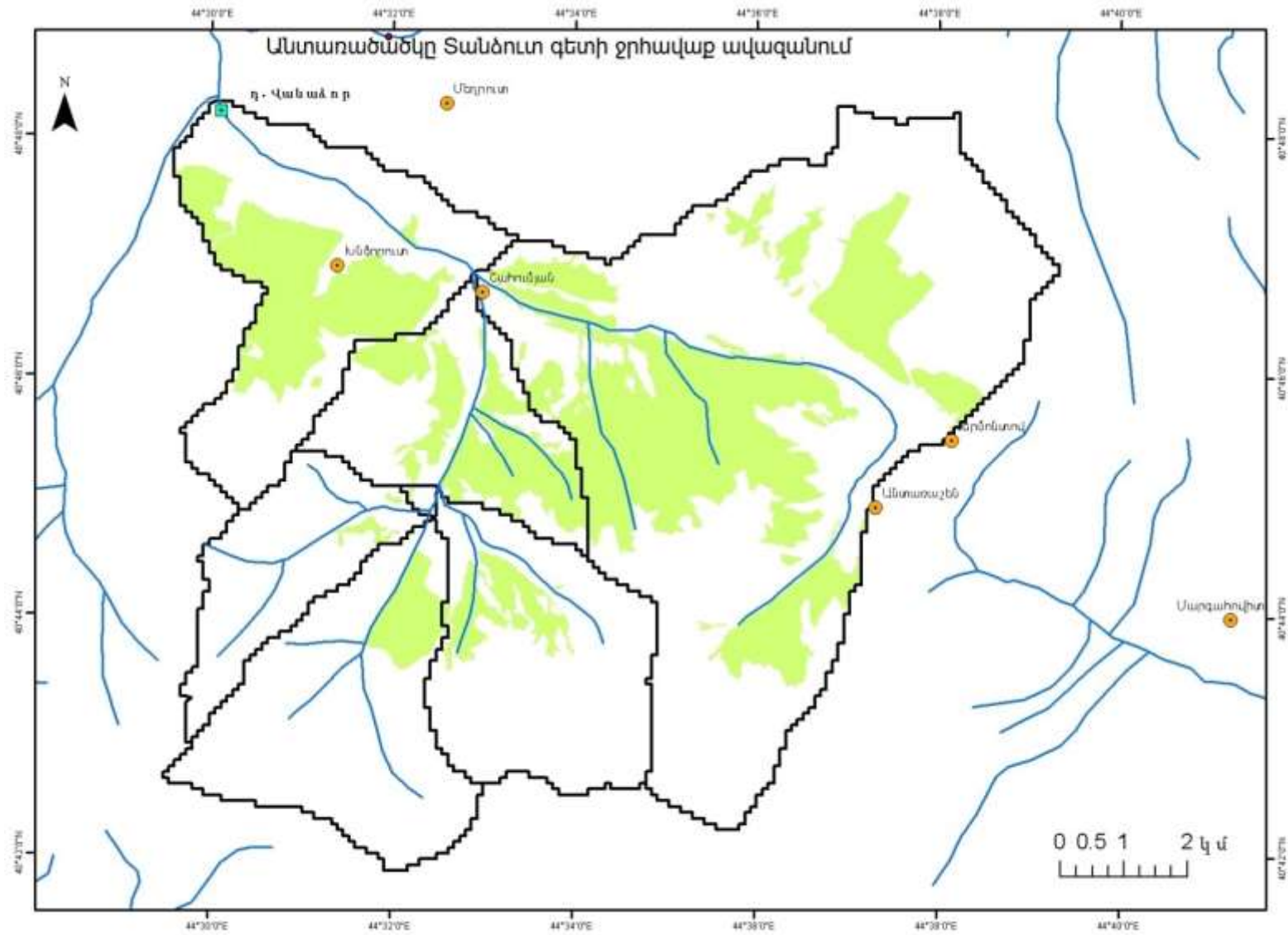
Քարտեզ 17. Վանաձորի անտառտնտեսության պտղատու և հատապտղային տեսակները

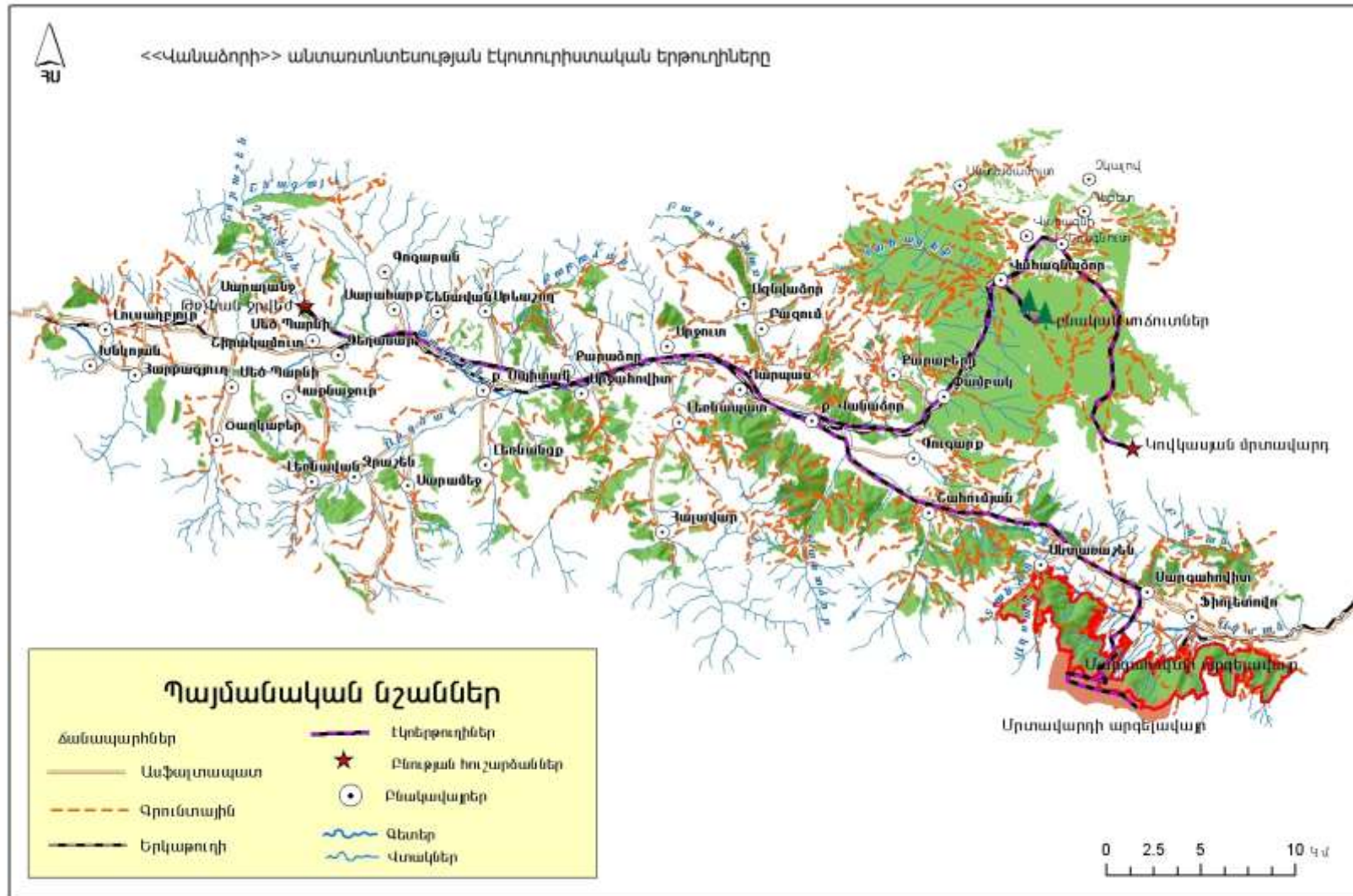
Քարտեզ 18. Վանաձորի անտառտնտեսության ուտելի խտաբույսերը

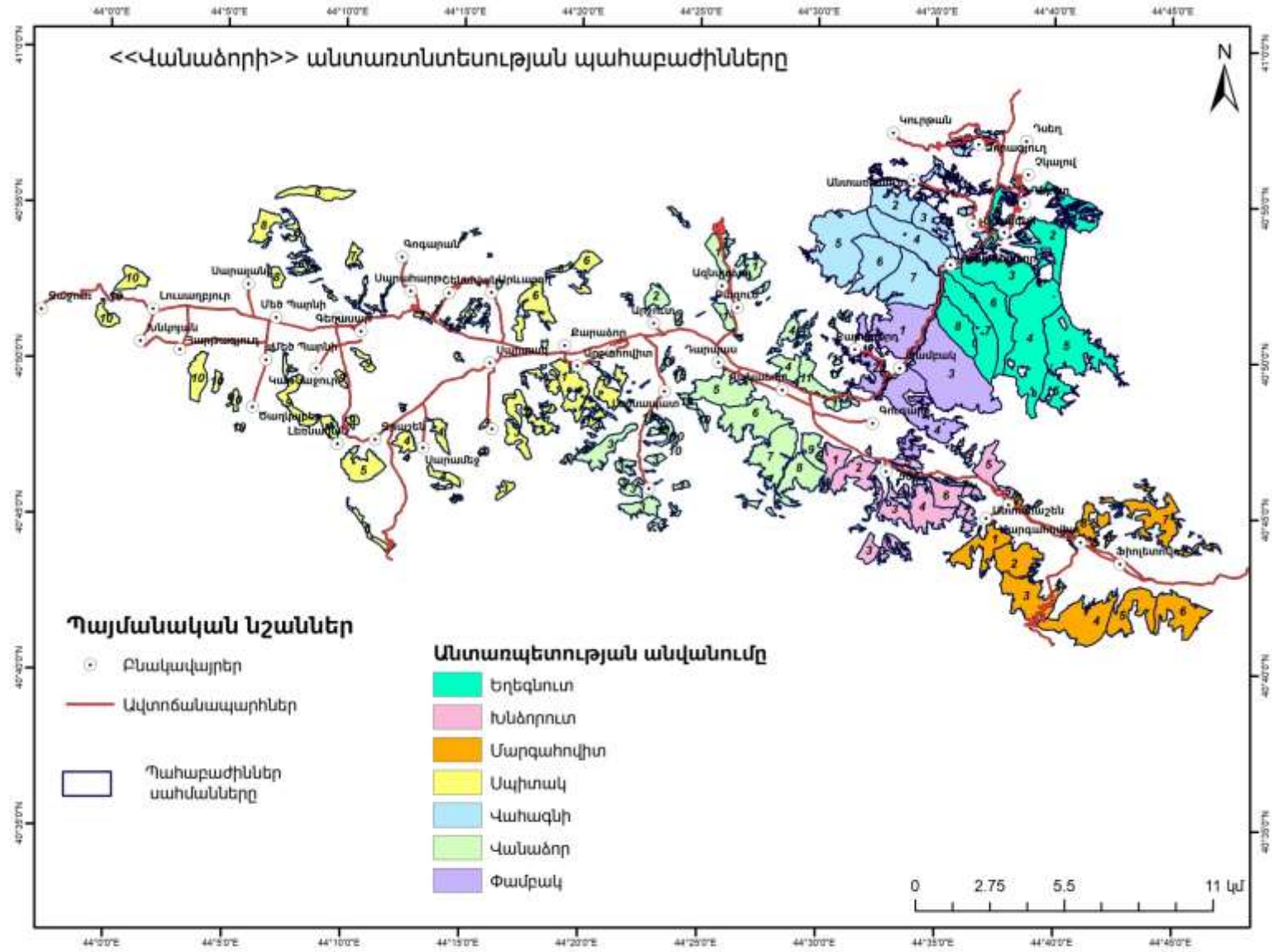
Քարտեզ 19. Տանձուտ գետի ջրավազ ավազանը

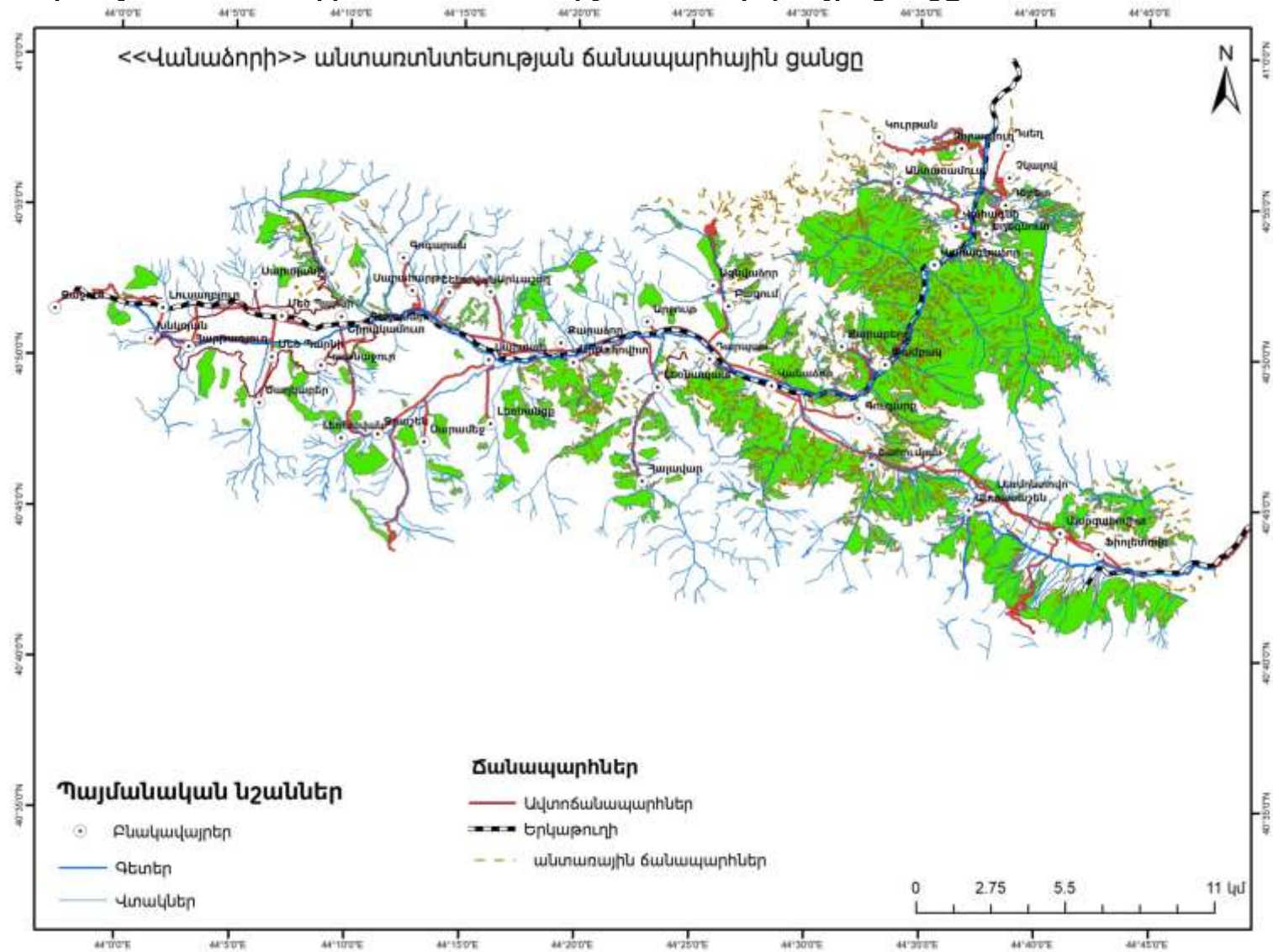
Քարտեզ 20. Վանաձորի անտառտնտեսության էկոերթուղիները

Քարտեզ 21. Վանաձորի անտառտնտեսության պահաբաժինները

Քարտեզ 22. Վանաձորի անտառտնտեսության ճանապարհային ցանցը

Քարտեզ 23. Վանաձորի անտառտնտեսության հրդեհավտանգության դասերը

